

Bruxelles, 3. srpnja 2023.
(OR. en)

11344/23

FIN 734

POP RATNA BILJEŠKA

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	29. lipnja 2023.
Za:	Thérèse BLANCHET, glavna tajnica Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2023) 391 final
Predmet:	Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću i Revizorskom sudu - Konsolidirana godišnja računovodstvena dokumentacija Europske unije za financijsku godinu 2022.

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2023) 391 final.

Priloženo: COM(2023) 391 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 28.6.2023.
COM(2023) 391 final

KOMUNIKACIJA KOMISIJE

**EUROPSKOM PARLAMENTU, VIJEĆU I
REVIZORSKOM SUDU**

**KONSOLIDIRANA GODIŠNJA RAČUNOVODSTVENA DOKUMENTACIJA
EUROPSKE UNIJE
ZA FINACIJSKU GODINU 2022.**

SADRŽAJ

PREDGOVOR	2
FINANCIJSKA POSTIGNUĆA GODINE	3
NAPOMENA UZ KONSOLIDIRANU RAČUNOVODSTVENU DOKUMENTACIJU	36
KONSOLIDIRANI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI I OBJAŠNJENJA	37
BILANCA	39
IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM REZULTATU	40
IZVJEŠTAJ O NOVČANOM TOKU	41
IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U NETO IMOVINI	42
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE	43
IZVJEŠTAJI O IZVRŠENJU PRORAČUNA I OBJAŠNJENJA	148
POJMOVNIK.....	220
POPIS POKRATA.....	224

PREDGOVOR

Europska unija 2022. ponovno je pokazala da je ujedinjena u odgovaranju na nezapamćene izazove. Europskom solidarnošću odgovorili smo na brutalan rat Rusije.

S jedne strane, stali smo uz ukrajinske partnere i nastojali ublažiti posljedice tog nezakonitog i proizvoljnog rata, koji utječe na svakodnevnicu milijuna Ukrajinaca. S druge strane, nosili smo se izravnim i neizravnim posljedicama za naše građane, poduzeća i države članice. Zato smo mobilizirali sva raspoloživa sredstva u proračunu EU-a i u okviru Europskog instrumenta mirovne pomoći kako bismo proširili potporu koju izravno pružaju države članice.

Trenutačna geopolitička situacija u prvi je plan stavila važnost održivih i diversificiranih izvora opskrbe energijom. U tom se kontekstu naš namjenski instrument za oporavak NextGenerationEU pokazao kao važan alat za daljnje ubrzanje zelene i digitalne tranzicije. Instrument NextGenerationEU bio je ključan i da bi EU postao veliki izdavatelj državnog tipa. Provedbom jedinstvene strategije EU-a za uzimanje zajmova Komisija je poslala vrlo važnu poruku financijskim tržištima: pokazala je solidarnost EU-a i stvorila povjerenje u otpornost europa područja.

Osim toga, u okviru programa SURE (potpora radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji) i dalje se državama članicama pruža potpora kako bi se očuvala zaposlenost i radna mjesta pogođena pandemijom. Na kraju 2022., posljednje godine programa, države članice potpisale su sporazume o zajmu u iznosu od 98,4 milijarde EUR, a njihova je isplata pomogla više od 30 milijuna ljudi i 2,5 milijuna društava u 19 država članica.

Povrh rješavanja krize brzim odgovorima i stalnim prilagodbama političkoj i financijskoj situaciji Europska unija održala je svoje obećanje i ispunila svoje [opće ciljeve politike](#). U 2022., drugoj godini VFO-a za razdoblje 2021.–2027., maksimalno je iskoristila proračun za 2022. te su izvršene obveze u iznosu od 357,1 milijarde EUR.

Zahvaljujući proračunu EU-a, Europska unija mogla se uspješno suočiti s izazovima. Stoga mi je zadovoljstvo predstaviti godišnju računovodstvenu dokumentaciju Europske unije za 2022., u kojoj je to detaljnije objašnjeno. Ona sadržava potpuni pregled financija EU-a, uključujući informacije o nepredviđenim, financijskim i drugim obvezama Unije, kao i o izvršenju proračuna EU-a za prethodnu godinu. Konsolidirana godišnja računovodstvena dokumentacija Europske unije sastavni je dio Komisijina paketa integriranog financijskog izvještavanja i izvještavanja o odgovornosti i bitan je dio našeg vrlo naprednog sustava fiskalne transparentnosti i odgovornosti.

Johannes Hahn

Povjerenik za proračun i ljudske resurse

FINANCIJSKA POSTIGNUĆA GODINE

Cilj je ovog odjeljka s financijskim postignućima, koji je sastavljen na načelima iz IPSASB-ove Smjernice za preporučenu praksu (RPG) br. 2 „Rasprava o financijskim izvještajima i njihova analiza“, olakšati čitateljima razumijevanje operativnih, financijskih i investicijskih aktivnosti Unije koje se odražavaju u raznim elementima konsolidiranih financijskih izvještaja Unije. Informacije iz ovog odjeljka nisu revidirane.

Treba napomenuti da zbog zaokruživanja iznosa na milijune eura neki financijski podaci u tablicama u nastavku možda ne daju točan zbroj.

SADRŽAJ

1.	KLJUČNI PODACI I NAJVAŽNIJA POSTIGNUĆA GODINE	5
2.	VIŠEGODIŠNJI FINANCIJSKI OKVIR ZA RAZDOBLJE 2021.–2027. I INSTRUMENT NextGenerationEU.....	7
2.1.	VFO za razdoblje 2021.–2027. i instrument NextGenerationEU – ključni podaci 7	
2.2.	NextGenerationEU – pregled.....	8
2.3.	Financijsko stanje NGEU-a na dan 31. prosinca 2022.....	9
3.	SAŽETAK IZVRŠENJA PRORAČUNA.....	15
3.1.	Prihodi.....	15
3.2.	Rashodi	16
4.	FINANCIJSKI INSTRUMENTI I PRORAČUNSKA JAMSTVA	19
4.1.	Financijski instrumenti koji se financiraju iz proračuna EU-a	19
4.2.	Proračunska jamstva: financijska imovina koja se drži u jamstvenim fondovima.....	19
4.3.	Dani zajmovi i povezani uzeti zajmovi za programe financijske pomoći	20
4.4.	Nepredviđene proračunske obveze za programe financijske pomoći.....	23
5.	ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA.....	25
5.1.	PRIHODI	25
5.2.	RASHODI	26
5.3.	IMOVINA.....	27
5.4.	OBVEZE	29
6.	POLITIČKI I FINANCIJSKI OKVIR I ODGOVORNOST EU-a TE NJEGOVO UPRAVLJANJE	32
6.1.	POLITIČKI I FINANCIJSKI OKVIR	32
6.2.	UPRAVLJANJE I ODGOVORNOST	33

1. KLJUČNI PODACI I NAJVAŽNIJA POSTIGNUĆA GODINE

Konsolidirani financijski izvještaji

Konsolidirani financijski izvještaji EU-a obuhvaćaju više od 50 subjekata (uključujući Europski parlament, Vijeće, Komisiju i agencije EU-a). Izrađuju se na temelju računovodstvenih pravila nastanka poslovnog događaja koja je donio računovodstveni službenik Komisije, a koja se temelje na Međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor (IPSAS).

Kao što se može vidjeti u bilanci u nastavku i kako je detaljnije navedeno u analizi financijskih izvještaja (odjeljak 5.), na konsolidirane financijske izvještaje Unije za 2022. osobito je utjecao porast zaduživanja zbog nastavka provedbe instrumenta NextGenerationEU i Europskog instrumenta za privremenu potporu radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji (SURE) te dodatne financijske pomoći Ukrajini:

u milijardama EUR

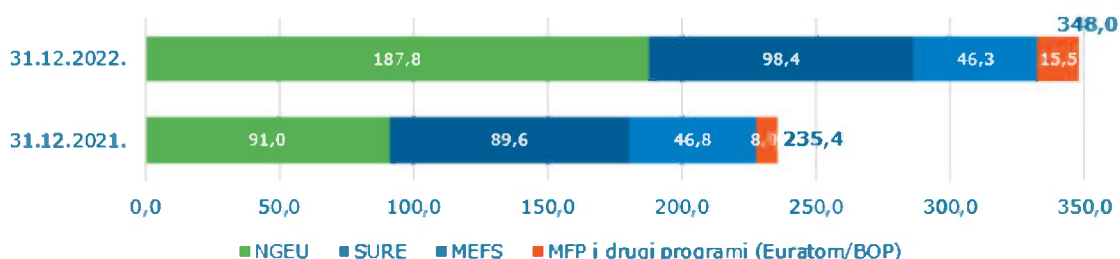
	2022.	2021.
IMOVINA		
Financijska imovina	235,4	188,6
Pretfinanciranje	100,5	93,4
Potraživanja	48,2	72,4
Novac i novčani ekvivalenti	46,5	44,9
Nekretnine, postrojenja i oprema i druga imovina	15,2	14,7
Ukupno	445,9	414,1
OBVEZE		
Primanja nakon prestanka radnog odnosa	80,6	122,5
Financijske obveze	352,3	246,1
Obveze	55,3	46,4
Unaprijed obračunate obveze	86,2	78,1
Ostale obveze	2,8	3,3
Ukupno	577,2	496,4
NETO IMOVINA		
Pričuve	1,3	1,3
Iznosi koji će se zatražiti od država članica	(132,6)	(83,6)
Ukupno	(131,3)	(82,3)

➔Vidjeti analizu financijskih izvještaja, odjeljak 5.

Ključna zbivanja 2022.

Nastavljeno uspješno izdavanje obveznica

Dodatna sredstva u iznosu od 112,6 milijardi EUR za Unijine programe politike i financijsku pomoć:

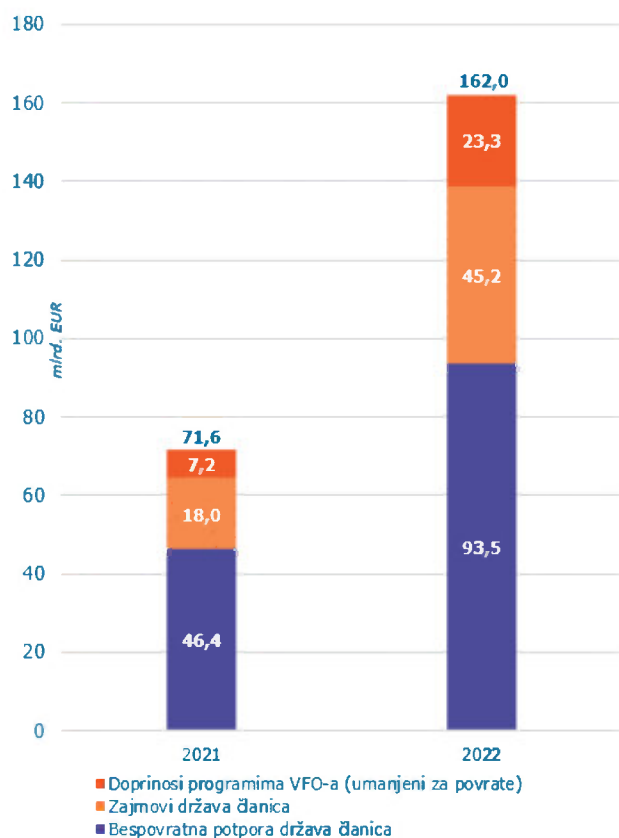

→ vidjeti odjeljak 4.

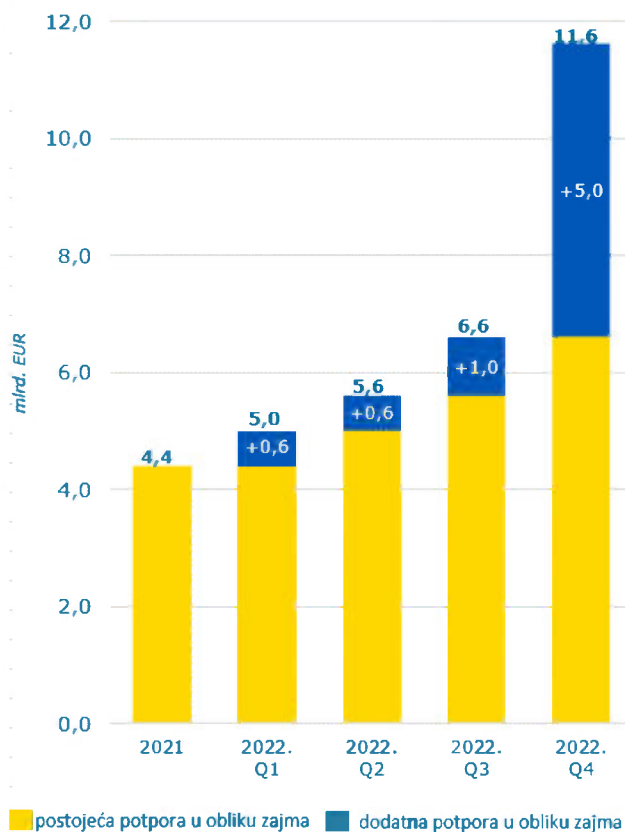
Ispunjavanje ciljeva NGEU-a

Pružanje financijske pomoći Ukrajini

Ukupne isplate u okviru NGEU-a povećane na 162,0 mlrd. EUR

Potpore u obliku zajma za makrofinancijsku pomoć Ukrajini povećana na 11,6 mlrd. EUR

→ vidjeti odjeljak 2.

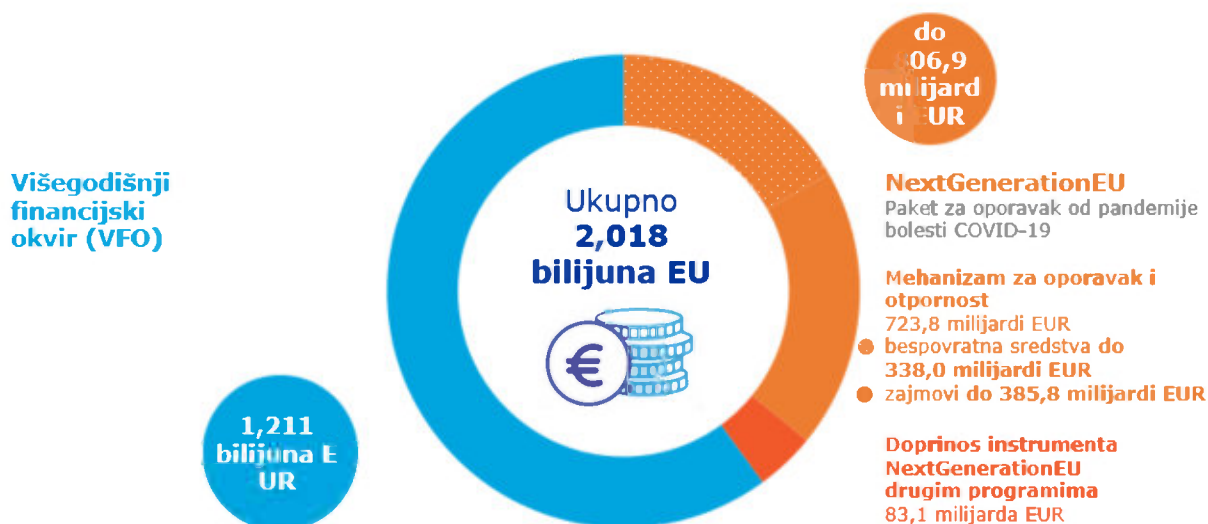
→ vidjeti odjeljak 4.

2. VIŠEGODIŠNJI FINACIJSKI OKVIR ZA RAZDOBLJE 2021.–2027. I INSTRUMENT NextGenerationEU

2.1. VFO za razdoblje 2021.–2027. i instrument NextGenerationEU – ključni podaci

Dugoročni proračun Unije za razdoblje 2021.–2027., s instrumentom za oporavak NextGenerationEU („NGEU“), iznosi 2,018 bilijuna EUR u tekućim cijenama (1,8 bilijuna EUR u cijenama iz 2018.).

Paket se sastoji od dugoročnog proračuna, višegodišnjeg financijskog okvira („VFO“) za razdoblje 2021.–2027. vrijednog 1,211 bilijuna EUR u tekućim cijenama (1,074 bilijuna EUR u cijenama iz 2018.), u kombinaciji s privremenim instrumentom za oporavak, NGEU u iznosu do 806,9 milijardi EUR u tekućim cijenama (750 milijardi EUR u cijenama iz 2018.).

Napomena: svi iznosi izraženi su u tekućim cijenama.

Proračun je izrađen u skladu s prioritetima i gorućim potrebama Unije:

- s više od 50 % ukupnog iznosa sljedećeg dugoročnog proračuna i NGEU-a podupirat će se modernizacija Europske unije putem istraživanja i inovacije, pravednu klimatsku i digitalnu tranziciju, pripravnost te mjere oporavka i otpornosti,
- 30 % proračuna Unije namijenjeno je za borbu protiv klimatskih promjena – što je najveći udio dosad najvećeg proračuna Unije,
- 20 % Mehanizma za oporavak i otpornost – koji čini 90 % NGEU-a – uložiti će se u digitalnu transformaciju,
- u 2026. i 2027. zaustavljanju i smanjenju gubitka bioraznolikosti namijenjeno je 10 % godišnje potrošnje iz dugoročnog proračuna i
- novi i ojačani prioriteti po prvi put imaju najveći udio u okviru dugoročnog proračuna, 32 %.

Zbog agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine proračun EU-a postao je ključan za pružanje odgovora EU-a na krizne situacije i izgradnju strateške autonomije. Točnije, EU, njegove države članice i financijske institucije su do kraja 2022. u okviru inicijative Tima Europa zajedno mobilizirali gotovo 50 milijardi EUR za potporu Ukrajini, što je jasan izraz neupitne solidarnosti EU-a s ukrajinskim narodom.

To je uključivalo:

- 18,9 milijardi EUR financijske pomoći, proračunske potpore i humanitarne pomoći iz proračuna EU-a i izravno u obliku bespovratnih sredstava, zajmova i jamstava država članica EU-a;
- paket od 18 milijardi EUR za potporu ukrajinskom gospodarstvu, koji će biti isplaćen 2023.; i
- 3,2 milijarde EUR vojne pomoći u okviru Europskog instrumenta mirovne pomoći i 7 milijardi EUR izravno od država članica EU-a (ni Europski instrument mirovne pomoći ni izravna potpora država članica nisu dio proračuna EU-a).

2.2. NextGenerationEU – pregled

S proračunom od 806,9 milijardi EUR NGEU je osmišljen za pružanje pomoći pri saniranju neposredne gospodarske i socijalne štete prouzročene pandemijom bolesti COVID-19, gradeći tako zeleniju, digitalniju, otporniju te trenutačnim i budućim izazovima bolje prilagođenu postpandemijsku Europu.

Većina sredstava usmjerava se kroz Mehanizam za oporavak i otpornost (RRF). Dio sredstava, do 338,0 milijardi EUR, pruža se u obliku bespovratne potpore, odnosno bespovratnih sredstava. Drugi dio tih sredstava, do 385,8 milijardi EUR, koristi se za zajmove koje Unija daje pojedinačnim državama članicama. Te će države članice početi otplaćivati te zajmove tek nakon što završi razdoblje tekućeg VFO-a i otplaćivat će ih dulje razdoblje jer je konačno dospijeće nepodmirenih zajmova na dan 31. prosinca 2022. tek u 2052. (vidjeti odjeljak **2.3.3.**).

Osim toga, NGEU podupire nekoliko postojećih programa i politika EU-a, kako slijedi:

- kohezijska politika, u okviru Pomoći za oporavak za koheziju i europska područja (REACT-EU), kako bi se pomoglo u otklanjanju gospodarskih posljedica bolesti COVID-19 u prvim godinama oporavka,
- Fond za pravednu tranziciju, kako bi se zajamčilo da tranzicija prema klimatskoj neutralnosti odgovara svima,
- Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj, kako bi se pružila dodatna potpora poljoprivrednicima,
- InvestEU, za potporu ulaganjima naših poduzeća,
- Obzor Europa, kako bi se EU-u osigurali kapaciteti za financiranje izvrsnosti u istraživanju, i
- RescEU, kako bi mehanizam EU-a za civilnu zaštitu mogao odgovoriti na hitne situacije velikih razmjera.

Mehanizam za oporavak i otpornost

723,8 milijardi EUR

do 338,0 u bespovratnim sredstvima

do 385,8 u zajmovima

ENERGIJA

Čiste tehnologije i obnovljivi izvori energije

OBNOVA

Energetska učinkovitost zgrada

PUNJENJE

Održivi prijevoz i postaje za punjenje

POVEZIVANJE

Uvođenje brzih širokopojsnih usluga

MODERNIZACIJA

Digitalizacija javne uprave

EKSPANZIJA

Podatkovni oblak i održivi procesori

PREKVALIFIKACIJA I USAVRŠAVANJE

Obrazovanje i osposobljavanje radi stjecanja digitalnih vještina

Doprinos instrumenta NextGenerationEU

drugim

programima

83,1 milijarda EUR

REACT-EU (EFRR/ESF)

50,6

FOND ZA PRAVEDNU TRANZICIJU

10,9

RURALNI RAZVOJ (EPFRR)

8,1

INVESTEU

6,1

OBZOR EUROPA

5,4

RescEU

2,0

Osim toga, zbog agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine i energetske krize koja je uslijedila Komisija je predstavila plan REPowerEU, čija je svrha Europu učiniti neovisnom o ruskim fosilnim gorivima mnogo prije 2030. Države članice u svoje nacionalne planove za oporavak i otpornost, tj. planove za financiranje u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost, trebaju dodati poglavlje o planu REPowerEU koje se odnosi na financiranje ključnih ulaganja i reformi radi diversifikacije opskrbe energijom i smanjenja ovisnosti o ruskim fosilnim gorivima. Planom REPowerEU ne povećava se ukupna omotnica za Mehanizam za oporavak i otpornost, već se ubrzava iskorištavanje trenutnog kapaciteta zaduživanja tako što se državama članicama omogućuje da zatraže dodatne zajmove u okviru NGEU-a za postizanje ciljeva iz plana REPowerEU. Plan REPowerEU nadopunjuje bespovratna sredstva koja se financiraju dražbom emisijskih jedinica u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama i prijenosima iz pričuve za prilagodbu Brexitu.

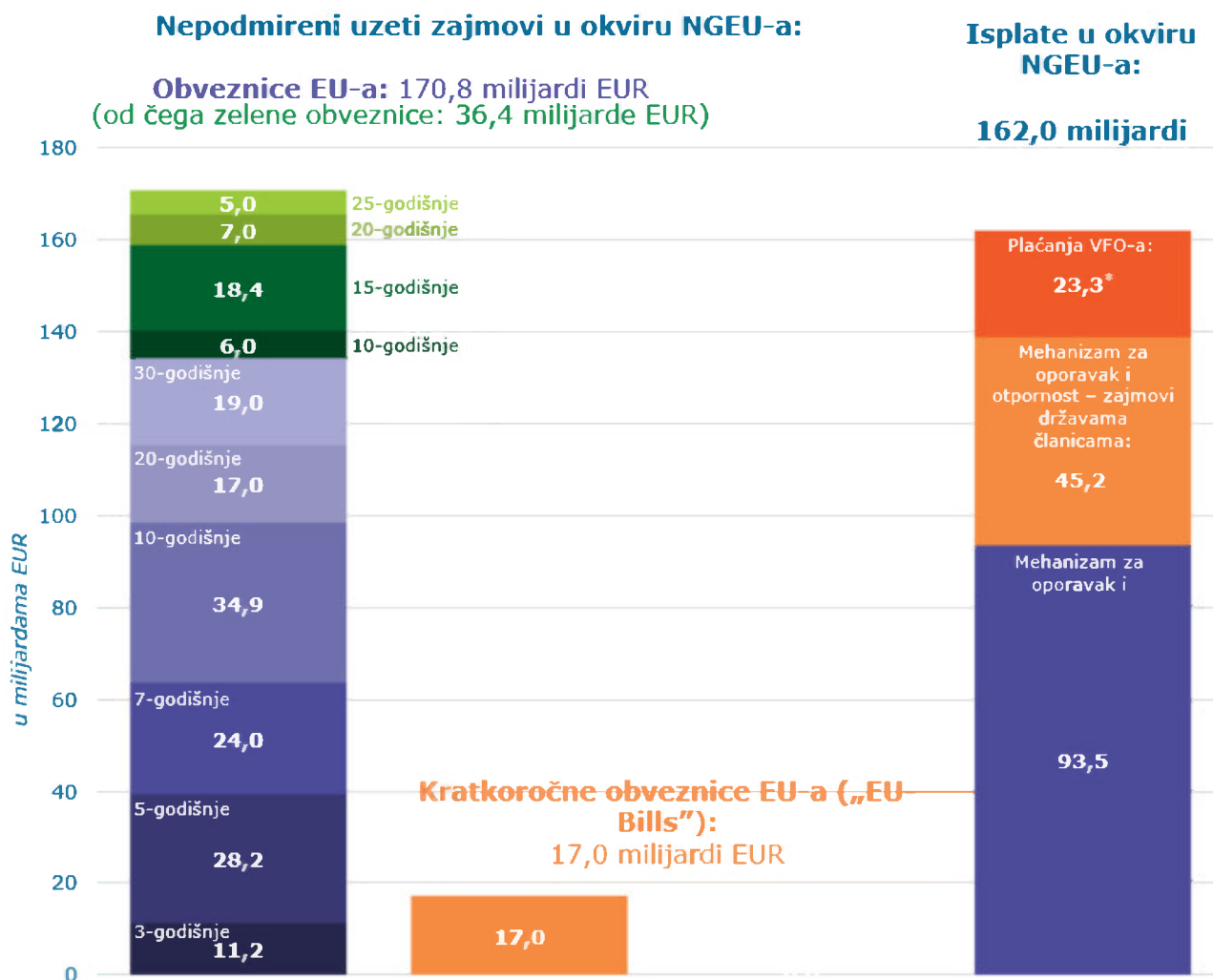
2.3. Financijsko stanje NGEU-a na dan 31. prosinca 2022.

2.3.1. Pregled

Otkad je 15. lipnja 2021. započelo financiranje u okviru NGEU-a do kraja 2022. Komisija je prikupila 170,8 milijardi EUR u dugoročnom financiranju (nominalni iznos), uglavnom izdavanjem obveznica u sindiciranim transakcijama (2021.: 71,0 milijardi EUR). Osim toga, Komisija je u prosincu 2022. imala 17,0 milijardi EUR u nepodmirenim kratkoročnim obveznicama EU-a. Do kraja 2022. Komisija je isplatila financijsku potporu u ukupnom iznosu od 162,0 milijardi EUR (2021.: 71,6 milijardi EUR). Većina tog iznosa, 138,7 milijardi EUR, isplaćena je u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost, od čega

93,5 milijardi EUR u obliku bespovratne potpore i 45,2 milijarde EUR u obliku financijskih zajmova. Dodatne 23,3 milijarde EUR (umanjeno za povrat od 0,2 milijarde EUR) isplaćene su kao plaćanja VFO-a u okviru postojećih programa. Osim toga, sredstva u iznosu od 20,5 milijardi EUR drže se na bankovnom računu NGEU-a kod ESB-a i na računu Komisijine središnje riznice do isplate u proračun za programe VFO-a.

NGEU – Uzeti zajmovi i isplate na dan 31. prosinca 2022.

* Dodatna sredstva u iznosu od 0,6 milijardi EUR držala su se na računu Komisijine središnje riznice do isplate u proračun za programe VFO-a (uključujući povrat prethodno plaćenih sredstava u okviru instrumenta NGEU u iznosu od 0,2 milijarde EUR).

2.3.2. Uzeti zajmovi

Kako bi se ispunile potrebe za financiranjem NGEU-a, Komisija izdaje vrijednosne papire na međunarodnim tržištima kapitala. U sklopu pristupa jedinstvenog financiranja Komisija kombinira različite instrumente i tehnike financiranja s otvorenom i transparentnom komunikacijom sa sudionicima na tržištu.

Godišnja odluka o zaduživanju za 2022. omogućila je Komisiji da izda najviše 140 milijardi EUR u dugoročnom financiranju i da njezin najveći nepodmireni iznos ne prelazi 60 milijardi EUR u kratkoročnom financiranju¹.

¹ Provedbena odluka Komisije C(2021) 9336 final.

Dugoročno financiranje – Sindicirane transakcije i dražbe za obveznice EU-a

Nepodmireni (nominalni) iznos dugoročnog financiranja 31. prosinca 2022. iznosio je 170,8 milijardi EUR (2021.: 71,0 milijardi EUR). Od tog se iznosa 36,4 milijarde EUR odnosilo na zelene obveznice (2021.: 12 milijardi EUR). Zajmovi će dospijevati između 2025. i 2052. kako slijedi:

u milijardama EUR

Dospijeće	Izdano/prikupljeno	Ukupno otplaćeno na kraju godine	Nepodmireno na kraju godine
2025.	11,2	0,0	11,2
2026.	18,9	0,0	18,9
2027.	9,3	0,0	9,3
2028.	14,0	0,0	14,0
2029.	10,0	0,0	10,0
2031.	20,0	0,0	20,0
2032.	14,9	0,0	14,9
2033.	6,0	0,0	6,0
2037.	18,4	0,0	18,4
2041.	13,0	0,0	13,0
2042.	4,0	0,0	4,0
2043.	7,0	0,0	7,0
2048.	5,0	0,0	5,0
2051.	14,0	0,0	14,0
2052.	5,0	0,0	5,0
	170,8	0,0	170,8

Kratkoročno financiranje – dražbe za kratkoročne obveznice EU-a

Dražbe kratkoročnih obveznica EU-a omogućuju dodatnu fleksibilnost Komisiji kao izdavatelju i podupiru likvidnost njezinih vrijednosnih papira. Na dan 31. prosinca 2022. nepodmireni (nominalni) iznos kratkoročnog financiranja, prikupljen dražbama kratkoročnih obveznica EU-a s dospeljem od tri ili šest mjeseci, iznosio je 17,0 milijardi EUR (2021.: 20,0 milijardi EUR).

2.3.3. Isplate

Komisija je 2022. pozitivno ocijenila planove za oporavak i otpornost preostalih pet država članica (Bugarska, Mađarska, Nizozemska, Poljska i Švedska), koje je potom odobrilo Vijeće. To znači da su do kraja 2022. odobreni planovi za oporavak i otpornost svih 27 država članica. Ukupna bespovratna potpora odobrena u okviru planova 27 država članica iznosila je 335,1 milijardu EUR (2021.: 291,2 milijarde EUR), što odgovara gotovo cjelokupnoj financijskoj omotnici nepovratne potpore NGEU-a koja iznosi 338,0 milijardi EUR². Od tog iznosa 234,4 milijarde EUR pokriveno je sporazumima o financiranju koji su sklopljeni s državama članicama (2021.: 195,4 milijarde EUR). Ukupna potpora u obliku financijskih zajmova odobrena u okviru planova iznosila je 165,3 milijarde EUR (2021.: 153,9 milijardi EUR), od čega je sporazumima o zajmu koji su potpisani do kraja godine pokriveno 153,9 milijardi EUR (2021.: 153,2 milijarde EUR).

Bespovratna potpora

Komisija je do kraja 2022. isplatila bespovratnu potporu u ukupnom iznosu od 93,5 milijardi EUR za 22 države članice (2021.: 46,4 milijarde EUR za 20 država članica). Od tog se iznosa 36,6 milijardi EUR odnosilo na pretfinanciranje (2021.: 36,4 milijarde EUR), a 56,9 milijardi EUR odnosilo se na plaćanja izvršena nakon što su države članice ispunile ključne etape i ciljne vrijednosti (2021.: 10,0 milijardi EUR).

² Maksimalni financijski doprinos izračunan za svaku državu članicu nakon ažuriranja 30. lipnja 2022. u skladu s člankom 11. stavkom 2. Uredbe (EU) 2021/241 (prije odbitka rashoda za potporu), vidjeti

https://commission.europa.eu/document/c22c182c-f53e-453f-b45a-dacdcf2d69dd_hr.

u milijardama
EUR

Država članica	Maksimalna bespovratna potpora*	Potpisane obveze i proračunske obveze 31.12.2022.†	Isplaćeno kao pretfinanciranje 31.12.2022.	Plaćanja za ključne etape 31.12.2022.	Ukupno isplaćeno 31.12.2022.
Austrija	3,8	2,2	0,4	–	0,4
Belgija	4,5	3,6	0,8	–	0,8
Bugarska	5,7	4,6	–	1,4	1,4
Hrvatska	5,5	4,6	0,8	1,4	2,2
Cipar	0,9	0,8	0,1	0,1	0,2
Češka	7,7	3,5	0,9	–	0,9
Danska	1,4	1,3	0,2	–	0,2
Estonija	0,9	0,8	0,1	–	0,1
Finska	1,8	1,7	0,3	–	0,3
Francuska	37,5	24,3	5,1	7,4	12,5
Njemačka	28,0	16,3	2,3	–	2,3
Grčka	17,4	13,5	2,3	1,7	4,0
Mađarska	5,8	4,6	–	–	–
Irska	0,9	0,9	–	–	–
Italija	69,0	47,9	9,0	20,0	29,0
Latvija	1,8	1,6	0,2	0,2	0,4
Litva	2,1	2,1	0,3	–	0,3
Luksemburg	0,1	0,1	0,0	–	0,0
Malta	0,3	0,2	0,0	–	0,0
Nizozemska	4,7	3,9	–	–	–
Poljska	22,5	20,3	–	–	–
Portugal	15,5	9,8	1,8	0,6	2,4
Rumunjska	12,1	10,2	1,9	1,8	3,6
Slovačka	6,0	4,6	0,8	0,4	1,2
Slovenija	1,5	1,3	0,2	–	0,2
Španjolska	77,2	46,6	9,0	22,0	31,0
Švedska	3,2	2,9	–	–	–
Ukupno	338,0	234,4	36,6	56,9	93,5

* Maksimalni financijski doprinos izračunan za svaku državu članicu nakon ažuriranja 30. lipnja 2022. u skladu s člankom 11. stavkom 2. Uredbe (EU) 2021/241 (prije odbitka rashoda za potporu), vidjeti

https://commission.europa.eu/document/c22c182c-f53e-453f-b45a-dacdcf2d69dd_hr.

† Proračunske obveze obuhvaćaju sve opozvane obveze, uključujući one koje se odnose na obveze preuzete prije 2022. Od ukupnih proračunskih obveza 136,4 milijarde EUR preuzeto je 2022.

Komisija je 2022. isplatila bespovratnu potporu u ukupnom iznosu od 47,2 milijarde EUR. Taj se iznos uglavnom sastoji od isplate Francuskoj za prvu ključnu etapu (7,4 milijarde EUR), isplate Italiji za prvu i drugu ključnu etapu (po 10,0 milijardi EUR) te isplate Španjolskoj za drugu ključnu etapu (12,0 milijardi EUR).

Zajmovi

Komisija je do kraja 2022. isplatila potporu u obliku financijskog zajma u iznosu od 45,2 milijarde EUR za pet država članica (2021.: 18,0 milijardi EUR za četiri države članice). Od tog se iznosa 19,9 milijardi EUR odnosilo na pretfinanciranje (2021.: 18,0 milijardi EUR), a 25,2 milijarde EUR odnosilo se na obroke zajma isplaćene nakon što su države članice ispunile ključne etape i ciljne vrijednosti (2021.: nula):

u milijardama
EUR

☐ ☐ Država članica	Maksimalna financijska potpora u obliku zajma	Ukupno potpisano na dan ☐ 31.12.2022.	Isplaćeno kao ☐ pretfinanciranje ☐ 31.12.2022.	Plaćanja za ključne etape na dan 31.12.2022.	Ukupno nepodmireno na dan 31.12.2022.
Cipar	0,2	0,2	0,0	–	0,0
Grčka	12,7	12,7	1,7	1,8	3,5
Italija	122,6	122,6	15,9	22,0	37,9
Portugal	2,7	2,7	0,4	0,6	1,0
Rumunjska	14,9	14,9	1,9	0,8	2,7
Poljska	11,5	0,0	–	–	–
Slovenija	0,7	0,7	–	–	–
Odobreno	165,3	153,9	19,9	25,2	45,2
Pričuva	220,5	–	–	–	–
	385,8	153,9	19,9	25,2	45,2

Komisija je 2022. isplatila potporu u obliku financijskog zajma u ukupnom iznosu od 27,2 milijarde EUR. Taj je iznos uključivao isplatu pretfinanciranja zajma Rumunjskoj u iznosu od 1,9 milijardi EUR, isplatu prvih obroka zajma Grčkoj (1,8 milijardi EUR), Italiji (11,0 milijardi EUR), Portugalu (0,6 milijardi EUR) i Rumunjskoj (0,8 milijardi EUR), kao i isplatu drugog obroka zajma Italiji (11,0 milijardi EUR).

Prema ugovorima o zajmu države članice godišnje će otplaćivati 5 % isplaćenih iznosa počevši deset godina nakon datuma isplate. Tako će Cipar, Grčka, Italija i Portugal zajmove početi otplaćivati od 2032., a Rumunjska od 2033. Otplatni plan za nominalne nepodmirene iznose na kraju godine je kako slijedi:

u milijunima EUR

☐ Država članica	Razdoblje otplate	Godišnja ☐ otplata	Ukupna otplata
Cipar	2032.–2051.	1	26
Grčka	2032.–2052.	175	3 500
Italija	2032.–2052.	1 897	37 938
Portugal	2032.–2052.	48	960
Rumunjska	2033.–2052.	137	2 732
		2 258	45 156

Doprinos NGEU-a drugim programima u okviru proračuna EU-a

Do kraja 2022. ukupna neto plaćanja izvršena drugim programima u okviru VFO-a iznosila su 23,3 milijarde EUR (2021.: 7,2 milijarde EUR). Taj doprinos, umanjen za povrate u iznosu od 0,2 milijarde EUR, uglavnom se odnosi na inicijativu REACT-EU u okviru koje se financiraju Europski fond za regionalni razvoj (EFRR) i Europski socijalni fond (ESF i FEAD):

u milijardama EUR

☐ Program VFO-a	Ukupno dodijeljeno	Ukupne neto obveze na dan 31.12.2022. [†]	Ukupna neto plaćanja ☐ 31.12.2022.
REACT-EU	50,6	50,5	18,2
– od čega za EFRR	30,0	29,9	13,6
– od čega za ESF (uklj. FEAD)	20,6	20,6	4,6
Fond za pravednu tranziciju	10,9	5,0	0,2
Ruralni razvoj (EPFRR)	8,1	8,1	1,3
InvestEU	6,1	3,6	1,4
Obzor Europa	5,4	3,5	1,9
RescEU	2,0	0,9	0,3
Ukupno	83,1	71,6	23,3

Komisija je 2022. izvršila plaćanja za druge programe VFO-a u ukupnom iznosu od 16,1 milijarde EUR. Taj se iznos uglavnom sastoji od plaćanja koja se odnose na programe inicijative REACT-EU (11,2 milijarde EUR, od čega 8,7 milijardi EUR u okviru EFRR-a i 2,5 milijardi EUR u okviru ESF-a i FEAD-a), Obzor Europa (1,9 milijardi EUR), InvestEU (1,2 milijarde EUR) i ruralni razvoj (1,2 milijarde EUR).

2.3.4. Likvidnost

Zajmovi se u okviru NGEU-a ne daju na temelju strogog načela naizmjeničnosti koji se ranije primjenjivao. Umjesto toga za NGEU je razvijena diversificirana i objedinjena strategija financiranja za koju je bilo potrebno učinkovito upravljanje likvidnošću. Upravljanjem likvidnošću NGEU-a nastoji se osigurati da iznosi koji se drže na bankovnom računu NGEU-a budu dostatni za ispunjavanje svih predstojećih potreba za isplatama te za održavanje utvrđene sigurnosne pričuve uz istodobno izbjegavanje eventualnih viškova. Komisija je za potrebe upravljanja likvidnošću razvila informatički alat koji omogućuje dnevno praćenje računa NGEU-a. Na kraju 2022. sredstva na izvanproračunskom računu NGEU-a iznosila su 19,9 milijardi EUR. Osim toga, sredstva u iznosu od 0,6 milijardi EUR držala su se na računu Komisijine središnje riznice do isplate u proračun za programe VFO-a (uključujući povrat prethodno plaćenih sredstava u okviru instrumenta NGEU u iznosu od 0,2 milijarde EUR).

Nakon uspjeha diversificirane strategije financiranja za NGEU i sve češćeg zaduživanja kako bi se osigurala sredstva za prioritete politike EU-a, Komisija je 2022. odlučila početi provoditi jedinstveni pristup financiranju kao glavnu metodu financiranja od 2023. U skladu s tim pristupom Komisija će u ime EU-a odsad izdavati samo „obveznice EU-a”, a ne zasebno denominirane obveznice za pojedinačne programe. Program oporavka NGEU i novi program makrofinancijske pomoći+ za Ukrajinu u vrijednosti od 18 milijardi EUR za 2023. prvi su programi na koje će se primjenjivati novi pristup financiranju.

3. SAŽETAK IZVRŠENJA PRORAČUNA

3.1. Prihodi

U početnom donesenom proračunu EU-a odobrena sredstva za plaćanje iznosila su ukupno 170 603 milijuna EUR, dok je iznos koji se financira vlastitim sredstvima iznosio ukupno 157 701 milijun EUR. Procjene prihoda i rashoda u početnom proračunu obično se prilagođavaju tijekom proračunske godine izmjenama proračuna. Zahvaljujući prilagodbama vlastitih sredstava na temelju BND-a proračunski prihodi točno odgovaraju proračunskim rashodima. U skladu s načelom proračunske ravnoteže, proračunski prihodi i rashodi (odobrena sredstva za plaćanje) moraju biti u ravnoteži.

U 2022. doneseno je pet izmjena proračuna. Uzmemo li se u obzir te izmjene proračuna, prihodi iz donesenog konačnog proračuna za 2022. iznosili su 170 038 milijuna EUR, dok je dio koji se financira vlastitim sredstvima iznosio 153 928 milijuna EUR. Doprinosi država članica 2022. uglavnom su umanjeni za višak iz prethodne godine (3 227 milijuna EUR). Razina odobrenih sredstava za plaćanje pretežito je ostala u skladu s početnim izglasanim proračunom.

Prihodi dolaze iz šest izvora (glave):

Glava 1.: Vlastita sredstva

Prikupljanje tradicionalnih vlastitih sredstava premašilo je iznose predviđene u proračunu. To je uglavnom bio rezultat većeg naplaćenog iznosa nego što se očekivalo u posljednjim mjesecima u godini.

Konačna plaćanja država članica na temelju PDV-a, BND-a i plastičnog otpada otprilike odgovaraju konačnoj proračunskoj procjeni. Do razlika između predviđenih iznosa i stvarno plaćenih iznosa došlo je zbog razlika između tečaja eura primijenjenog u izradi proračuna i tečaja koji je vrijedio u vrijeme kad su države članice izvan europodručja stvarno izvršile svoja plaćanja.

Glava 2.: Viškovi, salda i usklađenja

Višak iz prethodne financijske godine iznosio je 3 227 milijuna EUR. Taj je iznos predviđen u proračunu za 2022. izmjenama proračuna, a u skladu s tim smanjeni su doprinosi država članica od vlastitih sredstava.

Pravila o saldima PDV-a i BND-a utvrđena su člankom 10.b Uredbe o stavljanju na raspolaganje vlastitih sredstava (Uredba Vijeća (EU, Euratom) br. 609/2014). U skladu s tim pravilima ukupni zbroj salda izračunava se kako bi učinak na proračun EU-a bio nula („sustav netiranja”), a taj postupak ne podrazumijeva izmjene proračuna. Komisija stoga izravno zahtijeva od država članica da uplate neto iznose u skladu s pravilima Uredbe o stavljanju na raspolaganje vlastitih sredstava.

Glava 3.: Administrativni prihodi

Ova glava obuhvaća prvenstveno prihode od poreza i doprinosa na plaće osoblja.

Glava 4.: Financijski prihodi, zatezne kamate i novčane kazne

Glavni dio ove glave odnosi se na novčane kazne u vezi s provedbom pravila tržišnog natjecanja.

Glava 5.: Proračunska jamstva, operacije uzimanja i davanja zajmova

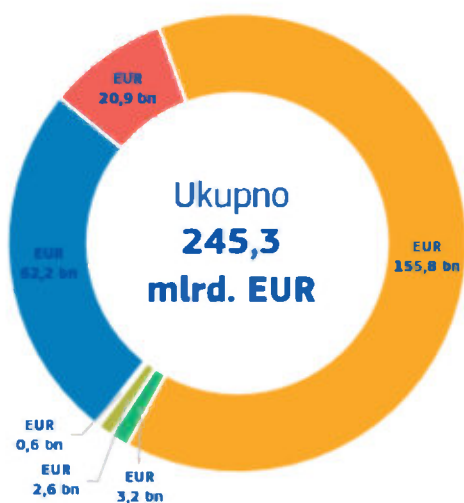
Ova se glava znatno povećala s pojavom instrumenta NextGenerationEU (NGEU). Sredstva NGEU-a u okviru ove glave namjenski su prihodi. Glava 5. obuhvaća prihode povezane s jamstvima, kamatama i otplatom odobrenih zajmova. Njime se isto tako usmjeravaju sredstva (za bespovratnu potporu NGEU-a u okviru mehanizma za oporavak i otpornost te za jačanje programa VFO-a) iz namjenskih prihoda koje države članice dobivaju u okviru Instrumenta Europske unije za oporavak (EURI).

Glava 6.: Prihodi, doprinosi i povrati koji se odnose na politike Unije

Ova se glava uglavnom odnosi na prihode od financijskih ispravaka povezanih sa strukturnim i poljoprivrednim fondovima (ESIF, EEFJP i EPFRR). Obuhvaća i sudjelovanje trećih zemalja u istraživačkim programima, poravnavanja računa poljoprivrednih fondova te drugih doprinosa i povrata

programima/aktivnostima EU-a. Bitan dio tog ukupnog iznosa sastoji se od namjenskih prihoda, zbog kojih se povećava broj unosa dodatnih odobrenih sredstava na strani rashoda.

Ukupni proračunski prihodi za 2022. iznosili su 245 265 milijuna EUR:

1. Vlastita sredstva	155,8 mlrd. EUR
2. Viškovi, salda i usklađenja	3,2 mlrd. EUR
3. Administrativni prihodi	2,6 mlrd. EUR
4. Financijski prihodi, zatezne kamate i novčane kazne	0,6 mlrd. EUR
5. Proračunska jamstva, operacije uzimanja i davanja zajmova	62,2 mlrd. EUR
6. Prihodi, doprinosi i povrati koji se odnose na politike Unije	20,9 mlrd. EUR
<i>od čega NextGenerationEU (glave 5. i 6.)</i>	62,4 mlrd. EUR

3.2. Rashodi

3.2.1. Izvršenje proračuna

U 2022., drugoj godini VFO-a za razdoblje 2021.–2027., doneseni konačni proračun obuhvaćao je 182,2 milijarde EUR odobrenih sredstava za preuzimanje obveza i 170,0 milijardi EUR odobrenih sredstava za plaćanje. Osim toga, 295,0 milijardi EUR odobrenih sredstava za preuzimanje obveza bilo je dostupno kao namjenski prihodi, od čega se 277,8 milijardi EUR odnosilo na NGEU³, a 4,5 milijardi EUR odobrenih sredstava za preuzimanje obveza preneseno je iz 2021. Odobrena sredstva za plaćanje povezana s namjenskim prihodima iz 2022. iznosila su 87,0 milijardi EUR, od čega se 64,3 milijarde EUR odnosilo na NGEU, a 4,3 milijarde EUR odobrenih sredstava za plaćanje preneseno je iz 2021.

Na izvršenje proračuna za 2022. i dalje je dijelom utjecalo kasno donošenje Uredbe o VFO-u (prosinac 2020.), zbog čega su pravni akti nove generacije programa doneseni tek 2021. Na izvršenje proračuna za 2022. uvelike su utjecale invazija Rusije na Ukrajinu i potreba da se poduzmu odlučne mjere kako bi se pružila složena humanitarna i financijska potpora Ukrajini, pomoglo izbjeglicama i zemljama koje ih primaju te odgovorilo na krizu koja je ostavila posljedice i izvan ukrajinskih granica.

U 2022. izvršene su ukupne preuzete obveze u iznosu od 357,1 milijarde EUR:

- 179,4 milijarde EUR iz konačnog donesenog proračuna,
- 4,5 milijardi EUR iz odobrenih sredstava prenesenih ili ponovno stavljenih na raspolaganje iz 2021.,
- 173,2 milijarde EUR iz odobrenih sredstava iz namjenskih prihoda,
  - od čega 162,7 milijardi EUR iz NGEU-a.

U 2022. izvršena su ukupna plaćanja u iznosu od 243,3 milijarde EUR:

- 167,3 milijarde EUR iz konačnog donesenog proračuna,
- 4,2 milijarde EUR iz odobrenih sredstava prenesenih ili ponovno stavljenih na raspolaganje iz 2021.,

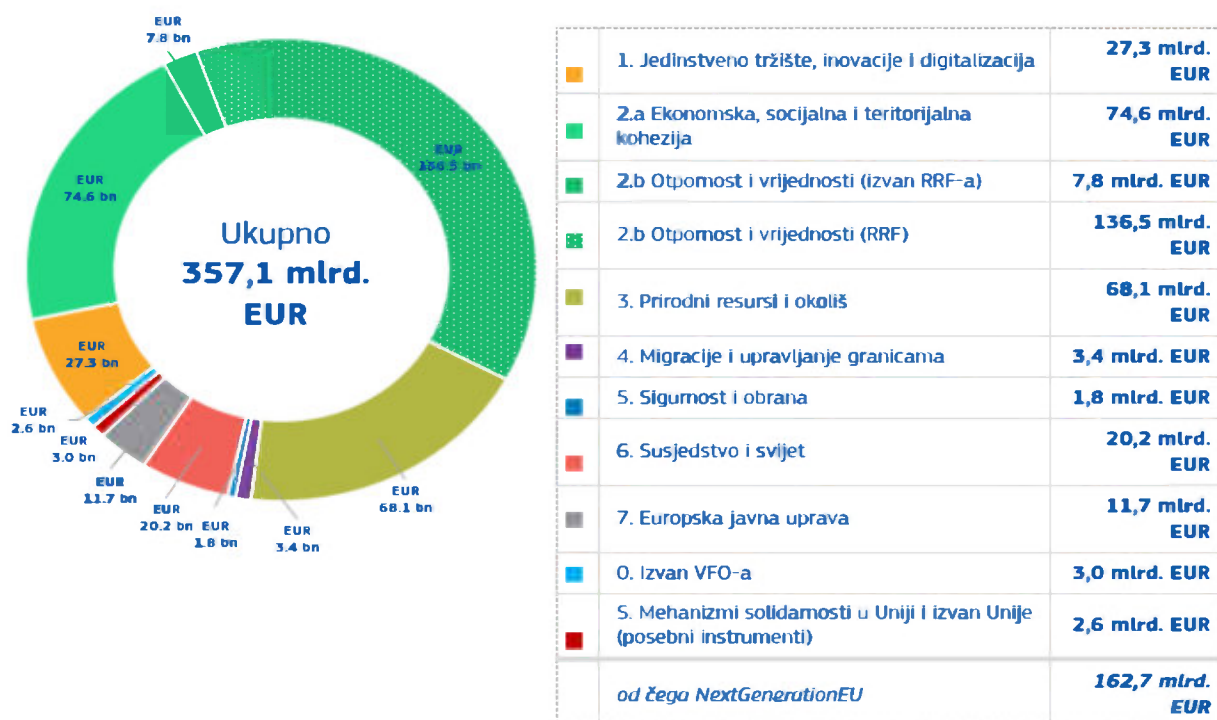
³ Za sveobuhvatan pregled instrumenta NextGenerationEU (NGEU) vidjeti i odjeljke 2.2. i 2.3.

- 71,8 milijardi EUR iz odobrenih sredstava iz namjenskih prihoda,
  - od čega 63,5 milijardi EUR iz NGEU-a.

U slučajevima koji su dopušteni Financijskom uredbom i/ili pravnim osnovama neiskorištena odobrena sredstva iz izglasanog proračuna za 2022. prenesena su u 2023.: 1,5 milijardi EUR odobrenih sredstava za preuzimanje obveza i 2,5 milijardi EUR odobrenih sredstava za plaćanje.

Isto tako, 121,5 milijardi EUR odobrenih sredstava iz namjenskih prihoda za preuzimanje obveza, od čega se 115,1 milijarda EUR odnosi na NGEU, i 15,2 milijarde EUR odobrenih sredstava iz namjenskih prihoda za plaćanja, od čega se 0,8 milijardi EUR odnosi na NGEU, preneseno je u 2023. u skladu s Financijskom uredbom.

Ukupne preuzete obveze 2022. po ciljevima politike EU-a izvršene su kako slijedi:

Stopa izvršenja u 2022. svih vrsta odobrenih sredstava (proračun, prijenosi iz prethodne godine i namjenski prihodi) iznosila je 74 % za obveze i 93 % za plaćanja. Stope izvršenja, uključujući odobrena sredstva prenesena u 2023. (u skladu s Financijskom uredbom i/ili pravnim osnovama), iznosile su 99 % za odobrena sredstva za preuzimanje obveza i 100 % za odobrena sredstva za plaćanje iz izglasanog proračuna za 2022.

Godišnja tranša obveza u okviru instrumenta NGEU⁴ u 2022. iznosila je 144,6 milijardi EUR. Osim toga, 21,1 milijarda EUR preuzetih obveza prenesena je iz 2021. Ukupno je 165,7 milijardi EUR bilo dostupno za preuzete obveze 2022., od čega je potrošeno 162,7 milijardi, odnosno 98 %. Izvršenje preostalih 114 milijardi EUR iz ukupne omotnice NGEU-a planira se za 2023. (i u narednim godinama za administrativna odobrena sredstva koja se mogu izvršiti do 2027.). U skladu s člankom 3. stavkom 4. Uredbe 2020/2094 o uspostavi Instrumenta Europske unije za oporavak⁵, više od 60 % pravnih obveza

⁴ Odobreni iznos za NGEU za 2022. odnosio se na potporu za 2022. u obliku bespovratne potpore državama članicama u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost i Pomoći za oporavak za koheziju i europska područja (REACT-EU) te na dodatna sredstva za druge europske programe ili fondove (tj. fond za ruralni razvoj, fond InvestEU, Fond za pravednu tranziciju, Obzor Europa i RescEU). Uredbom o uspostavi instrumenta EURI predviđaju se zakonski rokovi u pogledu pravnih obveza, dok je programska raspodjela uspostavljena na temelju predviđenog rasporeda godišnjih obveza koje su izričito navedene u pravnim osnovama predmetnih programa.

⁵ Uredba Vijeća (EU) 2020/2094 od 14. prosinca 2020. o uspostavi Instrumenta Europske unije za oporavak radi potpore oporavku nakon krize uzrokovane bolešću COVID-19.

za relevantne programe u okviru NGEU-a (s iznimkom zajmova iz fonda InvestEU i Mehanizma za oporavak i otpornost) preuzeto je do 31. prosinca 2022. Izvršenje odobrenih sredstava za plaćanje NGEU-a doseglo je 99 %.

3.2.2. Nepodmirene obveze

Na kraju 2022. nepodmirene obveze (koje se često nazivaju *reste à liquider*, RAL), koje odgovaraju iznosima preuzetih obveza koji još nisu plaćeni, iznosile su 452,8 milijardi EUR. Iznos nepodmirenih preuzetih obveza povećao se u odnosu na 2021. (za 111,2 milijarde EUR).

Glavni pokretač povećanja RAL-a 2022. bila je provedba NGEU-a (bespovratni dio), čiji je doprinos ukupnom RAL-u na kraju 2022. iznosio 189,1 milijardu EUR (42 %). Budući da će odobrena sredstva za NGEU biti preuzeta do 31. prosinca 2023. i isplaćena do 31. prosinca 2026., u skladu s člankom 3. stavkom 4. i člankom 3. stavkom 9. Uredbe o uspostavi instrumenta EURI, trend nominalnog rasta RAL-a povezanog s NGEU-om nastaviti će se 2023.

3.2.3. Proračunski rezultat

Proračunski rezultat (višak) smanjio se s 3,2 milijarde EUR u 2021. na 2,5 milijardi EUR u 2022. Takvom proračunskom rezultatu (višku) 2022. najviše su pridonijeli veći prihodi od carinskih pristojbi nego što se očekivalo.

4. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I PRORAČUNSKA JAMSTVA

4.1. Financijski instrumenti koji se financiraju iz proračuna EU-a

Financijski instrumenti koji se financiraju iz proračuna EU-a imaju oblik jamstvenih instrumenata, vlasničkih instrumenata i dužničkih instrumenata. U okviru VFO-a za razdoblje 2021.–2027. očekuje se povećano korištenje proračunskih jamstava u odnosu na korištenje financijskih instrumenata koji se u potpunosti financiraju ili za koje se izdvajaju rezervacije iz proračuna EU-a. Konkretno, u okviru programa InvestEU 26,2 milijarde EUR uz jamstvo EU-a dodijelit će se Grupi EIB-a i drugim financijskim institucijama za potporu raznim ciljevima politika Unije financiranjem operacija ulaganja. Osnovna ideja na kojoj se temelji ovaj pristup, za razliku od tradicionalnog načina izvršenja proračuna davanjem bespovratnih sredstava i subvencija, jest da krajnji korisnik zbog učinka poluge za svaki potrošeni euro iz proračuna koji se financira financijskim instrumentima dobiva više od 1 EUR financijske potpore.

U skladu s ovim načinom izvršenja proračuna sredstva su već isplaćena na fiducijarne račune kojima upravljaju subjekti kojima je povjereno njihovo upravljanje i dostupna su (u obliku novca i novčanih ekvivalenata i dužničkih vrijednosnih papira) za pokrivanje budućih aktivacija jamstava ili su uložena u vlasničke instrumente. Važnost i količina financijskih instrumenata koji se financiraju iz proračuna EU-a u okviru izravnog i neizravnog upravljanja povećavaju se zadnjih godina.

4.2. Proračunska jamstva: financijska imovina koja se drži u jamstvenim fondovima

U skladu s ovim načinom izvršenja proračuna EU pruža jamstva drugim ugovornim stranama za koje su samo djelomično izdvojene rezervacije u okviru jamstvenih fondova koje je Komisija osnovala. To stvara nepredviđene obveze za proračun EU-a ako izdvojene rezervacije nisu dovoljne za pokriće aktivacije jamstava. EU je pružio jamstva Grupi EIB-a za zajmove odobrene izvan EU-a (tzv. mandat za vanjsko kreditiranje, ELM) te za dužničke i vlasničke operacije obuhvaćene jamstvom EFSU-a. EU je Grupi EIB-a i drugim financijskim institucijama također dao jamstva za operacije pokrivene EFOR-om, Jamstvom za vanjsko djelovanje instrumenta NDICI i fondom InvestEU.

Od 2021. rezervacije se drže u zajedničkom fondu za rezervacije. Zajednički fond za rezervacije uspostavljen je na temelju Financijske uredbe⁶ kako bi se u njemu držale rezervacije (tj. sredstva koja se drže) za pokrivanje financijskih obveza koje proizlaze iz financijskih instrumenata, proračunskih jamstava i zajmova za financijsku pomoć nakon stupanja na snagu VFO-a za razdoblje 2021.–2027. Uključuje i određenu imovinu u okviru rezervacija za financijske obveze iz prethodnih VFO-a.

Zajednički fond za rezervacije osnovan je i funkcionira kao jedinstven portfelj, u kojem se trenutačno kombiniraju rezervacije za sva proračunska jamstva i programe financijske pomoći EU-a. Sredstva zajedničkog fonda za rezervacije raspodjeljuju se u odjeljke kako bi se mogli pratiti iznosi povezani s proračunskim jamstvima koja pridonose tom fondu i programima financijske pomoći.

Na dan 31. prosinca 2022. Komisija je držala financijsku imovinu u zajedničkom fondu za rezervacije za sljedeće odjeljke:

- jamstveni fond za vanjska djelovanja – 2,5 milijardi EUR
- EFSU – 8,5 milijardi EUR
- EFOR – 0,7 milijardi EUR
- EFOR+ u okviru NDICI-ja – 1,1 milijarda EUR
- odjeljak EU-a fonda InvestEU – 1,7 milijardi EUR
- odjeljak država članica fonda InvestEU za Češku – 14 milijuna

⁶ Članak 212. Financijske uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018.

- odjeljak država članica fonda InvestEU za Finsku – 18 milijuna
- operacije mješovitog financiranja fonda InvestEU – 18 milijuna.

Osim toga, 342 milijuna EUR drži se u riznici Komisije kao sigurnosna pričuva za likvidnost za pokrivanje hitnih aktivacija jamstava.

4.3. Dani zajmovi i povezani uzeti zajmovi za programe financijske pomoći

Aktivnosti uzimanja i davanja zajmova EU-a za financijsku pomoć nisu proračunske operacije. S iznimkom NGEU-a, uzeti zajmovi pozajmljuju se zemlji korisnici u obliku naizmjeničnog zajma, tj. s istim kuponom, rokom dospeljeća i iznosom. EU stoga zajmove servisira novcem primljenim od zajmova. Unatoč tome, servisiranje zajmova pravna je obveza EU-a kojom se jamči da se sva plaćanja izvršavaju pravovremeno i u cijelosti. Komisija je uvela postupke kojima se jamči oplata uzetih zajmova čak i u slučaju neotplaćivanja danog zajma.

Na temelju odluka Europskog parlamenta i Vijeća Komisija pruža financijsku pomoć državama članicama i trećim zemljama u obliku bilateralnih zajmova koji se financiraju kapitalom s tržišta kapitala i za koje se daje jamstvo iz proračuna EU-a. Komisija je 2022., djelujući u ime EU-a, vodila šest glavnih programa u okviru kojih je mogla odobravati zajmove:

- pomoć iz instrumenta SURE
- pomoć Mehanizmu za europsku financijsku stabilnost (MEFS),
- makrofinancijska pomoć (MFP),
- pomoć platnim bilancama (BOP),
- Euratom, i
- NGEU – dodatne informacije navedene su u odjeljku 2.

Na dan 31. prosinca 2022. nominalni iznos zajmova odobrenih za financijsku pomoć, s iznimkom NGEU-a (vidjeti odjeljak 2.) bio je:

u milijardama EUR

	Ukupni odobreni iznos	Ukupno isplaćeno na kraju godine	Ukupno otplaćeno na kraju godine	Nepodmireno na kraju godine
SURE				
Belgija	8,2	8,2	–	8,2
Bugarska	1,0	1,0	–	1,0
Hrvatska	1,6	1,6	–	1,6
Cipar	0,6	0,6	–	0,6
Češka	4,5	4,5	–	4,5
Estonija	0,2	0,2	–	0,2
Grčka	6,2	6,2	–	6,2
Mađarska	0,7	0,7	–	0,7
Irska	2,5	2,5	–	2,5
Italija	27,4	27,4	–	27,4
Latvija	0,5	0,5	–	0,5
Litva	1,1	1,1	–	1,1
Malta	0,4	0,4	–	0,4
Poljska	11,2	11,2	–	11,2
Portugal	6,2	6,2	–	6,2
Rumunjska	3,0	3,0	–	3,0
Slovačka	0,6	0,6	–	0,6
Slovenija	1,1	1,1	–	1,1
Španjolska	21,3	21,3	–	21,3
	98,4	98,4	–	98,4
MEFS				
Irska	22,5	22,5	–	22,5
Portugal	24,3	24,3	(0,5)	23,8
	46,8	46,8	(0,5)	46,3
MFP				
Ukrajina	12,2	12,2	(0,6)	11,6
Tunis	1,4	1,4	–	1,4
Jordan	1,1	0,9	–	0,9
Ostalo	1,4	1,3	(0,2)	1,1
	16,1	15,8	(0,8)	15,0
BOP				
Latvija	2,9	2,9	(2,7)	0,2
	2,9	2,9	(2,7)	0,2
EURATOM				
Energoatom i K2R4 – Ukrajina	0,4	0,4	(0,1)	0,3
Ostalo	0,4	0,4	(0,4)	–
	0,8	0,8	(0,5)	0,3
Ukupno	165,0	164,7	(4,5)	160,2

Otplatni plan za nepodmirene iznose na kraju godine je kako slijedi:

	u milijardama EUR					
	SURE	MEFS	MFP	BOP	EURATOM	UKUPNO
2023.	–	3,5	0,1	–	–	3,6
2024.	–	2,6	0,6	–	–	3,2
2025.	8,0	2,4	–	0,2	–	10,6
2026.	8,0	6,2	0,1	–	–	14,3
2027.	–	3,0	0,2	–	0,1	3,3
2028.	10,0	2,3	0,2	–	0,1	12,6
2029.	8,2	1,4	0,9	–	–	10,4
2030.	10,0	–	0,1	–	0,1	10,2
2031.	–	7,3	1,2	–	0,1	8,6
2032.	–	3,0	0,7	–	–	3,7
2033.	–	2,1	0,5	–	–	2,6
2034.	–	–	0,7	–	–	0,7
2035.	8,5	2,0	2,0	–	–	12,5
2036.	9,0	5,7	1,3	–	–	16,0
2037.	8,7	–	0,9	–	–	9,6
2038.	–	1,8	–	–	–	1,8
2039.	–	–	–	–	–	–
2040.	7,0	–	0,5	–	–	7,5
2041.	–	–	–	–	–	–
2042.	–	3,0	2,0	–	–	5,0
2043.	–	–	–	–	–	–
2044.	–	–	–	–	–	–
2045.	–	–	–	–	–	–
2046.	5,0	–	–	–	–	5,0
2047.	6,0	–	–	–	–	6,0
2048.	–	–	–	–	–	–
2049.	–	–	–	–	–	–
2050.	10,0	–	–	–	–	10,0
2051.	–	–	–	–	–	–
2052.	–	–	0,5	–	–	0,5
2053.	–	–	2,5	–	–	2,5
Ukupno	98,4	46,3	15,0	0,2	0,3	160,2

SURE

Instrument SURE uspostavljen je 2020. radi pružanja financijske pomoći državama članicama koje na svojem državnom području imaju ili im prijete ozbiljne ekonomske poteškoće uzrokovane pandemijom bolesti COVID-19. Instrumentom se dopunjuju nacionalne mjere koje poduzimaju pogođene države članice. Maksimalni iznos pomoći ne prelazi 100 milijardi EUR za sve države članice.

Države članice potpisale su na kraju 2022. sporazume o zajmu u iznosu od 98,4 milijarde EUR, koji su u cijelosti isplaćeni do kraja 2022. Komisija je 2022. isplatila nove zajmove u iznosu od 8,7 milijardi EUR. Rok dospijeća zajmova kreće se od 5 do 30 godina.

Mehanizam za europsku financijsku stabilnost (MEFS)

MEFS je osnovan radi pružanja financijske pomoći svim državama članicama koje imaju ili kojima prijete ozbiljne ekonomske i financijske poteškoće zbog izvanrednih okolnosti koje su izvan njihove kontrole. U razdoblju od 2011. do 2014. MEFS se koristio za pružanje financijske pomoći Irskoj i Portugalu pod uvjetom da provedu reforme. Završila je provedba tog programa i stoga se ne mogu odobriti dodatni zajmovi iako se on može i dalje koristiti za posebne aktivnosti, primjerice produljenje roka dospijeća postojećih zajmova i davanje zajmova za premošćivanje. Zajmovi odobreni Portugalu 2022. u iznosu od

2,2 milijarde EUR, koji dospijevaju u travnju 2022., produljeni su za 4,5 godina, a otplaćeno je 0,5 milijardi EUR.

MFP

Program makrofinancijske pomoći (MFP) oblik je financijske pomoći koju EU pruža partnerskim zemljama izvan EU-a koje imaju poteškoća s platnim bilancama. Ona se pruža u obliku srednjoročnih/dugoročnih zajmova ili bespovratnih sredstava ili kombinacije zajmova i bespovratnih sredstava i dostupna je samo onim zemljama koje primaju pomoć u okviru programa Međunarodnog monetarnog fonda (MMF).

Ukrajina

Europski parlament i Vijeće dogovorili su 2022. tri paketa financijske pomoći Ukrajini⁷, u ukupnom iznosu od 7,2 milijarde EUR, kako bi se ojačala neposredna otpornost te zemlje nakon ničim izazvanog i neopravdanog ruskog agresivnog rata. Svi zajmovi Ukrajini isplaćeni su do kraja 2022. Rokovi dospijeća tih novih zajmova Ukrajini iznose od 10 do 30 godina.

Na kraju 2022. nepodmireni zajmovi za makrofinancijsku pomoć Ukrajini ukupno su iznosili 11,6 milijardi EUR (nominalni iznos).

Kako bi se nastavila potpora EU-a Ukrajini 2023., Europski parlament i Vijeće donijeli su 14. prosinca 2022. novi paket financijske pomoći u vrijednosti od 18 milijardi EUR (Uredba (EU) 2022/2463). Komisija i Ukrajina potpisale su početkom 2023. Memorandum o razumijevanju i Sporazum o zajmu te su do 31. svibnja 2023. isplaćeni zajmovi u iznosu od 7,5 milijardi EUR. Komisija preostali iznos planira isplatiti do kraja 2023. u mjesečnim tranšama od 1,5 milijardi EUR.

Pomoć platnim bilancama

Pomoć platnim bilancama je program pomoći namijenjen državama članicama izvan europodručja koje imaju ili kojima prijete poteškoće u vezi s njihovim platnim bilancama. Pomoć platnim bilancama pruža se u obliku srednjoročnih zajmova koji su uvjetovani provedbom politika za rješavanje temeljnih ekonomskih problema. U pravilu, EU pomoć platnim bilancama pruža u suradnji s MMF-om i drugim međunarodnim institucijama ili zemljama. U 2022. nije bilo novih operacija ni otplate zajmova.

Euratom

Europska zajednica za atomsku energiju (Euratom, koji zastupa Komisija) odobrava zajmove državama članicama i trećim zemljama te subjektima iz država članica i trećih zemalja za financiranje projekata energetske postrojenja.

4.4. Nepredviđene proračunske obveze za programe financijske pomoći

Uzeti zajmovi EU-a jesu izravne i bezuvjetne obveze EU-a za koje jamče države članice (nepredviđene proračunske obveze). Uzeti zajmovi za financiranje zajmova koji se daju zemljama izvan EU-a pokriveni su sredstvima zajedničkog fonda za rezervacije. Ako država članica ne ispuni obvezu, dug se servisira, ako je moguće, iz raspoloživih sredstava riznice Komisije. Ako to nije moguće, Komisija potrebna sredstva povlači od država članica. Na temelju propisa EU-a o vlastitim sredstvima (članak 14. Uredbe Vijeća (EU, Euratom) br. 609/2014), države članice imaju pravnu obvezu staviti na raspolaganje dovoljna sredstva za ispunjenje obveza EU-a. Tako su ulagači izloženi samo kreditnom riziku EU-a, a ne riziku korisnika zajma. Zahvaljujući „naizmjeničnim” zajmovima za proračun EU-a ne postoji kamatni ili tečajni rizik.

Zajmovi odobreni državama članicama u okviru instrumenta SURE temelje se na sustavu dobrovoljnih jamstava država članica u iznosu do 25 % maksimalnog iznosa financijske pomoći. Doprinos svake države članice ukupnom iznosu jamstva odgovara njezinu relativnom udjelu u ukupnom bruto nacionalnom dohotku (BND) Europske unije na temelju proračuna EU-a za 2020.

⁷ Odluka (EU) 2022/313 Europskog parlamenta i Vijeća o pružanju hitne pomoći Ukrajini u iznosu od 1,2 milijarde EUR, Odluka (EU) 2022/1201 Europskog parlamenta i Vijeća o pružanju izvanredne pomoći Ukrajini u iznosu od 1,0 milijardi EUR, Odluka (EU) 2022/1628 Europskog parlamenta i Vijeća o pružanju izvanredne pomoći Ukrajini u iznosu od 5,0 milijardi EUR.

Zajmovi odobreni Ukrajini 2022. u iznosu od 6 milijardi EUR u okviru izvanredne makrofinancijske pomoći pokriveni su sustavom jamstava država članica za 61 % izloženosti, pri čemu će prvih 9 % svih gubitaka biti pokriveno iz proračuna EU-a (zajednički fond za rezervacije). Vidjeti bilješku **2.4.1.1.** u konsolidiranoj godišnjoj računovodstvenoj dokumentaciji EU-a.

Na temelju odluka Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije za program svake zemlje određuje se cjelokupni odobreni iznos, broj obroka za isplatu i najdulji (prosječni) rok dospijea paketa zajmova. Zatim se Komisija i dotična zemlja dogovaraju o parametrima zajma/financiranja, osobito o roku dospijea obroka. Osim toga, svi obroci isplate zajma osim prvog ovise o poštovanju dogovorenih uvjeta u kontekstu financijske potpore EU-a, što također utječe na rokove operacija financiranja. To znači da rokovi i dospijee danih sredstava ovise o povezanoj EU-ovoj aktivnosti kreditiranja. Financiranje se iskazuje isključivo u eurima s rokom dospijea od 3 do 30 godina.

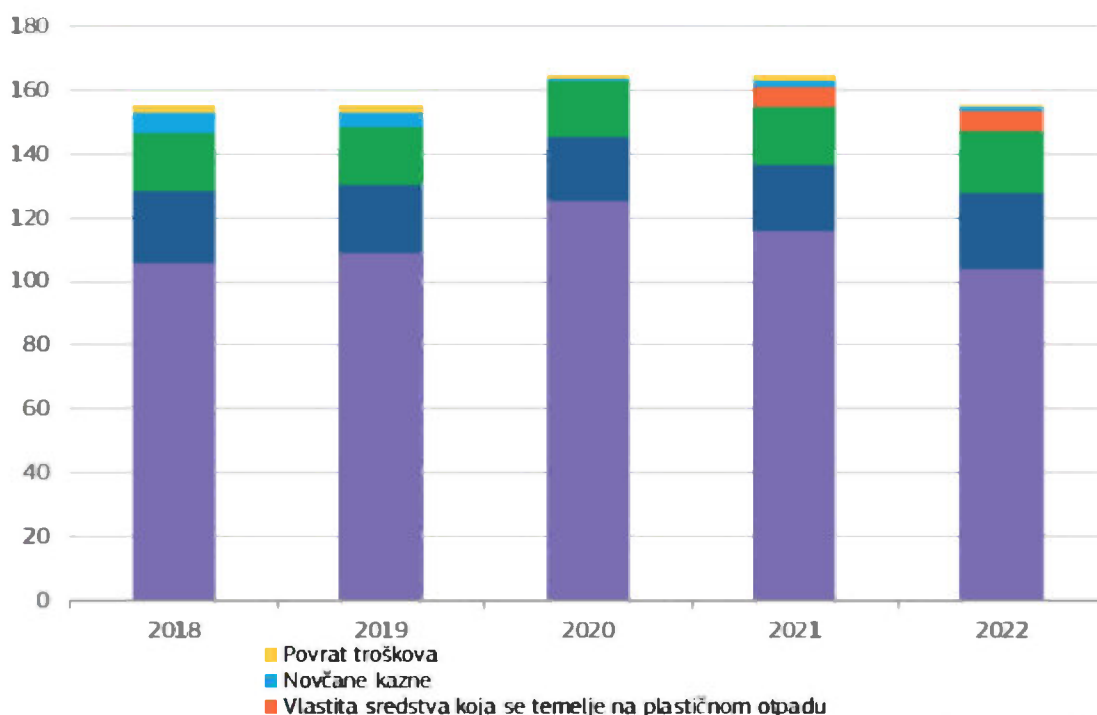
5. ANALIZA FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA

5.1. PRIHODI

Konsolidirani prihodi EU-a uključuju iznose koji se odnose na razmjenske i nerazmjenske transakcije, s tim da su potonje najznačajnije. Petogodišnje kretanje glavnih kategorija prihoda od nerazmjenskih transakcija (koje obuhvaćaju sredstva na temelju BND-a, tradicionalna vlastita sredstva, sredstva na temelju PDV-a, nova vlastita sredstva koja se temelje na plastičnom otpadu, novčane kazne i povrat troškova) jest kako slijedi:

Petogodišnje kretanje prihoda od glavnih nerazmjenskih transakcija*

u milijardama

*Podaci za razdoblje 2020.–2022.: isključujući prihode povezane s povlačenjem Ujedinjenje Kraljevine iz EU-a

Budući da bi proračunski prihodi trebali biti jednaki proračunskim rashodima (ili veći od njih), glavni element koji utječe na kretanje prihoda prikazano u prethodnom grafikonu jesu plaćanja koja se izvršavaju svake godine.

Konsolidirani prihodi – glavna kretanja u 2022.

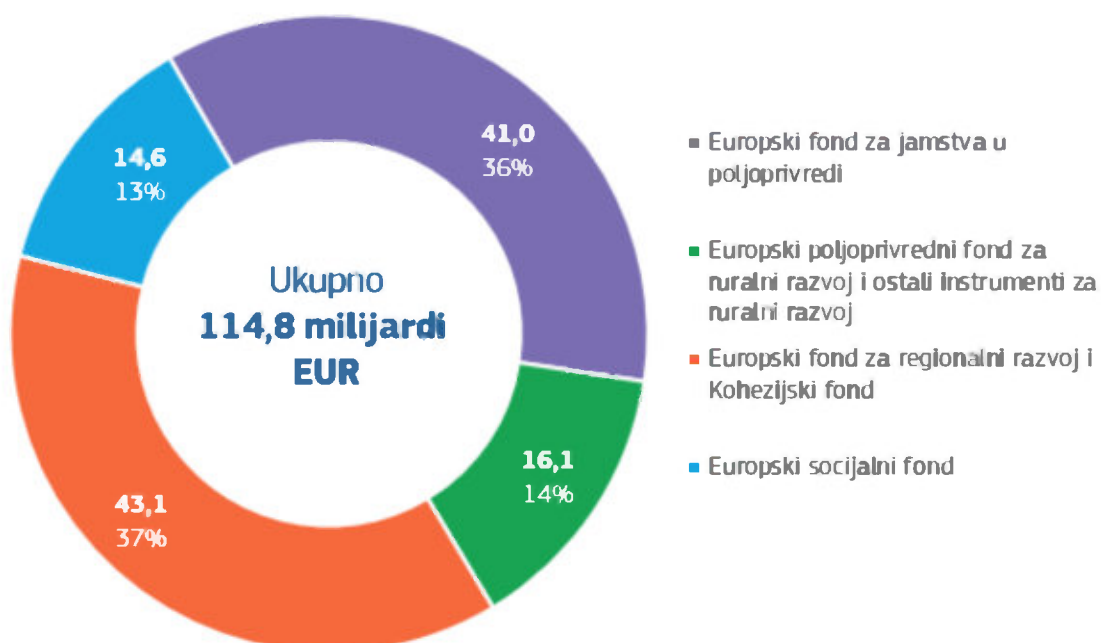
U 2022. konsolidirani prihodi, koji obuhvaćaju sve kategorije prihoda, iznosili su 171,2 milijarde EUR u usporedbi sa 178,9 milijardi EUR u prethodnoj godini. Glavna kretanja koja objašnjavaju smanjenje od 7,7 milijardi EUR ili 4,3 % bila su:

- iznos tradicionalnih vlastitih sredstava povećao se s 20,6 milijardi EUR u 2021. na 23,5 milijardi EUR u 2022. Povećanje od 2,9 milijardi ili 14,1 % uglavnom se objašnjava nedavnim gospodarskim oporavkom,
- doprinosi na temelju PDV-a povećali su se s 18,3 milijarde EUR u 2021. na 19,7 milijardi EUR u 2022.,
- prihodi od BND-a (bruto nacionalni dohodak) osnovni su element operativnih prihoda EU-a i smanjili su se sa 116,0 milijardi EUR u 2021. na 103,9 milijardi EUR u 2022. Smanjenje od 12,1 milijarde EUR ili 10,4 % povezano je s povećanjem drugih kategorija prihoda s obzirom na to da se prihodima od BND-a financira dio proračuna koji nije pokriven drugim izvorima prihoda, i
- financijski prihodi smanjeni su za 2,5 milijardi EUR uglavnom zbog smanjenja obračunatih zateznih kamata za carinske predmete.

5.2. RASHODI

Glavna komponenta rashoda priznatih u konsolidiranim financijskim izvještajima jesu rashodi u okviru podijeljenog upravljanja, koji uključuju sljedeće fondove: i. Europski fond za jamstva u poljoprivredi (EFJP); ii. Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (EPFRR) i ostali instrumenti za ruralni razvoj; iii. Europski fond za regionalni razvoj (EFRR) i Kohezijski fond (KF) te iv. Europski socijalni fond (ESF). U tim je fondovima nastalo 114,8 milijardi EUR, odnosno 43,6 % ukupnih rashoda od 263,1 milijarde EUR nastalih u 2022. (2021.: 119,9 milijardi EUR, 54,3 % ukupnih rashoda). Podjela rashoda u okviru podijeljenog upravljanja i njihovi relativni ponderi prikazani su u nastavku:

Glavni rashodi u okviru podijeljenog upravljanja za financijsku godinu 2022.

Smanjenje rashoda u okviru podijeljenog upravljanja uglavnom je posljedica smanjenja rashoda povezanih s EFRR-om i Kohezijskim fondom (za 3,8 milijardi EUR) te s ESF-om (za 2,1 milijardu EUR). To odražava prelazak s prethodnog programskog razdoblja VFO-a 2014.–2020. na sadašnji VFO 2021.–2027.: troškovi prijavljeni za prethodno programsko razdoblje smanjuju se, a troškovi povezani sa sadašnjim razdobljem niski su zbog sporog početka provedbe u tom razdoblju. Rashodi povezani s EPFRR-om i drugim instrumentima za ruralni razvoj te EFJP-om povećali su se za 0,6 milijardi EUR, odnosno za 0,2 milijarde EUR.

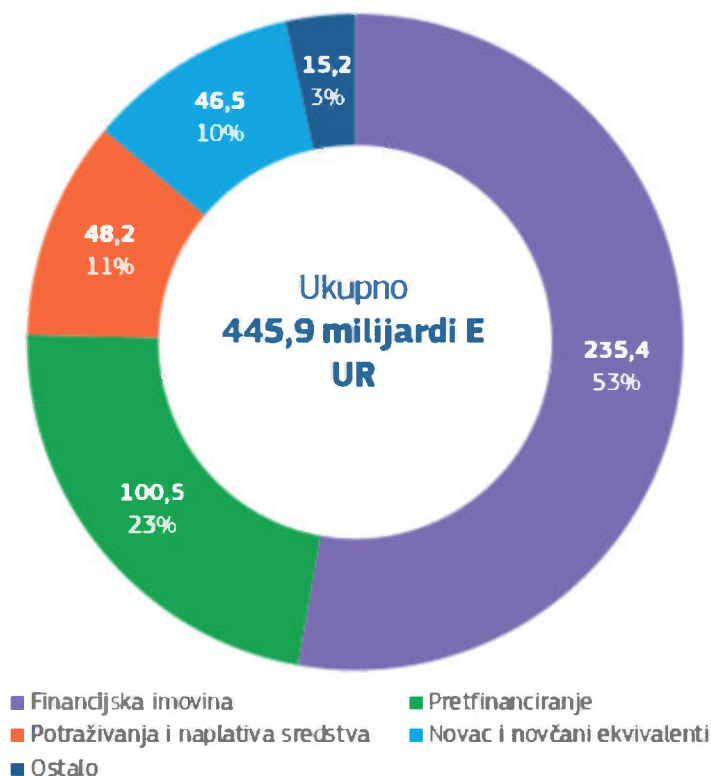
Nakon uspješnog pokretanja instrumenta NGEU (vidjeti odjeljak 2.) u 2021. rashodi nastali u okviru izravnog upravljanja, koji se ubrajaju u proračunska sredstva koja su izvršili Komisija, izvršne agencije i skrbnički fondovi, nastavili su se povećavati sa 63,0 milijardi EUR u 2021. na 94,0 milijardi EUR u 2022. Povećanje od 31,0 milijardi EUR uglavnom je posljedica bespovratne potpore dodijeljene u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost NGEU-a, koja je iznosila 69,5 milijardi EUR (2021.: 42,9 milijardi EUR).

Rashodi koji su nastali u okviru neizravnog upravljanja ubrajaju se u proračunska sredstva koja su izvršili agencije EU-a, tijela EU-a, treće zemlje, međunarodne organizacije i drugi subjekti. U 2022. rashodi nastali u okviru neizravnog upravljanja iznosili su 13,6 milijardi EUR (2021.: 10,9 milijardi EUR). To je povećanje uglavnom posljedica većih rashoda u području vanjskog djelovanja.

5.3. IMOVINA

Na dan 31. prosinca 2022. ukupna imovina iznosila je 445,9 milijardi EUR (2021.: 414,1 milijarda EUR) – to je povećanje posljedica daljnjeg pozajmljivanja sredstava iz instrumenta SURE te isplaćenih zajmova i predujmova u okviru instrumenta NGEU. Najznačajnije stavke bile su financijska imovina osim novca i novčanih ekvivalenata (235,4 milijarde EUR), pretfinanciranje (100,5 milijardi EUR), potraživanja i naplativa sredstva (48,2 milijarde EUR) te novac i novčani ekvivalenti (46,5 milijardi EUR). Ostala je imovina, u iznosu od 15,2 milijarde EUR, uglavnom uključivala nekretnine, postrojenja i opremu te nematerijalnu imovinu.

Sastav imovine na dan 31. prosinca 2022.

Povećanje ukupne imovine od 31,8 milijardi EUR (7,7 %) u odnosu na prethodnu godinu uglavnom je bilo rezultat:

- povećanja nepodmirenih obveza po zajmovima sa 163,6 milijardi EUR u 2021. na 204,4 milijarde EUR u 2022. Povećanje od 40,8 milijardi EUR ili 24,9 % uglavnom odražava izdavanje dodatnih zajmova za programe financijske pomoći državama članicama u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost (27,2 milijarde EUR), programa instrumenta SURE (8,7 milijardi EUR) i novih zajmova u okviru programa makrofinancijske pomoći (7,5 milijardi EUR), od čega je 7,2 milijarde EUR isplaćeno Ukrajini,
- povećanja ukupnog pretfinanciranja s 93,4 milijarde EUR u 2021. na 100,5 milijardi EUR u 2022. Smanjenje bespovratne financijske potpore dodijeljene u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost od 7,9 milijardi EUR bilo je više nego neutralizirano povećanim isplata pretfinanciranja u području kohezijske politike (EFRR, ESF, KF) u kojem su, uz plaćanje prvog pretfinanciranja za programsko razdoblje 2021.–2027. (5,4 milijarde EUR), izvršena nova plaćanja pretfinanciranja za razdoblje 2014.–2020. koja se uglavnom odnose na početno pretfinanciranje za REACT-EU (3,5 milijardi EUR),
- povećanja novca i novčanih ekvivalenata s 44,9 milijardi EUR u 2021. na 46,5 milijardi EUR u 2022. To povećanje od 1,6 milijardi EUR, odnosno 3,6 % uglavnom se odnosi na likvidnost povezanu s instrumentom NGEU (19,9 milijardi EUR koje se drže na računu NGEU-a te 0,6 milijardi EUR sredstava koja se drže na računu Komisijine središnje riznice do isplate u proračun za programe VFO-a), i

- smanjenja potraživanja i naplativih sredstava sa 72,4 milijarde EUR na 48,2 milijarde EUR. Smanjenje od 24,2 milijarde EUR ili 33,4 % uglavnom je posljedica smanjenja naplativih sredstava u vezi sa Sporazumom o povlačenju Ujedinjene Kraljevine.

Povlačenje Ujedinjene Kraljevine iz EU-a

Dana 31. siječnja 2020. Ujedinjena Kraljevina povukla se iz Europske unije. Uvjeti njezina odlaska definirani su u Sporazumu o povlačenju Ujedinjene Kraljevine iz EU-a i Europske zajednice za atomsku energiju, poznatom kao „Sporazum o povlačenju”. U okviru tog dogovora Ujedinjena Kraljevina složila se da će ispoštovati sve financijske obveze preuzete dok je bila članica EU-a. Sporazum je stupio na snagu 31. siječnja 2020. Ujedinjena Kraljevina i dalje će pridonositi proračunu EU-a i imati koristi od programa i rashoda EU-a iz razdoblja prije 2021., kao da je država članica. Ujedinjenoj Kraljevini će biti i vraćena određena definirana sredstva koja je uplatila u proračun EU-a ili koja su primljena u proračun EU-a i povezana su s razdobljem njezina članstva. EU dvaput godišnje izvješćuje Ujedinjenu Kraljevinu o iznosima koje duguje, a ona ih mjesečno plaća. Izvještaji se svake godine ažuriraju na temelju stvarnih podataka.

Obveze iz Sporazuma o povlačenju stvaraju dugovanja i potraživanja za EU koja se moraju izračunati i iskazati u godišnjoj računovodstvenoj dokumentaciji EU-a, a osobito pokrivaju sljedeća područja:

- vlastita sredstva (članak 136.)
- nepodmirene obveze (članak 140.)
- novčane kazne zbog kršenja pravila tržišnog natjecanja (članak 141.)
- obveze Unije (članak 142.)
- nepredviđene financijske obveze i financijski instrumenti (članci 143. i 144.)
- neto imovina Europske zajednice za ugljen i čelik (članak 145.)
- ulaganja EU-a u Europski investicijski fond, EIF (članak 146.)
- nepredviđene obveze povezane sa sudskim postupcima (članak 147.).

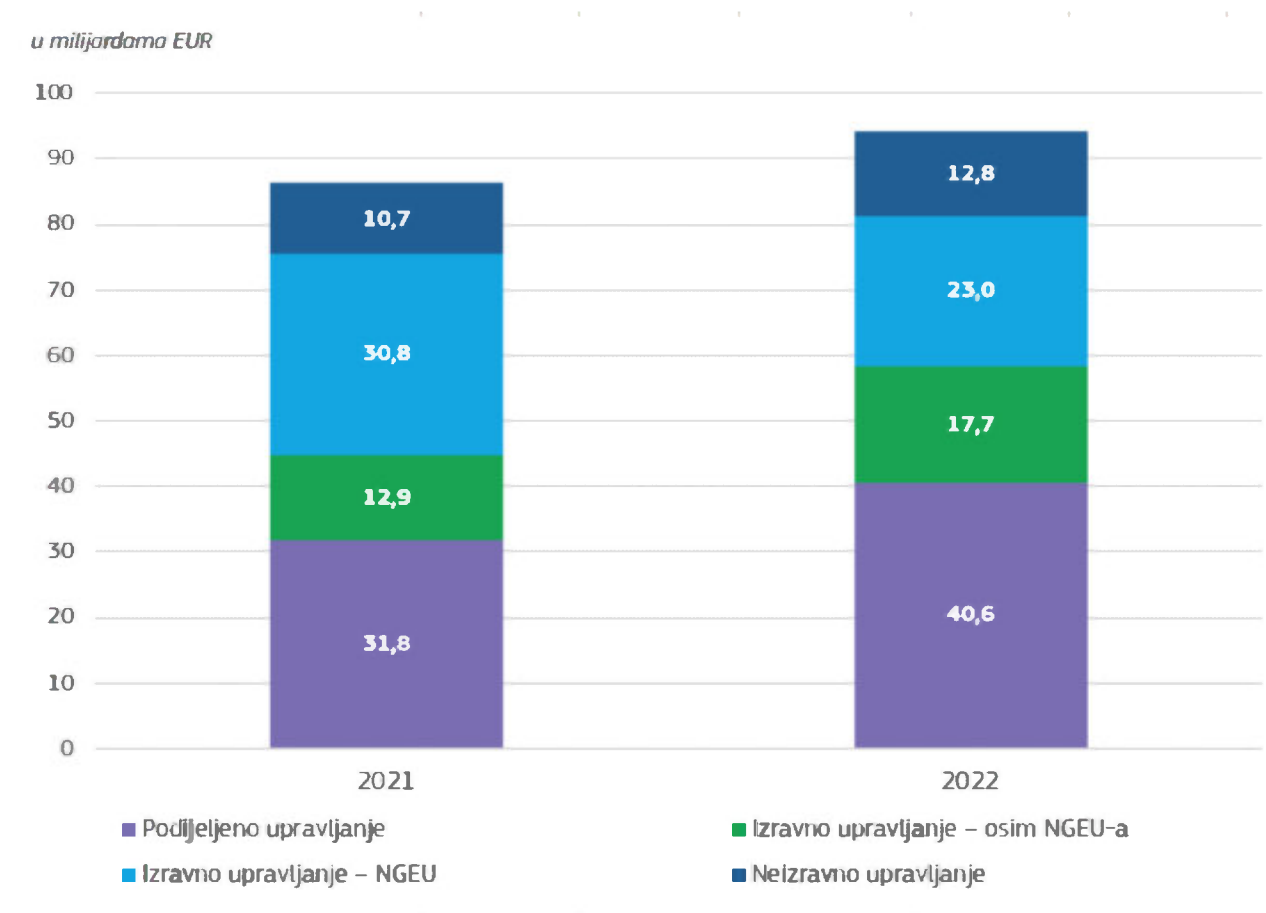
u milijunima
EUR

	Članak 140.	Članak 142.	Ostalo	31.12.2022	31.12.2021
<i>Duguje Ujedinjena Kraljevina</i>	17 029	9 587	68	26 683	43 982
<i>Dug prema Ujedinjenoj Kraljevini</i>	–	–	(2 812)	(2 812)	(2 229)
Ukupno	17 029	9 587	(2 744)	23 871	41 753
<i>Dugoročno</i>	8 465	9 298	(2 953)	14 810	30 839
<i>Kratkoročno</i>	8 563	288	209	9 061	10 913

Pretfinanciranje

U 2022. pretfinanciranje (bez drugih predujmova državama članicama i doprinosa skrbničkog fonda Bêkou i skrbničkog fonda za Afriku) je iznosilo 94,1 milijardu EUR (2021.: 86,2 milijarde EUR), od čega se gotovo sav iznos odnosio na aktivnosti Komisije. Povećanje od 7,9 milijardi EUR ili 9,2 % odnosi se na povećanje pretfinanciranja povezanog s podijeljenim upravljanjem s 31,8 milijardi EUR u 2021. na 40,6 milijardi EUR u 2022.:

Pretfinanciranje za koje je zadužena Komisija prema načinima upravljanja

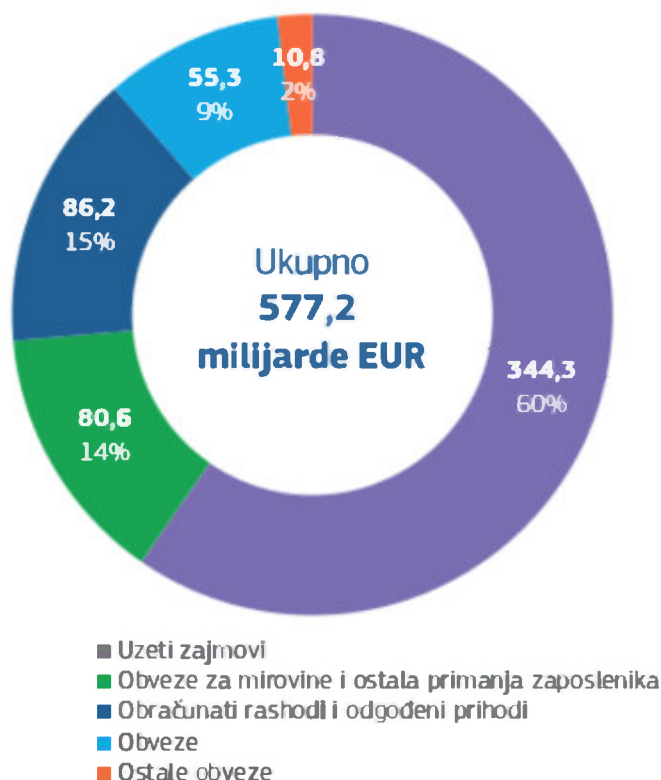

Na razinu pretfinanciranja koje se odobrava u okviru programa VFO-a znatno utječe ciklus VFO-a, primjerice na početku razdoblja VFO-a očekuju se isplate velikih iznosa predujmova državama članicama u okviru kohezijske politike i ti iznosi ostaju na raspolaganju državama članicama sve do završetka programa. Isplaćuje se i godišnje pretfinanciranje koje se mora iskoristiti u istoj godini ili vratiti sljedeće godine u okviru godišnjeg ciklusa zaključenja računovodstvene dokumentacije. Komisija nastoji osigurati odgovarajuće razine pretfinanciranja. Važno je uspostaviti ravnotežu između dostatnih financijskih sredstava za projekte i pravovremenog priznavanja rashoda.

5.4. OBVEZE

Na dan 31. prosinca 2022. ukupne obveze iznosile su 577,2 milijarde EUR (2021.: 496,4 milijarde EUR) – to povećanje posljedica je prvenstveno zajmova uzetih 2022. u okviru instrumenata SURE i NGEU. Najznačajnije obveze bile su uzeti zajmovi za NGEU i financijsku pomoć (344,3 milijarde EUR), obračunani troškovi i odgođeni prihodi (86,2 milijarde EUR), obveze za mirovine i druge obveze za primanja zaposlenika nakon prestanka radnog odnosa (80,6 milijardi EUR) te obveze prema trećim stranama (55,3 milijarde EUR).

Sastav obveza na dan 31. prosinca 2022.

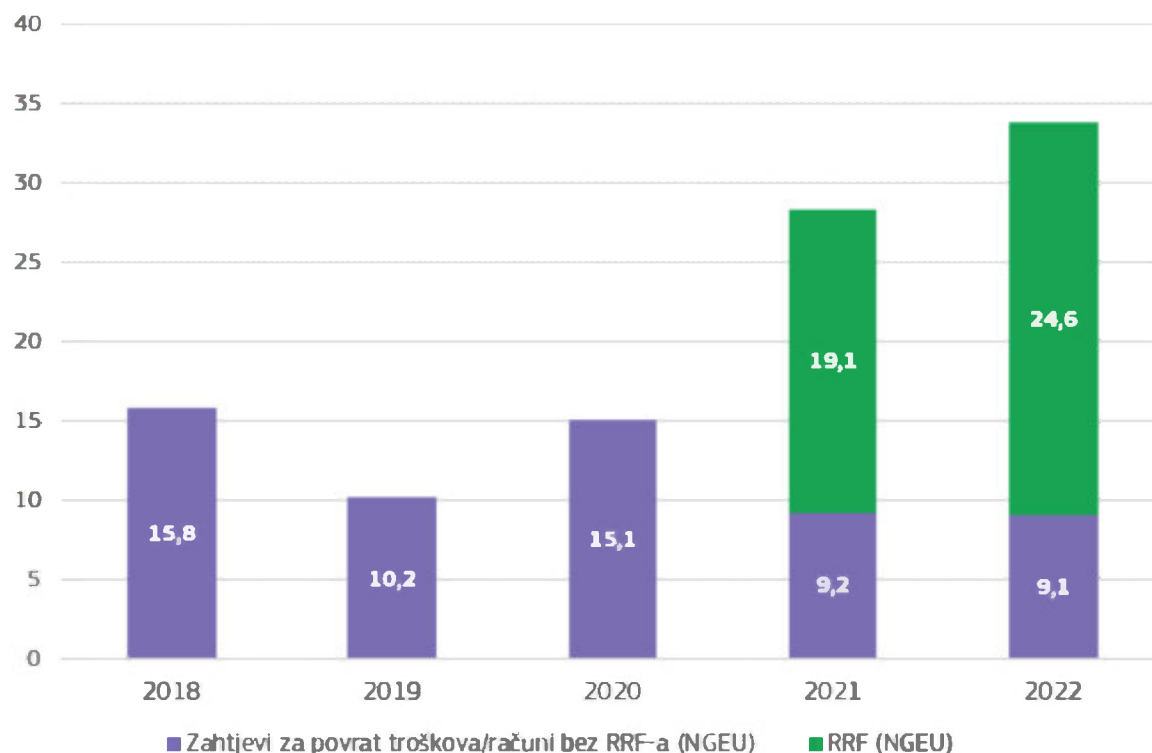

Povećanje u iznosu od 80,8 milijardi EUR ili 16,3 % iz prethodne godine uglavnom je bilo posljedica sljedećeg:

- uzeti zajmovi povećani su s 236,7 milijardi EUR u 2021. na 344,3 milijarde EUR u 2022. Povećanje od 107,6 milijardi EUR ili 45,5 % uglavnom se odnosi na nova izdavanja, umanjena za otplaćena sredstva, u okviru NGEU-a (96,9 milijardi EUR) te na dodatne zajmove u okviru instrumenta SURE (8,7 milijardi EUR) i makrofinancijske pomoći (7,5 milijardi EUR);
- obračunati rashodi i odgođeni prihodi povećali su se sa 78,1 milijarde EUR u 2021. na 86,2 milijarde EUR u 2022. Povećanje od 8,1 milijarde EUR ili 10,4 % uglavnom se odnosi na Mehanizam za oporavak i otpornost dok države članice napreduju u provedbi reformi i ulaganja te se procjenjuje da su ključne etape dovršene;
- obveze su se povećale s 46,4 milijarde EUR u 2021. na 55,3 milijarde EUR u 2022. Povećanje od 8,9 milijardi EUR ili 19,2 % također se prvenstveno odnosi na Mehanizam za oporavak i otpornost (povećanje od 5,5 milijardi EUR) i obveze iz vlastitih sredstava (povećanje od 3,7 milijardi EUR); i
- povećanje navedenih obveza djelomično je neutralizirano smanjenjem obveza za mirovine za 41,9 milijardi EUR odnosno 34,2 % i drugih obveza za primanja zaposlenika nakon prestanka radnog odnosa, koje su se smanjile sa 122,5 milijardi EUR u 2021. na 80,6 milijardi EUR u 2022. To je smanjenje uglavnom potaknuto aktuarskim dobicima od promjena temeljnih financijskih pretpostavki koje su rezultat naglog povećanja realnih diskontnih stopa u godini.

Ukupni iznos zaprimljenih zahtjeva za povrat troškova i računa iskazanih u bilanci kao obveze.

u milijardama EUR

Neto imovina

Na dan 31. prosinca 2022. iznos obveza bio je za 131,3 milijarde EUR veći od iznosa imovine (2021.: 82,3 milijarde EUR). Znatno povećanje od 49,0 milijardi EUR uglavnom je posljedica uzetih zajmova povezanih s bespovratnom potporom dodijeljenom u okviru NGEU-a 2022. (što je rezultiralo rashodima u okviru izravnog upravljanja od 69,5 milijardi EUR, 26,6 milijardi EUR više nego prethodne godine). Činjenica da su obveze veće od imovine ne znači da su institucije i tijela EU-a u financijskim poteškoćama, već da će se određene obveze financirati iz budućih godišnjih proračuna. Mnogi rashodi priznaju se u skladu s računovodstvenim načelom nastanka poslovnog događaja u tekućoj godini iako mogu biti plaćeni narednih godina te se stoga financiraju iz budućih proračuna; povezani prihodi obračunat će se tek u narednim razdobljima. Osim uzetih zajmova za NGEU, koje je potrebno otplatiti u razdoblju 2028.–2052., i obveza za primanja zaposlenika, koje je potrebno platiti tijekom nekoliko desetljeća, najznačajniji iznosi koje treba istaknuti jesu oni povezani s aktivnostima koje se odnose na EFJP, čiji se najveći dio obično plaća u prvom tromjesečju sljedeće godine.

6. POLITIČKI I FINANCIJSKI OKVIR I ODGOVORNOST EU-a TE NJEGOVO UPRAVLJANJE

Europska unija je unija kojoj države članice dodjeljuju nadležnosti za ostvarenje zajedničkih ciljeva. Unija se temelji na vrijednostima poštovanja ljudskog dostojanstva, slobode, demokracije, jednakosti, vladavine prava i poštovanja ljudskih prava, uključujući i prava pripadnika manjina. Te su vrijednosti zajedničke državama članicama u društvu u kojem prevladavaju pluralizam, nediskriminacija, tolerancija, pravda, solidarnost i jednakost žena i muškaraca.

6.1. POLITIČKI I FINANCIJSKI OKVIR

Ugovori Unije

Opći ciljevi i načela kojima se vode Unija i europske institucije definirani su u [Ugovorima](#). Unija i institucije EU-a mogu djelovati samo u okvirima nadležnosti koje su im dodijeljene Ugovorima kako bi se ostvarili ciljevi koji su u njima utvrđeni te to moraju činiti u skladu s načelima⁸ supsidijarnosti i proporcionalnosti.

Unija za ostvarenje svojih ciljeva i provedbu svojih politika osigurava potrebna financijska sredstva. Komisija je odgovorna za promicanje općih interesa Unije, uključujući izvršenje proračuna i upravljanje programima u suradnji s državama članicama i u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja.

Unija ciljeve određene Ugovorima ostvaruje raznim instrumentima, a jedan od njih je proračun EU-a. Drugi su, primjerice, zajednički zakonodavni okvir i zajedničke strategije politike.

Višegodišnji financijski okvir i programi potrošnje

Politike koje se financiraju iz proračuna Unije provode se u skladu s [višegodišnjim financijskim okvirom \(VFO\)](#) i odgovarajućim sektorskim propisima o programima i instrumentima potrošnje. To omogućuje izdvajanje financijskih sredstava za ostvarenje političkih prioriteta Unije u razdoblju koje je dovoljno dugo da se postigne učinkovitost i utvrdi koherentna dugoročna vizija za korisnike

sredstava Unije i nacionalna tijela koja ih sufinanciraju. Utvrđuju se maksimalni godišnji iznosi (gornje granice) za ukupne rashode Unije i glavne kategorije rashoda (naslovi). Zbrajanjem gornjih granica iz svih naslova dobije se ukupna gornja granica za odobrena sredstva za preuzimanje obveza. VFO donosi Vijeće jednoglasnom odlukom svih država članica, uz suglasnost Europskog parlamenta. Aktualni višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021.–2027. donesen je 17. prosinca 2020. Višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021.–2027. dopunjen je privremenim instrumentom za oporavak NextGenerationEU (vidjeti odjeljak 2.).

Godišnji proračun

[Godišnji proračun](#) izrađuje Komisija. Europski parlament i Vijeće usuglašavaju se o proračunu za sljedeću godinu (obično do sredine prosinca) na temelju postupka iz članka 314. UFEU-a. U skladu s načelom proračunske ravnoteže ukupni prihodi moraju biti jednaki ukupnim rashodima (odobrenim sredstvima za plaćanje) u određenoj financijskoj godini.

Glavni [izvori financijskih sredstava](#) u proračunu Unije su prihodi od vlastitih sredstava koji se dopunjuju drugim prihodima. Postoje četiri vrste vlastitih sredstava: tradicionalna vlastita sredstva (uglavnom carinske pristojbe), vlastita sredstva na temelju poreza na dodanu vrijednost (PDV), vlastita sredstva na temelju neregistriranog plastičnog ambalažnog otpada (uvedena 2021.) i vlastita sredstva na temelju bruto nacionalnog dohotka (BND). Ostali prihodi koji se prikupljaju iz aktivnosti EU-a (npr. novčane kazne zbog kršenja pravila tržišnog natjecanja) obično čine manje od 10 % ukupnih prihoda.

⁸ U skladu s načelom supsidijarnosti, Unija djeluje samo ako i u mjeri u kojoj se ciljevi predloženog djelovanja ne mogu dostatno ostvariti na razini država članica, nego se zbog opsega ili učinka oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije. U skladu s načelom proporcionalnosti, sadržaj i oblik djelovanja Unije ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje ciljeva Ugovora (vidjeti članak 5. UFEU-a).

Načini upravljanja

Tri su načina upravljanja proračunom EU-a, ovisno o metodi isplate i sredstvima:

- **Podijeljeno upravljanje:** velikim dijelom proračunskih sredstava (oko 3/4 proračuna) Komisija upravlja u okviru sustava podijeljenog upravljanja u suradnji s državama članicama, prije svega sredstvima za strukturne fondove i poljoprivredu.
- **Izravno upravljanje:** Komisija programima upravlja i sama, a ovlasti za provedbu određenih programa može delegirati izvršnim agencijama.
- **Neizravno upravljanje:** odlukama o rashodima može se upravljati i neizravno, preko drugih tijela u Uniji ili izvan Unije. U Financijskoj uredbi i/ili sporazumima o doprinosu za ta se tijela utvrđuju potrebni mehanizmi kontrole i izvještavanja te nadzor koji provodi Komisija kad su zadaće izvršenja proračuna povjerene nacionalnim agencijama, Grupi Europske investicijske banke, trećim zemljama, međunarodnim organizacijama (npr. Svjetska banka ili Ujedinjeni narodi) i drugim subjektima (npr. decentralizirane agencije Unije, zajednička poduzeća).

Financijski instrumenti i proračunska jamstva

Tradicionalni način izvršenja proračuna davanjem bespovratnih sredstava i subvencija dopunjen je izdavanjem **financijskih instrumenata** u obliku jamstava te vlasničkog kapitala i zajmova. Nadalje, Unija provodi aktivnosti uzimanja i davanja zajmova za posebne programe financijske pomoći kako bi podržala države članice i treće zemlje u obliku bilateralnih

zajmova financiranih iz duga izdanog na tržištu kapitala uz jamstvo iz proračuna EU-a. U prosincu 2022. Parlament i Vijeće uspostavili su jedinstveni pristup financiranju za uzimanje zajmova u EU-u, prema kojemu će Komisija izdavati jedinstvene „obveznice EU-a” umjesto zasebno denominiranih obveznica za pojedinačne programe.

Financijska uredba

Financijska uredba⁹ primjenjuje se na opći proračun i središnji je regulatorni akt o financijama Unije. Tom se uredbom detaljno definiraju financijska pravila za izvršenje proračuna Unije i uloge raznih dionika kako bi se osiguralo razborito trošenje sredstava i ostvarenje postavljenih ciljeva. Ona uključuje i posebne odredbe koje se primjenjuju na

financijske instrumente, proračunska jamstva i financijsku pomoć.

6.2. UPRAVLJANJE I ODGOVORNOST

6.2.1. Institucijska struktura

Unija ima institucionalni okvir putem kojeg promiče svoje vrijednosti i zalaže se za ostvarenje svojih ciljeva te koji služi njezinim interesima, interesima njezinih građana i država članica i koji osigurava koherentnost, učinkovitost i kontinuitet njezinih politika i djelovanja. Organizacijska struktura sastoji se od institucija, agencija i drugih tijela EU-a. Financijskom uredbom, s primjenjivim računovodstvenim pravilima, utvrđuje se koji se od tih subjekata uključuju u konsolidiranu računovodstvenu dokumentaciju Unije (za popis subjekata uključenih u konsolidaciju vidjeti bilješku 9. konsolidirane računovodstvene dokumentacije Unije).

Europski parlament, zajedno s Vijećem, izvršava zakonodavne i proračunske funkcije. Komisija politički odgovorna Europskom parlamentu. Vijeće obavlja i funkcije utvrđivanja politika i koordinacije u okviru općeg političkog smjera i prioriteta Unije koje odredi Europsko vijeće.

Europska komisija izvršno je tijelo Europske unije. Ona promiče opći interes Unije i u tu svrhu poduzima odgovarajuće inicijative. Osigurava provedbu Ugovorâ i nadzire kako države članice primjenjuju pravo Unije pod nadzorom Suda Europske unije. Komisija ima koordinacijske, izvršne i upravljačke funkcije, izvršava proračun i upravlja programima.

⁹ Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EU, Euratom) br. 966/2012 — SL L 193 od 30. srpnja 2018., str. 1.

Komisija proračun izvršava uglavnom u suradnji s državama članicama.¹⁰ Države članice i Komisija zajedno osiguravaju da se odobrena sredstva koriste u skladu s načelima dobrog financijskog upravljanja. Uredbama se utvrđuju obveze država članica u pogledu kontrole i revizije u izvršenju proračuna i odgovornosti koje iz toga proizlaze, kao i odgovornosti i detaljna pravila za svaku instituciju Unije u vezi s njezinim vlastitim izdacima.

6.2.2. Upravljačka struktura Komisije

Komisijini upravljački mehanizmi te kako se tim mehanizmima osigurava funkcioniranje Komisije kao moderne, odgovorne institucije usmjerene na rezultate opisani su u Komunikaciji¹¹ o upravljanju u Europskoj komisiji.

Komisija svoje funkcije obavlja pod vodstvom kolegija povjerenika, koji utvrđuje prioritete i preuzima političku odgovornost za rad Komisije. Komisija kao Kolegij djeluje pod političkim vodstvom svojeg predsjednika ili predsjednice koji, u okviru svojeg imenovanja, predstavlja Europskom parlamentu ciljeve koje namjerava ostvariti, u obliku svojih političkih smjernica. Predsjednik ili predsjednica odlučuje o unutarnjem ustroju Komisije i vodi računa o njezinu usklađenom i učinkovitom djelovanju kao kolegijalnog tijela.

Kolegij operativno izvršenje proračuna i financijsko upravljanje delegira [glavnim direktorima i načelnicima službi](#) koji su na čelu administrativnih ustrojstvenih jedinica Komisije. Tim se decentraliziranim pristupom stvara administrativna kultura koja potiče odgovornost javnih službenika za aktivnosti koje su pod njihovom kontrolom.

Pod nadzorom predsjednika ili predsjednice i u bliskoj suradnji s članom Komisije koji je zadužen za proračun, ljudske resurse i administraciju te uz sudjelovanje predsjedničkih i središnjih službi korporativni upravni odbor osigurava koordinaciju, nadzor, savjetovanje i strateško usmjerenje.

Unutarnjim mehanizmima utvrđuje se struktura snažnih kontrola i upravljačkih alata koji [Kolegiju povjerenika](#) omogućuju da preuzme političku odgovornost za rad Komisije¹².

6.2.3. Financijsko upravljanje u Komisiji

U Komisiji su uloge i nadležnosti za financijsko upravljanje jasno definirane (npr. Financijskom uredbom i unutarnjim pravilnikom¹³) i tako se i izvršavaju. Kao [dužnosnici za ovjeravanje na osnovi delegiranja ovlasti](#), Komisijini glavni direktori i načelnici službi odgovorni su za dobro financijsko upravljanje sredstvima Unije, usklađenost postupanja s odredbama Financijske uredbe, upravljanje rizicima i uspostavu odgovarajućeg okvira unutarnje kontrole.

Dužnosnici za ovjeravanje odgovorni su za cijeli upravljački proces, od određivanja svega što treba poduzeti da se ostvare ciljevi politika institucije do operativnog i proračunskog upravljanja aktivnostima. Te se zadaće mogu dalje delegirati direktorima, načelnicima odjela i drugim osobama, koji time postaju dužnosnici za ovjeravanje na osnovi daljnjeg delegiranja. Svaki dužnosnik za ovjeravanje na osnovi delegiranja u poslovima nadzora i praćenja provedbe sustava unutarnje kontrole može računati na jednog ili dva direktora zadužena za upravljanje rizicima i unutarnju kontrolu.

Središnje službe Komisije usmjeravaju, savjetuju te promiču najbolje primjere iz prakse, među ostalim i radom Korporativnog upravnog odbora.

Financijskom uredbom propisano je da svaki dužnosnik za ovjeravanje u godišnjem izvještaju o radu izvijesti o postignućima, unutarnjoj kontroli i financijskom upravljanju tijekom godine. On u godišnjem izvještaju o radu izjavljuje da su sredstva korištena u skladu s načelima dobrog financijskog upravljanja te da se uspostavljenim postupcima kontrole daju potrebna jamstva u pogledu zakonitosti i pravilnosti temeljnih transakcija. Godišnji izvještaj o upravljanju proračunom EU-a i njegovoj uspješnosti¹⁴ glavno je

¹⁰ Vidjeti članak 317. UFEU-a.

¹¹ C(2020) 4240 od 24.6.2020.

¹² Zato se pojam „Europska komisija” odnosi i na instituciju, odnosno kolegij članova Komisije, i na njezinu administraciju, na čijem su čelu glavni direktori njezinih glavnih uprava (i rukovoditelji drugih administrativnih jedinica kao što su službe, uredi i izvršne agencije).

¹³ Od sredine 2019. (nakon revizije članka 12. unutarnjeg pravilnika) upravljanje Europskim razvojnim fondom sudelegirano je na pet službi (INTPA (DEVCO), ECHO, EAC, EACEA i JRC).

¹⁴ https://ec.europa.eu/info/publications/integrated-financial-and-accountability-reporting_hr.

sredstvo koje **Kolegiju povjerenika omogućuje preuzimanje političke odgovornosti za upravljanje proračunom.**

Računovodstveni službenik Komisije odgovoran je na središnjoj razini za upravljanje riznicom, postupke povrata, utvrđivanje računovodstvenih pravila utemeljenih na Međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor (MRSJS), potvrđivanje računovodstvenih sustava i izradu godišnje konsolidirane računovodstvene dokumentacije Unije. Osim toga, računovodstveni službenik potpisuje godišnju računovodstvenu dokumentaciju, pri čemu izjavljuje da su u njoj vjerno prikazani, u svim bitnim aspektima, financijsko stanje, rezultati operacija i novčani tokovi Unije. Godišnju računovodstvenu dokumentaciju donosi Kolegij povjerenika. Računovodstveni službenik obavlja svoju funkciju neovisno i ima veliku odgovornost za financijsko izvještavanje u Komisiji.

I funkcija **unutarnjeg revizora** Komisije je centralizirana i neovisna te se u okviru nje pružaju neovisni savjeti, mišljenja i preporuke o kvaliteti i funkcioniranju sustava unutarnje kontrole u okviru Komisije, agencija Unije i drugih neovisnih tijela.

Odbor za praćenje tijeka revizije osigurava neovisnost unutarnjeg revizora i prati kvalitetu unutarnjih revizija i daljnje postupanje službi Komisije u skladu s preporukama unutarnje i vanjske revizije te zaključcima i preporukama Europskog revizorskog suda u vezi s postupkom davanja razrješnice o pouzdanosti godišnje konsolidirane financijske dokumentacije Unije. Odbor svojom savjetodavnom funkcijom pridonosi općenitom poboljšanju djelotvornosti i učinkovitosti Komisije pri ostvarivanju njezinih ciljeva i olakšava nadzor Kolegija nad Komisijinim upravljanjem, upravljanjem rizicima i postupcima unutarnje kontrole.

6.2.4. Vanjska revizija i postupak davanja razrješnice

U skladu s načelima dobrog financijskog upravljanja sredstvima se upravlja na učinkovit, djelotvoran i ekonomičan način. Postojeći okvir odgovornosti temelji se na detaljnom izvještavanju, vanjskoj reviziji i političkoj kontroli kako bi se dala razumna jamstva da se sredstva Unije troše na odgovarajući način.

Europski parlament na preporuku **Vijeća** odlučuje hoće li Komisiji za provedbu proračuna EU-a u određenoj godini dati svoje konačno odobrenje, poznato kao „davanje razrješnice”. Godišnjim postupkom davanja razrješnice potvrđuje se Komisijina politička odgovornost za izvršenje proračuna EU-a.

Europski revizorski sud svake godine provjerava pouzdanost računovodstvene dokumentacije, jesu li svi prihodi primljeni i svi rashodi nastali na zakonit i pravilan način te primjerenost financijskog upravljanja i kvalitativnih aspekata izrade proračuna, uključujući dimenziju uspješnosti. S obzirom na veliku važnost instrumenta NextGenerationEU, od 2021. mišljenje Europskog revizorskog suda o zakonitosti i pravilnosti rashoda u okviru tradicionalnog proračuna EU-a dopunjeno je posebnim mišljenjem o zakonitosti i pravilnosti rashoda u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost. Objavljivanje godišnjeg izvještaja Europskog revizorskog suda polazište je za postupak davanja razrješnice. Revizori pripremaju i tematske izvještaje o specifičnim troškovima, područjima politike ili pitanjima o proračunu i upravljanju.

Odluka o razrješnici temelji se i na Komisijinu integriranom financijskom izvještavanju i izvještavanju o odgovornosti, saslušanjima povjerenika u Europskom parlamentu i odgovorima na pisana pitanja upućena Komisiji.

NAPOMENA UZ KONSOLIDIRANU RAČUNOVODSTVENU DOKUMENTACIJU

Konsolidirana godišnja računovodstvena dokumentacija Europske unije za 2022. sastavljena je na temelju informacija koje su institucije i tijela dostavili u skladu s člankom 246. stavkom 2. Financijske uredbe koja se primjenjuje na opći proračun Europske unije. Ovime izjavljujem da je sastavljena u skladu s glavom XIII. te financijske uredbe i računovodstvenim načelima, pravilima i metodama utvrđenima u bilješkama uz financijske izvještaje.

Računovodstveni službenici tih institucija i tijela dostavili su mi sve informacije potrebne za sastavljanje računovodstvene dokumentacije u kojoj su prikazani imovina i obveze Europske unije te izvršenje proračuna i potvrdili su njihovu pouzdanost.

Ovime potvrđujem da na temelju navedenih informacija i provjera koje sam smatrala potrebnima za ovjeru računovodstvene dokumentacije Europske komisije imam razumno jamstvo da su financijsko stanje, rezultati djelovanja i novčani tokovi Europske unije u svim značajnim aspektima u računovodstvenoj dokumentaciji točno iskazani.

Rosa ALDEA BUSQUETS

Računovodstvena službenica Komisije

19. lipnja 2023.

KONSOLIDIRANI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI I OBJAŠNJENJA

Treba napomenuti da zbog zaokruživanja iznosa na milijune eura neki financijski podaci u tablicama u nastavku možda ne daju točan zbroj.

SADRŽAJ

BILANCA.....	39
IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM REZULTATU	40
IZVJEŠTAJ O NOVČANOM TOKU	41
IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U NETO IMOVINI	42
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE.....	43
1. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE	44
2. BILJEŠKE UZ BILANCU.....	59
3. BILJEŠKE UZ IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM REZULTATU	99
4. NEPREDVIĐENE OBVEZE I NEPREDVIĐENA IMOVINA.....	109
5. PRORAČUNSKE I PRAVNE OBVEZE	116
6. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA	121
7. IZVJEŠTAVANJE POVEZANIH STRANAKA	143
8. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANCE	145
9. OPSEG KONSOLIDACIJE.....	146

BILANCA

u milijunima

	Bilješka	31.12.2022.	31.12.2021.
DUGOTRAJNA IMOVINA			
Nematerijalna imovina	2.1.	900	769
Nekretnine, postrojenja i oprema	2.2.	12 922	12 669
Ulaganja obračunata metodom udjela	2.3.	1 313	1 192
Financijska imovina	2.4.	226 431	181 874
Pretfinanciranje	2.5.	47 482	60 792
Potraživanja od razmjenskih transakcija i naplativa sredstva	2.6.	18 870	40 642
		307 917	297 938
KRATKOTRAJNA IMOVINA			
Financijska imovina	2.4.	8 981	6 744
Pretfinanciranje	2.5.	53 014	32 656
Potraživanja od razmjenskih transakcija i naplativa sredstva	2.6.	29 329	31 796
Zalihe	2.7.	82	84
Novac i novčani ekvivalenti	2.8.	46 544	44 860
		137 950	116 141
UKUPNA IMOVINA		445 867	414 078
DUGOROČNE OBVEZE			
Mirovine i ostala primanja zaposlenika	2.9.	(80 617)	(122 466)
Rezervacije	2.10.	(2 199)	(2 950)
Financijske obveze	2.11.	(323 985)	(214 974)
		(406 801)	(340 391)
KRATKOROČNE OBVEZE			
Rezervacije	2.10.	(571)	(398)
Financijske obveze	2.11.	(28 316)	(31 149)
Obveze	2.12.	(55 341)	(46 372)
Obračunati rashodi i odgođeni prihodi	2.13.	(86 164)	(78 068)
		(170 392)	(155 987)
UKUPNE OBVEZE		(577 193)	(496 377)
NETO IMOVINA		(131 325)	(82 299)
Pričuve	2.14.	1 312	1 325
Iznosi koji će se zatražiti od država članica*	2.15.	(132 637)	(83 624)
NETO IMOVINA		(131 325)	(82 299)

* Europski parlament donio je 23. studenoga 2022. proračun u skladu s kojim će države članice prikupiti sredstva za plaćanje kratkoročnih obveza Unije iz vlastitih sredstava ili će se za ta sredstva državama članicama uputiti poziv za uplatu sljedeće godine. Uz to, u skladu s člankom 83. Pravilnika o osoblju (Uredba (EEZ, Euratom, EZUČ) br. 259/68 od 29. veljače 1968. kako je izmijenjena) države članice zajedno jamče obveze za mirovine.

IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM REZULTATU

u milijunima

	Bilješk	2022.	2021.
PRIHODI			
Prihodi od nerazmjenskih transakcija			
Sredstva na temelju BND-a	3.1.	103 880	115 955
Tradicionalna vlastita sredstva	3.2.	23 495	20 590
Sredstva na temelju PDV-a	3.3.	19 666	18 340
Vlastita sredstva koja se temelje na plastičnom otpadu	3.4.	6 337	5 831
Novčane kazne	3.5.	915	1 990
Povrat troškova	3.6.	1 219	1 794
Sporazum o povlačenju Ujedinjene Kraljevine	3.7.	-	1 122
ostalo	3.8.	11 395	6 737
		166 908	172 357
Prihodi od razmjenskih transakcija			
Financijski prihodi	3.9.	2 602	5 092
ostalo	3.10.	1 669	1 497
		4 271	6 589
Ukupni prihodi		171 179	178 946
RASHODI			
Koje su izvršile države članice	3.11.		
Europski fond za jamstva u poljoprivredi		(41 031)	(40 829)
Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj:		(16 073)	(15 451)
Europski fond za regionalni razvoj i Kohezijski fond		(43 083)	(46 932)
Europski socijalni fond		(14 649)	(16 727)
Ostalo		(3 482)	(4 835)
Koje su izvršili Komisija, izvršne agencije i skrbnički fondovi	3.12.	(94 027)	(63 000)
Druge agencije i tijela EU-a	3.13.	(3 615)	(3 154)
Koje su izvršile treće zemlje i međunarodne organizacije	3.13.	(5 281)	(4 512)
Drugi subjekti	3.13.	(4 738)	(3 225)
Troškovi zaposlenika i mirovina	3.14.	(14 209)	(12 417)
Financijski troškovi	3.15.	(7 637)	(4 201)
Sporazum o povlačenju Ujedinjene Kraljevine	3.7.	(6 961)	-
Ostali rashodi	3.16.	(8 342)	(5 762)
Ukupni rashodi		(263 128)	(221 046)
POSLOVNI REZULTAT GODINE		(91 949)	(42 100)

IZVJEŠTAJ O NOVČANOM TOKU

	u milijunima EUR	
	2022.	2021.
Poslovni rezultat godine	(91 949)	(42 100)
Poslovanje		
Amortizacija nematerijalne imovine	135	116
Amortizacija materijalne imovine	1 284	1 054
Gubitak od umanjenja vrijednosti ulaganja (poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti)	–	–
(Povećanje)/smanjenje zajmova	(40 787)	(70 259)
(Povećanje)/smanjenje iznosa pretfinanciranja	(7 049)	(30 699)
(Povećanje)/smanjenje potraživanja od razmjenskih transakcija i naplativih sredstava od nerazmjenskih transakcija	24 239	2 055
(Povećanje)/smanjenje zaliha	2	(4)
(Povećanje)/smanjenje mirovina i ostalih primanja zaposlenika	(41 850)	6 447
Povećanje/(smanjenje) rezervacija	(578)	(2 057)
Povećanje/(smanjenje) financijskih obveza (osim zajmova za NGEU)	14 050	60 075
Povećanje/(smanjenje) obveza	8 969	13 964
Povećanje/(smanjenje) obračunatih rashoda i odgođenih prihoda	8 096	13 484
Proračunski višak iz prethodne godine obračunat kao nenovčani prihod	(3 227)	(1 769)
Ponovna mjerenja obveza za primanja zaposlenika (nenovčane promjene nisu uključene u izvještaj o financijskom rezultatu)	46 048	(3 257)
Ostala nenovčana kretanja	102	(1 757)
Investicijske aktivnosti		
(Povećanje)/smanjenje nematerijalne imovine i nekretnina, postrojenja i opreme	(1 803)	(2 307)
(Povećanje)/smanjenje ulaganja obračunatih metodom udjela	(121)	(604)
(Povećanje)/smanjenje neizvedene financijske imovine po fer vrijednosti kroz višak ili manjak*	(5 850)	(4 636)
(Povećanje)/smanjenje izvedene financijske imovine po fer vrijednosti kroz višak ili manjak	(156)	(629)
aktivnosti financiranja		
Povećanje/(smanjenje) zajmova povezanih s NGEU-om	92 128	91 000
NETO NOVČANI TOK	1 684	28 118
Neto povećanje/(smanjenje) novca i novčanih ekvivalenata	1 684	28 118
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine	44 860	16 742
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	46 544	44 860

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U NETO IMOVINI

u milijunima EUR

	Iznosi koji će se povući iz akumuliranog viška/(manjka) država članica	Ostale pričuve	Revalorizacijska pričuva	Neto imovina
STANJE NA DAN 31.12.2020.	(38 480)	4 566	496	(33 418)
<i>Učinak revidiranog EAR-a 11 (vidjeti bilješku 1.)</i>	1 719	(3 043)	(496)	(1 820)
STANJE NA DAN 1.1.2021.	(36 761)	1 523	–	(35 238)
<i>Ponovna mjerenja obveza za primanja zaposlenika</i>	(3 257)	–	–	(3 257)
<i>Ostalo</i>	262	(198)	–	63
<i>Proračunski rezultat iz 2020. pripisan državama članicama</i>	(1 769)	–	–	(1 769)
<i>Poslovni rezultat godine</i>	(42 100)	–	–	(42 100)
STANJE NA DAN 31.12.2021.	(83 624)	1 325	–	(82 299)
<i>Ponovna mjerenja obveza za primanja zaposlenika</i>	46 048	–	–	46 048
<i>ostalo</i>	115	(13)	–	102
<i>Proračunski rezultat iz 2021. pripisan državama članicama</i>	(3 227)	–	–	(3 227)
<i>Poslovni rezultat godine</i>	(91 949)	–	–	(91 949)
STANJE NA DAN 31.12.2022.	(132 637)	1 312	–	(131 325)

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

Treba napomenuti da su u tablicama u nastavku iznosi koji se odnose na Ujedinjenu Kraljevinu, a povezani su s VFO-ima do kraja 2020., još iskazani pod naslovom države članice jer, iako se Ujedinjena Kraljevina povukla iz Unije 1. veljače 2020. u skladu sa Sporazumom o povlačenju u tim razdobljima i dalje ima financijski odnos s Unijom kao država članica.

1. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

1.1. PРАВNA OSNOVA I RAČUNOVODSTVENA PRAVILA

Računovodstvena evidencija Unije vodi se u skladu s Uredbom (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 (SL L 193, 30.7.2018., str. 1.) (dalje u tekstu Financijska uredba).

U skladu s člankom 80. Financijske uredbe, Unija svoje financijske izvještaje sastavlja u skladu s računovodstvenim načelom nastanka poslovnog događaja i pravilima koja se temelje na međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor (MRSJS). Sve institucije i tijela Unije obuhvaćeni konsolidacijom dužni su primjenjivati ta računovodstvena pravila, koja za Komisiju donosi računovodstveni službenik, radi unutarnje usklađenosti konsolidirane računovodstvene dokumentacije EU-a.

Primjena novih i izmijenjenih računovodstvenih pravila Europske unije (EAR)

Revidirana računovodstvena pravila EU-a koja se primjenjuju na godišnja razdoblja koja počinju 1. siječnja 2022. ili nakon tog datuma

Nema novih računovodstvenih pravila EU-a koja se primjenjuju na godišnja razdoblja koja počinju 1. siječnja 2022. ili nakon tog datuma.

Nova usvojena računovodstvena pravila EU-a koja se na dan 31. prosinca 2022. još nisu primjenjivala

Nema novih usvojenih računovodstvenih pravila EU-a koja se na dan 31. prosinca 2022. još nisu primjenjivala.

1.2. RAČUNOVODSTVENA NAČELA

Svrha je financijskih izvještaja širem krugu korisnika pružiti korisne informacije o financijskom stanju, financijskoj uspješnosti i novčanim tokovima subjekta. Za Uniju kao subjekt javnog sektora ti izvještaji imaju i posebnu svrhu, a to je pružiti informacije koje su korisne za donošenje odluka i dokazati odgovornost subjekta za sredstva koja su mu povjerena. Ovaj je dokument sastavljen vodeći računa o tim ciljevima.

Opće pretpostavke (ili računovodstvena načela) koje treba slijediti u sastavljanju financijskih izvještaja utvrđene su računovodstvenim pravilom EU-a br. 1 „Financijski izvještaji” i opisane u MRSJS-u 1: vjerno prikazivanje, načelo nastanka poslovnog događaja, načelo trajnosti poslovanja, dosljedno prikazivanje, značaj, zbirni prikaz, prijeboj i usporedne informacije.

Kvalitativne su značajke financijskog izvještavanja relevantnost, vjerodostojnost (pouzdanost), razumljivost, pravovremenost, usporedivost i provjerljivost.

1.3. KONSOLIDACIJA

Opseg konsolidacije

Konsolidirani financijski izvještaji Unije obuhvaćaju sve važne kontrolirane subjekte, zajedničke poslove i pridružene subjekte. Cjeloviti popis subjekata obuhvaćenih opsegom konsolidacije, koja sad obuhvaća 54 kontrolirana subjekta i jedan pridruženi subjekt (2021.: 55 kontroliranih subjekata i jedan pridruženi subjekt), nalazi se u bilješci 9. Među kontroliranim subjektima su institucije Unije (uključujući Komisiju, ali ne i Europsku središnju banku) i agencije Unije (osim onih za zajedničku i vanjsku i sigurnosnu politiku). Osim toga, Europska zajednica za ugljen i čelik u postupku likvidacije (EZUČ u likvidaciji) također se smatra kontroliranim subjektom. Europski investicijski fond (EIF) jedini je pridruženi subjekt Unije.

Subjekti koji su obuhvaćeni konsolidacijom, ali koji nisu značajni za konsolidirane financijske izvještaje Unije u cjelini ne moraju se konsolidirati ni obračunavati primjenom metode udjela ako bi to u smislu vremena i troška za Uniju bilo prevelik gubitak. Ti se subjekti nazivaju „manjim subjektima” i navedeni su zasebno u bilješki 9. Osam subjekata je 2022. klasificirano u kategoriju manjih subjekata (2021.: osam subjekata).

Kontrolirani subjekti

Opseg konsolidacije utvrđuje se primjenom načela kontrole. Kontrolirani subjekti su subjekti od kojih Unija zbog svojeg sudjelovanja ostvaruje varijabilne koristi, ili na njih ima pravo, te zbog kontrole nad tim drugim subjektom može utjecati na prirodu i iznos tih koristi. Ta kontrola u svakom trenutku mora biti provediva i mora se odnositi na relevantne aktivnosti tog subjekta. Kontrolirani subjekti u potpunosti se konsolidiraju. Konsolidacija počinje na prvi dan postojanja kontrole i završava po prestanku kontrole.

Najčešći pokazatelji kontrole u Uniji su sljedeći: osnivanje subjekta na temelju osnivačkih akata ili sekundarnog zakonodavstva, financiranje subjekta iz proračuna EU-a, postojanje glasačkih prava u upravnim tijelima, revizija koju obavlja Europski revizorski sud i davanje razrješnice Europskog parlamenta. Provođi se pojedinačna procjena za svaki subjekt kako bi se donijela odluka o tome je li barem jedan od prethodno navedenih kriterija dovoljan za stjecanje kontrole.

Eliminiraju se sve materijalne transakcije i salda među kontroliranim subjektima Unije, dok neostvareni dobici ili gubici od takvih transakcija među subjektima nisu materijalni i ne eliminiraju se.

Zajednički poslovi

Zajednički posao je posao nad kojim Unija i jedna ili više strana imaju zajedničku kontrolu. Zajednička kontrola je podjela kontrole nad nekim poslom dogovorena obvezujućim aranžmanom, koja postoji samo kad je za odlučivanje o relevantnim aktivnostima potrebna jednoglasna suglasnost strana koje dijele kontrolu. Zajednički poslovi mogu biti zajednički pothvati ili zajedničke operacije. Zajednički pothvat je zajednički posao strukturiran posredstvom posebnog subjekta pri čemu strane koje imaju zajedničku kontrolu imaju pravo na neto imovinu tog posla. Udjeli u zajedničkim pothvatima obračunavaju se primjenom metode udjela (vidjeti bilješku 1.5.4.). Zajednička operacija je zajednički posao u kojem strane koje imaju zajedničku kontrolu nad poslom imaju pravo na imovinu i snose obvezu za financijske obveze predmetnog posla. Sudjelovanja u zajedničkim operacijama obračunavaju se tako što se u financijskim izvještajima Unije priznaju njihove imovina i obveze, prihodi i rashodi te njihov udio u imovini, obvezama, prihodima i rashodima koji se zajednički drže ili su zajednički nastali.

Pridruženi subjekti

Pridruženi subjekti su subjekti nad kojima Unija izravno ili neizravno ima značajan utjecaj, ali nad kojima nema isključivu ili zajedničku kontrolu. Smatra se da značajan utjecaj postoji ako Unija izravno ili neizravno drži najmanje 20 % glasačkih prava. Udjeli u pridruženim subjektima obračunavaju se primjenom metode udjela (vidjeti bilješku 1.5.4.).

Nekonsolidirani subjekti čijim sredstvima upravlja Komisija

Sredstvima Zajedničkog sustava zdravstvenog osiguranja za osoblje Unije, Europskog razvojnog fonda i Jamstvenog fonda u ime sudionika upravlja Komisija. Međutim, budući da Unija nad tim subjektima nema kontrolu, oni se u njezinim financijskim izvještajima ne konsolidiraju.

1.4. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE IZVJEŠTAJA

Financijski izvještaji prezentiraju se jedanput godišnje u skladu s člankom 243. Financijske uredbe. Računovodstvena godina počinje 1. siječnja i završava 31. prosinca.

1.4.1. Valuta i osnova za konverziju

Funkcionalna i izvještajna valuta

Financijski izvještaji prezentiraju se u milijunima eura, osim ako je drukčije navedeno, jer je euro funkcionalna valuta Unije.

Transakcije i salda

Transakcije u stranim valutama preračunavaju se u eure na temelju deviznih tečajeva koji se primjenjuju na dan transakcije. Dobit i gubici od tečajnih razlika koji su rezultat zaključenja transakcija u stranoj valuti i preračunavanja tečajeva na kraju godine koji se primjenjuju na monetarnu imovinu i obveze iskazane u stranim valutama, priznaju se u izvještaju o financijskom rezultatu.

Drugačije metode konverzije primjenjuju se na nekretnine, postrojenja i opremu te nematerijalnu imovinu, čija se vrijednost u eurima iskazuje po tečaju koji se primjenjivao na dan njihove kupnje.

Salda novčane imovine i obveza na kraju godine iskazanih u stranim valutama konvertiraju se u eure na temelju deviznih tečajeva Europske središnje banke (ESB-a) koji se primjenjuju 31. prosinca:

Tečajevi eura

Valuta	31.12.2022.	31.12.2021.	Valuta	31.12.2022.	31.12.2021.
BGN	1,9558	1,9558	PLN	4,6808	4,5969
CZK	24,1160	24,8580	RON	4,9495	4,949
DKK	7,4365	7,4364	SEK	11,1218	10,2503
GBP	0,8869	0,8403	CHF	0,9847	1,0331
HRK	7,5345	7,5156	JPY	140,6600	130,3800
HUF	400,8700	369,1900	USD	1,0666	1,1326

1.4.2. Primjena procjena

U skladu s načelima MRSJS-a i općeprihvaćenim računovodstvenim načelima financijski izvještaji obvezno sadržavaju iznose koji se temelje na procjenama i pretpostavkama rukovodstva na temelju najpouzdanijih dostupnih informacija. Značajne procjene uključuju, među ostalim: iznose obveza za primanja zaposlenika, financijski rizik potraživanja i iznose iskazane u bilješkama koji se odnose na financijske instrumente, ispravak vrijednosti za umanjenje vrijednosti za financijsku imovinu po amortiziranom trošku i za obveze iz ugovora o financijskom jamstvu, obračunate prihode i naknade, rezervacije, stupanj umanjenja vrijednosti nematerijalne imovine i nekretnina, postrojenja i opreme, neto utrživu vrijednost zaliha, nepredviđenu imovinu i nepredviđene obveze. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od tih procjena. Promjene procjena uzimaju se u obzir u razdoblju u kojem su utvrđene ako promjena utječe samo na to razdoblje, ili u tom i budućim razdobljima ako promjena utječe na oboje.

1.5. BILANCA

1.5.1. Nematerijalna imovina

Gubitak od umanjenja je iznos za koji knjigovodstvena vrijednost imovine premašuje njezinu nadoknadivu vrijednost. Imovina je utvrđiva ako je odvojiva (tj. može se odvojiti ili odijeliti od subjekta, npr. tako da se proda, prenese, licencira, unajmi ili razmijeni, bilo zasebno ili zajedno s povezanim ugovorom, utvrdivom imovinom ili obvezom, neovisno o tome namjerava li subjekt to učiniti) ili ako nastaje iz obvezujućih aranžmana (uključujući prava iz ugovora ili druga prava), neovisno o tome jesu li ta prava prenosiva ili odvojiva od subjekta ili iz drugih prava i obveza).

Stečena nematerijalna imovina obračunava se po povijesnom trošku umanjeno za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja vrijednosti. Interno razvijena nematerijalna imovina kapitalizira se kad se ispune relevantni uvjeti iz računovodstvenih pravila Unije, a troškovi se odnose samo na fazu razvoja imovine. Kapitalizirani troškovi uključuju sve izravno pripisive troškove potrebne za stvaranje, proizvodnju i pripremu imovine kako bi se dovela u stanje potrebno da bi funkcionirala u skladu s namjerama uprave. Troškovi povezani s istraživačkim aktivnostima, nekapitalizirani troškovi razvoja i troškovi održavanja priznaju se kao rashodi u razdoblju u kojem su nastali.

Imovina se amortizira primjenom linearne metode tijekom njezina predviđenog korisnog vijeka upotrebe (od 3 do 11 godina). Predviđeni korisni vijek upotrebe nematerijalne imovine ovisi o njezinu specifičnom ekonomskom vijeku ili zakonski ugovorenom vijeku upotrebe.

1.5.2. Nekretnine, postrojenja i oprema

Sve nekretnine, postrojenja i oprema iskazuju se po povijesnom trošku umanjeno za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja vrijednosti. Trošak uključuje rashode koji se mogu izravno pripisati stjecanju, izgradnji ili prijenosu imovine.

Naknadni troškovi uključuju se u knjigovodstvenu vrijednost imovine ili se, prema potrebi, priznaju kao zasebna imovina samo ako je vjerojatno da će buduće ekonomske koristi ili uslužni potencijal te stavke biti u korist Unije i ako se njezin trošak može pouzdano izmjeriti. Troškovi popravaka i održavanja iskazuju se u izvještaju o financijskom rezultatu tijekom financijskog razdoblja u kojem su nastali.

Zemljište se ne amortizira jer se smatra da mu je korisni vijek upotrebe neodređen. Ne amortizira se ni imovina u izgradnji jer još nije raspoloživa za upotrebu. Amortizacija druge imovine izračunava se primjenom linearne metode kako bi se njezin trošak umanjen za preostalu vrijednosti rasporedio tijekom razdoblja korisnog vijeka upotrebe kako slijedi:

Kategorija imovine	Stopa amortizacije, linearna metoda
<i>Zgrade</i>	4 % do 10 %
<i>Imovina u svemiru</i>	8 % do 25 %
<i>Postrojenja i oprema</i>	10 % do 25 %
<i>Namještaj i prijevozna sredstva</i>	10 % do 25 %
<i>Računalni hardver</i>	25 % do 33 %
<i>Ostalo</i>	10 % do 33 %

Dobici ili gubici od otuđenja utvrđuju se usporedbom prihoda umanjenih za troškove prodaje s knjigovodstvenom vrijednosti otuđene imovine i iskazuju se u izvještaju o financijskom rezultatu.

Najmovi

Najam je sporazum kojim najmodavac tijekom određenog razdoblja najmoprimcu prenosi pravo upotrebe imovine u zamjenu za plaćanje ili niz plaćanja. Najmovi se klasificiraju kao financijski najmovi ili poslovni najmovi.

Financijski najmovi su najmovi u kojima se gotovo svi rizici i koristi povezani s vlasništvom prenose na najmoprimca. Kad se u financijski najam ulazi kao najmoprimac, imovina stečena financijskim najmom priznaje se kao imovina, a povezane obveze iz najma kao obveze od početka razdoblja najma. Imovina i obveze priznaju se u iznosima koji su jednaki fer vrijednosti unajmljene imovine ili, ako je niža, u sadašnjoj vrijednosti minimalnih plaćanja najma, pri čemu se obje vrijednosti utvrđuju na početku najma. Imovina koja se drži u financijskom najmu amortizira se tijekom njezina korisnog vijeka upotrebe ili razdoblja najma, ovisno o tome što je kraće. Minimalna plaćanja najma raspodjeljuju se između financijskih troškova (udio kamata) i smanjenja nepodmirene obveze (udio glavnice). Financijski troškovi raspoređuju se na svako razdoblje tijekom trajanja najma kako bi se dobila stalna periodična kamatna stopa za preostali dio obveze, koja se prema potrebi iskazuje kao kratkoročna/dugoročna. Nepredviđene najmnine priznaju se kao troškovi u razdoblju u kojem su nastali.

Poslovni najam je onaj koji nije financijski najam, odnosno najam u kojem najmodavac zadržava gotovo sve rizike i koristi povezane s vlasništvom nad imovinom. Kad se u poslovni najam ulazi kao najmoprimac, plaćanja poslovnog najma priznaju se kao rashod u izvještaju o financijskom rezultatu primjenom linearne metode tijekom razdoblja najma pri čemu se ni unajmljena imovina ni obveza po najmu ne iskazuju u bilanci.

1.5.3. Umanjenje vrijednosti nefinancijske imovine

Umanjenje vrijednosti je gubitak buduće ekonomske koristi ili uslužnog potencijala imovine veći od sustavnog priznavanja gubitka buduće ekonomske koristi ili uslužnog potencijala imovine kroz amortizaciju materijalne ili nematerijalne imovine (ovisno o slučaju). Imovina s neodređenim korisnim vijekom upotrebe ne amortizira se već se na godišnjoj osnovi testira za umanjene vrijednosti. Umanjenje vrijednosti materijalne ili nematerijalne imovine koja se amortizira testira se kad god na izvještajni datum ima naznaka umanjenja vrijednosti imovine. Gubitak od umanjenja priznaje se u iznosu za koji je knjigovodstvena vrijednost imovine veća od njezine nadoknadive vrijednosti (uslužni potencijal). Nadoknadiva vrijednost (uslužni potencijal) jednaka je fer vrijednosti imovine umanjene za troškove prodaje ili njezinoj vrijednosti pri upotrebi, ovisno o tome koji je iznos veći.

Ostatak vrijednosti i korisni vijek upotrebe nematerijalne imovine te nekretnina, postrojenja i opreme revidiraju se i prema potrebi usklađuju barem jednom godišnje. Ako razlozi za umanjenje vrijednosti priznati za prethodne godine više ne vrijede, poništavaju se gubici od umanjenja vrijednosti.

1.5.4. Ulaganja obračunata metodom udjela

Udjeli u pridruženim subjektima i zajedničkim pothvatima

Ulaganja obračunata metodom udjela početno se priznaju po trošku, a njihova knjigovodstvena vrijednost naknadno se povećava ili smanjuje radi priznavanja dodatnih uplata, udjela Unije u višku ili manjku subjekta u koji se ulaže, svih umanjenja vrijednosti i dividendi. Početni trošak uvećan za sve promjene daje knjigovodstvenu vrijednost ulaganja u financijskim izvještajima na datum bilance. Udio Unije u višku ili manjku subjekta u koji se ulaže iskazuje se u izvještaju o financijskom rezultatu, dok se njezin udio u promjenama kapitala subjekta u koji se ulaže iskazuje u pričuvama u neto imovini. Raspodjele primljene na temelju ulaganja smanjuju knjigovodstvenu vrijednost imovine.

Ako je udio Unije u manjkovima od ulaganja obračunatog metodom udjela jednak ili premašuje njezin udio u ulaganju, Unija prestaje priznavati svoj udio u budućim gubicima („nepriзнati gubici”). Nakon što se udio Unije smanji na nulu, izdvajaju se rezervacije za dodatne gubitke i obveza se priznaje samo u onoj mjeri u kojoj Unija ima pravnu ili izvedenu obvezu, ili u kojoj je izvršila plaćanja u ime subjekta.

Ako postoje naznake umanjenja vrijednosti, potrebno je vrijednosti smanjiti na nižu nadoknadivu vrijednost. Nadoknativa vrijednost određuje se kako je opisano u bilješci **1.5.3.** Ako razlozi za umanjenje vrijednosti prestanu vrijediti na neki kasniji datum, gubitak od umanjenja vrijednosti poništava se na knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da umanjenje vrijednosti nije bilo priznato.

Ako drži najmanje 20 % udjela u fondu rizičnog kapitala, Unija ne nastoji imati značajan utjecaj. Stoga se ti fondovi smatraju financijskim instrumentima te se klasificiraju u financijsku imovinu po fer vrijednosti kroz višak ili manjak.

Pridruženi subjekti i zajednički pothvati koji se klasificiraju u kategoriju manjih subjekata (vidjeti bilješku **1.3.**) ne obračunavaju se primjenom metode udjela. Doprinosi Unije tim subjektima obračunavaju se kao rashodi razdoblja.

1.5.5. Financijska imovina

Klasifikacija pri početnom priznavanju

Klasifikacija ovisi o dva kriterija:

- model upravljanja financijskom imovinom. Za to je potrebno procijeniti kako EU upravlja financijskom imovinom radi stvaranja novčanih tokova i ostvarivanja svojih ciljeva te kako ocjenjuje rezultate financijske imovine;
- ugovorne značajke novčanog toka imovine. Za to je potrebno procijeniti jesu li ugovorni novčani tokovi samo plaćanja glavnice i kamata na neplaćeni iznos glavnice. Kamata je naknada za vremensku vrijednost novca, kreditni rizik i druge osnovne rizike i troškove kreditiranja.

Nakon procjene na temelju tih kriterija financijska se imovina može klasificirati u tri kategorije: financijska imovina po amortiziranom trošku, financijska imovina po fer vrijednosti kroz neto imovinu/kapital ili financijska imovina po fer vrijednosti kroz višak ili manjak.

Financijska imovina s ugovornim novčanim tokovima koji se odnose samo na glavnice i kamate klasificira se na temelju modela upravljanja koji primjenjuje subjekt. Ako se model upravljanja temelji na držanju financijske imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova, ta se imovina klasificira kao financijska imovina po amortiziranom trošku. Ako se model upravljanja temelji na držanju financijske imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova i prodaje financijske imovine, ta se imovina klasificira kao financijska imovina po fer vrijednosti kroz neto imovinu/kapital. Ako se model upravljanja razlikuje od ta dva modela (npr. financijska imovina drži se radi trgovanja ili se drži u portfelju kojim se upravlja po fer vrijednosti i čiji se rezultati tako ocjenjuju), financijska imovina klasificira se kao financijska imovina po fer vrijednosti kroz višak ili manjak.

Financijska imovina s ugovornim novčanim tokovima koji se ne odnose samo na glavnica i kamate, već uvode izloženost riziku i volatilnosti osim onih koji su prisutni kod osnovnog sporazuma o posudbi (npr. promjene cijena vlasničkih instrumenata), klasificirana je kao financijska imovina po fer vrijednosti kroz višak ili manjak bez obzira na model upravljanja.

Pri početnom priznavanju EU klasificira financijsku imovinu kako slijedi:

(i) Financijska imovina po amortiziranom trošku

U tu kategoriju Unija klasificira sljedeće:

- novac i novčane ekvivalente,
- zajmove (uključujući oročene depozite s izvornim rokom dospelja duljim od tri mjeseca),
- potraživanja od razmjenskih transakcija, osim potraživanja za ugovore o financijskom jamstvu koja su klasificirana kao financijska imovina po fer vrijednosti kroz višak ili manjak.

Ta neizvedena financijska imovina ispunjava dva uvjeta: model upravljanja EU-a odnosi se na držanje te imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova. Osim toga, na određene dane postoje ugovorni novčani tokovi koji se odnose samo na glavnica i kamatu na nepodmireni iznos glavnice.

Financijska imovina po amortiziranom trošku uključena je u kratkotrajnu imovinu, osim ako je rok dospelja takve imovine dulji od 12 mjeseci od izvještajnog datuma.

(ii) Financijska imovina po fer vrijednosti kroz neto imovinu/kapital

Ta neizvedena financijska imovina ima ugovorne novčane tokove koji se odnose samo na glavnica i kamate na nepodmireni iznos glavnice. Osim toga, u okviru tog modela upravljanja financijska se imovina drži i radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova i radi prodaje financijske imovine.

Imovina iz ove kategorije klasificira se u kratkotrajnu imovinu ako se njezina realizacija očekuje u roku od 12 mjeseci od izvještajnog datuma.

Na dan 31. prosinca 2022. Unija ne drži takvu imovinu.

(iii) Financijska imovina po fer vrijednosti kroz višak ili manjak

Financijsku imovinu u nastavku Unija klasificira kao financijsku imovinu po fer vrijednosti kroz višak ili manjak jer se ugovorni novčani tokovi ne odnose samo na glavnica i kamate na glavnica:

- izvedenice,
- vlasnička ulaganja i ulaganja u fondove tržišta novca ili u fondove udruženih portfelja,
- ostala vlasnička ulaganja (npr. operacije rizičnog kapitala).

Osim toga, Unija dužničke vrijednosne papire koje drži klasificira kao financijsku imovinu po fer vrijednosti kroz višak ili manjak jer se portfeljima dužničkih vrijednosnih papira upravlja na temelju fer vrijednosti portfelja te se ti portfelji tako i ocjenjuju (npr. zajednički fond za rezervacije iz članka 212. Financijske uredbe).

Imovina iz ove kategorije klasificira se u kratkotrajnu imovinu ako se njezina realizacija očekuje u roku od 12 mjeseci od izvještajnog datuma.

Početno priznavanje i mjerenje

Kupnja financijske imovine po fer vrijednosti kroz neto imovinu/kapital i financijske imovine po fer vrijednosti kroz višak ili manjak priznaju se na datum transakcije – datum na koji EU preuzme obvezu kupnje imovine. Novčani ekvivalenti i zajmovi priznaju se kad se novac položi u financijsku instituciju ili doznači zajmoprimcima.

Financijska imovina početno se mjeri po fer vrijednosti. Za svu financijsku imovinu koja se ne iskazuje po fer vrijednosti kroz višak ili manjak transakcijski troškovi dodaju se fer vrijednosti pri početnom priznavanju. Za financijsku imovinu koja se iskazuje po fer vrijednosti kroz višak ili manjak transakcijski troškovi knjiže se u izvještaju o financijskom rezultatu kao rashodi.

Fer vrijednost financijske imovine pri početnom priznavanju obično je transakcijska cijena, osim ako transakcija nije izvršena po uobičajenim tržišnim uvjetima, tj. ako je izvršena bez naknade ili uz nominalnu naknadu za potrebe javne politike. U tom je slučaju razlika između fer vrijednosti financijskog instrumenta i transakcijske cijene nerazmjenska komponenta koja se u izvještaju o financijskom rezultatu prikazuje kao rashod. U tom se slučaju fer vrijednost financijske imovine izvodi iz tekućih tržišnih transakcija za istovrijedan instrument. Ako za taj instrument ne postoji aktivno tržište, fer vrijednost izvodi se s pomoću tehnike vrednovanja za koju se koriste samo podaci s dostupnih tržišta.

Kad se dugoročni zajam odobrava bez kamata ili s kamatama nižima od tržišnih, njegova fer vrijednost može se procijeniti kao sadašnja vrijednost svih budućih novčanih primitaka koji se diskontiraju primjenom tržišne kamatne stope koja vrijedi za sličan instrument sličnog kreditnog rejtinga.

Zajmovi odobreni u okviru mehanizma za oporavak i otpornost te zajmovi za financijsku pomoć početno se mjere po nominalnoj vrijednosti, pri čemu se transakcijska cijena smatra fer vrijednošću zajma. Razlozi za to su sljedeći:

- „tržišno okruženje” za davanje zajmova EU-a vrlo je specifično i razlikuje se od tržišta kapitala na kojemu se izdaju komercijalne ili državne obveznice. Vjerovnici na tim tržištima mogu birati alternativna ulaganja i ta se mogućnost odražava u tržišnim cijenama. Međutim, Unija nema mogućnost odabrati alternativna ulaganja jer joj nije dopušteno ulagati novac na tržištima kapitala; ona samo pozajmljuje sredstva kako bi ih dala u zajam. To znači da Uniju nema mogućnost alternativnog kreditiranja ili ulaganja pozajmljenih sredstava. Stoga nema oportunitetnog troška te tako ni temelja za usporedbu s tržišnim stopama. Zapravo, Unijina operacija davanja zajmova sama je po sebi tržišna. S obzirom na to da nije primjenjiva „opcija” oportunitetnog troška, tržišna cijena nije vjerni odraz suštine Unijinih operacija davanja zajmova. Zato se fer vrijednost zajmova Unije ne može utvrđivati u odnosu na komercijalne ili državne obveznice.
- nadalje, s obzirom na to da nema transakcija na aktivnom tržištu ni sličnih transakcija za usporedbu, kamatna stopa koju Unija koristi za izračun fer vrijednosti svojih operacija davanja zajmova trebala bi biti zaračunata kamatna stopa.

Naknadna mjerenja

Financijska imovina po amortiziranom trošku naknadno se mjeri po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamate.

Financijska imovina po fer vrijednosti kroz neto imovinu/kapital naknadno se mjeri po fer vrijednosti. Dobici i gubici od promjena fer vrijednosti priznaju se u revalorizacijskoj pričuvi, osim tečajnih razlika za monetarnu imovinu, koje se priznaju u izvještaju o financijskom rezultatu.

Financijska imovina po fer vrijednosti kroz višak ili manjak naknadno se mjeri po fer vrijednosti. Dobici i gubici od promjena fer vrijednosti (uključujući one koji proizlaze iz preračunavanja stranih valuta i svih obračunatih kamata) uključeni su u izvještaj o financijskom rezultatu u razdoblju u kojem nastanu.

Fer vrijednost pri naknadnom mjerenju

Fer vrijednosti ulaganja uvrštenih na aktivnim tržištima temelje se na tekućim ponuđenim cijenama. Ako tržište financijske imovine nije aktivno (i u slučaju neuvrštenih vrijednosnih papira i OTC izvedenica), Unija određuje fer vrijednost primjenom tehnika vrednovanja. Te tehnike uključuju upotrebu nedavnih transakcija izvršenih po uobičajenim tržišnim uvjetima, upućivanje na druge vrlo slične instrumente, analizu diskontiranih novčanih tokova, modele određivanja cijena opcija i druge tehnike vrednovanja koje uobičajeno primjenjuju sudionici na tržištu.

Ulaganja u fondove poduzetničkog kapitala koji nemaju kotiranu tržišnu cijenu na aktivnom tržištu vrednuju se po pripisanoj vrijednosti neto imovine, za koju se smatra da je jednaka njihovoj fer vrijednosti.

Umanjenje vrijednosti financijske imovine

EU priznaje i mjeri gubitak od umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke po financijskoj imovini koja se mjeri po amortiziranom trošku i po fer vrijednosti kroz neto imovinu/kapital.

Očekivani kreditni gubitak je sadašnja vrijednost razlike između ugovornih novčanih tokova i novčanih tokova koje EU očekuje da će ostvariti. Očekivani kreditni gubitak temelji se na realnim i utemeljenim podacima koji su dostupni na datum izvještavanja bez neopravdanih troškova ili napora.

Očekivani kreditni gubitak mjeri se primjenom modela s tri faze kojim se uzima u obzir vjerojatnošću ponderirano neispunjenje obveza tijekom vijeka trajanja financijske imovine i kretanje kreditnog rizika nakon nastanka financijske imovine. Kad je riječ o zajmovima, nastanak je datum preuzimanja neopozive obveze po kreditu.

Ako nema znatnog povećanja kreditnog rizika nakon nastanka („faza 1”), gubitak od umanjenja vrijednosti jest očekivani kreditni gubitak zbog neispunjenja obveza tijekom 12 mjeseci od izvještajnog datuma („očekivani kreditni gubici u razdoblju od 12 mjeseci”). Ako postoji znatno povećanje kreditnog rizika nakon nastanka („faza 2”) ili ako postoje objektivni dokazi o umanjenju vrijednosti za kreditne gubitke („faza 3”), gubitak od umanjenja vrijednosti jednak je očekivanom kreditnom gubitku zbog neispunjenja obveza tijekom cijelog vijeka trajanja financijske imovine („očekivani kreditni gubici tijekom vijeka trajanja instrumenta”) (vidjeti bilješku 6.5.).

Kad je riječ o imovini po amortiziranom trošku, knjigovodstvena vrijednost imovine smanjuje se za iznos gubitka od umanjenja vrijednosti koji se priznaje u izvještaju o financijskom rezultatu. Kad je riječ o imovini po fer vrijednosti kroz neto imovinu/kapital, rezervacija za gubitke iskazana je u neto imovini/kapitalu i ne umanjuje knjigovodstvenu vrijednost financijske imovine u bilanci. Ako se u narednom razdoblju smanji iznos gubitka od umanjenja vrijednosti, prethodno utvrđeni gubitak od umanjenja vrijednosti poništava se na temelju izvještaja o financijskom rezultatu.

(a) *Zajmovi državama*

Unija provodi svoje procjene umanjenja vrijednosti zajmova uzimajući u obzir narav svojega financiranja i svoj jedinstveni institucionalni status.

Kad je riječ o umanjenju vrijednosti zajmova trećim zemljama, Unija izračunava očekivane kreditne gubitke na temelju vanjskih podataka o kreditnoj kvaliteti, ali uzimajući u obzir svoj status povlaštenog vjerovnika, čime se smanjuje kreditni rizik. Diskontna stopa pri izračunu sadašnje vrijednosti jednaka je izvornoj efektivnoj kamatnoj stopi zajma. Ako zajam ima promjenjivu kamatnu stopu, diskontna stopa jednaka je tekućoj efektivnoj kamatnoj stopi koja je utvrđena ugovorom.

Kad je riječ o zajmovima državama članicama, Unija nikad nije zabilježila gubitke zbog umanjenja vrijednosti ni neispunjenje obveze plaćanja. Za te zajmove Unija, osim statusa povlaštenog vjerovnika, uzima u obzir odnos sa svojim državama članicama. Ta dva elementa u načelu jamče potpuni povrat zajmova državama članicama, po dospelju. Unija stoga smatra da su očekivani kreditni gubici od zajmova državama članicama zanemarivi te da statistički pristup pri izračunu očekivanih kreditnih gubitaka nije primjeren za te zajmove. Stoga se u izvještaju o financijskom rezultatu ne iskazuju očekivani kreditni gubici od zajmova državama članicama.

(b) *Potraživanja*

Unija mjeri gubitak od umanjenja vrijednosti kao iznos očekivanog kreditnog gubitka tijekom vijeka trajanja instrumenta, primjenom praktičnih rješenja (npr. matrica za određivanje rezerviranja).

(c) *Novac i novčani ekvivalenti*

Unija drži novac i novčane ekvivalente na tekućim računima banaka i oročenim depozitima s rokom dospelja do tri mjeseca. Novac se drži u bankama s vrlo visokim kreditnim rejtinzima (vidjeti bilješku 6.5.), stoga je vjerojatnost neispunjavanja obveza vrlo mala. S obzirom na kratko dospelje i malu vjerojatnost neispunjavanja obveza očekivani kreditni gubici od novca i novčanih ekvivalenata zanemarivi su. Zbog toga se za novčane ekvivalente ne iskazuje ispravak vrijednosti za umanjenje vrijednosti.

Prestanak priznavanja

Financijski instrumenti prestaju se priznavati kad prava na primitak novčanih tokova iz ulaganja isteknu ili Unija prenese gotovo sve rizike i koristi povezane s vlasništvom na neku drugu stranku. Prodaja financijske imovine po fer vrijednosti kroz neto imovinu/kapital te kroz višak ili manjak priznaje se na datum trgovanja.

1.5.6. Zalihe

Zalihe se obračunavaju prema trošku ili neto utrživoj vrijednosti, ovisno o tome što je manje. Trošak se utvrđuje primjenom FIFO metode (*first-in, first-out*). Trošak gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje sastoji se od vrijednosti sirovina, izravnog rada, ostalih izravno pripisivih troškova i povezanih općih troškova proizvodnje (na temelju uobičajenog kapaciteta proizvodnje). Neto utrživa vrijednost je procijenjena prodajna cijena u okviru redovnog poslovanja, umanjena za troškove dovršenja i prodaje. Zalihe koje se drže za distribuciju uz naknadu ili bez naknade mjere se po trošku ili tekućem trošku zamjene, ovisno o tome što je manje. Tekući trošak zamjene je trošak koji bi nastao kad bi Unija stekla imovinu na izvještajni datum.

1.5.7. Iznosi pretfinanciranja

Pretfinanciranje je plaćanje kojemu je svrha da se korisniku osigura novčani predujam, tj. likvidna sredstva. U skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja može biti podijeljeno na više plaćanja tijekom razdoblja utvrđenog u konkretnom ugovoru, odluci, sporazumu ili temeljnom aktu. Likvidna sredstva ili predujam koriste se za namjenu za koju su dobiveni tijekom razdoblja utvrđenog u sporazumu ili se vraćaju. Ako korisnik nema prihvatljivih izdataka, dužan je pretfinanciranje vratiti Uniji. Budući da Unija zadržava kontrolu nad pretfinanciranjem i ima pravo na povrat za neprihvatljivi dio, iznos se iskazuje kao imovina.

Pretfinanciranje se početno priznaje u bilanci kad se novac prenese primatelju. Izračunava se na temelju iznosa plaćene naknade. Pretfinanciranje se u sljedećim razdobljima mjeri na temelju iznosa izvorno priznatog u bilanci umanjenog za prihvatljive izdatke (po potrebi uključujući procijenjene iznose) nastale tijekom predmetnog razdoblja.

Kamata za pretfinanciranje se priznaje jer je zaračunata u skladu s odredbama relevantnog sporazuma. Na kraju godine se na temelju najpouzdanijih informacija procjenjuju prihodi od obračunate kamate i knjiže se u bilanci.

Ostali predujmovi državama članicama koji proizlaze iz povrata sredstava Uniji za iznose koje su države članice unaprijed uplatile svojim korisnicima (uključujući „financijske instrumente u okviru podijeljenog upravljanja”) priznaju se kao imovina i prikazuju se u naslovu „Pretfinanciranje”. Ostali predujmovi državama članicama naknadno se mjere po izvorno priznatom iznosu u bilanci umanjeno za najbolju procjenu prihvatljivih izdataka koje snose krajnji korisnici, izračunato na temelju realnih i utemeljenih pretpostavki.

U pretfinanciranje se klasificiraju i doprinosi skrbničkim fondovima Unije (kako je utvrđeno u članku 234. Financijske uredbe) koji nisu konsolidirani u Europskoj komisiji ili drugim nekonsolidiranim subjektima jer je njihova svrha osigurati likvidna sredstva skrbničkom fondu kako bi mu se omogućilo da financira posebne mjere utvrđene u okviru njegovih ciljeva. Doprinosi Unije skrbničkim fondovima mjere se na temelju izvornog iznosa doprinosa Unije umanjenog za prihvatljive izdatke, po potrebi uključujući procijenjene iznose, koji su nastali skrbničkom fondu tijekom izvještajnog razdoblja i koji se raspoređuju na doprinose Unije u skladu s temeljnim sporazumom.

1.5.8. Potraživanja od razmjenskih transakcija i naplativa sredstva od nerazmjenskih transakcija

U skladu s računovodstvenim pravilima Unije razmjenske i nerazmjenske transakcije iskazuju se zasebno. Da bi se te dvije kategorije razlikovale, pojam „potraživanja” rezerviran je za razmjenske transakcije, dok se za „nerazmjenske transakcije”, tj. kad Unija dobije vrijednost od drugog subjekta, a pritom izravno zauzvrat ne daje približno jednaku vrijednost, koristi pojam „naplativa sredstva” (npr. naplativa sredstva od država članica koja se odnose na vlastita sredstva).

Potraživanja od razmjenskih transakcija su financijska imovina koja se mjeri po amortiziranom trošku, osim za određene iznose potraživanja od ugovora o financijskom jamstvu koja se klasificiraju kao financijska imovina po fer vrijednosti kroz višak ili manjak (vidjeti bilješku **1.5.5.**).

Naplativa sredstva od nerazmjenskih transakcija prenose se po fer vrijednosti na datum stjecanja umanjeno za umanjenje vrijednosti. Umanjenje za umanjenje vrijednosti naplativih sredstava od nerazmjenskih transakcija utvrđuje se ako postoji objektivan dokaz da Unija neće moći naplatiti sve iznose koji dospijevaju u skladu s izvornim uvjetima naplativih sredstava od nerazmjenskih transakcija.

Iznos umanjenja vrijednosti razlika je između iznosa knjigovodstvene vrijednosti imovine i nadoknadivog iznosa. Iznos umanjenja vrijednosti priznaje se u izvještaju o financijskom rezultatu. Opće umanjenje vrijednosti na temelju prošlih iskustava provodi se i za nepodmirene naloge za naplatu za koje ranije nije provedeno odgovarajuće umanjenje vrijednosti. Za tretman obračunatih prihoda na kraju godine vidjeti bilješku **1.5.14**. Iznosi koji se prikazuju i objavljuju kao naplativa sredstva od nerazmjenskih transakcija nisu financijski instrumenti jer ne proizlaze iz ugovora koji bi mogao rezultirati financijskom obvezom ili vlasničkim instrumentom. Međutim, u bilješkama uz financijske izvještaje naplativa sredstva od nerazmjenskih transakcija iskazuju se zajedno s potraživanjima od razmjenskih transakcija, ako je primjenjivo.

1.5.9. Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti financijska su imovina po amortiziranom trošku i uključuju novac u blagajni, bankovne depozite po viđenju ili kratkoročne depozite te ostala kratkotrajna visokolikvidna ulaganja s izvornim dospeljećem od najviše tri mjeseca.

1.5.10. Primanja zaposlenika

Unija zaposlenicima isplaćuje niz primanja (prihodi i socijalno osiguranje). Za potrebe računovodstva ta se primanja razvrstavaju u kategoriju kratkoročnih obveza i kategoriju primanja nakon prestanka radnog odnosa.

Kratkoročna primanja zaposlenika

Kratkoročna primanja zaposlenika su primanja koja se moraju podmiriti prije isteka 12 mjeseci nakon kraja izvještajnog razdoblja u kojem su zaposlenici bili aktivni u službi, primjerice plaće, plaćeni godišnji odmor i bolovanja i druge kratkoročne naknade. Kratkoročna primanja zaposlenika priznaju se kao rashod kad je riječ o aktivnoj službi. Obveza se priznaje u iznosu koji se treba platiti ako Unija ima sadašnju pravnu ili izvedenu obvezu plaćanja za aktivnu službu zaposlenika i ako se iznos obveze može pouzdano procijeniti.

Primanja nakon prestanka radnog odnosa

Unija zaposlenicima isplaćuje niz primanja nakon prestanka radnog odnosa, koja uključuju mirovine, invalidske mirovine, mirovine za nadživjele osobe iz sustava mirovinskog osiguranja za europske dužnosnike (PSEO) te zdravstveno osiguranje u okviru Zajedničkog sustava zdravstvenog osiguranja (JSIS) (vidjeti bilješku **2.9.**). Ta se primanja isplaćuju iz jednog plana, koji je podijeljen u dva zasebna sustava, i moraju se slično tretirati kako bi se dobio vjeran prikaz financijskog stanja i uvid u ekonomsku realnost.

- i. Mirovinski sustav za europske dužnosnike (PSEO): Primanja koja se isplaćuju iz tog sustava koji se financira na temelju zamišljenih vrijednosti¹⁵ odnose se na starosne mirovine, invalidske mirovine i mirovine za nadživjele osobe te na obiteljske naknade i naknade u slučaju smrti prije odlaska u mirovinu zaposlenika koji rade ili su radili za institucije, agencije ili druga tijela Unije i naknade za nadživjele osobe preminulih dužnosnika ili umirovljenika. Doprinosom iz plaća zaposlenika podmiruje se trećina očekivanog troška tih primanja.
- ii. Zajednički sustav zdravstvenog osiguranja (JSIS): Unija iz ovog sustava pruža zdravstveno osiguranje zaposlenicima Europske komisije, institucija, agencija i drugih tijela Unije nadoknadom liječničkih troškova. Primanja namijenjena osobama koje nisu u aktivnoj službi (umirovljenici, siročad itd.) razvrstavaju se u kategoriju primanja nakon prestanka radnog odnosa.

¹⁵ Mirovinski sustav za europske dužnosnike je sustav za primanja zaposlenika koji se temelji na zamišljenim (virtualnim vrijednostima) u kojem se doprinosi zaposlenika koriste za financiranje njihovih budućih mirovina. Iako nije riječ o pravom investicijskom fondu, smatra se da se iznos koji bi takav fond prikupio ulaže u dugoročne obveznice država članica i iskazuje se u kategoriji obveza za mirovine koje se evidentiraju u godišnjoj računovodstvenoj dokumentaciji Europske unije. Države članice zajednički jamče isplatu primanja u skladu s člankom 83. Pravilnika o osoblju i člankom 4. stavkom 3. Ugovora o Europskoj uniji (za više informacija o tom sustavu vidjeti COM(2018) 829).

Unija postojećim i bivšim osiguranicima iz svojih institucija isplaćuje primanja nakon prestanka radnog odnosa iz zasebnih mirovinskih sustava. Ta se primanja evidentiraju pod naslovom „Drugi mirovinski sustavi”. Unija iz tih mirovinskih sustava isplaćuje mirovine osiguranicima iz Komisije, Suda, Revizorskog suda, Vijeća, Europskog parlamenta, Europskog ombudsmana i Europskog nadzornika za zaštitu podataka. Unija osiguranicima iz institucija Unije pruža zdravstveno osiguranje putem sustava JSIS.

Prethodno navedena primanja nakon prestanka radnog odnosa smatraju se obvezama Unije za definirana primanja i obračunavaju se na svaki izvještajni datum na način da se procijeni iznos budućih primanja koje su zaposlenici ostvarili tijekom tekućeg i minulog rada, pri čemu se taj iznos diskontira i umanjuje za fer vrijednost imovine plana. Obvezu za definirana primanja izračunavaju aktuari na godišnjoj osnovi primjenom metode projekcije kreditne jedinice. Sadašnja vrijednost obveze za definirana primanja određuje se na način da se diskontiraju procijenjeni budućni novčani tokovi primjenom kamatnih stopa na državne obveznice izražene u valuti u kojoj će se primanja isplaćivati, a čiji su uvjeti dospijeca usklađeni s uvjetima povezane obveze za mirovine.

Primanja nakon prestanka radnog odnosa koja se isplaćuju zaposlenicima institucija Unije uključena su u sustav koji objedinjuje mirovinski sustav (PSEO) i sustav zdravstvenog osiguranja (JSIS), pri čemu je pravo na zdravstveno osiguranje u okviru sustava JSIS uvjetovano stjecanjem prava na mirovinu u okviru sustava PSEO. Na temelju tog objedinjenog sustava, kako je predviđeno Pravilnikom o osoblju, određena prava, primjerice pravo na odgođenu i smanjenu mirovinu u okviru sustava PSEO, stječu se nakon 10 godina staža u službi. Međutim, prava koja je zaposlenik stekao na temelju tog objedinjenog sustava i prenio ih u sustav svoje sljedeće službe u kojoj aktivno radi bitno su veća od tih početnih prava, što je vidljivo iz godišnjih stečenih mirovinskih prava.

Stoga, kako bi se predočila ekonomska suština osnovne operacije, što je potrebno za vjeran prikaz kvalitativnih aspekata financijskog izvještavanja kako je navedeno u računovodstvenom pravilu EU-a br. 1 i MRSJS-u Konceptualni okvir, nastali trošak rada obračunava se primjenom linearne metode tijekom razdoblja aktivnog rada zaposlenika u službi, odnosno u razdoblju od datuma na koji zaposlenik stječe pravo na primanja na temelju plana (neovisno o tome jesu li primanja uvjetovana radom u drugoj službi) do datuma kad zaposlenik radom u drugoj službi više neće imati pravo na materijalni iznos primanja na temelju plana, osim na daljnja povećanja plaće. Taj se pristup dosljedno primjenjuje na primanja iz tog objedinjenog plana.

Ponovna mjerenja neto obveza na temelju definiranih primanja uključuju aktuarske dobitke i gubitke i povrat na imovinu plana te se odmah priznaju u neto imovini.

Unija priznaje neto kamate (prihod) i ostale rashode koji se odnose na definirane planove primanja u izvještaju o financijskom rezultatu pod naslovom „troškovi zaposlenika i mirovina”.

Kad se osigurana davanja promijene ili smanje, promjena iznosa davanja za minuli rad ili dobit ili gubici od smanjenja priznaje se odmah u izvještaju o financijskom rezultatu. Dobici ili gubici od podmirenja obveza priznaju u trenutku podmirenja obveza. Troškovi za minuli rad u službi odmah se priznaju u izvještaju o financijskom rezultatu, osim ako su promjene uvjetovane ostankom zaposlenika u službi na određeno razdoblje.

1.5.11. Rezervacije

Rezervacije se obračunavaju kad Unija ima sadašnju pravnu ili izvedenu obvezu prema trećim stranama zbog događaja iz prošlosti, pri čemu je vjerojatno (tj. više je vjerojatno nego što nije) da će za podmirenje obveze biti potreban odljev sredstava i iznos obveze se može pouzdano procijeniti. Rezervacije se ne iskazuju za gubitke iz budućeg poslovanja. Iznos rezervacija jednak je najboljoj procjeni rashoda koji će biti potrebni za podmirenje sadašnje obveze na izvještajni datum. Ako rezervacija uključuje velik broj stavki, obveza se procjenjuje ponderiranjem svih mogućih rezultata s vjerojatnostima koje su s njima povezane (metoda „očekivane vrijednosti”).

Rezervacije za štetne ugovore mjere se po sadašnjoj vrijednosti očekivanog troška raskida ugovora ili očekivanog neto troška nastavka provedbe ugovora, ovisno o tome koji je trošak manji.

1.5.12. Financijske obveze

Financijske obveze klasificiraju se kao financijske obveze po fer vrijednosti kroz višak ili manjak, financijske obveze po amortiziranom trošku ili ugovorne obveze za financijska jamstva.

Uzeti zajmovi sastoje se od zajmova od kreditnih institucija i dugovanja evidentiranih certifikatima (obveznice EU-a, depoziti EU-a i kratkoročne obveznice EU-a). Uzeti zajmovi početno se priznaju po fer vrijednosti, koja je jednaka prihodu od njihova izdavanja (fer vrijednost primljene naknade) bez nastalih transakcijskih troškova te se naknadno obračunavaju po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamate; svaka razlika između prihoda, bez transakcijskih troškova, i vrijednosti otkupa priznaje se u izvještaju o financijskom rezultatu tijekom razdoblja uzetih zajmova primjenom metode efektivne kamate. Nastali transakcijski troškovi za Uniju koji su potom zaračunati korisniku zajma zanemarivi su i izravno se priznaju u izvještaju o financijskom rezultatu.

Financijske obveze po fer vrijednosti kroz višak ili manjak uključuju izvedenice kad je njihova fer vrijednost negativna. One se računovodstveno tretiraju kao financijska imovina po fer vrijednosti kroz višak ili manjak (vidjeti bilješku **1.5.5.**).

Unija priznaje ugovornu obvezu za financijska jamstva ako sklapa ugovor kojim se od nje zahtijevaju određena plaćanja radi nadoknade gubitka imatelju koji je nastao jer određeni dužnik ne obavlja plaćanje po njegovu dospelju u skladu s izvornim ili izmijenjenim uvjetima dužničkog instrumenta. Ako se ugovorom o jamstvu od Unije zahtijeva da izvrši plaćanja zbog izmjene cijena financijskih instrumenata ili promjene drugih temeljnih čimbenika, taj je ugovor o jamstvu izvedenica, tj. financijska obveza po fer vrijednosti kroz višak ili manjak. Svi drugi ugovori o jamstvu obračunavaju se kao financijske rezervacije.

Obveze na temelju ugovora o financijskom jamstvu početno se priznaju po fer vrijednosti. To odgovara neto sadašnjoj vrijednosti potraživane premije ako je u skladu s tržišnim uvjetima. Ako nije naplaćena jamstvena premija ili ako naknada nije fer vrijednost, fer vrijednost utvrđuje se na temelju kotiranih cijena na aktivnom tržištu za ugovore o financijskom jamstvu koje su istovrijedne onima unesenima u obvezu za financijska jamstva, ako postoji, ili primjenom tehnike vrednovanja. Ako fer vrijednost nije moguće pouzdano izmjeriti izravnim promatranjem aktivnog tržišta ili drugom tehnikom vrednovanja, ugovorna obveza za financijska jamstva početno se mjeri po iznosu očekivanih kreditnih gubitaka tijekom vijeka trajanja.

Naknadna mjerenja ovise o kretanju izloženosti kreditnom riziku koji proizlazi iz financijskog jamstva. Ako nema znatnog povećanja kreditnog rizika („faza 1”), obveze za financijska jamstva mjere se po većem od očekivanih kreditnih gubitaka u 12 mjeseci i izvorno priznatom iznosu umanjenom za, prema potrebi, kumulativnu amortizaciju. Ako postoji znatno povećanje kreditnog rizika („faza 2”), obveze za financijska jamstva mjere se po većem od očekivanih kreditnih gubitaka tijekom vijeka trajanja i izvorno priznatom iznosu umanjenom za, prema potrebi, kumulativnu amortizaciju (vidjeti bilješku **6.5.**).

Financijske obveze klasificiraju se kao dugoročne obveze, osim ako dospijevaju u roku od 12 mjeseci od datuma bilance. Ugovori o financijskom jamstvu klasificiraju se kao kratkoročne obveze, osim ako Unija ima bezuvjetno pravo na odgodu podmirenja obveze od najmanje 12 mjeseci nakon izvještajnog datuma.

Skrbnički fondovi Unije koji se smatraju dijelom operativnih aktivnosti Komisije (npr. skrbnički fond Madad i skrbnički fond za Kolumbiju) obračunavaju se u računovodstvenoj dokumentaciji Komisije i naknadno se konsolidiraju u godišnjoj računovodstvenoj dokumentaciji Unije. Stoga doprinosi ostalih donatora skrbničkim fondovima Unije ispunjavaju kriterije za uvjetne prihode od nerazmjenskih transakcija i iskazuju se kao financijske obveze dok se ne ispune uvjeti povezani s prenesenim doprinosima, tj. sve dok skrbnički fond ne preuzme prihvatljive troškove. Funkcija je skrbničkog fonda financirati posebne projekte i naplatiti preostala sredstava u vrijeme likvidacije. Na datum bilance nepodmirene obveze za doprinose mjere se na temelju iznosa primljenih doprinosa umanjenog za troškove koji su nastali skrbničkom fondu, po potrebi uključujući procijenjene iznose. Za potrebe izvještavanja neto rashodi raspoređuju se u doprinose ostalih donatora razmjerno neto doprinosima uplaćenim zaključno s 31. prosinca. Takvo raspoređivanje doprinosa je samo indikativno. U slučaju likvidacije skrbničkog fonda, o stvarnoj raspodjeli preostalih sredstava odlučit će odbor skrbničkog fonda.

Ista načela mjerenja primjenjuju se na vanjske doprinose programima EU-a ako su takvi doprinosi primljeni uz uvjet korištenja sredstava u skladu sa sporazumom o doprinosu ili njihova vraćanja subjektu koji doprinosi.

1.5.13. Obveze

Značajan iznos Unijinih obveza odnosi se na zahtjeve korisnika bespovratnih sredstava ili drugih financijskih sredstava Unije za neisplaćeni povrat troškova (nerazmjenske transakcije). Knjiže se kao obveze za zatraženi iznos pri primitku zahtjeva za povrat troškova. Nakon provjere i prihvaćanja prihvatljivih troškova vrijednost obveza evidentira se u visini prihvatljivog iznosa.

Obveze prema dobavljačima za robu i usluge priznaju se po primitku računa u visini izvornog iznosa, a odgovarajući se prihvatljivi rashodi računovodstveno evidentiraju nakon što Unija preuzme isporučenu robu ili prihvati usluge.

1.5.14. Obračunati i odgođeni prihodi i rashodi

Transakcije i događaji priznaju se u financijskim izvještajima u razdoblju na koje se odnose. Ako na kraju godine još nije izdan račun, a Unija je pružila uslugu ili isporučila robu ili ima takvu ugovornu obvezu (npr. prema ugovoru), obračunati prihodi priznaju se u financijskim izvještajima. Nadalje, ako je na kraju godine izdan račun za usluge koje još nisu pružene ili za robu koja još nije isporučena, prihod se odgađa i priznaje u sljedećem računovodstvenom razdoblju.

Rashodi se obračunavaju u razdoblju na koje se odnose. Na kraju obračunskog razdoblja obračunati rashodi priznaju se na temelju procijenjenog iznosa obveze prijenosa u tom razdoblju. Obračunati rashodi izračunavaju se u skladu s detaljnim operativnim i praktičnim smjernicama Komisije kako bi se osiguralo da financijski izvještaji vjerno prikazuju ekonomske i druge pojave koje se u njima iskazuju. Analogno tomu, ako je plaćanje za usluge ili robu koji još nisu isporučeni izvršeno unaprijed, rashodi se odgađaju i priznaju u sljedećem obračunskom razdoblju.

1.6. IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM REZULTATU

1.6.1. Prihodi

PRIHODI OD NERAZMJENSKIH TRANSAKCIJA

Velika većina prihoda Unije odnosi se na nerazmjenske transakcije kako slijedi:

Vlastita sredstva na temelju BND-a, PDV-a i plastičnog otpada

Prihodi se priznaju u razdoblju za koje je Komisija zatražila doprinose od država članica. Prihodi se mjere po njihovu „traženom iznosu“. S obzirom na to da se vlastita sredstva koja se temelje na PDV-u, BND-u i plastičnom otpadu utvrđuju procjenom podataka za predmetnu proračunsku godinu, iznosi tih sredstava mogu se revidirati zbog mogućih promjena prije nego što države članice dostave konačne podatke. Učinak promjene u procjeni uključuje se pri utvrđivanju neto viška ili manjka za razdoblje u kojem je do promjene došlo.

Tradicionalna vlastita sredstva

Naplativa sredstva od nerazmjenskih transakcija i povezani prihodi priznaju se po primitku relevantnih mjesečnih izvještaja A (uključujući naplaćene carine i zajamčene, ali neosporavane iznose) od država članica. Na izvještajni datum prihodi koje su države članice naplatile u tom razdoblju, ali Komisiji nisu još uplatile procjenjuju se i priznaju kao obračunati prihodi. Tromjesečni izvještaji B (uključujući nenaplaćene i nezajamčene carine te zajamčene iznose koje je dužnik osporio) koje dostavljaju države članice priznaju se kao prihod umanjen za zajamčene troškove naplate. Osim toga, priznaje se smanjenje vrijednosti u iznosu procijenjene razlike povrata troškova.

Novčane kazne

Prihodi od novčanih kazni priznaju se kad Unija donese odluku o novčanoj kazni i o tome službeno obavijesti primatelja. Nakon donošenja odluke o novčanoj kazni subjekti kojima je izrečena novčana kazna imaju dva mjeseca od datuma obavijesti:

- a) da prihvate odluku, u kojem slučaju novčanu kaznu moraju platiti u utvrđenom roku, a Unija je iznos naplatila ili
- b) da ne prihvate odluku; u tom slučaju osporavaju je u skladu s pravom Unije.

Novčana kazna mora se platiti u utvrđenom roku od tri mjeseca čak i u slučaju žalbe jer žalba nema suspenzivni učinak (članak 278. UFEU-a). Primljena novčana sredstva koriste se za poravnanje naplativih sredstava. Međutim, uz suglasnost računovodstvenog službenika Komisije, poduzetnik umjesto toga može dostaviti bankovno jamstvo za taj iznos. U tom slučaju novčana kazna se i dalje smatra

naplativom. Izostanu li i jamstvo i uplata, a posumnja se u solventnost poduzetnika, priznaje se smanjenje vrijednosti potraživanja.

Ako poduzetnik podnese žalbu na odluku, a već je platio novčanu kaznu, iznos se knjiži kao nepredviđena obveza ili, ako postoji vjerojatnost da Opći sud neće donijeti odluku u korist Unije, priznaje se rezervacija za pokriće tog rizika. Ako je pak dostavljeno jamstvo, smanjuje se vrijednost nepodmirenog potraživanja.

Akumulirane kamate koje je Komisija ostvarila na bankovnim računima na koje se deponiraju primljene uplate priznaju se kao prihodi, a sve nepredviđene obveze se u skladu s tim povećavaju.

Komisija od 2010. naplaćenim novčanim kaznama upravlja preko posebno osnovanog fonda (BUFI) i ti se iznosi ulažu u financijske instrumente.

PRIHODI OD RAZMJENSKIH TRANSAKCIJA

Prihodi od prodaje robe i usluga priznaju se kad su na kupca preneseni značajan rizik i koristi od vlasništva nad robom. Prihodi od transakcije koja uključuje pružanje usluga priznaju se s obzirom na stupanj dovršenosti transakcije na izvještajni datum.

Kamatni prihodi i kamatni rashodi

Kamatni prihodi i kamatni rashodi priznaju se u izvještaju o financijskom rezultatu primjenom metode efektivne kamate. Riječ je o metodi izračuna amortiziranog troška financijske imovine ili financijske obveze i raspoređivanja kamatnih prihoda ili kamatnih rashoda tijekom relevantnog razdoblja. Pri izračunu efektivne kamatne stope Unija procjenjuje novčane tokove uzimajući u obzir sve ugovorne uvjete financijskog instrumenta (primjerice prijevremena plaćanja), no ne uzima u obzir buduće kreditne gubitke. Izračun uključuje sve naknade i kamatne bodove plaćene ili primljene između ugovornih stranaka koje su sastavni dio efektivne kamatne stope, transakcijske troškove te sve druge premije ili diskonte.

Nakon što je vrijednost financijske imovine ili skupine slične financijske imovine umanjena („faza 3”), kamatni prihod obračunava se primjenom kamatne stope za diskontiranje budućih novčanih tokova radi mjerenja gubitka od umanjenja vrijednosti.

Prihodi od dividendi

Prihodi od dividendi i sličnih raspodjela priznaju se nakon utvrđivanja prava na primitak plaćanja.

Prihodi i rashodi od financijske imovine kroz višak ili manjak

To se odnosi na dobitke nastale vrednovanjem po fer vrijednosti (prihodi) i gubitke nastale vrednovanjem po fer vrijednosti (rashodi) od te financijske imovine, uključujući one koji proizlaze iz tečajnih razlika. U slučaju kamatonosne financijske imovine to uključuje i kamate. Vidjeti i bilješku 3.9.

Prihodi od ugovora o financijskom jamstvu

Prihodi od ugovora o financijskom jamstvu (jamstvena premija) priznaju se tijekom vremena u kojem je Unija spremna nositelju ugovora o financijskom jamstvu nadoknaditi kreditni gubitak koji može nastati. U okviru otplatnog plana koji se primjenjuje uzimaju se u obzir protok vremena i obujam zajamčene izloženosti. Prihodi od ugovora o financijskom jamstvu uključuju i amortizaciju ugovorne obveze za financijska jamstva u slučajevima kad je jamstvo bilo dano bez naknade ili uz nominalnu naknadu.

1.6.2. Rashodi

Rashodi od nerazmjenskih transakcija čine većinu Unijinih rashoda. Odnose se na tri vrste prijenosa sredstava korisnicima: i. prava, ii. prijenose u okviru ugovora i bespovratna sredstva na diskrecijskoj osnovi te iii. doprinose i donacije.

Prijenosi se priznaju kao rashodi u razdoblju u kojem su nastali događaji koji su rezultirali prijenosom, sve dok je vrsta prijenosa dopuštena propisima (Financijskom uredbom, Pravilnikom o osoblju ili drugim propisom) ili je sklopljen sporazum kojim se taj prijenos odobrava, a korisnik je ispunio sve kriterije prihvatljivosti i iznos se može razumno procijeniti.

Po primitku zahtjeva za plaćanja ili zahtjeva za povrat troškova koji ispunjavaju kriterije za priznavanje, prihvatljivi iznos priznaje se kao rashod. Na kraju godine nastali prihvatljivi izdaci koji su korisnicima nastali, ali još nisu prijavljeni, procjenjuju se i knjiže kao obračunati rashodi.

Rashodi od razmjenskih transakcija koji nastanu zbog kupnje robe i usluga priznaju se po isporuci robe i prihvaćanju usluga u Uniji. Vrednuju se po iznosu izvornog računa. Osim toga, na datum bilance rashodi za usluge pružene tijekom predmetnog razdoblja za koje još nije primljen ili prihvaćen račun procjenjuju se i priznaju u izvještaju o financijskom rezultatu.

1.7. NEPREDVIĐENA IMOVINA I NEPREDVIĐENE OBVEZE

1.7.1. Nepredviđena imovina

Nepredviđena imovina potencijalna je imovina koja proizlazi iz prošlih događaja čije će se postojanje potvrditi isključivo nastankom ili izostankom jednog ili više neizvjesnih budućih događaja na koje Unija ne može u cijelosti utjecati. Nepredviđena imovina objavljuje se kad priljev ekonomske koristi ili uslužnog potencijala postane vjerojatan.

1.7.2. Nepredviđene obveze

Nepredviđena obveza je moguća obveza koja proizlazi iz prošlih događaja čije će se postojanje potvrditi samo nastankom ili izostankom jednog ili više neizvjesnih budućih događaja na koje Unija ne može u cijelosti utjecati ili sadašnja obveza koja proizlazi iz prošlih događaja, ali nije priznata jer nije vjerojatno da će za podmirenje obveze biti potreban odljev sredstava koji nosi ekonomske koristi ili uslužni potencijal ili jer se, u rijetkim okolnostima, iznos obveze ne može dovoljno pouzdano izmjeriti. Nepredviđena obveza objavljuje se osim ako je mala mogućnost odljeva sredstava koji nose ekonomsku korist ili uslužni potencijal.

1.8. IZVJEŠTAJ O NOVČANOM TOKU

Informacije o novčanim tokovima osnova su za procjenu kapaciteta Unije da ostvari novac i novčane ekvivalente i njezinih potreba za korištenje tih novčanih tokova.

Izvještaj o novčanom toku sastavlja se primjenom indirektna metode. To znači da se poslovni rezultat financijske godine usklađuje za učinke transakcija nenovčane prirode, za sve odgođene ili obračunate iznose prošlih ili budućih poslovnih novčanih primitaka ili isplata te za stavke prihoda ili rashoda povezane s investicijskim novčanim tokovima.

Novčani tokovi od transakcija u stranoj valuti knjiže se u izvještajnoj valuti Unije (euro) na način da se na iznos u stranoj valuti primijeni tečaj eura i strane valute na datum novčanoga toka.

U izvještaju o novčanim tokovima iskazuju se novčani tokovi tijekom razdoblja klasificirani prema operativnim, investicijskim i financijskim aktivnostima.

Operativne aktivnosti su aktivnosti Unije koje nisu ni investicijske ni financijske naravi. Najveći broj aktivnosti upravo su operativne aktivnosti.

Investicijske aktivnosti uključuju stjecanje i otuđenje nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme te druga ulaganja koja nisu uključena u novčane ekvivalente. Investicijske aktivnosti ne uključuju odobrene zajmove korisnicima jer su ti zajmovi obuhvaćeni općim ciljevima, a time i svakodnevnim operacijama Unije. Cilj je prikazati stvarna ulaganja Unije.

Financijske aktivnosti su aktivnosti koje dovode do promjena u veličini i sastavu uzetih zajmova osim onih koji se odobravaju korisnicima prema načelu naizmjeničnosti ili za stjecanje nekretnina, postrojenja i opreme (koji su obuhvaćeni operativnim aktivnostima).

2. BILJEŠKE UZ BILANCU

IMOVINA

2.1. NEMATERIJALNA IMOVINA

u milijunima EUR

<i>Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 31.12.2021.</i>	<i>1 636</i>
<i>Povećanja</i>	<i>280</i>
<i>Otuđenja</i>	<i>(54)</i>
<i>Prijenos između kategorija imovine</i>	<i>0</i>
<i>Ostale promjene</i>	<i>(12)</i>
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 31.12.2022.	1 849
<i>Akumulirana amortizacija na dan 31.12.2021.</i>	<i>(867)</i>
<i>Trošak amortizacije za određenu godinu</i>	<i>(135)</i>
<i>Ponovno knjižena amortizacija</i>	<i>-</i>
<i>Otuđenja</i>	<i>49</i>
<i>Prijenos između kategorija imovine</i>	<i>0</i>
<i>Ostale promjene</i>	<i>3</i>
Akumulirana amortizacija na dan 31.12.2022.	(949)

Neto knjigovodstvena vrijednost na dan 31.12.2022.	900

<i>Neto knjigovodstvena vrijednost na dan 31.12.2021.</i>	<i>769</i>

Navedeni iznosi odnose se prvenstveno na računalni softver.

2.2. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

Kategorija „Imovina u svemiru“ obuhvaća operativnu dugotrajnu imovinu povezanu s dva svemirska programa Unije: globalnim navigacijskim satelitskim sustavom (GNSS), tj. Galileom i Europskim geostacionarnim navigacijskim sustavom (EGNOS), te europskim programom za promatranje Zemlje Copernicus. Imovina za svemirske programe koji još nisu operativni uključena je pod naslov „Imovina u izgradnji“. Imovina za svemirske programe Unije gradi se u suradnji s Europskom svemirskom agencijom (ESA).

Dva nova satelita lansirana u prosincu 2021. u okviru programa Galileo stavljena su u upotrebu u ožujku 2022. Konstelacija trenutačno uključuje 28 satelita. Nakon završetka, mreža sustava Galileo sastojat će se od 30 satelita (uključujući šest rezervnih satelita). Operativna dugotrajna imovina programa Galileo, koja uključuje satelite i zemaljsku opremu, iznosila je 3 056 milijuna EUR na dan 31. prosinca 2022., bez akumulirane amortizacije (2021.: 3 413 milijuna EUR). Preostala imovina u izgradnji iznosila je ukupno 1 812 milijuna EUR (2021.: 1 344 milijuna EUR).

Nakon tehničkog incidenta s instrumentom SAR (koji pruža radarske podatke) na satelitu Sentinel 1B u sklopu programa Copernicus, unatoč svim naporima da se satelit ponovno aktivira, u srpnju 2022. zaključeno je da Sentinel 1B više ne može sudjelovati u misiji Sentinel 1. Time je Sentinel 1B u potpunosti otpisan (86 milijuna EUR, bez akumulirane amortizacije). Ukupna vrijednost operativne dugotrajne imovine programa Copernicus iznosi 634 milijuna EUR (2021.: 937 milijuna EUR), bez akumulirane amortizacije. Iznos od dodatnih 2 583 milijuna EUR koji se odnose na satelite sustava Copernicus obračunava se kao imovina u izgradnji (2021.: 2 115 milijuna EUR).

Dugotrajna imovina koja se odnosi na zemaljsku infrastrukturu EGNOS-a u iznosu od 106 milijuna EUR (2021.: 130 milijuna EUR) također je uključena u naslov „Imovina u svemiru“. Osim toga, imovina EGNOS-a u izgradnji iznosi 292 milijuna EUR (2021.: 189 milijuna EUR).

Nekretnine, postrojenja i oprema

	u milijunima EUR								
	Zemljište i zgrade	Imovina u svemiru	Postrojenja i oprema	Namještaj i prijevozna sredstva	Računalni hardver	Ostalo	Financijski najmovi	Imovina u izgradnji	Ukupno
<i>Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 31.12.2021.</i>	6 547	7 730	568	281	781	347	2 651	3 890	22 793
<i>Povećanja</i>	34	7	36	13	107	24	139	1 349	1 710
<i>Otuđenja</i>	(6)	(340)	(32)	(14)	(49)	(10)	(109)	–	(561)
<i>Prijenos između kategorija imovine</i>	32	206	0	1	0	6	–	(245)	0
<i>Ostale promjene</i>	(0)	–	–	–	(0)	0	(6)	–	(6)
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 31.12.2022.	6 608	7 603	572	280	838	367	2 675	4 995	23 937
<i>Akumulirana amortizacija na dan 31.12.2021.</i>	(3 846)	(3 250)	(479)	(208)	(581)	(276)	(1 487)		(10 126)
<i>Godišnji trošak amortizacije</i>	(172)	(811)	(42)	(15)	(96)	(21)	(133)		(1 290)
<i>Ponovno knjižena amortizacija</i>	0	–	–	0	(0)	–	5		6
<i>Otuđenja</i>	2	255	27	14	47	9	62		417
<i>Prijenos između kategorija imovine</i>	0	–	0	(0)	(0)	(0)	–		(0)
<i>Ostale promjene</i>	–	–	(0)	(0)	–	0	(22)		(22)
Akumulirana amortizacija na dan 31.12.2022.	(4 016)	(3 807)	(494)	(209)	(630)	(288)	(1 574)		(11 015)
NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST NA DAN 31.12.2022.	2 592	3 796	78	71	208	79	1 101	4 995	12 922
<i>NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST NA DAN 31.12.2021.</i>	2 701	4 480	89	73	199	72	1 164	3 890	12 669

2.3. ULAGANJA OBRAČUNATA METODOM UDJELA

Udio EU-a, koji zastupa Komisija, u Europskom investicijskom fondu (EIF) smatra se udjelom u pridruženom subjektu koji se obračunava metodom udjela. EIF je financijska institucija EU-a koja je specijalizirana za pružanje rizičnog kapitala i jamstava malim i srednjim poduzećima (MSP-ovima). EIF djeluje kao javno-privatno partnerstvo čiji su članovi Europska investicijska banka (EIB), EU i grupa financijskih institucija.

Na dan 31. prosinca 2022. Unija je držala 30 % vlasničkih udjela u EIF-u (2021.: 30 %) i 30 % glasačkih prava (2021.: 30 %). U tablici u nastavku prikazano je kretanje udjela EU-a u EIF-u za tekuću godinu.

<i>u milijunima EUR</i>	
Europski investicijski fond	
Udio na dan 31.12.2021.	1 192
<i>Doprinosi</i>	–
<i>Primljene dividende</i>	(4)
<i>Udio u neto rezultatu</i>	24
<i>Udio u neto imovini</i>	102
Udio na dan 31.12.2022.	1 313

Skraćene financijske informacije o EIF-u:

	31.12.2022.	31.12.2021.
	Ukupno EIF	Ukupno EIF
Imovina	5 504	5 187
Obveze	(1 127)	(1 213)
Prihodi	340	781
Rashodi	(261)	(217)
Višak/(manjak)	79	564

Usklađenje prethodno navedenih skraćenih financijskih informacija s knjigovodstvenom vrijednosti udjela koji se drži u EIF-u iznosi kako slijedi:

	31.12.2022.	31.12.2021.
		u milijunima EUR
Neto imovina pridruženih subjekata	4 377	3 974
Vlasnički udjeli Komisije u EIF-u	30,0 %	30,0 %
Knjigovodstvena vrijednost	1 313	1 192

Unija, koju zastupa Komisija, uplatila je 20 % svojih upisanih dionica u kapital EIF-a na dan 31. prosinca 2022., dok neupisani dio iznosi kako slijedi:

	u milijunima EUR	
	Ukupni kapital EIF-a	Upisani udjel EU-a
Ukupni dionički kapital	7 300	2 190
Upisani	(1 460)	(438)
Neupisani	5 840	1 752

2.4. FINANCIJSKA IMOVINA

		u milijunima EUR	
	Bilješka	31.12.2022.	31.12.2021.
Dugoročno			
Financijska imovina po amortiziranom trošku	2.4.1.	199 918	160 214
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz višak ili manjak	2.4.2.	26 513	21 660
		226 431	181 874
Kratkoročno			
Financijska imovina po amortiziranom trošku	2.4.1.	4 437	3 353
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz višak ili manjak	2.4.2.	4 544	3 391
		8 981	6 744
Ukupno		235 412	188 618

2.4.1. Financijska imovina po amortiziranom trošku

		u milijunima EUR	
	Bilješka	31.12.2022.	31.12.2021.
Zajmovi za Mehanizam za oporavak i otpornost (NGEU) i financijsku pomoć	2.4.1.1.	204 103	163 392
Ostali zajmovi	2.4.1.2.	251	176
Ukupno		204 354	163 568
Dugoročno		199 918	160 214
Kratkoročno		4 437	3 353

2.4.1.1. Zajmovi za Mehanizam za oporavak i otpornost (NGEU) i financijsku pomoć

	u milijunima EUR						
	Mehanizam za oporavak i otpornost (NGEU)	SURE	MEFS	BOP	MFP	Euratom	Ukupno
Ukupno na dan 31.12.2021.	17 978	90 567	47 138	201	7 170	338	163 392
Novi zajmovi (nominalna vrijednost)	27 187	8 718	2 200	–	7 535	–	45 639
Otplate	–	–	(2 700)	–	(10)	(23)	(2 733)
Promjene knjigovodstvene vrijednosti	176	(155)	(51)	0	(60)	0	(90)
Promjene umanjnja vrijednosti	–	–	–	–	(2 023)	(82)	(2 105)
Ukupno na dan 31.12.2022.	45 340	99 130	46 587	201	12 613	232	204 103
Dugoročno	45 156	99 026	42 666	200	12 482	218	199 749
Kratkoročno	184	104	3 921	1	130	14	4 354

Nominalna vrijednost zajmova na dan 31. prosinca 2022. iznosila je 205 301 milijun EUR (2021.: 162 394 milijuna EUR), od čega se 160 145 milijuna EUR odnosi na zajmove za financijsku pomoć, a 45 156 milijuna EUR na Mehanizam za oporavak i otpornost.

Linija „promjene umanjnja vrijednosti“ odgovara ponovnom mjerenju očekivanih kreditnih gubitaka na dan 31. prosinca 2022. Linija „promjene knjigovodstvene vrijednosti“ odgovara promjeni obračunatih kamata i promjeni premija/diskonta (nove premije/diskonti i amortizacija).

Programi financijske pomoći funkcioniraju prema načelu naizmjeničnosti. To znači da se zajmovi financiraju ekvivalentnim zaduživanjem, pod istim uvjetima. Rokovi dospeljeća su isti, a premije ili diskonti za izdanje i troškovi zaračunavaju se korisniku zajma. Po dospeljeću korisnik zajma vraća iznos Komisiji, a Komisija vraća zajam. Za zajmove u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost ne postoji naizmjeničan

odnos između uvjeta zajmova i zaduživanja za NGEU (za financiranje tih zajmova vidjeti bilješku **2.11.1.1.**).

Mehanizam za oporavak i otpornost

Mehanizam za oporavak i otpornost privremeni je instrument za pomoć gospodarstvima država članica da se oporave od pandemije bolesti COVID-19 i postanu otporne u zelenoj i digitalnoj tranziciji. U okviru instrumenta EU-a za oporavak (NGEU) Komisija pozajmljuje sredstva koja Mehanizam za oporavak i otpornost koristi za financiranje reformi i ulaganja država članica. Te reforme i ulaganja moraju biti u skladu s prioritetima Unije, a njihov cilj prevladati izazove utvrđene u preporukama za pojedine zemlje unutar okvira europskog semestra za koordinaciju ekonomskih i socijalnih politika. Financiranje se može osigurati zajmom (povratna potpora) ili bespovratnim sredstvima (bespovratna potpora, vidjeti bilješku **2.5.**). Države članice mogu primiti financijska sredstva do iznosa prethodno dogovorenih sredstava dodijeljenih za zajmove i bespovratna sredstva. Kako bi mogle koristiti potporu, države članice moraju Europskoj komisiji dostaviti svoje nacionalne planove za oporavak i otpornost. U svakom planu utvrđuju se reforme i ulaganja koje treba provesti do kraja 2026., s definiranim jasnim ključnim etapama i ciljnim vrijednostima, koje analizira Europska komisija, a odobrava Europsko vijeće. Zajmovi u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost mogu se isplaćivati do 31. prosinca 2026., ali tek nakon postizanja dogovorenih ključnih etapa i ciljnih vrijednosti.

Potpisani sporazumi o zajmu na dan 31. prosinca 2022. iznosili su 153,9 milijardi EUR, od čega je 45,2 milijarde EUR već isplaćeno.

Potpora radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji (SURE)

SURE je europski instrument koji pomaže u očuvanju radnih mjesta i podupire radna mjesta koja je pogodila pandemija bolesti COVID-19. Taj instrument državama članicama omogućuje da od Unije zatraže financijsku pomoć za financiranje iznenadnih i ozbiljnih povećanja svojih javnih rashoda koji se odnose na programe skraćenog radnog vremena i slične mjere, među ostalim za samozaposlene osobe, ili neke zdravstvene mjere, osobito na radnom mjestu za vrijeme krize. Financijska pomoć u obliku zajmova pogođenim državama članicama može iznositi najviše 100 milijardi EUR.

Dana 31. prosinca 2022. Vijeće je odobrilo, a Komisija potpisala sporazume o zajmu u iznosu od 98,4 milijarde EUR financijske pomoći. Instrument od 31. prosinca 2022. više nije dostupan i nema isplata koje treba izvršiti.

Mehanizam za europsku financijsku stabilnost (MEFS)

MEFS je omogućio odobravanje financijske pomoći državama članicama koje su u poteškoćama ili im zbog izvanrednih okolnosti prijete ozbiljne poteškoće koje su izvan njihove kontrole. Pomoć može biti u obliku zajma ili kreditne linije. Program je istekao, ali se i dalje može koristiti za posebne zadaće, primjerice produljenje roka dospelja zajmova. U prosincu 2021. Portugal je zatražio produljenje dospelja za 2,2 milijarde EUR od ukupnog iznosa zajma od 2,7 milijardi EUR s rokom dospelja 2022. Komisija se zadužila za 2,2 milijarde EUR kako bi obnovila zajam, čiji je rok dospelja produljen za četiri i pol godine. Preostalih 0,5 milijardi EUR je oplaćeno.

Platna bilanca

Riječ je o financijskom instrumentu koji se temelji na provedbi politika i kojim se pruža srednjoročna financijska pomoć državama članicama koje nisu uvele euro. Taj instrument omogućuje odobravanje zajmova državama članicama koje imaju poteškoće s platnim bilancama i kretanjem kapitala ili kojima takve poteškoće ozbiljno prijete. Najviši nepodmireni iznos zajmova odobrenih iz ovog instrumenta ograničen je na 50 milijardi EUR. Nema neiskorištenih iznosa od potpisanih sporazuma o zajmu.

Makrofinancijska pomoć (MFP)

MFP je oblik financijske pomoći koju Unija pruža partnerskim zemljama koje imaju poteškoća s platnim bilancama. Ta je pomoć u obliku srednjoročnih ili dugoročnih zajmova ili bespovratnih sredstava ili njihove odgovarajuće kombinacije i obično dopunjuje sredstva odobrena u kontekstu programa prilagodbe i reforme koje podupire MMF.

Tijekom 2022. isplaćeni su dodatni zajmovi od 7,5 milijardi EUR, uključujući nove zajmove Ukrajini u iznosu od 7,2 milijarde EUR, odobrene radi potpore gospodarskoj stabilizaciji i jačanja neposredne otpornosti zemlje nakon ničim izazvanog i neopravdanog ruskog agresivnog rata. Ukupna nominalna izloženost nepodmirenih zajmova za makrofinancijsku pomoć na kraju godine iznosila je 15 milijardi EUR, od čega je Ukrajini dodijeljeno 11,6 milijardi EUR.

Za zajmove za makrofinancijsku pomoć i povezana zaduživanja jamči se zajedničkim fondom za rezervacije, a prema potrebi i proračunom EU-a. Osim toga, zajmovi osigurani za Ukrajinu u okviru programa izvanredne makrofinancijske pomoći za 2022., u ukupnom iznosu od 6 milijardi EUR, pokriveni su i sustavom jamstava država članica za 61 % izloženosti povrh prvih gubitaka u iznosu od 9 % koje pokriva zajednički fond za rezervacije. Od tih jamstava do kraja 2022. potpisano je 1,6 milijardi EUR, dok je još 1,6 milijardi EUR potpisano do 31. svibnja 2023. Preostala jamstva još uvijek podliježu administrativnim postupcima država članica koji bi trebali biti dovršeni 2023.

Na dan 31. prosinca 2022. ispravak vrijednosti za umanjenje vrijednosti zajmova za makrofinancijsku pomoć iznosio je 2,3 milijarde EUR (2021.: 293 milijuna EUR), od čega se 2,2 milijarde EUR odnosi na zajmove Ukrajini. Iako su svi iznosi koji su Ukrajini dospjeli 2022. plaćeni na vrijeme i u trenutku pripreme godišnje računovodstvene dokumentacije nema zateznih kamata na zajmove Ukrajini, umanjenje odražava očekivane kreditne gubitke tijekom vijeka trajanja instrumenta od zajmova EU-a Ukrajini procijenjene s posebnim oprezom zbog znatne neizvjesnosti.

Jamstva koja su dale države članice za izvanrednu makrofinancijsku pomoć čine kreditno poboljšanje za proračun EU-a i stoga smanjuju očekivane kreditne gubitke za te zajmove na 0,3 milijarde EUR (od cjelokupnog ispravka vrijednosti za umanjenje vrijednosti od 2,2 milijarde EUR kojim su obuhvaćeni ukupni zajmovi za makrofinancijsku pomoć Ukrajini). Vidjeti i bilješku 6.5.

Na dan 31. prosinca 2022. uvjetni neiskorišteni iznosi od potpisanih sporazuma o zajmu za makrofinancijsku pomoć iznosili su 285 milijuna EUR (2021.: 625 milijuna EUR).

Zajmovi Europske zajednice za atomsku energiju (Euratom)

Europska zajednica za atomsku energiju (Euratom, koji zastupa Komisija) odobrava zajmove državama članicama i trećim zemljama te subjektima iz država članica i trećih zemalja za financiranje projekata energetske postrojenja. Od ukupnih nepodmirenih zajmova Euratoma na dan 31. prosinca 2022., 300 milijuna EUR (nominalna vrijednost) odnosi se na zajmove Energoatomu, za koje jamči Ukrajina. Za te je zajmove priznat ispravak vrijednosti za umanjenje vrijednosti od 95 milijuna EUR.

Na dan 31. prosinca 2022. Komisija je primila jamstva trećih strana u iznosu od 327 milijuna EUR (2021.: 350 milijuna EUR) za pokrivanje zajmova Euratoma. Nema neiskorištenih iznosa od potpisanih sporazuma o zajmu.

Efektivne kamatne stope za zajmove (izražene kao raspon kamatnih stopa)

	31.12.2022.	31.12.2021.
<i>Mehanizam za oporavak i otpornost (NGEU)</i>	0,14 %-2,54 %	0,11 %-0,12 %
<i>SURE</i>	(0,48) %-2,78 %	(0,48) %-0,77 %
<i>MEFS</i>	(0,03) %-3,79 %	(0,03) %-3,79 %
<i>BOP</i>	2,95 %	2,95 %
<i>MFP</i>	(0,14) %-3,70 %	(0,14) %-3,70 %
<i>Euratom</i>	(0,08) %-1,53 %	(0,08) %-1,66 %

Proračunska jamstva EU-a

Iz proračuna EU-a jamči se za zaduživanja Komisije za financiranje zajmova u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost i programa financijske pomoći. Ako u budućnosti bude neplaćenih iznosa zajma, pripadajući iznosi uzetih zajmova možda će se morati platiti iz proračuna EU-a:

- uzeti zajmovi za NGEU i uzeti zajmovi povezani sa zajmovima koji se odobravaju državama članicama u okviru MEFS-a i pomoći platnim bilancama pokrivaju se isključivo jamstvima iz proračuna Unije,
- uzeti zajmovi povezani s instrumentom SURE pokriveni su jamstvom proračuna EU-a te su poduprti jamstvima država članica u iznosu od 25 milijardi EUR, i
- uzeti zajmovi za makrofinancijsku pomoć za zajmove trećim zemljama prvenstveno se pokrivaju zajedničkim fondom za rezervacije (vidjeti bilješku 2.4.2.), a zatim proračunom EU-a, s iznimkom zajmova za izvanrednu makrofinancijsku pomoć Ukrajini u iznosu od 6 milijardi EUR, koji su pokriveni jamstvima država članica nakon prvih 9 % gubitaka koji se pokrivaju zajedničkim fondom za rezervacije,
- uzeti zajmovi u okviru Euratoma prvo su pokriveni jamstvima treće strane, zatim zajedničkim fondom za rezervacije (vidjeti bilješku 2.4.2.), a zatim iz proračuna EU-a.

Za više detalja vidjeti bilješku **6.6.**

Obveze Ujedinjene Kraljevine koje proizlaze iz njezina izlaska iz EU-a

U skladu s člankom 143. Sporazuma o povlačenju, Ujedinjena Kraljevina ima obvezu prema Uniji za svoj udio u nepredviđenim financijskim obvezama koje se odnose na zajmove za financijsku pomoć (MEFS, MFP, BOP i Euratom) odobrene/o kojima je donesena odluka do datuma povlačenja, 31. siječnja 2020. U članku 143. utvrđeno je da u slučaju neispunjavanja obveza po zajmu za financijsku pomoć odobrenu prije datuma povlačenja Ujedinjena Kraljevina ima obvezu prema Uniji za svoj udio u plaćanjima koje Unija izvrši u okviru tih operacija u statusu neispunjavanja obveza, osim ako bi se to moglo pokriti udjelom Ujedinjene Kraljevine u rezervacijama iz odjeljka zajedničkog fonda za rezervacije koji se odnosi na jamstveni fond za vanjska djelovanja, ako je to relevantno (tj. zajmovi za MFP i zajmovi Euratoma trećim zemljama) – vidjeti bilješku **4.1.1.**

Nepodmirena nepredviđena obveza EU-a koja se odnosi na te zajmove za financijsku pomoć na datum povlačenja iznosila je 53,9 milijardi EUR. Nakon otplate izvršenih nakon tog datuma, vrijednost tih zajmova pokrivenih jamstvom EU-a na dan 31. prosinca 2022. iznosila je 52,4 milijarde EUR, a udio Ujedinjene Kraljevine iznosio je 6,5 milijardi EUR.

2.4.1.2. Ostali zajmovi

Ti zajmovi uključuju tri vrste zajmova:

- a) zajmovi odobreni u okviru proračunskih programa EU-a (npr. program MEDA Euromediterranskog partnerstva i Program EU-a za zapošljavanje i socijalne inovacije). Ti zajmovi ukupno iznose 79 milijuna EUR na dan 31. prosinca 2022. (2021.: 74 milijuna EUR);
- b) subrogirani zajmovi: te je zajmove isplatio EIB, a jamstva su preuzeli programi u okviru EFSU-a i mandata za vanjsko kreditiranje. Zajmovi nisu otplaćeni te je Komisija namirila poziv za aktiviranje jamstva i stoga ima pravo na povrat. Kao rezultat toga, zajmovi su sada priznati u bilanci EU-a. Na dan 31. prosinca 2022. Komisija drži prava na povrat takvih zajmova u iznosu od 1,0 milijardi EUR, uključujući obračunane kamate (2021.: 855 milijuna EUR). Međutim, nakon obračuna očekivanih kreditnih gubitaka u bilanci je iskazan iznos od 126 milijuna EUR (2021.: 48 milijuna EUR);
- c) oročeni depoziti u iznosu od 46 milijuna EUR (2021.: 54 milijuna EUR) s dospjećem duljim od tri mjeseca koji ne odgovaraju definiciji novčanih ekvivalenata.

2.4.2. Financijska imovina po fer vrijednosti kroz višak ili manjak

u milijunima
EUR

	Bilješka	31.12.2022.	31.12.2021.
<i>Financijska imovina po fer vrijednosti kroz višak ili manjak – neizvedenice</i>	2.4.2.1.	30 073	24 223
<i>Financijska imovina po fer vrijednosti kroz višak ili manjak – izvedenice</i>	2.4.2.2.	984	828
Ukupno		31 057	25 051
<i>Dugoročno</i>		26 513	21 660
<i>Kratkoročno</i>		4 544	3 391

2.4.2.1. Financijska imovina po fer vrijednosti kroz višak ili manjak – neizvedenice

Financijska imovina po fer vrijednosti kroz višak ili manjak – neizvedenice, prema vrsti

u milijunima
EUR

	31.12.2022.	31.12.2021.
<i>Dužnički vrijednosni papiri</i>	24 647	19 326
<i>Novčani fondovi, fondovi čijim se udjelima trguje na burzi i ulaganja u udružene portfelje</i>	2 895	2 513

<i>Druga vlasnička ulaganja</i>	2 532	2 384
Ukupno	30 073	24 223
<i>Dugoročno</i>	25 534	20 834
<i>Kratkoročno</i>	4 539	3 390

Dužnički vrijednosni papiri uglavnom su državne i korporativne obveznice. Drže se u fondovima (portfelji) kojima upravlja Komisija (uglavnom zajednički fond za rezervacije, BUFI) ili EIB u ime EU-a (uglavnom Obzor 2020., Inovacijski fond). Rezultati portfelja ocjenjuju se na osnovi fer vrijednosti (tržišna vrijednost).

Novčani fondovi (NF) uzajamni su fondovi koji ulažu u kratkoročne dužničke vrijednosne papire (npr. Jedinstveni fond EIB-a). Fondovi čijim se udjelima trguje na burzi (ETF) investicijski su fondovi kojima se trguje na burzama. Oni prate indekse i drže imovinu kao što su dionice, obveznice, valute i terminski ugovori. Ulaganja u udružene portfelje EU financira iz programa Instrumenta za povezivanje Europe i Obzora 2020. te sredstvima država članica iz programa NER 300. Svrha im je pružanje jamstava za EIB-ove operacije financiranja i ulaganja.

„Druga vlasnička ulaganja” uglavnom se odnose na ulaganje, preko provedbenih partnera, sredstava iz proračuna Unije u poduzetnički kapital ili druge vrste ulagačkih fondova radi provedbe ciljeva politike EU-a. Primjerice, poboljšanje pristupa financiranju za novoosnovane MSP-ove, istraživanja i inovacije te infrastrukturu u Uniji i izvan nje.

Financijska imovina po fer vrijednosti kroz višak ili manjak – neizvedenice, prema programu

	<i>u milijunima EUR</i>	
	31.12.2022.	31.12.2021.
<i>Inovacijski fond</i>	6 476	4 195
<i>Ulaganja fonda BUFI</i>	2 015	1 257
<i>EZUČ u likvidaciji</i>	1 222	1 382
<i>Europska banka za obnovu i razvoj</i>	188	188
<i>Mirovinski plan lokalnog osoblja Europske službe za vanjsko djelovanje (EEAS)</i>	84	69
	9 985	7 091
<i>Fondovi za proračunska jamstva:</i>		
<i>Zajednički fond za rezervacije</i>	14 057	11 272
	14 057	11 272
<i>Financijski instrumenti koji se financiraju iz proračuna EU-a:</i>		
<i>Obzor 2020. i Obzor Europa</i>	3 766	3 342
<i>Instrument za povezivanje Europe</i>	697	762
<i>EU-ovi instrumenti vlasničkog kapitala za rast MSP-ova</i>	512	684
<i>Europski fond za jugoistočnu Europu</i>	214	213
<i>Fond za zeleni razvoj</i>	107	146
<i>Financijski instrument za energetske učinkovitost</i>	109	107
<i>Ostalo</i>	628	606
	6 031	5 861
Ukupno	30 073	24 223
<i>Dugoročno</i>	25 534	20 834
<i>Kratkoročno</i>	4 539	3 390

Inovacijski fond (IF)

Inovacijski fond osnovan je Direktivom (EU) 2018/410 i tvori sustav trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Unije. Svrha je iskoristiti prihode za potporu inovacijama u području tehnologija i postupaka s niskim emisijama ugljika u određenim gospodarskim sektorima. Inovacijski fond ostvaruje prihod od progresivne monetizacije 450 milijuna emisijskih jedinica i neiskorištenih sredstava od 300 milijuna emisijskih jedinica raspoloživih za program NER300 (vidjeti bilješku 3.8.). EIB upravlja novcem dok se ne iskoristi za predviđenu svrhu i ulaže ga u dužničke vrijednosne papire.

Ulaganja fonda BUFI

Komisija je osnovala Fond za novčane kazne koje se uplaćuju u proračun („BUFI“) za upravljanje sredstvima koja privremeno dobiva za novčane kazne zbog kršenja pravila tržišnog natjecanja za koje je podnesena žalba. Do konačne sudske odluke Komisija ulaže sredstva u dužničke instrumente. Glavni je razlog povećanja ulaganje iznosa od 0,9 milijardi EUR u fond koji je 2022. privremeno platio subjekt kojemu je izrečena novčana kazna.

EZUČ u likvidaciji

Ugovor o EZUČ-u istekao je 23. srpnja 2002., a sva imovina EZUČ-a prenesena je Europskoj uniji i namijenjena za istraživanje u sektorima povezanim s industrijom ugljena i čelika, primjerice inovativnim tehnologijama koje omogućuju proizvodnju čelika s gotovo nultim emisijama ugljika. Komisija ulaže novac u dužničke vrijednosne papire, sve dok ne budu dodijeljeni za istraživanje.

Europska banka za obnovu i razvoj

Unija drži financijsko ulaganje u kapital Europske banke za obnovu i razvoj (EBRD), u kojem je na dan 31. prosinca 2022. imala 90 044 vlasničke dionice (2021.: 90 044 dionice), što je 3 % ukupnog upisanog dioničkog kapitala. Ukupni iznos dioničkog kapitala koji je Unija upisala iznosio je 900 milijuna EUR, od čega 713 milijuna EUR još nije aktivirano. U skladu sa Sporazumom o osnivanju Europske banke za obnovu i razvoj postoje određena ugovorna ograničenja za dioničare, primjerice činjenica da dionice nisu prenosive te da je najviša cijena njihova otkupa ograničena na izvorni trošak kupnje. Unija svoja ulaganja u EBOR mjeri po fer vrijednosti. Smatra se da je izvorni trošak kupnje najbolja procjena fer vrijednosti, osobito zbog prethodno navedenih ugovornih ograničenja. Iako dionice EBOR-a nisu uvrštene ni na jednu burzu, nedavno su izvršene transakcije njegovim vlasničkim kapitalom (izdavanje kapitala po nominalnoj vrijednosti), što potvrđuje da je u toj situaciji trošak najbolja procjena fer vrijednosti.

Zajednički fond za rezervacije

Unija daje jamstva za vlasnička ulaganja i zajmove koje provedbeni partneri daju državama i poduzećima. Kako bi se mogla platiti potraživanja koja proizlaze iz neispunjenja obveza ili drugih gubitaka, iz proračuna Unije se, u skladu s pravnim aktima, postupno odvajaju sredstva za izgradnju zaštitnog sloja kapitala, tj. zajedničkog fonda za rezervacije. Zajedničkim fondom za rezervacije pokrivaju se i zajmovi koje Komisija uzima kako bi financirala zajmove koji se daju trećim zemljama u okviru MFP-a i Euratoma.

U skladu s Financijskom uredbom Komisija je osnovala zajednički fond za rezervacije radi upravljanja zaštitnim slojem kapitala („rezervacije“) za sva proračunska jamstva i zajmove za financijsku pomoć trećim zemljama u jednom zajedničkom portfelju. Osim rezervacija iz proračuna EU-a zajednički fond za rezervacije dobiva povrate od operacija u statusu neispunjavanja obveza, povrat od svojih ulaganja i primitke od naknada za proračunska jamstva Unije. Zajednički fond za rezervacije isto tako može primati dobrovoljne doprinose država članica i drugih doprinositelja, koji na taj način povećavaju raspoloživa proračunska jamstva Unije.

U zajedničkom fondu za rezervacije ulazni doprinosi raspodjeljuju se u odjeljke ovisno o programu doprinosa. Potrebne rezervacije za dana jamstva utvrđuju se u pravnim aktima programa. U okviru proračuna EU-a te se pojedinačne rezervacije udružuju u zajednički fond za rezervacije kako bi se optimiziralo upravljanje imovinom.

Na dan 31. prosinca 2022. imovina zajedničkog fonda za rezervacije iznosila je 14,4 milijarde EUR, od čega je 14,1 milijarda EUR uložena u neizvedenu financijsku imovinu po fer vrijednosti kroz višak ili manjak (dužnički vrijednosni papiri).

Obzor 2020. i Obzor Europa

U skladu s Uredbom EU-a o osnivanju Okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor 2020. (2014.–2020.) uvedeni su novi financijski instrumenti radi poboljšanja pristupa financijskim sredstvima za subjekte koji posluju u području istraživanja i inovacija. Ti su instrumenti sljedeći:

- *služba za zajmove i jamstva za istraživanje i inovacije u okviru InnovFin-a* putem koje Komisija dijeli financijski rizik povezan s portfeljem EIB-ovih novih operacija financiranja;
- *jamstva za MSP-ove uključujući Instrument za neograničena jamstva za MSP-ove (SIUGI) u okviru InnovFin-a* – jamstveni instrumenti kojima upravlja EIF, koji daje jamstva i protujamstva financijskim posrednicima za nove portfelje zajmova (u okviru SIUGI-ja Komisija financijski rizik povezan s danim jamstvima dijeli s državama članicama, EIF-om i EIB-om);

- *vlasnički instrumenti za istraživanja i inovacije u okviru InnovFin-a* kojima se financiraju ulaganja u fondove poduzetničkog kapitala kojima upravlja EIF; i
- *fond EIC-a (Fond Europskog vijeća za inovacije)*, kojim se osigurava financiranje vlasničkim kapitalom da bi se ubrzale inovacije i aktivnosti uvođenja na tržište. Fond EIC-a financira se iz programa Obzor Europa i Obzor 2020. Dosadašnja ulaganja uglavnom se odnose na program Obzor 2020.

Instrument za povezivanje Europe

U skladu s Uredbom (EU) br. 1316/2013 dužnički instrument u okviru Instrumenta za povezivanje Europe (CEF) uveden je da bi se olakšalo financiranje infrastrukturnih projekata u sektorima prometa, telekomunikacija i energetike. Njime upravlja EIB na temelju sporazuma s Unijom. Njime se omogućuje podjela rizika za financiranje zaduživanjem u obliku nadređenog i podređenog duga ili jamstva te potpore za projektne obveznice pokrivene jamstvom Unije.

EU-ovi instrumenti vlasničkog kapitala za rast MSP-ova

Riječ je o vlasničkim instrumentima financiranim iz programa COSME, CIP i MAP i inicijative za rast i zapošljavanje, pod pokroviteljstvom EIF-a, kojima se podupire osnivanje i financiranje MSP-ova u EU-u u ranoj fazi poslovanja i rasta ulaganjima u pogodne specijalizirane fondove poduzetničkog kapitala.

Hijerarhija fer vrijednosti neizvedene financijske imovine po fer vrijednosti kroz višak ili manjak

Vrsta financijske imovine	u milijunima EUR	
	31.12.2022.	31.12.2021.
1. razina: Cijene koje kotiraju na aktivnim tržištima	24 677	19 336
2. razina: Dostupni ulazni podaci osim cijena koje kotiraju na tržištu	3 061	2 698
3. razina: Tehnike vrednovanja s ulaznim podacima koji se ne temelje na dostupnim tržišnim podacima	2 335	2 190
Ukupno	30 073	24 223

U tom razdoblju nije bilo prijenosa između 1. i 2. razine u okviru hijerarhije fer vrijednosti.

Usklađenje neizvedene financijske imovine mjerene primjenom tehnika vrednovanja s ulaznim podacima koji se ne temelje na dostupnim tržišnim podacima (3. razina)

u milijunima EUR	
Promjene fer vrijednosti	
Početno stanje na dan 1.1.2022.	2 190
Ulaganja tijekom razdoblja	383
Otplate kapitala	(143)
Ostvareni prihodi	(115)
Dobit ili gubici u razdoblju u viškovima ili manjkovima	19
Prijenosi u 3. razinu	–
Prijenosi iz 3. razine	–
Ostalo	–
Završno stanje na dan 31.12.2022.	2 335

Neto gubici za neizvedenu imovinu 3. razine koja se drži na kraju 2022. iznosili su 87 milijuna EUR (2021.: neto dobit od 295 milijuna EUR). Uključena je kao financijski prihodi pod naslov „Dobit po neizvedenoj financijskoj imovini ili obvezama po fer vrijednosti kroz višak ili manjak” (vidjeti bilješku **3.9.**) i kao financijski troškovi pod naslov „Gubici po neizvedenoj financijskoj imovini ili obvezama po fer vrijednosti kroz višak ili manjak” (vidjeti bilješku **3.15.**).

2.4.2.2. Financijska imovina ili obveze po fer vrijednosti kroz višak ili manjak – izvedenice

Financijska imovina po fer vrijednosti kroz višak ili manjak – izvedenice, prema vrsti

Vrsta izvedenice	31.12.2022.			31.12.2021.		
	Zamišljeni iznos	Fer vrijednost imovine	Fer vrijednost obveza	Zamišljeni iznos	Fer vrijednost imovine	Fer vrijednost obveza
Terminski ugovor u stranoj valuti	488	5	–	646	2	–
Jamstvo za portfelj vlasničkih ulaganja	4 694	979	(17)	4 148	826	(1)
Jamstvo za valutni rizik	87	–	(8)	28	–	(4)
Ukupno	5 269	984	(25)	4 822	828	(5)
Dugoročno		979	(9)		826	(5)
Kratkoročno		5	(15)		2	–

Terminski ugovor u stranoj valuti

Unija sklapa terminske ugovore u stranoj valuti kako bi se zaštitila od valutnog rizika dužničkih vrijednosnih papira u američkim dolarima koji se drže u Jamstvenom fondu EFSU-a. Prema terminskim ugovorima u stranoj valuti Unija na datum dospijeaća uplaćuje zamišljeni iznos u stranoj valuti utvrđen ugovorom („strana davanja”), kako je prikazano u prethodnoj tablici, te prima zamišljeni iznos u eurima („strana primanja”). Takvi ugovori o izvedenicama obračunavaju se po fer vrijednosti na datum bilance i

kategoriziraju se kao financijska imovina ili financijske obveze po fer vrijednosti kroz višak ili manjak, ovisno o tome je li njihova fer vrijednost pozitivna ili negativna.

Jamstva za portfelje vlasničkih ulaganja

Naslov □ „Jamstva za portfelje vlasničkih ulaganja” sadržava jamstva koja Unija daje financijskim institucijama za portfelje vlasničkih ulaganja. Ta se jamstva klasificiraju kao izvedeni financijski instrumenti i obračunavaju kao financijska imovina ili financijske obveze po fer vrijednosti kroz višak ili manjak jer ne odgovaraju definiciji obveze za financijska jamstva – vidjeti bilješku **1.5.12**. Financijska obveza EU-a mjeri se na temelju vrijednosti osnovnih ulaganja.

Ukupni iznos uglavnom predstavlja jamstvo za EFSU koje je Unija dala Grupi EIB-a s temeljnim vlasničkim ulaganjima koja su EIB i EIF isplatili u iznosu od 3,5 milijardi EUR (2021.: 3,1 milijarda EUR). Fer vrijednost jamstva Unije za portfelj vlasničkih ulaganja EFSU-a iznosila je 967 milijuna EUR (2021.: 763 milijuna EUR).

Jamstvo za valutni rizik

Unija daje jamstvo za valutni rizik u okviru jamstva EFOR-a, pri čemu jamči za ugovore o zamjeni i valutne termske ugovore kako bi zaštitila od valutnog rizika operacije ulaganja na tržištima u nastajanju. Unija pokriva i smanjenje vrijednosti strane valute (UAH) koja se odnosi na zajmove koje su financijske institucije odobrile malim i srednjim poduzećima u Ukrajini u okviru Instrumenta za financiranje MSP-ova u zemljama istočnog partnerstva.

Hijerarhija fer vrijednosti izvedene financijske imovine i obveza

u milijunima
EUR

Vrsta izvedenice	31.12.2022.		31.12.2021.	
	Fer vrijednost imovine	Fer vrijednost obveza	Fer vrijednost imovine	Fer vrijednost obveza
1. razina: Cijene koje kotiraju na aktivnim tržištima	–	–	–	–
2. razina: Dostupni ulazni podaci osim cijena koje kotiraju na tržištu	5	(3)	2	(2)
3. razina: Tehnike vrednovanja s ulaznim podacima koji se ne temelje na dostupnim tržišnim podacima	979	(21)	826	(2)
Ukupno	984	(25)	828	(5)

U tom razdoblju nije bilo prijenosa između 1. i 2. razine. Izvedenice po fer vrijednosti 3. razine uglavnom uključuju jamstva za portfelje vlasničkih ulaganja.

Usklađenje izvedene financijske imovine i obveza mjerenih primjenom tehnika vrednovanja s ulaznim podacima koji se ne temelje na dostupnim tržišnim podacima (3. razina)

u milijunima EUR

Promjene fer vrijednosti	
Početno stanje imovine/(obveze) na dan 1.1.2022.	824
Plaćeni zahtjevi za aktivaciju jamstva	51
Vraćene aktivacije jamstva	–
Ostvareni prihodi od jamstava	(98)
Dobit ili gubici u razdoblju u viškovima ili manjkovima	181
Prijenosi u 3. razinu	–
Prijenosi iz 3. razine	–
Ostalo	–
Završno stanje na dan 31.12.2022.	958

Neto dobit za izvedenu imovinu 3. razine koja se drži na kraju 2022. iznosila je 181 milijun EUR (2021.: neto dobit od 777 milijuna EUR). Iznos je uključen u stavak „Dobit po izvedenoj financijskoj imovini ili obvezama po fer vrijednosti kroz višak ili manjak” u financijskim prihodima (vidjeti bilješku **3.9.**).

2.5. PRETFINANCIRANJE

u milijunima EUR

	Bilješka	31.12.2022.	31.12.2021.
Dugoročno			
Pretfinanciranje	2.5.1.	47 179	57 764
Ostali predujmovi državama članicama	2.5.2.	216	2 901
Doprinos skrbničkim fondovima		86	126
		47 482	60 792
Kratkoročno			
Pretfinanciranje	2.5.1.	46 927	28 427
Ostali predujmovi državama članicama	2.5.2.	6 087	4 229
		53 014	32 656
Ukupno		100 496	93 447

Razina pretfinanciranja različitih programa mora biti dovoljna da se osiguraju potrebna sredstva kako bi korisnik mogao započeti neki projekt, istovremeno vodeći računa o zaštiti financijskih interesa Unije i pravnim, operativnim i troškovno učinkovitim ograničenjima.

2.5.1. Pretfinanciranje

u milijunima EUR

	Bruto iznos	Poravnano preko aktivnih vremenskih razgraničenja	Neto iznos na dan 31.12.2022.	Bruto iznos	Poravnano preko aktivnih vremenskih razgraničenja	Neto iznos na dan 31.12.2021.
Podijeljeno upravljanje						
EPFRR i ostali instrumenti ruralnog razvoja	3 051	(527)	2 525	3 172	(208)	2 965
EFRR i KF	29 812	(4 932)	24 880	23 531	(4 571)	18 960
ESF	11 621	(1 974)	9 647	9 085	(1 823)	7 263
ostalo	8 063	(4 498)	3 565	4 836	(2 263)	2 572
	52 548	(11 931)	40 617	40 624	(8 865)	31 760
Izravno upravljanje						
Provoditelj:						
Komisija	41 722	(13 695)	28 027	46 494	(11 970)	34 525
od čega Mehanizam za oporavak i otpornost (NGEU)	28 347	(5 389)	22 958	34 879	(4 065)	30 814
Izvršne agencije EU-a	29 566	(17 104)	12 462	23 931	(15 030)	8 901
Skrbnički fondovi	738	(582)	156	1 140	(847)	293
	72 026	(31 381)	40 645	71 565	(27 847)	43 718
Neizravno upravljanje						
Provoditelj:						
Druge agencije i tijela EU-a	2 892	(1 262)	1 631	1 657	(687)	971
Treće zemlje	1 797	(1 275)	522	1 874	(1 261)	614
Međunarodne organizacije	12 488	(7 491)	4 997	9 545	(5 955)	3 590
Drugi subjekti	15 208	(9 513)	5 695	12 992	(7 453)	5 539
	32 385	(19 540)	12 845	26 069	(15 356)	10 713
Ukupno	156 958	(62 852)	94 106	138 258	(52 068)	86 191
Dugoročno	47 179	-	47 179	57 764	-	57 764
Kratkoročno	109 778	(62 852)	46 927	80 494	(52 068)	28 427

Pretfinanciranje predstavlja isplaćena novčana sredstva, a time i izvršenje odobrenih sredstava za plaćanje. Kako je objašnjeno u bilješci **1.5.7.**, to su predujmovi koji još nisu iskazani kao rashodi. Stoga, iako se pretfinanciranjem smanjuju nepodmirene proračunske obveze (vidjeti bilješku **5.1.**), ono predstavlja rashode koji se trebaju prikazati i u izvještaju o financijskom rezultatu.

U slučaju podijeljenog upravljanja, najveći dio pretfinanciranja odnosi se na programsko razdoblje 2014.–2020. Nova plaćanja pretfinanciranja izvršena su u području kohezije, uglavnom u odnosu na REACT EU (3,5 milijardi EUR) i za programsko razdoblje 2021.–2027. (5,4 milijarde EUR).

Za razdoblje 2014.–2020. postoji početni iznos pretfinanciranja koji se može poravnati (tj. priznati u izvještaju o financijskom rezultatu) tek pred zaključenje programskog razdoblja i iskazuje se kao dugoročno pretfinanciranje. Približavanjem kraju razdoblja provedbe prethodnog VFO-a, kad više iznosa dospijeva u roku od 12 mjeseci, početno pretfinanciranje postupno se reklasificira u kratkoročno i započinje njegovo poravnanje. Takvo je stanje glavni razlog smanjenja dugoročnog pretfinanciranja i bitan čimbenik povećanja kratkoročnog iznosa.

Kad je riječ o izravnom upravljanju, najveći iznosi pretfinanciranja povezani su s nepovratnom potporom koja se odnosi na Mehanizam za oporavak i otpornost uspostavljen 2021., 23 milijarde EUR neto na kraju godine (2021.: 30,8 milijardi EUR). Oni su se smanjili nakon poravnanja iznosa, kad su države članice postigle ključne etape tijekom 2022. Ostali znatni iznosi, ukupno 13 milijardi EUR (2021.: 8,5 milijardi EUR), odnose se na područje istraživanja (uglavnom Obzor 2020. i Obzor Europa, koje provode izvršne agencije EU-a i Komisija). Kako se ubrzava provedba novog VFO-a, dodijeljeno je više bespovratnih sredstava, a time je i izvršeno više isplata pretfinanciranja.

Kad je riječ o neizravnom upravljanju, pretfinanciranje uglavnom obuhvaća programe unutarnjih politika kao što su Galileo i EGNOS (svemirski programi), ali i instrumente povezane s Globalnom Europom (uključujući instrumente za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju). Najznačajnije povećanje pretfinanciranja unutar ovog naslova, 1,1 milijarda EUR, povezano je s Instrumentom za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju i instrumentima koji su mu prethodili. Slično kao i kod pretfinanciranja izravnog upravljanja, povećanje se uglavnom odnosi na nova plaćanja izvršena u programskom razdoblju 2021.–2027. kad je pojačana njegova provedba.

Primljena jamstva u vezi s pretfinanciranjem

Riječ je o jamstvima koja u određenim slučajevima pri isplati predujmova (pretfinanciranje) Komisija zahtijeva od korisnika koji nisu države članice. Za tu vrstu jamstva iskazuju se dvije vrijednosti, odnosno „nominalna” i „tekuća” vrijednost. Kad je riječ o nominalnoj vrijednosti, događaj koji aktivira jamstvo povezan je s postojanjem jamstva. Kad je riječ o tekućoj vrijednosti, događaj koji aktivira jamstvo je plaćanje pretfinanciranja za jamstvo, umanjeno za naknadna poravnanja. Na dan 31. prosinca 2022. nominalna vrijednost jamstava primljenih u vezi s pretfinanciranjem iznosila je 518 milijuna EUR, dok je tekuća vrijednost tih jamstava iznosila 464 milijuna EUR (2021.: 433 milijuna EUR, odnosno 383 milijuna EUR).

Određeni iznosi pretfinanciranja isplaćeni u okviru Sedmog okvirnog programa za istraživanje i tehnološki razvoj (FP7) te u okviru Obzora 2020. i Obzora Europa učinkovito su pokriveni iz mehanizma uzajamnog osiguranja, koji je ranije bio poznat pod nazivom Jamstveni fond sudionika. Mehanizam uzajamnog osiguranja instrument je uzajamne koristi osnovan za pokrivanje rizika povezanih s neplaćanjem korisnika tijekom provedbe neizravnih djelovanja u okviru tih programa. Svi sudionici neizravnih djelovanja koji primaju bespovratna sredstva EU-a pridonose s 5 % najvećeg doprinosa EU-a kapitalu mehanizma uzajamnog osiguranja, koji Komisija ulaže u financijska tržišta kako bi ostvarila kamate. Kamate se mogu iskoristiti za pokrivanje dugovanja koja nije platio sudionik koji ne ispunjava obveze prema Uniji. Na kraju neizravnog djelovanja doprinosi se vraćaju sudionicima. EU (koji predstavlja Komisija) djeluje kao izvršno tijelo sudionika mehanizma uzajamnog osiguranja, ali fond je u vlasništvu sudionika. Stoga mehanizam uzajamnog osiguranja predstavlja zaseban subjekt čija imovina nije konsolidirana u ovoj računovodstvenoj dokumentaciji EU-a.

Na dan 31. prosinca 2022. iznosi pretfinanciranja koji su bili pokriveni iz mehanizma uzajamnog osiguranja iznosili su 2,7 milijardi EUR (2021.: 2,4 milijarde EUR). Ukupna imovina mehanizma uzajamnog osiguranja, uključujući financijsku imovinu kojom upravlja Komisija, iznosi 2,6 milijardi EUR (2021.: 2,5 milijardi EUR).

2.5.2. Ostali predujmovi državama članicama

u milijunima EUR

	31.12.2022.	31.12.2021.
<i>Predumjovi državama članicama za financijske instrumente u okviru podijeljenog upravljanja</i>	3 390	3 647
<i>Programi potpore</i>	2 914	3 483
Ukupno	6 303	7 130
<i>Dugoročno</i>	216	2 901
<i>Kratkoročno</i>	6 087	4 229

Predumjovi državama članicama za financijske instrumente u okviru podijeljenog upravljanja

U okviru programa europskih strukturnih i investicijskih fondova (ESIF) moguće je iz proračuna EU-a isplaćivati predumjove državama članicama kako bi im se omogućilo da doprinesu financijskim instrumentima (tj. zajmovima, vlasničkim ulaganjima ili jamstvima). Uspostava tih instrumenata i upravljanje njima u nadležnosti je država članica, a ne Komisije. Međutim, novčana sredstva koja se u okviru tih instrumenta ne iskoriste na kraju godine vlasništvo su Unije (kao i u slučaju svih iznosa pretfinanciranja) te se stoga u bilanci Unije tretiraju kao imovina.

U okviru kohezijske politike za razdoblje 2014.–2020. procjenjuje se da na dan 31. prosinca 2022. od isplaćenog iznosa od 17 181 milijun EUR još nije bio iskorišten iznos od 3 303 milijuna EUR. To uključuje doprinos država članica inicijativi za MSP-ove, instrumentu za poticanje dodatnog kreditiranja MSP-ova od strane bankarskog sektora (isplaćeno 1 449 milijuna EUR, od čega prema procjenama još nije bio iskorišten iznos od 292 milijuna EUR).

Na kraju godine ostao je neiskorišten iznos od 86 milijuna EUR namijenjen ruralnom razvoju.

Programi potpore

Slično se i otplaćeni iznosi predumjova koje su države članice isplatile za razne programe potpore (državna potpora, tržišne mjere EFJP-a ili mjere ulaganja EPFRR-a), a koji nisu iskorišteni na kraju godine knjiže kao imovina (predumjovi) u bilanci EU-a. Komisija je procijenila vrijednost tih predumjova na temelju informacija koje su dostavile države članice; rezultati izračuna prethodno su navedeni pod podnaslovom „Programi potpore”.

Za VFO za razdoblje 2014.–2020. procjenjuje se da su na kraju godine neiskorišteni iznosi namijenjeni kohezijskoj politici iznosili 1 198 milijuna EUR, a poljoprivrednoj politici i ruralnom razvoju 1 670 milijuna EUR.

2.6. POTRAŽIVANJA OD RAZMJENSKIH TRANSAKCIJA I NAPLATIVA SREDSTVA OD NERAZMJENSKIH TRANSAKCIJA

	Bilješka	31.12.2022.	31.12.2021.
<i>u milijunima EUR</i>			
Dugoročno			
Naplativa sredstva od nerazmjenskih transakcija	2.6.1.	16 339	34 892
Potraživanja od razmjenskih transakcija	2.6.2.	2 532	5 750
		18 870	40 642
Kratkoročno			
Naplativa sredstva od nerazmjenskih transakcija	2.6.1.	25 832	29 473
Potraživanja od razmjenskih transakcija	2.6.2.	3 497	2 323
		29 329	31 796
Ukupno		48 199	72 438

2.6.1. Naplativa sredstva od nerazmjenskih transakcija

	Bilješka	31.12.2022.	31.12.2021.
<i>u milijunima EUR</i>			
Dugoročno			
Države članice	2.6.1.1.	503	2 497
Sporazum o povlačenju Ujedinjene Kraljevine	2.6.1.2.	14 810	30 839
Obračunati prihodi i odgođeni rashodi	2.6.1.4.	1 011	1 556
Ostala naplativa sredstva		15	–
		16 339	34 892
Kratkoročno			
Države članice	2.6.1.1.	6 036	5 682
Sporazum o povlačenju Ujedinjene Kraljevine	2.6.1.2.	9 061	10 913
Novčane kazne zbog kršenja pravila tržišnog natjecanja	2.6.1.3.	9 420	11 698
Obračunati prihodi i odgođeni rashodi	2.6.1.4.	1 239	1 097
Ostala naplativa sredstva		75	83
		25 832	29 473
Ukupno		42 170	64 365

2.6.1.1. Naplativa sredstva od država članica

	31.12.2022.	31.12.2021.
<i>u milijunima EUR</i>		
Tradicionalna vlastita sredstva iskazana u računovodstvenoj dokumentaciji A	4 397	6 137
Tradicionalna vlastita sredstva iskazana u zasebnoj računovodstvenoj dokumentaciji	1 356	1 405
Vlastita sredstva za uplatu	7	15
Umanjenje vrijednosti	(686)	(875)
Ostalo	–	–
Naplativa vlastita sredstva	5 073	6 683
Europski fond za jamstva u poljoprivredi (EFJP)	1 621	1 525
Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (EPFRR) i ostali instrumenti za ruralni razvoj	189	668
Umanjenje vrijednosti	(591)	(843)
Naplativa sredstva od EFJP-a i ruralnog razvoja	1 219	1 350
Povrat prethodno financiranja	13	26
Upłaćeni i naplativi PDV	54	45
Ostala naplativa sredstva od država članica	180	73

Ukupno	6 539	8 178
<i>Dugoročno</i>	<i>503</i>	<i>2 497</i>
<i>Kratkoročno</i>	<i>6 036</i>	<i>5 682</i>

Dugoročna naplativa sredstva koja duguju države članice uglavnom se odnose na neprovedene odluke o potvrdi o sukladnosti za Europski fond za jamstva u poljoprivredi (EFJP) i Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (EPFRR). Iznosi koji se odnose na te odluke naplaćuju se u godišnjim obrocima.

Naplativa vlastita sredstva

„Računovodstvena dokumentacija A” odnosi se na mjesečne izvještaje u kojima države članice izvještavaju o pravima na tradicionalna vlastita sredstva. Tablica sadržava popis iznosa „računovodstvene dokumentacije A” koji još nisu plaćeni Komisiji. Tradicionalna vlastita sredstva uglavnom su carine koje države članice naplaćuju u ime Komisije.

Iznosi „računovodstvene dokumentacije A” obično su se kretali u rasponu od 3 milijarde EUR do 4 milijarde EUR na kraju godine. Međutim, 2021. su iznosi bili znatno viši jer su uključivali iznose tradicionalnih vlastitih sredstava povezane sa slučajevima umanjnja vrijednosti. Kretanja 2022. uglavnom se objašnjavaju isplatama primljenima u vezi s tim slučajevima, kao i prilagodbama dugova nakon presude Suda.

U postupku protiv Ujedinjene Kraljevine zbog povrede prava (povreda br. 2018/2008) Sud je 8. ožujka 2022. donio presudu i potvrdio da je Ujedinjena Kraljevina prekršila svoju obvezu da štiti proračun Unije. U izvještaju OLAF-a iz 2017. zaključeno je da su uvoznici u Ujedinjenoj Kraljevini izbjegli plaćanje velikog iznosa carina tako što su pri uvozu koristili fiktivne i lažne račune i netočne deklaracije carinske vrijednosti. Na temelju metodologije koju su izradili OLAF i JRC i dostupnih informacija Komisija je procijenila da su gubici za proračun EU-a zbog povrede od strane Ujedinjene Kraljevine u razdoblju od studenoga 2011. do listopada 2017. iznosili 2,1 milijardu EUR (neto, tj. nakon što se od bruto iznosa od 2,7 milijardi EUR oduzmu troškovi naplate od 20 % koje Ujedinjena Kraljevina zadržava). Sud je u presudi općenito podržao tvrdnju Komisije, ali je od Komisije zatražio da ponovno izračuna dugovani iznos uzimajući u obzir dodatne elemente za procjenu gubitaka carinskih pristojbi. U lipnju 2022. Ujedinjena Kraljevina platila je privremeni iznos Komisiji.

Komisija je ocijenila presudu, a osobito napomene Suda povezane s utvrđivanjem dugovanih iznosa. Nakon detaljne analize utvrđeno je da je konačan iznos glavnice 1,6 milijardi EUR (neto iznos nakon odbitka 20 % na ime troškova naplate). Ujedinjena Kraljevina platila je nepodmireni iznos u siječnju 2023. Slijedom toga ponovno su obračunate i zatezne kamate u iznosu od 1,4 milijarde EUR, koje je Ujedinjena Kraljevina platila u veljači 2023. Oba plaćanja izvršena su nakon odbitka udjela Ujedinjene Kraljevine prema odredbama Sporazuma o povlačenju (vidjeti bilješku **2.6.1.2.**).

Nakon tih isplata Komisija je 15. veljače 2023. zaključila postupak zbog povrede prava.

Primjenom istih parametara za ponovni izračun procijenjenih gubitaka tradicionalnih vlastitih sredstava koje duguje 27 država članica za tekstil i obuću uvezenu iz Kine po znatno umanjenoj vrijednosti, na dan 31. prosinca 2022. negativna prilagodba od 0,6 milijardi EUR primijenjena je na naplativa sredstva. U tijeku su razgovori s državama članicama kako bi se utvrdili konačni iznosi koje treba platiti. Zatezne kamate dospjele u vezi s tim slučajevima trenutačno se procjenjuju na 0,6 milijardi EUR.

Zasebna računovodstvena dokumentacija odnosi se na utvrđena dodijeljena prava koja nisu uključena u računovodstvenu dokumentaciju A jer države članice nisu osigurale njihov povrat i nisu dana nikakva jamstva (ili su jamstva dana, ali iznosi su osporeni). Na ta se dodijeljena prava primjenjuje umanjnje vrijednosti na temelju informacija koje države članice dostavljaju svake godine. Iznosi umanjnja vrijednosti općenito čine sličan postotak iznosa glavnice na kraju svake godine.

Naplativa sredstva od EFJP-a i ruralnog razvoja

Ovom stavkom obuhvaćeni su prvenstveno iznosi koje države članice duguju na dan 31. prosinca 2022. u skladu s iznosima koje su države članice prijavile i potvrdile 15. listopada 2022. Procjenjuju se naplativa sredstva nastala nakon što su prijavljena, a prije 31. prosinca 2022. Komisija procjenjuje i smanjenje vrijednosti iznosa koje korisnici duguju, a koji vjerojatno neće biti naplaćeni. Ta usklađenja ne znače da se Komisija odriče naplate tih sredstava u budućnosti. U usklađenje se uključuje i smanjenje od 20 % koliko države članice mogu zadržati za pokrivanje administrativnih troškova.

2.6.1.2. Sporazum o povlačenju Ujedinjene Kraljevine

Sporazumom o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju (ref. 2019/C 384 I/01) („Sporazum o povlačenju”) koji su potpisali EU i Ujedinjena Kraljevina utvrđuju se razne financijske obveze obiju stranaka. Na dan 31. prosinca 2022. neto potraživanje od Ujedinjene Kraljevine na temelju tih obveza iznosilo je 23 871 milijun EUR (2021.: 41 753 milijuna EUR), od čega 9 061 milijun EUR treba platiti u roku od 12 mjeseci nakon izvještajnog datuma (2021.: 10 913 milijuna EUR).

u milijunima
EUR

	Članak 140.	Članak 142.	Ostalo	31.12.2022	31.12.2021
<i>Duguje Ujedinjena Kraljevina</i>	17 029	9 587	68	26 683	43 982
<i>Dug prema Ujedinjenoj Kraljevini</i>	–	–	(2 812)	(2 812)	(2 229)
Ukupno	17 029	9 587	(2 744)	23 871	41 753
<i>Dugoročno</i>	8 465	9 298	(2 953)	14 810	30 839
<i>Kratkoročno</i>	8 563	288	209	9 061	10 913

Udio Ujedinjene Kraljevine (članak 139.)

U skladu s člankom 139. udio Ujedinjene Kraljevine u financijskim obvezama koje proizlaze iz Sporazuma o povlačenju mora biti postotak koji se izračunava kao omjer vlastitih sredstava koja je Ujedinjena Kraljevina stavila na raspolaganje u razdoblju 2014.–2020. i vlastitih sredstava koja su tijekom tog razdoblja stavile na raspolaganje sve države članice i Ujedinjena Kraljevina, prilagođen za iznos koji je priopćen državama članicama prije 1. veljače 2022. Izračunano je da je konačni udio Ujedinjene Kraljevine 12,431681219587700 %.

Plaćanja na temelju Sporazuma o povlačenju

Mehanizam plaćanja koji treba primijeniti na obveze predviđene između dvije stranke utvrđen je u članku 148. Ukratko, Unija u travnju i rujnu svake godine fakturira neto iznose koje duguje Ujedinjena Kraljevina, a Ujedinjena Kraljevina mjesečno plaća te iznose. Iznose iskazane u travnju određene godine treba platiti u četiri jednaka mjesečna obroka od lipnja do rujna te godine. Iznose iskazane u rujnu treba platiti u osam jednakih mjesečnih obroka od listopada te godine do svibnja sljedeće godine. Budući da se neki od iskazanih iznosa nužno temelje na prognozama i procjenama, izvještaji se svake godine ažuriraju na temelju stvarnih podataka.

Ukupan iznos koji je 2022. prijavljen Ujedinjenoj Kraljevini na temelju članka 136. i članaka od 140. do 147. bio je 9 815 milijuna EUR (2021.: 11 930 milijuna EUR), od čega je 3 418 milijuna EUR prijavljeno u travnju 2022., a 6 397 milijuna EUR u rujnu 2022. (2021.: 3 763 milijuna EUR odnosno 8 166 milijuna EUR).

Ukupne uplate primljene 2022. iznosile su 10 921 milijun EUR (2021.: 6 826 milijuna EUR). Od tog iznosa, 5 104 milijuna EUR odnosilo se na ostatak izvještaja iz rujna 2021. i plaćeno je u pet jednakih obroka u razdoblju od siječnja do svibnja 2022. (2021.: nula), 3 418 milijuna EUR odnosilo se na izvještaj iz travnja 2022. i plaćeno je u četiri jednaka mjesečna obroka u razdoblju od lipnja do rujna 2022. (2021.: 3 763 milijuna EUR) i 2 399 milijuna EUR odnosilo se na izvještaj iz rujna 2022. i plaćeno je u tri jednaka obroka u razdoblju od listopada do prosinca (2021.: 3 062 milijuna EUR).

u milijunima EUR

	Ostatak izvještaja iz rujna 2021. :	Izvještaj iz travnja 2022.	Izvještaj iz rujna 2022.:	
	(dospjelo i plaćeno od siječnja do svibnja 2022.)	(dospjelo i plaćeno od lipnja do rujna 2022.)	(dospjelo i plaćeno od listopada do prosinca 2022.)	Ukupna plaćanja u 2022.
Članak 140.	5 090	4 029	2 437	11 556
Članak 142.	18	236	11	265
Članak 136.	29	–	7	37
Članak 147.	–	6	–	6
	5 138	4 271	2 455	11 864
Članak 136.	–	(573)	–	(573)
Članak 141.	(34)	(0)	(56)	(90)
Članak 143.	–	(163)	–	(163)
Članak 144.	–	(73)	–	(73)
Članak 145.	–	(37)	–	(37)
Članak 146.	–	(7)	–	(7)
	(34)	(853)	(56)	(943)
Ukupno	5 104	3 418	2 399	10 921

Preostali saldo računa iz rujna 2022. na kraju godine, u iznosu od 3 998 milijuna EUR, plaćen je u pet jednakih mjesečnih obroka u razdoblju od siječnja do svibnja 2023. (2022.: 5 104 milijuna EUR).

Članak 140. – Nepodmirene obveze

Ujedinjena Kraljevina obvezala se platiti EU-u svoj udio u nepodmirenim proračunskim obvezama na dan 31. prosinca 2020. (takozvani „Brexita RAL”), kako je usklađen na temelju zahtjeva iz članka 140. Na dan 31. prosinca 2022. ukupan iznos priznat kao potraživanje iznosio je 17 029 milijuna EUR (2021.: 28 620 milijuna EUR), od čega 8 563 milijuna EUR treba platiti u roku od 12 mjeseci nakon kraja godine. U sljedećoj tablici prikazane su glavne promjene između ukupnog iznosa priznatog kao potraživanje na dan 31. prosinca 2021. i ukupnog iznosa priznatog kao potraživanje na dan 31. prosinca 2022.:

u milijunima EUR

Iznos koji Ujedinjena Kraljevina duguje na dan 31.12.2021.	28 620
<i>Neto finansijski ispravci koji se odnose na razdoblje 2014.–2020. ili ranija programska razdoblja (uključujući ispravak odbitaka iz 2021.)</i>	<i>(123)</i>
<i>Tradicionalna vlastita sredstva za 2020. stavljena na raspolaganje Uniji u 2022. (uključujući ispravak odbitaka iz 2021.)</i>	<i>–</i>
Neto plaćanja primljena od Ujedinjene Kraljevine 2022.	(11 556)
Ispravak procijenjenog neizvršenja	88
Ukupno	17 029
<i>Dugoročno</i>	<i>8 465</i>
<i>Kratkoročno</i>	<i>8 563</i>

Smanjenje ukupnog iznosa priznatog kao potraživanje u odnosu na prethodnu godinu iznosilo je 11 591 milijun EUR i uglavnom je bilo rezultat plaćanja primljenih od Ujedinjene Kraljevine u 2022. (11 556 milijuna EUR).

Ukupan odbitak za neto finansijske ispravke koji se odnose na razdoblje 2014.–2020. ili na prethodna programska razdoblja, u iznosu od 123,5 milijuna EUR, obuhvaća iznose za koje je izdan račun u rujnu 2022. i koji još nisu uključeni u godišnju računovodstvenu dokumentaciju za 2021. (39,1 milijun EUR, plativo od siječnja do svibnja 2023.) i iznose za koje treba izdati račun u rujnu 2023., a plaćaju se u razdoblju od listopada 2023. do svibnja 2024. (84,4 milijuna EUR).

Ukupni odbitak za tradicionalna vlastita sredstva za 2020. koji je stavljen na raspolaganje Uniji 2022. iznosio je nula jer nije bilo prilagodbi iznosa za koje je već izdan račun i nije bilo poznatih iznosa koji bi bili uključeni u račun za travanj 2023. ili rujna 2023.

Iznos koji treba platiti u roku od 12 mjeseci od izvještajnog datuma (8 563 milijuna EUR) obuhvaća preostali dio računa iz rujna 2022. (4 061 milijun EUR), iznos za koji treba izdati račun u travnju 2023. (2 647 milijuna EUR) te iznos za koji treba izdati račun u rujnu 2023., a plaća se u razdoblju od listopada do prosinca 2023. (1 855 milijuna EUR). Iznos za koji je izdan račun u travnju 2023. sastoji se od 2 515 milijuna EUR koji se odnose na udio Ujedinjene Kraljevine u procijenjenom izvršenju nepodmirenih proračunskih obveza za 2023. i od 132 milijuna EUR koji se odnose na usklađenje udjela Ujedinjene Kraljevine u nepodmirenim proračunskim obvezama zbog izvršenja 2022. Iznos za koji treba izdati račun u rujnu 2023. i koji se plaća u razdoblju od listopada do prosinca 2023. sastoji se od 1 887 milijuna EUR koji se odnose na udio Ujedinjene Kraljevine u procijenjenom izvršenju nepodmirenih proračunskih obveza u 2023. te od 32 milijuna EUR za odbitke za neto financijske ispravke.

Procijenjeno neizvršenje usklađeno je za 88 milijuna EUR kako bi se odražavale stvarne opozvane obveze u 2021. i 2022., kao i procijenjene opozvane obveze nepodmirenih proračunskih obveza povezanih s Brexitom na kraju 2022.

Članak 142. – Obveze Unije na kraju 2020.

Ujedinjena Kraljevina obvezala se da će platiti svoj udio u obvezama Unije na kraju 2020., osim obveza (a) s odgovarajućom imovinom i (b) koje se odnose na funkcioniranje proračuna i upravljanje vlastitim sredstvima (uključujući iznose koji su već pokriveni nepodmirenim obvezama, vidjeti navedeni članak 140.). Ovdje se glavni iznos odnosi na obveze EU-a nakon prestanka radnog odnosa (mirovine i zdravstveno osiguranje) koje su postojale na dan 31. prosinca 2020.

Nepodmirene obveze za 2020. na temelju članka 142. stavka 6.

u milijunima
EUR

	Mirovinski sustav za europske dužnosnike	Zajednički sustav zdravstvenog osiguranja	31.12.2022.	31.12.2021.
<i>Nepodmirene obveze za 2020.</i>	67 840	5 168	73 008	114 507
Udio Ujedinjene Kraljevine	8 434	642	9 076	14 235
Doprinosi za mirovinski sustav za europske dužnosnike/Zajednički sustav zdravstvenog osiguranja	250	9	259	236
Ukupno	8 684	651	9 335	14 471
<i>Dugoročno</i>	8 434	642	9 076	14 235
<i>Kratkoročno</i>	250	9	259	236

U skladu s mehanizmom redovnih plaćanja iz članka 142. stavka 6. Ujedinjena Kraljevina godišnje doprinosi neto plaćanjima koja se izvršavaju iz proračuna Unije za svakog korisnika mirovinskog sustava za europske dužnosnike (PSEO) i povezanom doprinosu proračuna Unije Zajedničkom sustavu zdravstvenog osiguranja (JSIS) za svakog korisnika ili osobu koja ostvaruje korist preko korisnika. Doprinosi su plativi u četiri mjesečna obroka od lipnja do rujna predmetne godine.

Udio Ujedinjene Kraljevine u neto plaćanjima iz proračuna Unije u 2022. korisnicima mirovinskog sustava za europske dužnosnike i zajedničkog sustava zdravstvenog osiguranja iznosio je 250 milijuna EUR, odnosno 9 milijuna EUR. Ti su iznosi priopćeni Ujedinjenoj Kraljevini u sklopu računa iz travnja 2023. (te su stoga plativi u četiri jednaka mjesečna obroka u razdoblju od lipnja do rujna 2023.).

Osim toga, 31. prosinca 2022. nepodmirene obveze Ujedinjene Kraljevine za 2020. na temelju članka 142. stavka 6., koje se odnose na mirovinski sustav za europske dužnosnike (PSEO) i Zajednički sustav zdravstvenog osiguranja (JSIS), iznosile su 8 434 milijuna EUR, odnosno 642 milijuna EUR (2021.: 13 032 milijuna EUR, odnosno 1 203 milijuna EUR). Smanjenje obveza za mirovinski sustav za europske dužnosnike i Zajednički sustav zdravstvenog osiguranja rezultat je aktuarskog dobitka zbog promjena financijskih pretpostavki – za više detalja vidjeti bilješku 2.9. Valja napomenuti da iako aktuarski dobitci (ili gubici) zbog promjena financijskih pretpostavki utječu na sadašnju vrijednost nepodmirenih obveza za 2020. izračunatu na temelju MRSJS-a 39/EAR-a 12, oni ne mijenjaju iznos primanja koja će Unija morati platiti niti, prešutno, doprinose Ujedinjene Kraljevine tim plaćanjima, kako dospijevaju u skladu s mehanizmom redovnih plaćanja iz članka 142. stavka 6.

Na dan 31. prosinca 2022. Ujedinjena Kraljevina nije iskoristila mogućnost prijevremene otplate nepodmirenih obveza za 2020. koje se odnose na mirovinski sustav za europske dužnosnike i zajednički sustav zdravstvenog osiguranja, izračunatih primjenom aktuarskih vrednovanja u skladu s MRSJS-om 39/EAR-om 12, u pet jednakih obroka nakon provedbe postupka utvrđenog u posljednjem podstavku članka 142. stavka 6.

Nepodmirene obveze za 2020. na temelju članka 142. stavka 5.

U skladu s člankom 142. stavkom 5. Ujedinjena Kraljevina pridonosi obvezama povezanim s drugim sustavima mirovina, kako su evidentirani u konsolidiranoj računovodstvenoj dokumentaciji Unije za financijsku godinu 2020., plaćanjima u 10 obroka počevši od 31. listopada 2021. (pri čemu je svaki godišnji obrok plativ u osam mjesečnih obroka od listopada do svibnja sljedeće godine). Te obveze u konsolidiranoj godišnjoj računovodstvenoj dokumentaciji Unije za financijsku godinu 2020. iznose 2 344 milijarde EUR, što dovodi do udjela Ujedinjene Kraljevine na dan 31. prosinca 2020. u iznosu od 291 milijun EUR. Uzimajući u obzir iznose koji su primljeni od Ujedinjene Kraljevine do kraja 2022. i koji ukupno iznose 40 milijuna EUR, nepodmireni udio Ujedinjene Kraljevine u drugim mirovinskim sustavima smanjio se na 251 milijun EUR na dan 31. prosinca 2022., od čega 29 milijuna EUR dospijeva u roku od 12 mjeseci nakon isteka godine.

Za više informacija o obvezama za primanja zaposlenika vidjeti bilješke **1.5.10.** i **2.9.**

Ostali članci

	u milijunima EUR	
	31.12.2022.	31.12.2021.
Duguje Ujedinjena Kraljevina		
Članak 136.	–	557
Članak 147.	68	53
	68	610
Dug prema Ujedinjenoj Kraljevini		
Članak 136.	(678)	–
Članak 141.	(1 637)	(1 818)
Članak 143.	(313)	(163)
Članak 144.	(54)	(73)
Članak 145.	(111)	(148)
Članak 146.	(20)	(27)
	(2 812)	(2 229)
Ukupno	(2 744)	(1 618)
Dugoročno	(2 953)	(711)
Kratkoročno	209	(908)

Članak 136. – Odredbe koje se primjenjuju na vlastita sredstva

Članak 136. sadržava odredbu koja se primjenjuje nakon 31. prosinca 2020. u vezi s osnovnim sredstvima. Ujedinjena Kraljevina ima pravo na primitak ili obvezu plaćanja svojeg udjela, ovisno o slučaju, ako na raspolaganje treba staviti vlastita sredstva koja se odnose na financijsku godinu 2020. i prethodne financijske godine, uz ispravak ili usklađenje nakon 31. prosinca 2020. Stoga se na Ujedinjenu Kraljevinu primjenjuju usklađenja vlastitih sredstava od PDV-a i BND-a koja se odnose na financijsku godinu 2020. i prethodne financijske godine. Međutim, ta će se usklađenja PDV-a i BND-a izvršiti samo ako se odluka o tome donese najkasnije 31. prosinca 2028. U obzir treba uzeti i ažuriranja ispravaka za Ujedinjenu Kraljevinu za razdoblje 2018.–2019.

Osim toga, Ujedinjena Kraljevina dužna je uplatiti tradicionalna vlastita sredstva koja je naplatila nakon 28. veljače 2021., ali se odnose na 2020. i ranije godine. Njezin udio u ukupnim tradicionalnim vlastitim sredstvima koja je stavila na raspolaganje treba se odbiti od tog iznosa. Zasebni račun za tradicionalna vlastita sredstva bit će u potpunosti likvidiran 31. prosinca 2025.

U razdoblju od siječnja do veljače 2023. Ujedinjena Kraljevina platila je nepodmireni dug koji je nastao kad su uvoznici u Ujedinjenoj Kraljevini izbjegli plaćanje velikog iznosa carina tako što su pri uvozu koristili fiktivne i lažne račune i netočne deklaracije carinske vrijednosti. Glavnica i pripadajuće zatezne kamate ukupno su iznosile 1,6 milijardi EUR odnosno 1,4 milijarde EUR (vidjeti bilješku **2.6.1.1.**). Udio Ujedinjene Kraljevine definiran u članku 139. Sporazuma o povlačenju iznosio je 370 milijuna EUR i prebijen je s uplatama Ujedinjene Kraljevine u 2023.

Neto nepodmireni iznos koji Unija duguje Ujedinjenoj Kraljevini na dan 31. prosinca 2022. iznosi 678 milijuna EUR, od čega će Ujedinjena Kraljevina morati platiti iznos od 699 milijuna EUR u roku od 12 mjeseci nakon isteka godine, dok će iznos od 1 377 milijuna EUR Unija morati platiti Ujedinjenoj Kraljevini nakon toga:

u milijunima EUR

Iznos koji Ujedinjena Kraljevina duguje na dan 31.12.2021.	557
<i>Iznos za koji je Ujedinjenoj Kraljevini izdan račun u rujnu 2022.</i>	20
<i>Udio Ujedinjene Kraljevine za slučaj umanjenja vrijednosti</i>	(370)
<i>Plaćanja Ujedinjenoj Kraljevini 2022.</i>	536
<i>Korekcija za Ujedinjenu Kraljevinu, uključujući ispravljeni iznos ažuriranja korekcija za Ujedinjenu Kraljevinu za razdoblje 2018.–2019. izvršenog 2022. (3,7 milijuna EUR)</i>	11
<i>Ažuriranje usklađenja PDV-a i BND-a (salda za 2021.)</i>	(64)
<i>Usklađenja PDV-a i BND-a (salda za 2022.)</i>	(1 377)
<i>Neto tradicionalna vlastita sredstva Ujedinjene Kraljevine nakon 28. veljače 2021.</i>	8
Iznos duga prema Ujedinjenoj Kraljevini na dan 31.12.2022.	(678)
<i>Dugoročno</i>	(1 377)
<i>Kratkoročno</i>	699

Napominje se da iznos od 699 milijuna EUR koji Ujedinjena Kraljevina mora platiti u sljedećih 12 mjeseci nakon isteka godine uključuje odbitak od 370 milijuna EUR koji se odnosi na prethodno navedeni carinski predmet. Budući da je taj iznos podmiren odvojeno od mehanizma izdavanja računa, nije uključen u račun za travanj 2023.

Članak 141. – Novčane kazne

Ujedinjena Kraljevina ima pravo na svoj udio u novčanim kaznama o kojima je odlučeno prije 31. prosinca 2020., kao i u onima o kojima je Unija donijela odluku nakon 31. prosinca 2020. u postupku iz članka 92. stavka 1., nakon što postanu konačne. Novčane kazne relevantne za Ujedinjenu Kraljevinu nepodmirene na dan 31. prosinca 2022. iznosile su 12,4 milijarde EUR (2020.: 13,8 milijardi EUR). Smanjenje od 1,4 milijarde EUR uglavnom je posljedica neto smanjenja novčanih kazni od 1,3 milijarde EUR (novčane kazne u iznosu od 0,2 milijarde EUR izdane 2022. umanjene za iznos od 1,5 milijardi EUR za novčane kazne koje su potvrđene i plaćene, smanjene ili poništene sudskim odlukama tijekom 2022.) i povećanja iznosa umanjenja vrijednosti novčanih kazni od 0,1 milijarde EUR. Udio Ujedinjene Kraljevine u novčanim kaznama relevantnima za Ujedinjenu Kraljevinu koje su bile nepodmirene na dan 31. prosinca 2022. iznosio je 1,5 milijardi EUR (2021.: 1,7 milijardi EUR), od čega će iznos od 5,4 milijuna EUR biti uključen u račun za rujanj 2023. i plaćen Ujedinjenoj Kraljevini u razdoblju od listopada 2023. do svibnja 2024. Osim toga, Ujedinjena Kraljevina ima pravo na svoj udio u konačnim novčanim kaznama koje više nisu bile nepodmirene na dan 31. prosinca 2022. (iznos od 7,5 milijuna EUR koji će također biti uključen u račun za rujanj 2023. i plaćen Ujedinjenoj Kraljevini u razdoblju od listopada 2023. do svibnja 2024.) i udio u konačnim novčanim kaznama za koje je izdan račun u rujnu 2022., ali koje još nisu plaćene na kraju godine (iznos od 93,7 milijuna EUR plaćen Ujedinjenoj Kraljevini u razdoblju od siječnja do svibnja 2023.). Ukupan udio Ujedinjene Kraljevine u novčanim kaznama iznosi 1,6 milijardi EUR (2021.: 1,8 milijardi EUR), od čega 98,6 milijuna EUR treba platiti u roku od 12 mjeseci nakon izvještajnog datuma (2021.: 90,2 milijuna EUR).

Članak 143. – Nepredviđene financijske obveze: zajmovi za financijsku pomoć, EFSU, EFOR i ELM

U skladu s tim člankom Ujedinjena Kraljevina ima obvezu financirati svoj udio u nepredviđenim obvezama EU-a koje se odnose na uzimanje i davanje zajmova i jamstva ako su te obveze dospjele i plative, a ne budu pokrivene udjelom Ujedinjene Kraljevine u postojećim jamstvenim fondovima – za povezane nepredviđene obveze vidjeti bilješku 4.1. EU će Ujedinjenoj Kraljevini nadoknaditi iznose koje je ona već uplatila u jamstvene fondove i koji više nisu potrebni. Ujedinjena Kraljevina ima i pravo na vraćena sredstva od operacija u čijim obvezama sudjeluje. Na dan 31. prosinca 2022. iznos koji Ujedinjenoj Kraljevini treba platiti u sljedećih 12 mjeseci jest 313 milijuna EUR (2021.: 163 milijuna EUR). Taj iznos uključuje udio Ujedinjene Kraljevine u iznosima za povrat i neto prihodima naplaćenima 2022. (79,5 milijuna EUR), višak rezervacija (216,2 milijuna EUR), učinak prilagodbe zbog promijenjenog tretmana gubitaka od upravljanja imovinom (16,9 milijuna EUR) te još jednu prilagodbu za iznose vraćene 2021. za mandat za vanjsko kreditiranje, koji su utvrđeni tijekom dogovorenih postupaka provjere (7 011 EUR).

Članak 144. – Financijski instrumenti

U skladu s tim člankom EU se obvezao vratiti Ujedinjenoj Kraljevini njezin udio u vraćenim sredstvima koja proizlaze iz financijskih operacija odobrenih do datuma povlačenja, kao i njezin udio u isplatama za financijske operacije odobrene nakon datuma povlačenja. Na dan 31. prosinca 2022. iznos koji Ujedinjenoj Kraljevini treba platiti u sljedećih 12 mjeseci jest 54 milijuna EUR (2021.: 73 milijuna EUR). Taj iznos uključuje odbitak od 215 EUR koji je rezultat korekcije za devizni tečaj 2021.

Članak 145.: Europska zajednica za ugljen i čelik u likvidaciji (EZUČ u likvidaciji)

Ujedinjena Kraljevina ima pravo na svoj udio u neto imovini EZUČ-a u likvidaciji na dan 31. prosinca 2020., što joj treba isplatiti u pet obroka 30. lipnja svake godine, počevši od 2021. Neto imovina EZUČ-a u likvidaciji na dan 31. prosinca 2020. iznosila je 1,5 milijardi EUR, od čega udio Ujedinjene Kraljevine iznosi 184 milijuna EUR. Nakon plaćanja drugog obroka od 37 milijuna EUR u 2022., nepodmireni iznos na dan 31. prosinca 2022. iznosi 111 milijuna EUR (2021.: 148 milijuna EUR), od čega 37 milijuna EUR treba platiti u roku od 12 mjeseci nakon izvještajnog datuma.

Članak 146.: Ulaganja u Europski investicijski fond (EIF)

Ujedinjena Kraljevina ima pravo na svoj udio u ulaganjima EU-a u uplaćeni kapital EIF-a na dan 31. prosinca 2020., što joj treba isplatiti u pet obroka 30. lipnja svake godine, počevši od 2021. Ulaganja EU-a u uplaćeni dionički kapital EIF-a na dan 31. prosinca 2020. iznosila su 267 milijuna EUR, od čega udio Ujedinjene Kraljevine iznosi 33 milijuna EUR. Nakon plaćanja drugog obroka od 7 milijuna EUR nepodmireni iznos na dan 31. prosinca 2022. iznosi 20 milijuna EUR (2021.: 27 milijuna EUR), od čega 7 milijuna EUR treba platiti u roku od 12 mjeseci nakon izvještajnog datuma.

Članak 147.: Sudski postupci

Ujedinjena Kraljevina obvezala se za svoj udio u plaćanjima EU-a koja proizlaze iz sudskih postupaka koji se odnose na financijske interese Unije, uz uvjet da je činjenično stanje tih predmeta utvrđeno najkasnije 31. prosinca 2020. Uzimajući u obzir rezervacije i obračunate obveze na kraju godine te plaćanja EU-a za sudske postupke u 2022., procjenjuje se da će Ujedinjena Kraljevina morati platiti iznos od 68 milijuna EUR (2021.: 53 milijuna EUR), od čega 18 milijuna EUR treba platiti u roku od 12 mjeseci nakon izvještajnog datuma.

2.6.1.3. Naplativa sredstva od novčanih kazni zbog kršenja pravila tržišnog natjecanja

	<i>u milijunima EUR</i>	
	31.12.2022.	31.12.2021.
<i>Bruto iznos naplativih sredstava od novčanih kazni zbog kršenja pravila tržišnog natjecanja</i>	13 635	14 922
<i>Privremena plaćanja</i>	(2 980)	(2 100)
<i>Umanjenje vrijednosti</i>	(1 235)	(1 125)
Ukupno	9 420	11 698
<i>Dugoročno</i>	–	–
<i>Kratkoročno</i>	9 420	11 698

Poduzeća kojima je izrečena novčana kazna koja su podnijela ili namjeravaju podnijeti žalbu mogu izvršiti privremenu uplatu Komisiji ili joj dostaviti bankovna jamstva. Za novčane kazne nepodmirene na kraju godine primljen je iznos od 2 980 milijuna EUR (2021.: 2 100 milijuna EUR) u obliku privremenih plaćanja, dok je iznos od 9 066 milijuna EUR (2021.: 11 067 milijuna EUR) primljen za jamstva.

Iznosi kojima je vrijednost smanjena temelje se na Komisijinim pojedinačnim procjenama novčanih kazni koje nisu unovčene ili nisu pokrivene jamstvom, za koje Komisija ne očekuje da će biti naplaćeni.

Nepredviđena obveza iskazuje se jer postoji mogućnost da će se privremeno plaćeni iznosi morati vratiti društvima kojima je izrečena novčana kazna – vidjeti bilješku **4.2.1.**

2.6.1.4. Obračunati prihodi i odgođeni rashodi

	<i>u milijunima EUR</i>	
	31.12.2022.	31.12.2021.
<i>Obračunati prihodi</i>	1 936	2 313
<i>Odgođeni rashodi koji se odnose na nerazmjenske transakcije</i>	315	340
Ukupno	2 250	2 653
<i>Dugoročno</i>	1 011	1 556
<i>Kratkoročno</i>	1 239	1 097

Obračunati prihodi uključuju iznos od 1,8 milijardi EUR (2021.: 2 milijarde EUR) koji bi se prema Komisijinim očekivanjima trebao naplatiti u području kohezije nakon provjere i prihvaćanja godišnje

računovodstvene dokumentacije koju su dostavile države članice. Naplata najvećeg dijela ovog iznosa (1 milijarda EUR) očekuje se tek po završetku odnosnih programa (slijedom mjera Investicijske inicijative kao odgovora na koronavirus) i zato je klasificiran kao dugoročni.

2.6.2. Potraživanja od razmjenskih transakcija

	u milijunima EUR	
	31.12.2022.	31.12.2021.
Dugoročno		
<i>Potraživanja od financijskih jamstava</i>	1 832	2 630
<i>Zatezne kamate</i>	597	3 052
<i>Ostala potraživanja</i>	103	68
	2 532	5 750
Kratkoročno		
<i>Potraživanja od financijskih jamstava</i>	369	485
<i>Klijenti</i>	288	302
<i>Umanjenje vrijednosti potraživanja od klijenata</i>	(171)	(172)
<i>Odgodeni rashodi koji se odnose na razmjenske transakcije</i>	291	236
<i>Zatezne kamate</i>	2 554	1 127
<i>ostalo</i>	167	345
	3 497	2 323
Ukupno	6 029	8 073

Zatezne kamate uglavnom se odnose na predmete koji su uključivali vlastita sredstva i obračunate kamate za jamstva koja su dala kažnjena društva. Smanjenje zateznih kamata uglavnom je povezano s ponovnim izračunima nakon presude Suda u predmetu umanjenja vrijednosti navedenom u bilješci **2.6.1.1**. Iznos koji se odnosi na Ujedinjenu Kraljevinu u tom predmetu umanjenja vrijednosti iskazan je kao kratkoročno potraživanje (1,4 milijarde EUR), dok se dugoročni iznos zateznih kamata (0,6 milijardi EUR) odnosi isključivo na države članice.

Potraživanje od ugovora o financijskom jamstvu predstavlja buduću naknadu koju EU očekuje za dana jamstva. Jamstva Unije većinom se daju bez naknade ili im je cijena manja od tržišne. Potraživanja od ugovora o financijskom jamstvu stoga su znatno manja od obveze za ugovore o financijskom jamstvu (vidjeti bilješku **2.11.2.**). Od ukupnog iznosa potraživanja od ugovora o financijskom jamstvu, koji je na dan 31. prosinca 2022. iznosio 2 201 milijun EUR, iznos od 2 198 milijuna EUR klasificira se kao financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz višak ili manjak (fer vrijednost 3. razine). U usporedbi s početnim stanjem na dan 1. siječnja 2022. od 3 115 milijuna EUR, potraživanja od ugovora o financijskom jamstvu ukupno su se smanjila za 914 milijuna EUR, od čega je 344 EUR bilo posljedica jamstvenih premija primljenih 2022., a 571 milijun EUR posljedica nižih jamstvenih premija za koje se očekuje da će se primiti u budućnosti.

2.7. ZALIHE

	u milijunima EUR	
	31.12.2022.	31.12.2021.
<i>Znanstveni materijali</i>	54	58
<i>Ostalo</i>	28	26
Ukupno	82	84

2.8. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

u milijunima

	Bilješka	31.12.2022	31.12.2021
<i>Računi u riznicama i središnjim bankama</i>		21 413	20 121
<i>Tekući računi</i>		178	453
<i>Knjige blagajne</i>		8	8
<i>Prijenosi (novčana sredstva u prijenosu)</i>		–	–
<i>Bankovni računi za izvršenje proračuna</i>	2.8.1.	21 598	20 582
<i>NGEU</i>	2.8.2.	19 929	18 027
<i>Financijski instrumenti</i>	2.8.3.	2 713	2 838
<i>Novčane kazne</i>	2.8.4.	914	1 953
<i>Ostale institucije, agencije i tijela</i>		1 344	1 396
<i>Skrbnički fondovi</i>		47	65
Ukupno		46 544	44 860

2.8.1. Bankovni računi za izvršenje proračuna

Tim su naslovom obuhvaćena sredstva koja Komisija drži na bankovnim računima u svim državama članicama i državama EFTA-e (riznice ili središnje banke) te na tekućim računima u komercijalnim bankama, knjigama blagajne i gotovinskim računima. Stanje riznice na kraju 2022. rezultat je sljedećih glavnih elemenata:

- iznosa od 10,9 milijardi EUR odobrenih proračunskih sredstava koja nisu iskorištena na kraju godine, od čega se 8 milijardi EUR odnosi na namjenske prihode, 0,6 milijardi EUR odnosi se na zajmove NGEU-a, a 2,3 milijarde EUR odnose se na odobrena sredstva za plaćanje (uključujući 0,6 milijardi EUR sredstava EFJP-a),
- iznosa od 3,2 milijarde EUR koji pripada riznicama agencija kojima upravlja Komisija i koji nije iskorišten na kraju godine,
- iznosa od 5,2 milijarde EUR dodatnih tradicionalnih vlastitih sredstava koji je unovčen, ali nije unesen u proračun, i
- iznosa od 0,5 milijardi EUR konačnih novčanih kazni koji još nije unesen u proračun.

2.8.2. NGEU

NGEU drži novac na bankovnom računu u Europskoj središnjoj banci (ESB). Zahvaljujući provedbi diversificirane strategije financiranja u okviru instrumenta NGEU (vidjeti bilješku **2.11.**) novčani saldo instrumenta NGEU znatan je i dosegno je 19,9 milijardi EUR na dan 31. prosinca 2022. (18 milijardi EUR 2021.). Visok novčani saldo održava se kako bi se osiguralo da iznosi na bankovnom računu NGEU-a budu dostatni za ispunjavanje svih predstojećih potreba za isplata te za održavanje utvrđene sigurnosne pričuve, istodobno izbjegavajući eventualne viškove.

2.8.3. Financijski instrumenti

Sredstva u ovom naslovu uglavnom se odnose na novčane ekvivalente kojima u ime Komisije upravljaju opunomoćeni u svrhu provedbe određenih programa financijskih instrumenata financiranih iz proračuna EU-a: 1,9 milijardi EUR na dan 31. prosinca 2022., od čega se 0,6 milijardi EUR odnosi na Instrument za kreditna jamstva u okviru COSME-a – vidjeti bilješku **4.1.2.** Obuhvaća i novac i novčane ekvivalente u iznosu od 0,3 milijarde EUR koji se drže u zajedničkom fondu za rezervacije i na kraju godine još nisu uloženi u vrijednosne papire i novčane ekvivalente (kratkoročni komercijalni zapisi) u iznosu od 0,4 milijarde EUR iz Inovacijskog fonda kojim upravlja EIB – vidjeti bilješku **2.4.2.1.** Ovaj naslov ne obuhvaća sigurnosnu pričuvu za likvidnost povezanu sa zajedničkim fondom za rezervacije (0,3 milijarde EUR na dan 31. prosinca 2022.), koja se drži u središnjoj riznici Komisije. Novčana sredstva iz financijskih instrumenata mogu se iskoristiti samo za predmetne programe.

2.8.4. Novčane kazne

Riječ je ponajprije o novčanim sredstvima koja se odnose na novčane kazne koje je izrekla Komisija u postupcima koji još traju. Ta se sredstva drže na posebnim depozitnim računima koji se ne koriste za druge aktivnosti. U slučaju da je podnesena žalba ili da nije poznato hoće li poduzeće kojem je izrečena novčana kazna podnijeti žalbu, osnovni iznos prikazan je kao nepredviđena obveza u bilješci **4.2.1.** Od 2010. svim novim privremeno naplaćenim novčanim kaznama upravlja Komisija preko fonda BUFI i one se ulažu u financijske instrumente kategorizirane kao neizvedena financijska imovina po fer vrijednosti kroz višak ili manjak (vidjeti bilješku **2.4.2.**). Smanjenje novca u vezi s novčanim kaznama na kraju 2022. posljedica je povrata privremeno plaćene novčane kazne društvu Intel u iznosu od 1 060 milijuna EUR u veljači 2022. nakon presude Općeg suda EU-a u predmetu Intel Corporation protiv Komisije.

OBVEZE

2.9. MIROVINE I OSTALA PRIMANJA ZAPOSLENIKA

2.9.1. Neto obveze za primanja zaposlenika

u milijunima
EUR

	Mirovinski sustav za europske dužnosnike	Drugi mirovinski sustavi	Zajednički sustav zdravstvenog osiguranja	31.12.2022. Ukupno	31.12.2021. Ukupno
Obveza za definirana primanja	73 126	1 880	6 064	81 070	122 926
Imovina plana Nije primjenjivo		(63)	(390)	(453)	(460)
Neto obveze	73 126	1 817	5 674	80 617	122 466

Veliko smanjenje ukupnih obveza za primanja zaposlenika prvenstveno je rezultat smanjenja neto obveza iz mirovinskog sustava za europske dužnosnike (PSEO), najvećeg postojećeg programa. Ta se obveza iz mirovinskog sustava za europske dužnosnike smanjila uglavnom zbog aktuarskih dobitaka koji proizlaze iz promjena temeljnih financijskih pretpostavki (vidjeti bilješku 2.9.4.). To je potaknuto naglim povećanjem realne diskontne stope u godini, koja je ponovno postala pozitivna nakon što je tri uzastopne godine bila negativna. Međutim, važno je napomenuti da iako povećanje ili smanjenje realne diskontne stope utječe na iznos obveze na kraju godine, ono ne mijenja iznos primanja koja će se u narednim godinama morati platiti korisnicima iz proračuna Unije.

Nastalo smanjenje obveze djelomično je neutralizirano povećanjem uzrokovanim činjenicom da su prava obračunata tijekom godine na temelju rada u službi veća od primanja isplaćenih tijekom godine. Usto postoji povećanje zbog godišnjeg troška kamata (diskontiranje obveze).

Mirovinski sustav za europske dužnosnike

Ta obveze za definirana primanja predstavlja sadašnju vrijednost očekivanih budućih plaćanja koja će Unija morati izvršiti za podmirenje mirovinskih obveza nastalih na temelju tekućeg i minulog rada zaposlenika. Riječ je o sustavu koji je stalno aktivan i u okviru kojeg se sva plaćanja koja se na godišnjoj osnovi moraju izvršiti uključuju svake godine u proračun EU-a.

U skladu s člankom 83. Pravilnika o osoblju, isplata primanja predviđenih mirovinskim sustavom za osoblje iskazuje se u proračunu Unije kao rashod. Sustav se financira na temelju zamišljenog iznosa doprinosa i države članice zajednički jamče za isplatu tih primanja. Od osnovnih plaća aktivnih dužnosnika oduzima se obvezni doprinos za mirovinsko osiguranje koji trenutačno iznosi 10,1 %. Ti se doprinosi smatraju prihodima godišnjeg proračuna i njima se pridonosi financiranju općih rashoda Unije, vidjeti i bilješku 3.8.

Obveze iz mirovinskog sustava procijenjene su na temelju broja osoblja PSEO-a (aktivnog, umirovljenog i ranije aktivnog osoblja s invalidskim mirovinama i uzdržavanih osoba preminulog osoblja) na dan 31. prosinca 2022. i pravila iz Pravilnika o osoblju primjenjivih na isti datum. To je vrednovanje provedeno u skladu s računovodstvenim odredbama MRSJS-a 39 (te time i računovodstvenim pravilom EU-a br. 12).

Drugi mirovinski sustavi

Riječ je o obvezama koje se odnose na mirovinske obveze prema postojećim i bivšim osiguranicima iz Komisije, Suda, Revizorskog suda, Vijeća, Europskog ombudsmana i Europskog nadzornika za zaštitu podataka. U ovaj naslov unose se i obveze koje se odnose na mirovine članova Europskog parlamenta.

Zajednički sustav zdravstvenog osiguranja

Osim za prethodno navedene mirovinske sustave, vrednovanje se provodi i za predviđene obveze Unije prema Zajedničkom sustavu zdravstvenog osiguranja za troškove zdravstvene zaštite, koji se dužnosnicima moraju pokriti u razdoblju nakon prestanka radnog odnosa (bez njihovih doprinosa). Kako

je navedeno u bilješci **1.5.10.**, za izračun ove obveze u obzir se uzima cijelo razdoblje aktivnog rada u službi, pri čemu se vodi računa o tome da se dosljedno obračunaju primanja zaposlenika iz mirovinskog sustava i sustava zdravstvenog osiguranja nakon prestanka radnog odnosa.

Vodeći računa o obvezi vjernog prikazivanja ekonomske suštine osnovne transakcije, kako je propisano EAR-om i MRSJS-om, pri raspodjeli primanja na godine staža MRSJS 39 nije se strogo tumačio. Kad bi se troškovi usluga za Zajednički sustav zdravstvenog osiguranja u cijelosti obračunali za razdoblje od 10 godina za sve dužnosnike, a ne za razdoblje aktivne službe zaposlenika, učinak takvog pristupa na obveze pod pokroviteljstvom poslodavca na kraju godine bilo bi povećanje od 1,2 milijarde EUR. Međutim, kako je već navedeno, taj stroži pristup ne bi bio u skladu s kvalitativnim značajkama vjernog prikazivanja i zato se tako dobivene informacije ne bi mogle smatrati pouzdanima u skladu s računovodstvenim pravilom EU-a br. 1 i Konceptualnim okvirom MRSJS-a. Na tu procjenu uvelike utječu promjene administrativnog statusa trenutačno zaposlenih (osobito broj zaposlenih na određeno vrijeme za koje se pretpostavlja da će u budućnosti postati dužnosnici).

2.9.2. Promjena sadašnje vrijednosti obveze za definirana primanja

Sadašnja vrijednost obveze za definirana primanja sadašnja je vrijednost diskontiranih očekivanih budućih plaćanja potrebnih za podmirenje obveza nastalih na temelju tekućeg i minulog rada zaposlenika.

U nastavku se analiziraju promjene vrijednosti obveze za definirana primanja u tekućoj godini:

	u milijunima EUR			
	Mirovinski sustav za europske dužnosnike	Drugi mirovinski sustavi	Zajednički sustav zdravstvenog osiguranja	Ukupno
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2021.	109 679	2 600	10 647	122 926
Priznato u izvještaju o financijskom rezultatu				
<i>Tekući trošak rada</i>	4 575	118	310	5 003
<i>Troškovi kamata</i>	1 096	18	106	1 220
<i>Trošak minulog rada</i>	–	28	–	28
Priznato u neto imovini				
<i>Ponovna mjerenja obveza za primanja zaposlenika</i>				
<i>Aktuarski (dobici)/gubici koji proizlaze iz iskustva</i>	1 226	54	(267)	1 014
<i>Aktuarski (dobici)/gubici koji proizlaze iz demografskih pretpostavki</i>	78	1	11	91
<i>Aktuarski (dobici)/gubici koji proizlaze iz financijskih pretpostavki</i>	(41 533)	(862)	(4 642)	(47 036)
ostalo				
<i>Isplaćena primanja</i>	(1 996)	(78)	(102)	(2 176)
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2022.	73 126	1 880	6 064	81 070

Tekući trošak rada je povećanje sadašnje vrijednosti obveze za definirana primanja koja nastaje na temelju tekućeg rada članova osoblja u aktivnoj službi.

Troškovi kamata odnose se na povećanje sadašnje vrijednosti obveze za definirana primanja zaposlenika tijekom razdoblja jer su obveze za primanja jedno razdoblje bliže namirenju.

Aktuarski dobiti i gubici koji proizlaze iz usklađenja na temelju iskustva odnose se na razlike između onoga što se očekivalo na temelju aktuarskih pretpostavki iz prethodne godine za 2022. i onoga što se u 2022. uistinu dogodilo.

Aktuarski dobici i gubici koji proizlaze iz promjena aktuarskih pretpostavki (demografske varijable kao što su fluktuacija i smrtnost zaposlenika te financijske varijable kao što su diskontne stope i očekivane stope povećanja plaća) nastaju kad se te pretpostavke ažuriraju kako bi se u obzir uzele promjene temeljnih uvjeta.

Primanja (primjerice mirovine ili naknade liječničkih troškova) se isplaćuju tijekom godine u skladu s pravilima sustava. Ta isplaćena primanja dovode do smanjenja obveze za definirana primanja.

2.9.3. Imovina plana

	u milijunima EUR		
	Drugi mirovinski sustavi	Zajednički sustav zdravstvenog osiguranja	Ukupno
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2021.	74	386	460
<i>Neto promjena imovine plana</i>	<i>(11)</i>	<i>5</i>	<i>(7)</i>
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2022.	63	390	453

2.9.4. Aktuarske pretpostavke – primanja zaposlenika

U nastavku su prikazane glavne aktuarske pretpostavke koje se primjenjuju pri vrednovanju Unijinih dvaju osnovnih sustava za primanja zaposlenika:

	2022.	2021.
Mirovinski sustav za europske dužnosnike		
<i>Nominalna diskontna stopa</i>	<i>3,6 %</i>	<i>1,0 %</i>
<i>Očekivana stopa inflacije</i>	<i>2,4 %</i>	<i>2,0 %</i>
<i>Realna diskontna stopa</i>	<i>1,1 %</i>	<i>(1,0) %</i>
<i>Očekivana stopa budućeg povećanja plaća</i>	<i>1,5 %</i>	<i>1,8 %</i>
<i>Dob za umirovljenje</i>	<i>63/64/66</i>	<i>63/64/66</i>
Zajednički sustav zdravstvenog osiguranja		
<i>Nominalna diskontna stopa</i>	<i>3,6 %</i>	<i>1,0 %</i>
<i>Očekivana stopa inflacije</i>	<i>2,4 %</i>	<i>2,0 %</i>
<i>Realna diskontna stopa</i>	<i>1,1 %</i>	<i>(1,0) %</i>
<i>Očekivana stopa budućeg povećanja plaća</i>	<i>1,6 %</i>	<i>1,9 %</i>
<i>Stope kretanja troškova zdravstvene zaštite</i>	<i>2,3 %</i>	<i>2,5 %</i>
<i>Dob za umirovljenje</i>	<i>63/64/66</i>	<i>63/64/66</i>

Stope smrtnosti za 2022. temelje se na tablici duljine života javnih službenika Unije – EULT 2018., koja uključuje dinamički trend tijekom razdoblja od 20 godina.

Nominalna diskontna stopa utvrđuje se kao vrijednost beskuponskih ugovora o razmjeni u eurima (s dospeljećem od 18 godina od prosinca 2022. za Mirovinski program za europske dužnosnike (PSEO) i 20 godina za Zajednički sustav zdravstvenog osiguranja). Primijenjena je očekivana stopa inflacije tijekom istovrijednog razdoblja. Mora se odrediti empirijski, na temelju očekivanih vrijednosti izraženih obveznicama s indeksom klauzulom na europskim financijskim tržištima. Realna diskontna stopa izračunava se na temelju nominalne diskontne stope i očekivane dugoročne stope inflacije.

Naglo povećanje nominalnih stopa 2022. dovelo je do općenitog povećanja realne diskontne stope, čime je preokrenut raniji negativan trend i pridonijelo se znatnim aktuarskim dobicima koji proizlaze iz financijskih pretpostavki tijekom godine.

2.9.5. Analiza osjetljivosti

Analiza osjetljivosti temelji se na simulacijama u kojima se mijenja vrijednost dotičnih pretpostavki, dok ostalo ostaje isto.

Osjetljivost mirovinskog sustava za europske dužnosnike

Promjena predviđene kamatne stope od deset postotnih bodova (0,1 %) imala bi sljedeće učinke:

u milijunima EUR				
	2022.		2021.	
	Povećanje od 0,1 %	Smanjenje od 0,1 %	Povećanje od 0,1 %	Smanjenje od 0,1 %
Obveza za definirana primanja	(1 316)	1 352	(2 464)	2 544

Promjena očekivane stope povećanja plaća od deset postotnih bodova (0,1 %) imala bi sljedeće učinke:

u milijunima EUR				
	2022.		2021.	
	Povećanje od 0,1 %	Smanjenje od 0,1 %	Povećanje od 0,1 %	Smanjenje od 0,1 %
Obveza za definirana primanja	1 312	(1 280)	2 414	(2 345)

Promjena predviđene dobi za umirovljenje za jednu godinu imala bi sljedeće učinke:

u milijunima EUR				
	2022.		2021.	
	Povećanje od jedne godine	Smanjenje od jedne godine	Povećanje od jedne godine	Smanjenje od jedne godine
Obveza za definirana primanja	(727)	988	(1 155)	1 527

Osjetljivost zajedničkog sustava zdravstvenog osiguranja

Promjena predviđene stope kretanja troškova zdravstvene zaštite od deset postotnih bodova imala bi sljedeće učinke:

u milijunima EUR				
	2022.		2021.	
	Povećanje od 0,1 %	Smanjenje od 0,1 %	Povećanje od 0,1 %	Smanjenje od 0,1 %
Ukupni iznos tekućeg troška rada i troškova kamata uključenih u neto periodične troškove zdravstvene zaštite zaposlenika nakon prestanka radnog odnosa	10	(10)	13	(12)
Obveza za definirana primanja	148	(144)	317	(307)

Promjena predviđene kamatne stope od deset postotnih bodova (0,1 %) imala bi sljedeće učinke:

u milijunima EUR				
	2022.		2021.	
	Povećanje od 0,1 %	Smanjenje od 0,1 %	Povećanje od 0,1 %	Smanjenje od 0,1 %
Obveza za definirana primanja	(118)	121	(265)	274

Promjena očekivane stope povećanja plaća od deset postotnih bodova (0,1 %) imala bi sljedeće učinke:

u milijunima EUR				
	2022.		2021.	
	Povećanje od 0,1 %	Smanjenje od 0,1 %	Povećanje od 0,1 %	Smanjenje od 0,1 %
Obveza za definirana primanja	(23)	22	(42)	41

Promjena predviđene dobi za umirovljenje za jednu godinu imala bi sljedeće učinke:

	2022.		2021.	
	Povećanje od jedne godine	Smanjenje od jedne godine	Povećanje od jedne godine	Smanjenje od jedne godine
<i>Obveza za definirana primanja</i>	(173)	184	(317)	334

u milijunima EUR

2.10. REZERVACIJE

u milijunima
EUR

	Iznos na dan 31.12.2021.	Dodatne rezervacij e	Poništeni iznosi neiskorište nih rezervacij a	Iznosi iskorišten ih rezervacij a	Prijenos između kategorija	Promjena procjene	Iznos na dan 31.12.2022.
<i>Sudski postupci:</i>							
<i>Poljoprivreda</i>	354	222	(83)	(216)	–	–	277
<i>Ostalo</i>	22	54	(3)	(2)	(0)	0	71
<i>Razgradnja nuklearnih postrojenja</i>	2 440	–	–	(38)	–	(657)	1 745
<i>Financijske rezervacije</i>	1	–	–	–	–	0	1
<i>Ostalo</i>	530	494	(249)	(100)	0	2	677
Ukupno	3 348	770	(336)	(356)	0	(654)	2 771
Dugoročno	2 950	242	(85)	(218)	(36)	(654)	2 199
Kratkoročno	398	527	(251)	(138)	36	(0)	571

Rezervacije su pouzdano procijenjeni iznosi koji proizlaze iz prošlih događaja i koji će se u budućnosti vjerojatno morati isplatiti iz proračuna EU-a.

Sudski postupci

Procjena iznosa koje će po isteku godine vjerojatno trebati isplatiti u vezi s nekoliko sudskih postupaka u tijeku. Iznosi za poljoprivredu odnose se na sudske postupke država članica u vezi s odlukama o potvrdi sukladnosti za EFJP i EPFRR.

Razgradnja nuklearnih postrojenja

Osnova za rezervacije ažurirana je 2017. u skladu sa „Strategijom razgradnje i upravljanja otpadom JRC-a (D&WMP) – ažurirano 2017.“. Revizija strategije, zajedno s proračunskim i kadrovskim potrebama, provedena je zajedno s neovisnom stručnom skupinom zaduženom za reviziju strategije D&WMP i najbolja je dostupna procjena sredstava i osoblja potrebnih za dovršetak razgradnje objekata na lokacijama JRC-a u Ispri, Geelu, Karlsruheu i Pettenu.

U skladu s računovodstvenim pravilima EU-a, ta je rezervacija indeksirana za inflaciju i potom diskontirana na njezinu neto sadašnju vrijednost (uz primjenu krivulje ugovora o razmjeni u eurima). Na dan 31. prosinca 2022. rezervacije su iznosile 1 745 milijuna EUR, podijeljene između iznosa za koje se očekuje da će biti iskorišteni u 2023. (35 milijuna EUR) i nakon toga (1 710 milijuna EUR). Smanjenje u odnosu na 2021. uglavnom je rezultat naglog povećanja diskontnih stopa koje su primijenjene na procijenjene buduće troškove.

Važno je napomenuti da bi bitne neizvjesnosti svojstvene dugoročnom planiranju razgradnje nuklearnih postrojenja mogle utjecati na ovu procjenu koja bi se u budućnosti mogla značajno povećati. Glavni uzroci neizvjesnosti odnose se na krajnje stanje lokacije za razgradnju objekata, nuklearni materijal, upravljanje otpadom i njegovo zbrinjavanje, nepotpune i nepostojeće nacionalne regulatorne okvire, složene i dugotrajne postupke ishođenja dozvola i buduća kretanja na tržištu razgradnje.

2.11. FINANCIJSKE OBVEZE

u milijunima EUR

	Bilješka	31.12.2022.	31.12.2021.
Dugoročno			
Financijske obveze po amortiziranom trošku	2.11.1.	323 798	214 824
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz višak ili manjak	2.4.2.2.	9	5
Obveze za financijska jamstva	2.11.2.	177	146
		323 985	214 974
Kratkoročno			
Financijske obveze po amortiziranom trošku	2.11.1.	22 022	23 501
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz višak ili manjak	2.4.2.2.	15	–
Obveze za financijska jamstva	2.11.2.	6 279	7 648
		28 316	31 149
Ukupno		352 301	246 123

2.11.1. Financijske obveze po amortiziranom trošku

u milijunima EUR

	Bilješka	31.12.2022.	31.12.2021.
Uzeti zajmovi za NGEU i financijsku pomoć	2.11.1.1.	344 303	236 720
Ostale financijske obveze	2.11.1.2.	1 517	1 605
Ukupno		345 820	238 325
Dugoročno		323 798	214 824
Kratkoročno		22 022	23 501

2.11.1.1. Uzeti zajmovi za NGEU i financijsku pomoć

u
milijunima
EUR

	NGEU	SURE	MEFS	BOP	MFP	Euratom	Ukupno
Ukupno na dan 31.12.2021.	91 000	90 567	47 138	201	7 464	351	236 720
Novi uzeti zajmovi – nominalni iznos	150 267	8 718	2 200	–	7 535	–	168 720
Otplate	(53 381)	–	(2 700)	–	(10)	(23)	(56 114)
Promjene knjigovodstvene vrijednosti	(4 758)	(155)	(51)	0	(60)	0	(5 023)
Ukupno na dan 31.12.2022.	183 129	99 130	46 587	201	14 929	327	344 303
Dugoročno	165 546	99 026	42 666	200	14 798	314	322 549
Kratkoročno	17 583	104	3 921	1	131	14	21 754

Uzeti zajmovi uglavnom se odnose na dugoročne obveznice, osim za NGEU, za koji postoje kratkoročne obveznice EU-a u iznosu od 17 milijardi EUR (2021.: 20 milijardi EUR). Osim uzetih zajmova za NGEU (vidjeti u nastavku), svi su zajmovi naizmjenični, što znači da postoje odgovarajući zajmovi po istim uvjetima (isti uvjeti, kamate, dospeljeća itd.) – vidjeti bilješku **2.4.1.1.**

Uzetim zajmovima za NGEU financiraju se zajmovi i bespovratna potpora u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost te drugi programi VFO-a. Postoji dvogodišnji plan uzimanja zajmova koji se temelji na predviđanjima odljeva za zajmove i bespovratnu potporu. Komisija provodi diversificiranu strategiju financiranja te različite instrumente dugoročnog i kratkoročnog financiranja, što joj omogućuje da državama članicama korisnicima ponudi dugoročne zajmove po povoljnim uvjetima. Troškovi posudbe zatim se, u skladu s jedinstvenim pristupom, raspodjeljuju korisnicima zajmova i u proračun Unije (za nepovratnu potporu).

U kontekstu diversificirane strategije financiranja u okviru NGEU-a Komisija izdaje kratkoročne obveznice (tri ili šest mjeseci), koje se mogu otplatiti iste ili sljedeće godine. Na takva kratkoročna zaduživanja odnosi se iznos od 53,4 milijarde EUR u liniji „otplate” u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost. Neto dodatno zaduživanje u okviru instrumenta NGEU 2022. iznosilo je 96,9 milijardi EUR.

Linija „promjene knjigovodstvene vrijednosti” odgovara promjeni obračunatih kamata i promjenama premija/diskonta (nove premije/diskonti i amortizacija).

Linija „promjena knjigovodstvene vrijednosti” za NGEU uglavnom se odnosi na diskonte na izdanja obveznica 2022. Kad su kuponske stope niže od tržišnih, zajmoprimac dobiva manje od nominalne vrijednosti uzetog zajma. Razlika je iznos diskonta. To se postupno amortizira kao financijski trošak i dio je izračuna efektivne kamatne stope zajma.

Osim EZUČ-a u likvidaciji, otplata navedenih uzetih zajmova u konačnici je pokrivena jamstvima iz proračuna EU-a (vidjeti bilješku **2.4.1.1.**), odnosno za njih jamči svaka država članica.

Efektivne kamatne stope za uzete zajmove (izražene kao raspon kamatnih stopa)

	31.12.2022.	31.12.2021.
NGEU	(0,49) %-3,41 %	(0,95) %-0,74 %
SURE	(0,48) %-2,78 %	(0,48) %-0,77 %
MEFS	(0,03) %-3,79 %	(0,03) %-3,79 %
BOP	2,95 %	2,95 %
MFP	(0,14) %-3,70 %	(0,14) %-3,70 %
Euratom	(0,08) %-1,53 %	(0,08) %-1,58 %

2.11.1.2. Ostale financijske obveze

	u milijunima EUR	
	31.12.2022.	31.12.2021.
Dugoročno		
Obveze po financijskom najmu	847	1 017
Zgrade za koje je najam plaćen u obrocima	296	291
Ostalo	106	133
	1 249	1 441
Kratkoročno		
Obveze po financijskom najmu	103	103
Zgrade za koje je najam plaćen u obrocima	48	54
Novčane kazne koje treba nadoknaditi	-	-
Ostalo	117	6
	268	164
Ukupno	1 517	1 605

Obveze po financijskom najmu

	u milijunima EUR		
	Buduću iznosi koje treba platiti		
	< 1 godine	1–5 godina	> 5 godina
Zemljište i zgrade	97	393	447
Ostala dugotrajna imovina	6	7	-
Ukupno na dan 31.12.2022.	103	400	447
Kamate	39	124	74
Ukupna buduća minimalna plaćanja najma na dan 31.12.2022.	143	524	521
Ukupna buduća minimalna plaćanja najma na dan 31.12.2021.	145	619	631
			1 395

Prethodno navedeni iznosi koji se odnose na najam i zgrade morat će se financirati iz budućih proračuna.

2.11.2. Obveze za financijska jamstva

u milijunima
EUR

	31.12.2022.		31.12.2021.	
	Potraživanja od financijskih jamstava (bilješka 2.6.2.)	Obveze za financijska jamstva	Potraživanja od financijskih jamstava (bilješka 2.6.2.)	Obveze za financijska jamstva
<i>Programi proračunskog jamstva EU-a</i>				
<i>Jamstvo iz EFSU-a</i>	2 039	2 178	2 917	3 618
<i>Jamstva iz EIB-ova mandata za vanjsko kreditiranje</i>	47	2 358	106	2 569
<i>Jamstvo EFOR-a</i>	3	180	2	139
<i>Jamstvo programa InvestEU</i>	46	332	–	–
<i>Jamstvo instrumenta NDICI EU</i>	0	203	–	4
	2 134	5 252	3 024	6 330
<i>Programi financijskih instrumenata EU-a</i>				
<i>COSME</i>	0	617	0	780
<i>Obzor 2020.</i>	37	422	59	410
<i>Ugovori o međupalutnoj zamjeni</i>	–	60	–	110
<i>Ostalo</i>	29	106	32	165
	66	1 204	90	1 464
Ukupno	2 201	6 456	3 115	7 794
<i>Dugoročno</i>	<i>1 832</i>	<i>177</i>	<i>2 630</i>	<i>146</i>
<i>Kratkoročno</i>	<i>369</i>	<i>6 279</i>	<i>485</i>	<i>7 648</i>

Unija primjenjuje prikaz na bruto osnovi za ugovore o financijskom jamstvu, u okviru kojeg se prihodi koje još treba primiti na temelju jamstva priznaju kao potraživanja od ugovora o financijskom jamstvu (iskazana pod naslovom potraživanja od razmjenskih transakcija – vidjeti bilješku **2.6.2.**), dok se obveza za financijska jamstva priznaje kao obveza EU-a za pokriće budućih aktivacija jamstva.

Jamstvo EFSU-a i jamstvo u okviru mandata za vanjsko kreditiranje i dalje su financijski najznačajniji programi financijskih jamstava, s obvezom za financijska jamstva u iznosu od 2 178 milijuna EUR odnosno 2 358 milijuna EUR. Dok u zamjenu za jamstvo EFSU-a Unija ima pravo na očekivanu naknadu od 2 039 milijuna EUR, koja se priznaje kao potraživanje od financijskih jamstava i koja u velikoj mjeri pokriva obvezu, očekivani prihodi od jamstva u okviru mandata za vanjsko kreditiranje iznose 47 milijuna EUR i pokrivaju samo mali dio jamstva. To je posljedica visokog udjela Unijina subvencioniranja jamstva u okviru mandata za vanjsko kreditiranje. U 2022. potpisani su novi sporazumi o jamstvu u okviru programa InvestEU i NDICI, što je dovelo do priznavanja novih obveza za financijska jamstva (vidjeti i bilješku **4.1.1.**).

Većina preostalih programa jamstva EU-a, osobito oni predviđeni za rizičnije financiranje MSP-ova ili sektora inovacija, ne uključuje naknadu. Za dodatne informacije o jamstvima u okviru programa Obzor 2020. vidjeti bilješku **2.4.2.1.**, a o onima koja su povezana s programom COSME vidjeti bilješku **4.1.2.**

2.12. OBVEZE

u milijunima
EUR

	Bruto iznos	Usklađenja	Neto iznos na dan 31.12.2022.	Bruto iznos	Usklađenja	Neto iznos na dan 31.12.2021.
Zahtjevi za povrat troškova i računi zaprimljeni od:						
<i>Države članice</i>						
<i>EPFRR i ostali instrumenti ruralnog razvoja</i>	80	(0)	80	30	(0)	30
<i>EFRR i KF</i>	6 258	(1 614)	4 644	6 484	(1 878)	4 606
<i>ESF</i>	2 796	(368)	2 428	3 311	(596)	2 715
<i>Mehanizam za oporavak i otpornost (NGEU)</i>	24 629		24 629	19 118		19 118
<i>ostalo</i>	1 075	(170)	904	663	(58)	605
<i>privatnih i javnih subjekata</i>	1 527	(467)	1 060	1 563	(320)	1 244
Ukupni iznos zaprimljenih zahtjeva za povrat troškova i računa	36 366	(2 620)	33 745	31 169	(2 851)	28 318
EFJP	15 795	Nije primjenjivo	15 795	15 650	Nije primjenjivo	15 650
Obveze iz naslova vlastitih sredstava	3 764	Nije primjenjivo	3 764	38	Nije primjenjivo	38
Razne obveze	1 679	Nije primjenjivo	1 679	2 030	Nije primjenjivo	2 030
ostalo	357	Nije primjenjivo	357	335	Nije primjenjivo	335
Ukupno	57 961	(2 620)	55 341	49 223	(2 851)	46 372

Obveze uključuju zaprimljene račune i zahtjeve za povrat troškova koji još nisu plaćeni na kraju godine. Početno se priznaju u trenutku primitka računa / zahtjeva za povrat troškova za zatražene iznose. Te se obveze naknadno usklađuju kako bi se u obzir uzeli samo iznosi koji su prihvaćeni na temelju revizije troškova i iznosi koji se smatraju prihvatljivima. Iznosi za koje se procjenjuje da su neprihvatljivi uključeni su u stupac „Usklađenja”; najveći iznosi odnose se na strukturna djelovanja.

Znatno povećanje u odnosu na kraj prethodne godine ponajprije je posljedica pokretanja Mehanizma za oporavak i otpornost (NGEU) 2021., pri čemu su nepodmirene obveze na dan 31. prosinca 2022. iznosile 24,6 milijardi EUR. Ti iznosi predstavljaju zahtjeve za plaćanje zaprimljene krajem godine za koje je procjena ključnih etapa i ciljnih vrijednosti još bila u tijeku.

U programskom razdoblju 2014.–2020. Uredbom o zajedničkim odredbama 2013/1303 koja se primjenjuje na strukturne fondove (EFRR i ESF), Kohezijski fond te Europski fond za pomorstvo i ribarstvo (EFPR), predviđa se da će se proračun EU-a zaštititi sustavnim zadržavanjem iznosa od 10 % izvršenih međuplaćanja. Ciklus kontrole mora završiti prije veljače koja slijedi nakon završetka računovodstvene godine (1. srpnja do 30. lipnja) utvrđene Uredbom o zajedničkim odredbama nakon što upravljačka tijela provjere upravljanje, a tijela za reviziju obave revizije. Komisija provjerava dokumente o jamstvu i računovodstvenu dokumentaciju koje su dostavila relevantna tijela država članica. Konačna isplata / konačni povrat sredstava provodi se tek nakon što se provede procjena i prihvati računovodstvena dokumentacija. Zadržani iznos u skladu s tom odredbom na kraju 2022. iznosio je ukupno 8,8 milijardi EUR. Na temelju informacija koje su države članice dostavile u svojoj računovodstvenoj dokumentaciji procijenjeno je da dio tog iznosa (1,3 milijarde EUR) nije prihvatljiv te je uključen u stupac „Usklađenja”.

Zahtjevi za prethodno financiranje

Osim navedenih iznosa, na kraju 2022. zaprimljeni su zahtjevi za prethodno financiranje u iznosu od 3 milijarde EUR koji na kraju godine još nisu bili plaćeni. U skladu s računovodstvenim pravilima EU-a, ti iznosi nisu knjiženi kao obveze.

Obveze iz naslova vlastitih sredstava

Obveze iz naslova vlastitih sredstava odnose se na doprinose država članica u proračun Unije koji će se nadoknaditi na kraju godine. Izmjene proračuna provode se u skladu s člankom 10.a stavkom 3. Uredbe

br. 609/2014. Veliki saldo na dan 31. prosinca 2022. rezultat je donošenja izmjene proračuna br. 5/2022 23. studenoga 2022. U skladu s tom pravnom odredbom iznosi dobiveni na temelju te izmjene vraćeni su državama članicama na prvi radni dan u siječnju 2023.

2.13. OBRAČUNATI RASHODI I ODGOĐENI PRIHODI

	u milijunima EUR	
	31.12.2022.	31.12.2021.
<i>Obračunati rashodi</i>	85 870	77 819
<i>Odgođeni prihodi</i>	127	126
<i>Ostalo</i>	167	123
Ukupno	86 164	78 068

Obračunati rashodi raspoređeni su kako slijedi:

	u milijunima EUR	
	31.12.2022.	31.12.2021.
<i>Mehanizam za oporavak i otpornost (NGEU)</i>	17 188	8 263
<i>EFJP</i>	25 316	25 241
<i>EPFRR i ostali instrumenti za ruralni razvoj</i>	19 625	19 245
<i>EFRR i KF</i>	8 741	10 710
<i>ESF</i>	3 366	3 499
<i>ostalo</i>	11 633	10 859
Ukupno	85 870	77 819

Obračunati rashodi odnose se na priznate troškove za koje Unija tek mora zaprimiti zahtjeve za povrat troškova. Za kohezijsku politiku smanjenje se uglavnom odnosi na činjenicu da je razdoblje 2014.–2020. u završnoj fazi. Osim toga, provedba za tekuće programsko razdoblje prilično je spora i zbog toga nije bilo priznavanja obračunanih troškova za razdoblje 2021.–2027. S druge strane, povećali su se obračunani troškovi za Mehanizam za oporavak i otpornost jer države članice napreduju u provedbi reformi i ulaganja te ispunjavaju ključne etape.

NETO IMOVINA

2.14. PRIČUVE

	Bilješka	u milijunima EUR	
		31.12.2022.	31.12.2021.
Ostale pričuve		1 312	1 325
Ukupno		1 312	1 325

Iznos se odnosi prvenstveno na pričuve EZUČ-a u likvidaciji (865 milijuna EUR) za imovinu Istraživačkog fonda za ugljen i čelik, koje su izdvojene u kontekstu likvidacije EZUČ-a u likvidaciji, te na pričuvu Ureda Europske unije za intelektualno vlasništvo (293 milijuna EUR).

2.15. IZNOSI KOJI ĆE SE ZATRAŽITI OD DRŽAVA ČLANICA

	u milijunima EUR	
Iznosi koji će se zatražiti od država članica na dan		83 624
Proračunski rezultat iz 2021. pripisan državama članicama		3 227
Ponovna mjerenja obveza za primanja zaposlenika		(46 048)
ostalo		(115)
Poslovni rezultat godine		91 949
Ukupni iznosi koji će se zatražiti od država članica na dan		132 637

Ovaj iznos predstavlja dio rashoda koji su EU nastali do 31. prosinca i koji se moraju financirati iz budućih proračuna. Mnogi rashodi priznaju se u skladu s računovodstvenim pravilima na temelju načela nastanka poslovnih događaja u godini N iako mogu biti plaćeni u godini N + 1 (ili kasnije) te su stoga financirani iz proračuna za godinu N + 1 (ili kasnije). Zbog uključivanja tih obveza u računovodstvenu dokumentaciju, u kombinaciji s činjenicom da se odgovarajući iznosi financiraju iz budućih proračuna, obveze na kraju godine u velikoj mjeri premašuju imovinu. Najveći iznosi koje treba istaknuti odnose se na zajmove uzete u odnosu na bespovratnu potporu u okviru NGEU-a, aktivnosti EFJP-a i obveze za primanja zaposlenika.

Treba napomenuti i da sve navedeno ne utječe na rezultat izvršenja proračuna, odnosno proračunski prihodi trebali bi uvijek biti jednaki proračunskim rashodima ili veći od njih, a svaki višak prihoda vraća se državama članicama.

Ponovna mjerenja obveza za primanja zaposlenika odnose se na aktuarske dobitke i gubitke koji proizlaze iz aktuarskog vrednovanja tih obveza.

Znatno povećanje iznosa koji će se zatražiti od država članica u protekle dvije godine ponajprije je posljedica uzetih zajmova povezanih s bespovratnom potporom dodijeljenom u okviru NGEU-a u tom razdoblju.

3. BILJEŠKE UZ IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM REZULTATU

PRIHODI

PRIHODI OD NERAZMJENSKIH TRANSAKCIJA:

VLASTITA SREDSTVA

3.1. SREDSTVA NA TEMELJU BND-a

Prihodi od vlastitih sredstava osnovni su element u prihodima EU-a od poslovanja. Prihodi od BND-a (bruto nacionalni dohodak) iznose 103 880 milijuna EUR za 2022. (2021.: 115 955 milijuna EUR) i najvažnija su kategorija od četiri kategorije vlastitih sredstava. Na BND svake države članice primjenjuje se usklađeni postotak. Prihodi od BND-a koriste se za usklađivanje prihoda i rashoda, tj. njima se financira dio proračuna koji nije pokriven drugim izvorima prihoda. Smanjenje prihoda BND-a 2022. u usporedbi s 2021. objašnjava se raznim čimbenicima: uvrštavanje u proračun većeg viška za 1,5 milijardi EUR, povećanje predviđenih carina za 6,4 milijarde EUR, veći doprinos sredstava na temelju PDV-a za 1,8 milijardi EUR i veći doprinos Ujedinjene Kraljevine povezan sa Sporazumom o povlačenju (3,9 milijardi EUR).

3.2. TRADICIONALNA VLASTITA SREDSTVA

Tradicionalna vlastita sredstva uglavnom se odnose na carine od kojih države članice zadržavaju 25 % za potrebe troškova naplate te su iznosi u prethodnoj tablici iskazani bez tog odbitka. Naplata carinskih pristojbi znatno se povećala zbog gospodarskog oporavka.

3.3. SREDSTVA NA TEMELJU PDV-a

Vlastita sredstva na temelju PDV-a izračunavaju se na temelju osnovica PDV-a država članica koje su u tu svrhu usklađene s pravilima EU-a. Jedinствена stopa zahtjeva za uplatu od 0,30 % primjenjuje se na ukupan iznos prihoda od PDV-a naplaćenih za sve oporezive isporuke države članice podijeljeno s ponderiranom prosječnom stopom PDV-a. Osnovica PDV-a iznosi 50 % BND-a države članice.

3.4. VLASTITA SREDSTVA KOJA SE TEMELJE NA PLASTIČNOM OTPADU

Jedinствена stopa zahtjeva za uplatu od 0,80 EUR po kilogramu primjenjuje se na težinu nerekiciranog plastičnog ambalažnog otpada nastalog u svakoj državi članici. Nerekicirani plastični ambalažni otpad u određenoj godini izračunava se kao razlika između plastičnog ambalažnog otpada koji je nastao i plastičnog ambalažnog otpada koji je recikliran u toj godini u određenoj državi članici. Bugarska, Češka, Estonija, Grčka, Španjolska, Hrvatska, Italija, Cipar, Latvija, Litva, Mađarska, Malta, Poljska, Portugal, Rumunjska, Slovenija i Slovačka imaju pravo na posebno smanjenje godišnjih paušalnih iznosa svojih doprinosa iz vlastitih sredstava koja se temelje na plastičnom otpadu. Riječ je o relativno novim vlastitim sredstvima koja su uvedena 2021. stupanjem na snagu nove Odluke o vlastitim sredstvima 2020/2053.

PRIHODI OD NERAZMJENSKIH TRANSAKCIJA:

PRIJENOSI

3.5. NOVČANE KAZNE

Prihodi u iznosu od 915 milijuna EUR (2021.: 1 990 milijuna EUR) odnose se uglavnom na novčane kazne koje je Komisija izrekla državama članicama zbog kršenja prava EU-a (640 milijuna EUR) i novčane kazne izrečene društvima zbog kršenja pravila EU-a o tržišnom natjecanju (272 milijuna EUR).

3.6. POVRAT TROŠKOVA

	u milijunima EUR	
	2022.	2021.
Podijeljeno upravljanje	1 110	1 682
Izravno upravljanje	90	61
Neizravno upravljanje	19	51
Ukupno	1 219	1 794

U ovom naslovu uglavnom su iskazani Komisijini nalozi za povrat koji su unovčeni ili prebijeni s naknadnim plaćanjima evidentiranim u računovodstveni sustav Komisije (tj. oduzeti od njih). Nalozi za povrat izdani su radi povrata prethodno isplaćenih rashoda iz proračuna EU-a. Povrati se temelje na kontrolama, revizijama ili analizi prihvatljivosti i zato te operacije štite proračun EU-a od rashoda koji nastaju povredom prava.

Uključeni su i nalozi za povrat koje su države članice izdale korisnicima rashoda iz EFJP-a te izmjene procjena obračunatih prihoda od kraja prethodne godine do tekuće godine.

Iznosi navedeni u prethodno navedenoj tablici predstavljaju prihode koji su ostvareni izdavanjem naloga za povrat. Zbog toga ti iznosi ne mogu prikazati i ne prikazuju cijeli opseg mjera koje se poduzimaju radi zaštite proračuna EU-a, posebno za kohezijsku politiku u kojoj se, radi osiguranja korekcije neprihvatljivih rashoda, primjenjuju posebni mehanizmi, od kojih većina ne uključuje izdavanje naloga za povrat. Proračun EU-a zaštićen je i povlačenjima rashoda i povratima iznosa pretfinanciranja.

Povrati u okviru podijeljenog upravljanja čine najveći dio ukupnog povrata sredstava:

Poljoprivreda: EFJP i ruralni razvoj

U okviru EFJP-a i EPFRR-a iznosi obračunati kao prihodi godine u ovom naslovu sastoje se od financijskih ispravaka o kojima je odlučeno tijekom godine i nadoknade sredstava koje su prijavile države članice te koje su podmirene tijekom godine, kojima se dodaje neto povećanje nepodmirenih iznosa za koje su države članice prijavile da se moraju nadoknaditi na kraju godine, a povezani su s prijevarama i nepravilnostima.

Kohezijska politika

Glavni iznosi povezani s kohezijskom politikom iznosi su koje Komisija namjerava naplatiti od država članica. Taj će se povrat sredstava provesti nakon provjere i prihvaćanja računovodstvene dokumentacije koju su države članice dostavile početkom 2023. Iznosi za povrat u biti su razlika između iznosa koji su prvobitno prijavljeni kao prihvatljivi tijekom računovodstvene godine i iznosa koji su u godišnjoj računovodstvenoj dokumentaciji država članica potvrđeni kao prihvatljivi. Mali iznos znači da su kontrole uspostavljene na razini država članica omogućile otkrivanje neprihvatljivih iznosa u ranoj fazi procesa.

3.7. SPORAZUM O POVLAČENJU UJEDINJENE KRALJEVINE

Ovo se odnosi na neto iznose koje Ujedinjena Kraljevina duuguje na temelju Sporazuma o povlačenju potpisanog nakon njezina izlaska iz Unije 2020. (vidjeti bilješku **2.6.1.2.**), koji se svake godine usklađuju prema zahtjevima iz Sporazuma. Prihod je nula za 2022. i umjesto toga priznaje se rashod, koji prvenstveno nastaje zbog znatnog smanjenja nenaplaćenih potraživanja od Ujedinjene Kraljevine povezanih s mirovinama i drugim primanjima zaposlenika (članak 142.), kao i dodatnih iznosa koji se plaćaju Ujedinjenoj Kraljevini u vezi s vlastitim sredstvima (članak 136.).

3.8. OSTALI PRIHODI OD NERAZMJENSKIH TRANSAKCIJA

	u milijunima EUR	
	2022.	2021.
<i>Doprinosi država članica za inovacijski fond</i>	3 192	2 187
<i>Porezi i doprinosi za osoblje</i>	1 439	1 367
<i>Doprinosi trećih zemalja</i>	1 307	1 056
<i>Doprinosi država članica za ESI i vanjsku pomoć</i>	204	199
<i>Prijenos imovine</i>	321	356
<i>Proračunska usklađenja</i>	3 246	1 245
<i>Usklađenje rezervacija</i>	991	65
<i>Ostalo</i>	695	261
Ukupno	11 395	6 737

Doprinosi država članica Inovacijskom fondu su prihodi koji se uglavnom odnose na prodaju emisijskih jedinica i koji će se iskoristiti za potporu inovativnim tehnologijama s niskom razinom emisija ugljika.

Prihodi od poreza i doprinosa za osoblje odnose se prvenstveno na odbitke od plaća zaposlenika. Doprinosi za mirovinsko osiguranje i porez na dohodak predstavljaju najznačajnije iznose u toj kategoriji.

Doprinosi trećih zemalja uglavnom su doprinosi zemalja EFTA-e (646 milijuna EUR) te financijski doprinosi trećih zemalja programu Obzor Europa (427 milijuna EUR) i ERASMUS+ (145 milijuna EUR).

Doprinosi država članica odnose se uglavnom na 165 milijuna EUR za financiranje Instrumenta za izbjeglice u Turskoj.

Proračunska usklađenja uglavnom predstavljaju proračunski višak iz prethodne godine, koji je iznosio 3 227 milijuna EUR (2021.: 1 769 milijuna EUR).

Povećanje prihoda koje se odnosi na rezervacije uglavnom je posljedica smanjenja rezervacija za razgradnju nuklearnih postrojenja (vidjeti bilješku **2.10.**).

Ostali prihodi od nerazmjenskih transakcija uključuju doprinose države domaćina i država članica Fuziji za energiju, Europskom zajedničkom poduzeću za ITER i razvoj energije fuzije (155,5 milijuna EUR), i usklađenje za umanjeње vrijednosti naplativih tradicionalnih vlastitih sredstava (189 milijuna EUR).

PRIHODI OD RAZMJENSKIH TRANSAKCIJA

3.9. FINANCIJSKI PRIHODI

u milijunima

	2022.	2021.
<i>Kamate na:</i>		
<i>zakašnjela plaćanja</i>	(927)	1 529
<i>Zajmovi</i>	1 238	1 160
<i>Uzeti zajmovi</i>	325	220
<i>Ostalo</i>	127	10
<i>Prihodi od ugovora o financijskom jamstvu</i>	1 282	987
<i>Dobit po financijskoj imovini ili obvezama po fer vrijednosti kroz višak ili</i>		
<i>Neizvedenice</i>	128	324
<i>Izvedenice</i>	294	815
<i>Dividende</i>	114	30
<i>Ostalo</i>	20	16
Ukupno	2 602	5 092

Prihodi od zateznih kamata uglavnom proizlaze iz nepodmirenih novčanih kazni i doprinosa na temelju vlastitih sredstva koji nisu uplaćeni u roku. Negativan iznos objašnjava se znatnim smanjenjem prihoda od obračunanih zateznih kamata za predmet koji je uključivao umanjeње vrijednosti naveden u bilješci **2.6.1.1.**, s 1,4 milijarde EUR koliko je priznato 2021. na 0,4 milijarde EUR u 2022. Smanjenje od 1 milijarde EUR posljedica je presude Suda donesene u ožujku 2022. i stoga je priznato u financijskoj godini 2022.

Kamate na zajmove odnose se uglavnom na MEFS (0,8 milijardi EUR) za koji nepodmireni iznosi uglavnom imaju visoku efektivnu kamatnu stopu. Dodatne 0,2 milijarde EUR odnose se na zajmove u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost kod kojih su nove isplate 2022. imale više efektivne kamatne stope nego prošle godine. Kamate na zajmove u okviru instrumenta SURE niske su (0,2 milijarde EUR) u usporedbi s iznosom nepodmirenih zajmova. To je posljedica toga što je velik dio prošlih transakcija imao niže ili negativne kamatne stope. Vidjeti i bilješku **2.4.1.**

Prihodi od kamata na uzete zajmove uglavnom se odnose na instrumente NGEU i SURE i posljedica su negativnih efektivnih kamatnih stopa za određene prošle transakcije.

Prihodi od ugovora o financijskom jamstvu primarno se odnosi na amortizaciju obveza za financijska jamstva. Može se tumačiti kao oslobađanje Unije od obveza jamstva u razdoblju u kojem je bila spremna nositeljima jamstava nadoknaditi njihove kreditne gubitke. Na taj način priznavanje prihoda za financijska jamstva odražava protek vremena i zajamčeni opseg. Amortizacija se primjenjuje na obje vrste jamstava, ona koja uključuju naknadu i ona za koja Unija ne naplaćuje naknadu ili naplaćuje nominalnu naknadu (vidjeti bilješku **2.11.2.**). Najznačajnije jamstvo među onima koja uključuju naknadu jest jamstvo iz EFSU-a koje se daje EIB-u za dužnički portfelj dijela za infrastrukturu i inovacije, objedinjen s dužničkim portfeljima iz programa InvestEU od 2022. (vidjeti bilješku **4.1.1.**). U 2022. prihod ostvaren jamstvom iz EFSU-a koje je povezano s tim objedinjenim dužničkim portfeljima iznosio je 313 milijuna EUR.

Prihode povezane s ugovorima o financijskom jamstvu u iznosu od 1 282 milijuna EUR neutralizirali su gubici od umanjenja vrijednosti za obveze za financijska jamstva u iznosu od 362 milijuna EUR koji se odnose na aktivacije jamstva umanjene za povrat od 360 milijuna EUR i neostvarene gubitke od umanjenja vrijednosti u iznosu od 1 milijun EUR (vidjeti bilješke **3.15.** i **6.5.**). Osim toga, Komisija je subvencionirala programe financijskih jamstava (514 milijuna EUR) nenaplaćivanjem jamstvenih premija ili naplaćivanjem premija koje su niže od tržišne stope (bilješka **3.15.**). Ukupno, neto rezultat programa financijskih jamstava višak je od 406 milijuna EUR.

3.10. OSTALI PRIHODI OD RAZMJENSKIH TRANSAKCIJA

	<i>u milijunima EUR</i>	
	2022.	2021.
<i>Prihodi od naknada za pružene usluge (agencije)</i>	694	689
<i>Dobici od tečajnih razlika</i>	330	299
<i>Prodaja robe</i>	121	53
<i>Udio u neto rezultatu EIF-a</i>	24	169
<i>Prihodi povezani s dugotrajnom imovinom</i>	26	2
<i>Ostalo</i>	475	285
Ukupno	1 669	1 497

Prihodi od naknada za pružene usluge uključuju uglavnom naknade za stavljanje u promet lijekova koje naplaćuje Europska agencija za lijekove i pristojbe za žigove koje naplaćuje Ured Europske unije za intelektualno vlasništvo.

RASHODI

3.11. PODIJELJENO UPRAVLJANJE

	u milijunima EUR	
	2022.	2021.
Koje su izvršile države članice		
Europski fond za jamstva u poljoprivredi	41 031	40 829
Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj i ostali instrumenti za ruralni razvoj	16 073	15 451
Europski fond za regionalni razvoj i Kohezijski fond	43 083	46 932
Europski socijalni fond	14 649	16 727
ostalo	3 482	4 835
Ukupno	118 318	124 774

Prelazak s prethodnog razdoblja VFO-a 2014.–2020. na sadašnje razdoblje 2021.–2027. objašnjava smanjenje rashoda u kohezijskom području (EFRR, KF, ESF): troškovi prijavljeni za prethodno razdoblje smanjuju se, a troškovi povezani sa sadašnjim razdobljem niski su ponajviše zbog sporog početka provedbe u tom razdoblju.

Ostali rashodi uglavnom uključuju Europski fond za pomorstvo i ribarstvo (0,8 milijardi EUR), Fond solidarnosti Europske unije (0,9 milijardi EUR), pričuvu za prilagodbu Brexitu (0,4 milijarde EUR), Fond za azil i migracije (0,6 milijardi EUR), unutarnju sigurnost (0,4 milijarde EUR) i Fond europske pomoći za najpotrebitije (0,4 milijarde EUR).

3.12. IZRAVNO UPRAVLJANJE

	u milijunima EUR	
	2022.	2021.
Komisija	78 497	48 265
od čega Mehanizam za oporavak i otpornost (NGEU)	69 461	42 940
Izvršne agencije EU-a	14 962	14 232
Skrbnički fondovi	568	503
Ukupno	94 027	63 000

Povećanje rashoda u okviru izravnog upravljanja koje provodi Komisija odnosi se uglavnom na provedbu Mehanizma za oporavak i otpornost, istraživačke politike i vanjskog djelovanja. Glavni rashodi odnose se na Mehanizam za oporavak i otpornost (69,5 milijardi EUR), koji se uvelike povećao u odnosu na prethodnu godinu jer su države članice iskoristile dodijeljena sredstva i postigle ključne etape. Ostatak iznosa u okviru izravnog upravljanja prvenstveno se odnosi na provedbu istraživačke politike (7,4 milijarde EUR) i vanjskog djelovanja, što uključuje Instrument za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju i instrumente koji su mu prethodili (3,7 milijardi EUR), kao i operacije humanitarne pomoći (1 milijarda EUR).

Dodatan iznos od 3,1 milijarde EUR odnosi se na Instrument za povezivanje Europe, zajednički infrastrukturni fond za uvođenje pametnih mreža u području prometa, energetike i telekomunikacija.

3.13. NEIZRAVNO UPRAVLJANJE

	u milijunima EUR	
	2022.	2021.
Druge agencije i tijela EU-a	3 615	3 154
Treće zemlje	630	890
Međunarodne organizacije	4 650	3 622
Drugi subjekti	4 738	3 225
Ukupno	13 634	10 891

Iznos rashoda izvršenih na temelju neizravnog upravljanja od 6 milijardi EUR odnosi se na vanjsko djelovanje (uglavnom u područjima pretpristupne pomoći, humanitarne pomoći, međunarodne suradnje i politike susjedstva). Dodatnih 3,5 milijardi EUR odnosi se na povećanje europske konkurentnosti (primjerice u područjima istraživanja, svemirskog programa i obrazovanja).

3.14. TROŠKOVI ZAPOSLENIKA I MIROVINA

	u milijunima EUR	
	2022.	2021.
Troškovi zaposlenika	7 957	7 377
Troškovi mirovina	6 251	5 040
Ukupno	14 209	12 417

Troškovi mirovina predstavljaju elemente promjena koji su nastali nakon aktuarskog vrednovanja obveza za primanja zaposlenika, osim onih koje nisu priznate u neto imovini. Oni stoga ne predstavljaju stvarne isplate mirovina u određenoj godini, koje su znatno niže od 2,2 milijarde EUR.

3.15. FINANCIJSKI TROŠKOVI

	u milijunima EUR	
	2022.	2021.
<i>Rashodi za kamate:</i>		
Uzeti zajmovi	1 912	1 209
Zajmovi	161	146
Financijski najmovi	50	56
Ostalo	31	103
Ugovori o financijskom jamstvu – subvencionirane naknade	514	233
<i>Neto gubici od umanjenja vrijednosti:</i>		
Ugovori o financijskom jamstvu	362	947
Zajmovi i potraživanja	2 108	1 244
<i>Gubitak po financijskoj imovini ili obvezama po fer vrijednosti kroz</i>		
Neizvedenice	2 344	210
Izvedenice	126	40
Ostalo	29	13
Ukupno	7 637	4 201

Rashodi za kamate od uzetih zajmova uglavnom proizlaze iz MEFS-a (0,8 milijardi EUR), NGEU-a (0,9 milijardi EUR) i SURE-a (0,2 milijarde EUR). Kamate na zajmove u okviru instrumenta SURE znatno su niže nego za ostale programe jer velik dio njih ima niže ili negativne kamatne stope. Negativne efektivne kamatne stope za određene prošle transakcije u okviru instrumenta SURE također objašnjavaju rashod za kamate na zajmove (naizmjenični zajmovi s negativnim kamatnim stopama).

Za više detalja o rashodima koji se odnose na financijska jamstva vidjeti bilješku 3.9.

Neto gubici od umanjenja vrijednosti zajmova i potraživanja uglavnom se odnose na dodatno umanjenje vrijednosti od 2,1 milijarde EUR priznato 2022. za zajmove Ukrajini u okviru makrofinancijske pomoći i Euratoma (vidjeti bilješke 2.4.1.1. i 6.5.).

Glavni gubitak po neizvedenoj financijskoj imovini ili obvezama po fer vrijednosti kroz višak ili manjak proizlazi iz dužničkih vrijednosnih papira u zajedničkom fondu za rezervacije (1,1 milijarda EUR) i Inovacijskog fonda (0,5 milijardi EUR). Tržišne cijene obveznica pale su 2022. zbog povećanja kamatnih stopa. To je negativno utjecalo na fer vrijednost obveznica koje se drže u portfeljima EU-a, što je dovelo do priznavanja uglavnom nerealiziranog gubitka fer vrijednosti.

3.16. OSTALI RASHODI

	u milijunima EUR	
	2022.	2021.
<i>Administrativni rashodi i rashodi za IT</i>	2 321	2 105
<i>Usklađenje rezervacija</i>	769	583
<i>Rashodi povezani s dugotrajnom imovinom</i>	1 518	1 205
<i>Rashodi za upravljanja zemljištem i zgradama</i>	686	591
<i>Gubici od tečajnih razlika</i>	427	171
<i>Rashodi za poslovni najam</i>	411	447
<i>Smanjenje novčanih kazni na temelju odluke Suda</i>	1 378	15
<i>Ostalo</i>	832	645
Ukupno	8 342	5 762

Iznos iskazan u liniji „Smanjenje novčanih kazni na temelju odluke Suda” uključuje iznos od 997 milijuna EUR povezan s poništenjem novčane kazne izrečene društvu Qualcomm u siječnju 2018. zbog zlouporabe vladajućeg položaja na tržištu. U lipnju 2022. Opći sud EU-a poništio je novčanu kaznu, a Komisija nije podnijela žalbu na njegovu presudu, što je rezultiralo otpisom novčane kazne u godišnjim financijskim izvještajima za 2022.

Agregirani iznos rashoda za istraživanje i razvoj koji su u 2022. priznati kao trošak je kako slijedi:

	u milijunima EUR	
	2022.	2021.
<i>Troškovi istraživanja</i>	430	401
<i>Nekapitalizirani troškovi razvoja</i>	133	122
Ukupno	563	523

3.17. IZVJEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA PREMA NASLOVU VIŠEGODIŠNJEG FINACIJSKOG OKVIRA (VFO)

u milijunima
EUR

	Jedinstveno tržište, inovacije i digitalizacija	Kohezija i vrijednosti	Prirodni resursi i okoliš	Migracije i upravljanje granicama	Otpornost, sigurnost i obrana	Susjedstvo i svijet	Europska javna uprava	Nije dodijeljeno naslovu VFO-a*	Ukupno
<i>Sredstva na temelju BND-a</i>	-	-	-	-	-	-	-	103 880	103 880
<i>Tradicionalna vlastita sredstva PDV</i>	-	-	-	-	-	-	-	23 495	23 495
<i>Nova vlastita sredstva</i>	-	-	-	-	-	-	-	19 666	19 666
<i>Novčane kazne</i>	-	-	-	-	-	-	-	6 337	6 337
<i>Povrat troškova</i>	62	620	468	4	0	63	0	915	915
<i>Sporazum o povlačenju Ujedinjene Kraljevine</i>	-	-	-	-	-	-	-	2	1 219
<i>Ostalo</i>	1 173	140	345	0	657	206	1 896	6 977	11 395
Prihodi od nerazmjenskih transakcija	1 236	761	813	4	657	269	1 896	161 271	166 908
<i>Financijski prihodi</i>	1 471	18	1	-	0	362	6	743	2 602
<i>ostalo</i>	111	(25)	(12)	(0)	(3)	67	480	1 052	1 669
Prihodi od razmjenskih transakcija	1 582	(7)	(11)	(0)	(3)	429	486	1 795	4 271
Ukupni prihodi	2 817	754	802	4	654	699	2 382	163 067	171 179
<i>Rashodi država članica:</i>									
<i>EFJP</i>	-	-	(41 031)	-	-	-	-	-	(41 031)
<i>EPFRR i ostali instrumenti ruralnog razvoja</i>	-	-	(16 073)	-	-	-	-	-	(16 073)
<i>EFRR i KF</i>	-	(43 083)	-	-	-	-	-	-	(43 083)
<i>ESF</i>	-	(14 649)	-	-	-	-	-	-	(14 649)
<i>ostalo</i>	-	(764)	(755)	(862)	(72)	(132)	-	(898)	(3 482)
<i>Europska komisija, izvršne agencije i skrbnički fondovi</i>	(12 765)	(73 573)	(906)	(459)	(303)	(5 802)	(12)	(208)	(94 027)
<i>Druge agencije i tijela EU-a</i>	(2 848)	(494)	(90)	(1 018)	(210)	(25)	(111)	1 180	(3 615)
<i>Treće zemlje i međunarodne organizacije</i>	(418)	(114)	(5)	(241)	(163)	(4 334)	(1)	(5)	(5 281)
<i>Drugi subjekti</i>	(225)	(2 799)	(1)	(6)	(57)	(1 653)	(0)	2	(4 738)
<i>Troškovi zaposlenika i mirovina</i>	(493)	(15)	(2)	(0)	(3)	(157)	(12 006)	(1 531)	(14 209)
<i>Financijski troškovi</i>	(882)	(11)	(6)	(0)	(0)	(574)	(210)	(5 953)	(7 637)
<i>Sporazum o povlačenju Ujedinjene Kraljevine</i>								(6 961)	(6 961)
<i>Ostali rashodi</i>	(2 195)	(168)	(305)	(19)	(8)	(281)	(3 421)	(1 946)	(8 342)
Ukupni rashodi	(19 825)	(135 670)	(59 174)	(2 604)	(816)	(12 957)	(15 761)	(16 321)	(263 128)
Poslovni rezultat godine	(17 008)	(134 916)	(58 372)	(2 600)	(163)	(12 258)	(13 379)	146 746	(91 949)

* „Nije dodijeljeno naslovu VFO-a” uključuje izvršenje proračuna konsolidiranih subjekata i konsolidacijska usklađenja, izvanproračunske operacije i programe kojima nisu dodijeljeni značajni iznosi.

Prikaz prihoda i rashoda prema naslovu VFO-a temelji se na procjenama jer nisu sve obveze povezane s naslovom VFO-a.

4. NEPREDVIĐENE OBVEZE I NEPREDVIĐENA IMOVINA

Nepredviđene obveze jesu potencijalne obveze plaćanja za EU koje bi se mogle proizaći iz prošlih događaja ili preuzetih zakonskih obveza, ali koje će ovisiti o budućim događajima na koje EU ne može u cijelosti utjecati. Uglavnom se odnose na dana jamstva i pravne rizike. **Sve nepredviđene obveze, osim onih koje se odnose na novčane kazne, jamstva i financijske instrumente do razine njihova pokrića iz fondova (vidjeti bilješku 2.4.2.1.), ako dođu na naplatu, financirat će se iz proračuna EU-a (odnosno financirat će ih države članice EU-a) u godinama koje slijede.**

Za informacije o proračunskim jamstvima EU-a danima za pokriće uzetih zajmova za NGEU i financijsku pomoć vidjeti bilješku 2.4.1.1. i bilješku 2.11.1.1. Te su informacije prethodno bile prikazane u ovom odjeljku, ali smatra se da ih je relevantnije prikazati ondje jer bi aktivacija tih jamstava ovisila o nepodmirivanju odobrenih zajmova, što je detaljnije opisano u bilješki 2.4.1.1.

4.1. Jamstva iz proračuna EU-a

4.1.1. Jamstva dana u okviru programa proračunskog jamstva EU-a (nominalni iznos)

u milijunima

	31.12.2022.			Rezervirana imovina*
	Dana jamstva			
	Gornja	Potpisano	Isplaćeno	
Jamstva iz EIB-ova mandata za vanjsko kreditiranje	30 599	30 599	20 909	2 710
Jamstvo iz EFSU-a	25 793	24 615	21 084	8 571
Jamstvo EFOR-a	1 176	522	446	728
Jamstvo programa InvestEU	21 280	2 108	324	1 722
Jamstvo za vanjsko djelovanje instrumenta NDICI	27 020	4 515	156	1 067
Ukupno	105 869	62 359	42 919	14 798

* Rezervirana imovina za jamstvo na temelju EIB-ova mandata za vanjsko kreditiranje u iznosu od 2,7 milijardi EUR obuhvaća uzete zajmove u okviru postojeće makrofinancijske pomoći i Euratoma (vidjeti bilješku 4.1.2.).

	31.12.2021.			Rezervirana imovina*
	Dana jamstva			
	Gornja granica	Potpisano	Isplaćeno	
Jamstva iz EIB-ova mandata za vanjsko kreditiranje	33 026	33 026	20 835	2 700
Jamstvo iz EFSU-a	25 826	24 730	20 358	8 602
Jamstvo EFOR-a	1 391	611	535	796
Jamstvo za vanjsko djelovanje instrumenta NDICI	200	200	200	–
Ukupno	60 442	58 566	41 928	12 098

* Rezervirana imovina za jamstvo na temelju EIB-ova mandata za vanjsko kreditiranje u iznosu od 2,7 milijardi EUR obuhvaća uzete zajmove u okviru postojeće makrofinancijske pomoći i Euratoma (vidjeti bilješku 4.1.2.).

U prethodnim tablicama prikazan je opseg izloženosti proračuna EU-a potencijalnim budućim plaćanjima povezanim s jamstvima odobrenima Grupi EIB-a i drugim financijskim institucijama. Isplaćeni iznosi predstavljaju iznose koji su već dani krajnjim korisnicima, dok potpisani iznosi uključuju isplaćene iznose i sporazume koji su već potpisani s korisnicima i financijskim posrednicima, ali još nisu isplaćeni na kraju godine (19 440 milijuna EUR). Gornja granica predstavlja ukupno jamstvo koje su se proračun EU-a, a time i njegove države članice, obvezali pokriti, s obzirom na to da je za objavljivanje najveće izloženosti EU-a na dan 31. prosinca 2022. potrebno uključiti i operacije čije je potpisivanje odobreno, ali još nisu potpisane (43 510 milijuna EUR).

Programe proračunskog jamstva podupiru rezervacije koje su postupno izdvojene iz proračuna, a čuvaju se u zajedničkom fondu za rezervacije kao likvidna rezerva za pokriće budućih aktivacija jamstava (vidjeti bilješku 2.4.2.1.). Rezervacije su na dan 31. prosinca 2022. iznosile 14 798 milijuna EUR (2021.: 12 098 milijuna EUR). Za mjere uvedene kako bi se osiguralo da su rezervacije dostatne za pokriće aktivacija jamstava u srednjoročnom razdoblju vidjeti bilješku 6.2. Sve gubitke nastale u okviru

programa proračunskog jamstva u svakom slučaju bi, osim izdvojenim rezervacijama, trebalo pokriti sredstvima iz budućih proračuna.

Jamstva iz EIB-ova mandata za vanjsko kreditiranje

Iz proračuna EU-a osigurana su jamstva za zajmove trećim zemljama koje je potpisao i odobrio EIB iz svojih vlastitih sredstava. Na dan 31. prosinca 2022. iznos nepodmirenih zajmova koji su obuhvaćeni jamstvom EU-a iznosio je ukupno 20 909 milijuna EUR. Iz proračuna EU-a jamči se za sljedeće iznose:

- 20 482 milijuna EUR kroz odjeljak zajedničkog fonda za rezervacije koji se odnosi na Jamstveni fond za vanjska djelovanja, i
- 427 milijuna EUR izravno za zajmove odobrene državama članicama prije pristupanja.

U jamstva dana 31. prosinca 2022. uključeni su potpisani, ali neisplaćeni zajmovi u iznosu od 2,1 milijarde EUR za koje su buduće isplate uvjetovane odobrenjem EU-a.

Jamstvo iz EU-ova mandata za vanjsko kreditiranje koje se odnosi na kredite koje je odobrio EIB ograničeno je na 65 % nepodmirenih iznosa za sporazume potpisane nakon 2007. (mandati za razdoblja 2007.–2013. i 2014.–2021.). Za sporazume potpisane prije 2007. jamstvo Unije ograničeno je na postotak gornje granice odobrene kreditne linije, što je u većini slučajeva 65 %, ali može biti i 70 %, 75 % ili 100 %. Ako se ne dosegne gornja granica, jamstvom EU-a pokriva se cijeli iznos.

Odlukom (EU) 2018/412 uspostavljen je mandat za kreditiranje privatnog sektora za projekte usmjerene na dugoročnu gospodarsku otpornost izbjeglica, migranata, zajednica domaćina i tranzitnih zajednica u okviru inicijative EIB-a za jačanje otpornosti. Proračunska sredstva Unije nadoknađuju se za rizik koji se odnosi na jamstva odobrena za EIB-ove operacije financiranja u okviru mandata za kreditiranje privatnog sektora u sklopu inicijative EIB-a za jačanje otpornosti, što objašnjava potraživanje premije za jamstvo za vanjsko kreditiranje, koje je inače neplaćeno jamstvo (vidjeti bilješku **2.11.2.**).

Mandat za vanjsko kreditiranje za razdoblje 2014.–2020., koji je istekao 2021., bio je posljednji mandat u okviru Jamstvenog fonda za vanjska djelovanja. Novi mandat EIB-a pokriven je Jamstvom za vanjsko djelovanje koje je uspostavljeno Uredbom o Instrumentu za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju.

Plaćanja za jamstvo Unije izvršavaju se iz odjeljka zajedničkog fonda za rezervacije koji se odnosi na Jamstveni fond za vanjska djelovanja. U 2022. podmiren je iznos od 190 milijuna EUR aktiviranih jamstava umanjanih za povrat (2021.: 93 milijuna EUR).

Jamstvo Europskog fonda za strateška ulaganja (EFSU)

EFSU je inicijativa kojoj je cilj povećanje kapaciteta Grupe EIB-a za preuzimanje rizika na način da se EIB-u omogući veća razina ulaganja. Cilj je EFSU-a potaknuti dodatna ulaganja u EU-u i pristup financiranju za mala poduzeća. Jamstvo iz proračuna EU-a osigurava se u iznosu do 26 milijardi EUR (jamstvo Unije iz EFSU-a) na temelju sporazuma Unije i EIB-a, dalje u tekstu „Sporazum o EFSU-u“, radi zaštite EIB-a od potencijalnih gubitaka iz njegovih operacija financiranja i ulaganja.

Operacije EFSU-a provode se u okviru sljedeća dva dijela: dio za infrastrukturu i inovacije, koji provodi EIB (jamstvo EU-a iz EFSU-a u iznosu od 19 250 milijuna EUR) i dijela za MSP-ove, koji provodi EIF (jamstvo EU-a iz EFSU-a u iznosu od 6 750 milijuna EUR), s time da oba dijela imaju dužnički i vlasnički portfelj. EIF djeluje u suradnji s EIB-om na temelju jamstva EIB-a koje je osigurano jamstvom EU-a iz EFSU-a na temelju Sporazuma o EFSU-u. Kako bi se poboljšala učinkovitost jamstva EU-a i povećao njegov kapacitet za preuzimanje rizika, 2022. je na snagu stupila kombinacija dvaju dužničkih portfelja EFSU-a i InvestEU-a. Sve aktivacije jamstava i povrati raspodjeljuju se između EFSU-a i jamstva programa InvestEU na temelju stvarnih dodjela jamstva.

EU i EIB imaju različite uloge u okviru EFSU-a. EFSU je osnovan u okviru EIB-a, koji financira njegove operacije (dužnička i vlasnička ulaganja) i za te potrebe uzajmljuje potrebna sredstva na tržištima kapitala. EIB odluke o ulaganjima donosi samostalno i upravlja operacijama u skladu s vlastitim pravilima i procedurama. EU osigurava jamstvo za te operacije i pokriva gubitke EIB-a do gornje granice tog jamstva.

Da bi ulaganja u okviru EFSU-a bila usmjerena na posebni cilj uklanjanja tržišnih neuspjeha te da bi ispunila uvjete za zaštitu jamstvom Unije, uvedena je posebna upravljačka struktura, uključujući Odbor za ulaganja neovisnih stručnjaka koji ispituje svaki projekt koji EIB predloži u okviru dijela za infrastrukturu i inovacije u smislu njegove prihvatljivosti za jamstvo Unije i upravljački odbor EFSU-a koji nadzire program.

Budući da nisu ispunjeni kriteriji za nadzor i računovodstveni zahtjevi za konsolidaciju na temelju računovodstvenih pravila EU-a (i MRSJS-a), povezana imovina obuhvaćena jamstvom nije obračunata u konsolidiranoj računovodstvenoj dokumentaciji EU-a.

Jamstvo Unije iz EFSU-a odobreno Grupi EIB-a obračunava se kao obveza za financijska jamstva kad se odnosi na dužnički portfelj za dio za infrastrukturu i inovacije i na dužnički portfelj za dio za MSP-ove (vidjeti bilješku **2.11.2.**) i kao izvedenica (financijska imovina ili financijska obveza po fer vrijednosti kroz višak ili manjak) kad se odnosi na oba vlasnička portfelja (vidjeti bilješku **2.4.2.2.**). Dano jamstvo iz EFSU-a odnosi se na operacije iz programa COSME, Obzor 2020., programa za CCS LGF te za zapošljavanje i socijalne inovacije za dio koji je pokriven jamstvom Unije iz EFSU-a u portfelju dužničkih instrumenata za dio za MSP-ove.

U 2022. isplaćena su aktivirana jamstva u neto iznosu od 21 milijun EUR iz odjeljka zajedničkog fonda za rezervacije koji se odnosi na jamstveni fond EFSU-a (2021.: nula).

Europski fond za održivi razvoj (EFSD)

Europski fond za održivi razvoj, osnovan Uredbom o EFOR-u, inicijativa je za potporu ulaganjima u Africi i europskom susjedstvu kao sredstvo za doprinos postizanju održivog razvoja i rješavanje specifičnih socioekonomskih uzroka migracija. U okviru Uredbe o EFOR-u EU je ovlašten da stavi na raspolaganje jamstva u iznosu od 1,5 milijardi EUR (dodatno povećana vanjskim doprinosima) provedbenim partnerima za njihove operacije ulaganja i financiranja kako bi se smanjili rizici ulaganja. Jamstvo EFOR-a podupire zajednički fond za rezervacije – vidjeti bilješku **2.4.2.1.** Na dan 31. prosinca 2022. primjenjivalo se 17 sporazuma o jamstvu EFOR-a s ukupnim ograničenjem pokrića od 1 176 milijuna EUR, dok su nepodmirene operacije koje su potpisali partneri i koje su na temelju tih sporazuma pokrivene jamstvom EU-a iznosile ukupno 522 milijuna EUR. Za jedan od sporazuma o jamstvu EFOR-a (s gornjom granicom jamstva od 145 milijuna EUR), u kojem Unija jamči adekvatnost kapitala fonda za zaštitu od valutnog rizika, u slučaju aktivacije jamstva Unija ima pravo na povrat dionica fonda u vrijednosti iznosa koji je plaćen.

Jamstvo za vanjsko djelovanje instrumenta NDICI

Uredbom (EU) 2021/947 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. lipnja 2021. uspostavljen je Instrument za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa („Instrument“), uključujući Europski fond za održivi razvoj plus („EFOR+“) i Jamstvo za vanjsko djelovanje, za VFO za razdoblje 2021.–2027. Uredbom o Instrumentu NDICI nastoji se povećati koherentnost i djelotvornost vanjskog djelovanja Unije, čime bi se poboljšala provedba različitih politika vanjskog djelovanja.

Jamstvom za vanjsko djelovanje podupiru se operacije fonda EFOR+ obuhvaćene proračunskim jamstvima, makrofinancijska pomoć i zajmovi trećim zemljama. Osiguran je zajedničkim fondom za rezervacije – vidjeti bilješku **2.4.2.1.**

Na dan 31. prosinca 2022. šest je sporazuma o proračunskom jamstvu bilo potpisano i nepodmireno, s ukupnom gornjom granicom od 27,0 milijardi EUR, uključujući sporazum o jamstvu (nasljednik mandata za vanjsko kreditiranje) potpisan s EIB-om u travnju 2022. s ukupnom gornjom granicom do 26,7 milijardi EUR. Do 31. prosinca 2022. u okviru tog sporazuma potpisane su operacije u iznosu od 4,5 milijardi EUR, od čega je isplaćeno 156 milijuna EUR.

Jamstvo programa InvestEU

Uredbom (EU) 2021/523 o uspostavi programa InvestEU Komisiji se omogućuje da osigura jamstva za potporu financiranju i ulaganjima financijskih institucija u iznosu do 26,2 milijarde EUR. Cilj je pomoći Uniji da ostvari ciljeve u četiri unutarnje politike: održiva infrastruktura, istraživanja, inovacije i digitalizacija, mala i srednja poduzeća te socijalna ulaganja i vještine. Komisija postupno izdvaja sredstva („rezervacije“) iz proračuna programa InvestEU u zajednički fond za rezervacije kako bi stvorila zaštitni sloj kapitala za aktivacije jamstava. U Uredbi o uspostavi programa InvestEU utvrđena je stopa rezervacija za jamstvo EU-a od 40 % na dan 31. prosinca 2022.

U ožujku 2022. Komisija je potpisala prvi sporazum o jamstvu u okviru instrumenta InvestEU s Grupom EIB-a ukupne gornje granice od 19,6 milijardi EUR, što je dodatno povećano za 0,3 milijarde EUR iz nekoliko programa EU-a u kombinaciji s jamstvom programa InvestEU (operacije mješovitog financiranja). Na dan 31. prosinca 2022. jamstvom EU-a pokriven je ukupan iznos potpisanih operacija od 2,1 milijarde EUR, od čega je isplaćeno 324 milijuna EUR. Nadalje, sklopljeno je pet sporazuma o jamstvu s drugim provedbenim partnerima na ukupan iznos od 1,4 milijarde EUR, za koje još nije bilo zajamčenih operacija.

Osim iz proračuna EU-a, države članice i zemlje EGP-a mogu doprinijeti programu InvestEU iz svoje kohezijske politike, Mehanizma za oporavak i otpornost ili nacionalnih fondova. To je dodatni iznos jamstva EU-a sa stopom rezervacija koja se pojedinačno određuje. Komisija prvo potpisuje sporazum o doprinosima s državom članicom ili zemljom EGP-a, a zatim sporazum o jamstvu s provedbenim partnerom. Na dan 31. prosinca 2022. Komisija je potpisala sporazume o doprinosu s pet država članica

u iznosu od 1,7 milijardi EUR (od čega se 0,3 milijarde EUR odnosi na naizmjenična jamstva), ali još nije potpisala sporazume o jamstvu s provedbenim partnerima.

Obveze Ujedinjene Kraljevine koje proizlaze iz njezina izlaska iz EU-a

U skladu s člankom 143. Sporazuma o povlačenju, Ujedinjena Kraljevina ima obvezu prema Uniji za svoj udio u nepredviđenim financijskim obvezama koje se odnose na operacije EFSU-a, EFOR-a i EIB-ova mandata za vanjsko kreditiranje odobrene do datuma povlačenja, 31. siječnja 2020. U članku 143. utvrđeno je da u slučaju aktivacije jamstva za neku financijsku operaciju koja je odobrena prije datuma povlačenja Ujedinjena Kraljevina ima obvezu prema Uniji za svoj udio u plaćanjima koje Unija izvrši u okviru tih operacija, osim ako bi se to moglo pokriti udjelom Ujedinjene Kraljevine u rezervacijama jamstvenog fonda, ako je to relevantno.

Za zajmove EIB-a iz mandata za vanjsko kreditiranje (ELM), vrijednost proračunskog jamstva EU-a na datum povlačenja za operacije odobrene do datuma povlačenja, iznosila je 33,7 milijardi EUR. Na dan 31. prosinca 2022. iznosila je 24,6 milijardi EUR (2021.: 27,6 milijardi EUR). Stoga je udio Ujedinjene Kraljevine u toj nepredviđenoj obvezi na dan 31. prosinca 2022. iznosio 3,1 milijardu EUR (31. prosinca 2021.: 3,4 milijarde EUR). No, kako je već rečeno, svako neispunjavanje obveza po tim zajmovima najprije se pokriva jamstvom iz odjeljka zajedničkog fonda za rezervacije koji se odnosi na jamstveni fond za vanjska djelovanja, a plaćanje tih iznosa zatražilo bi se od Ujedinjene Kraljevine samo ako njezine izdvojene rezervacije za taj fond, u iznosu od 305 milijuna EUR na dan 31. prosinca 2022., ne bi bile dovoljne.

Što se tiče operacija EFSU-a, vrijednost proračunskog jamstva EU-a na datum povlačenja za operacije odobrene do datuma povlačenja, iznosila je 23,5 milijardi EUR. Na dan 31. prosinca 2022. iznosila je 18,6 milijardi EUR (2021.: 18,8 milijardi EUR). Stoga je udio Ujedinjene Kraljevine u toj nepredviđenoj obvezi na dan 31. prosinca 2022. iznosio 2,3 milijarde EUR. Svaka aktivacija jamstva u okviru EFSU-a najprije se pokriva jamstvom iz odjeljka zajedničkog fonda za rezervacije koji se odnosi na jamstveni fond EFSU-a, a plaćanje tih iznosa zatražilo bi se od Ujedinjene Kraljevine samo ako njezine izdvojene rezervacije za taj fond, u iznosu od 1,0 milijardi EUR na dan 31. prosinca 2022., ne bi bile dovoljne.

Budući da prije datuma povlačenja provedbeni partneri nisu odobrili operacije povezane s jamstvom EFOR-a, Ujedinjena Kraljevina u tom pogledu nema nikakvih obveza.

Udio Ujedinjene Kraljevine u plaćanjima koja su izvršena 2022. za operacije koje su odobrene na datum povlačenja ili nakon njega te do 31. prosinca 2022. iznosio je 51 milijun EUR (34 milijuna EUR za EFSU i 17 milijuna EUR za mandat za vanjsko kreditiranje) te se u skladu s time smanjio iznos njezinih rezervacija. Dug prema Ujedinjenoj Kraljevini 2023. iznosi 313 milijuna EUR (vidjeti bilješku **2.6.1.2.**).

4.1.2. Jamstva dana u okviru programa financijskih instrumenata EU-a (nominalni iznos)

u milijunima
EUR

	31.12.2022.	31.12.2021.
<i>Obzor 2020.</i>	2 649	2 590
<i>Instrument za povezivanje Europe</i>	648	568
<i>COSME</i>	674	782
<i>Ostalo</i>	604	653
Ukupno	4 576	4 593

Iznosi u prethodnoj tablici nepodmireni su nominalni iznosi jamstava danih u okviru programa financijskih instrumenata EU-a.

Kako je navedeno u članku 210. stavku 1. Financijske uredbe, proračunski rashodi povezani s financijskim instrumentom te financijske obveze EU-a **ni u kojem slučaju ne smiju premašivati iznos odgovarajuće proračunske obveze koja je za njega utvrđena**, čime se izuzimaju nepredviđene obveze za proračun. To u praksi znači da za te obveze postoji odgovarajuća protustavka u imovini bilance ili su one pokrivena nepodmirenim proračunskim obvezama koje još nisu iskazane kao rashod.

Instrument za kreditna jamstva u okviru COSME-a primarno se sastoji od ograničenih jamstava za portfelje dužničkog financiranja višeg rizika (uglavnom zajmovi) koje financijski posrednici nude MSP-ovima. Jamstveni instrument za zajmove u okviru COSME-a izvršava EIF u ime Unije.

Za više detalja o programu Obzor 2020. i Instrumentu za povezivanje Europe vidjeti i bilješku **2.4.2.1.**

Obveze Ujedinjene Kraljevine koje proizlaze iz njezina izlaska iz EU-a

Nepredviđene obveze EU-a za iznose odobrene do datuma povlačenja povezane s financijskim instrumentima EU-a, uključujući prethodno navedene, koje su dospjele i plative pokrivaju se iz proračun EU-a sredstvima koja se drže na fiducijarnim računima. Stoga će se od Ujedinjene Kraljevine u načelu potraživati samo iznosi njezina udjela u proračunskom RAL-u kako je navedeno u članku 140. Sporazuma o povlačenju – vidjeti bilješku **2.6.1.2.**

4.2. Nepredviđene obveze povezane sa sudskim postupcima

4.2.1. Sudski postupci u području novčanih kazni

Na dan 31. prosinca 2022. nepredviđene obveze povezane s novčanim kaznama iznosile su 2 990 milijuna EUR (2021.: 2 111 milijuna EUR). Ovi se iznosi uglavnom odnose na novčane kazne koje Komisija izriče zbog kršenja pravila tržišnog natjecanja koje su kažnjena poduzeća privremeno platila i za koje je podnesena žalba ili nije poznato hoće li biti podnesena žalba. Dok Sud ne donese konačnu odluku ili dok ne istekne rok za podnošenje žalbe, zadržava se nepredviđena obveza. Kamate ostvarene od privremenih plaćanja uključene su u poslovni rezultat godine i kao nepredviđena obveza kako bi se uzelo u obzir da je pravo Komisije na te iznose neizvjesno.

Ako EU izgubi u sudskim postupcima koji se odnose na plaćanje novčanih kazni, poduzećima se vraćaju iznosi koje su bili privremeno uplatili bez utjecaja na proračun. Iznos tih novčanih kazni priznaje se kao proračunski rashod tek kad odluka o novčanim kaznama postane konačna (članak 107. Financijske uredbe).

Povećanje od 1,2 milijarde EUR uglavnom je posljedica primitka privremenog plaćanja od društva kojemu je izrečena novčana kazna (0,9 milijardi EUR) koje je 2022. povuklo svoje jamstvo kako bi ga zamijenilo isplatom u novcu.

4.2.2. Ostali sudski postupci

	u milijunima EUR	
	31.12.2022.	31.12.2021.
Poljoprivreda	194	79
Kohezija	–	210
Ostalo	2 909	1 153
Ukupno	3 103	1 443

Poljoprivreda

Riječ je o nepredviđenim obvezama prema državama članicama povezanim s odlukama o sukladnosti s EFJP-om i ruralnim razvojem koje su predmet postupka pred Sudom. Određivanje konačnog iznosa obveze i godine u kojoj će se učinak uspješnog ishoda žalbi odraziti na proračun ovisit će o trajanju postupka pred Sudom.

Kohezija

Riječ je o nepredviđenim obvezama prema državama članicama u vezi s djelovanjima u okviru kohezijske politike za koja se očekuje datum saslušanja ili koja su predmet postupka pred Sudom.

Ostali sudski postupci

Ovaj se naslov odnosi na odštetne zahtjeve u predmetima koji se trenutačno vode protiv EU-a, ostale pravne sporove i predviđene sudske troškove. Treba napomenuti da u skladu s člankom 340. Ugovora o UFEU-u podnositelj u odštetnom zahtjevu mora dokazati da je institucija dovoljno ozbiljno prekršila načelo vladavine prava kad je riječ o dodjeli prava pojedincima, da je podnositelj pretrpio stvarnu štetu i da postoji izravna uzročna veza između nezakonitog djela i štete. Znatno povećanje u odnosu na kraj

prethodne godine uglavnom se odnosi na žalbu protiv odbačenog zahtjeva za naknadu štete protiv Komisije zbog odluke o zabrani koncentracije pri čemu se, u nedostatku pouzdane procjene, iskazani iznos odnosi na iznos odštetnog zahtjeva.

Obveze Ujedinjene Kraljevine koje proizlaze iz njezina izlaska iz EU-a

U skladu s člankom 147. Sporazuma o povlačenju, Ujedinjena Kraljevina ima obvezu za svoj udio u plaćanjima potrebnima za izvršenje nepredviđenih obveza Unije koje dospijevaju zbog sudskih postupaka koji se odnose na financijske interese Unije, uz uvjet da je činjenično stanje tih predmeta utvrđeno najkasnije 31. prosinca 2020. Procijenjena maksimalna izloženost Ujedinjene Kraljevine iznosi 384 milijuna EUR (2021.: 179 milijuna EUR). Za sudske postupke za koje se smatra vjerojatnim da će se iznosi podmiriti iz proračuna EU-a (vidjeti bilješku **2.10.**), udio Ujedinjene Kraljevine uključen je kao dio ukupnog iznosa koji duguje Ujedinjena Kraljevina – za detalje vidjeti bilješku **2.6.1.2.**

4.3. NEPREDVIĐENA IMOVINA

	u milijunima EUR	
	31.12.2022.	31.12.2021.
<i>Primljena jamstva:</i>		
<i>Jamstva za ispunjenje obveza</i>	282	287
<i>Ostala jamstva</i>	6	8
<i>Ostala nepredviđena imovina</i>	19	98
Ukupno	307	393

Jamstva za ispunjenje obveza zahtijevaju se kako bi se osiguralo da korisnici sredstava EU-a ispunjavaju obveze iz ugovora s EU-om.

5. PRORAČUNSKE I PRAVNE OBVEZE

Ova bilješka sadržava informacije o proračunskom postupku i budućim potrebama za financiranjem, a ne obvezama koje postoje na dan 31. prosinca 2022.

U okviru višegodišnjeg financijskog okvira (VFO) koji dogovaraju države članice definiraju se programi i određuju gornje granice odobrenih sredstava za preuzimanje obveza po naslovu i ukupna odobrena sredstva za plaćanje u okviru kojih EU može preuzimati proračunske i pravne obveze te u konačnici izvršavati plaćanja za razdoblje od 7 godina – vidjeti tablicu 1.1. u bilješkama uz izvještaje o izvršenju proračuna.

Pravne obveze proizlaze iz potpisanih programa, projekata, sporazuma ili ugovora, na temelju kojih EU preuzima zakonsku obvezu. Pravna obveza znači radnja kojom dužnosnik za ovjeravanje preuzima ili uspostavlja obvezu (u ime EU) koja rezultira rashodom (članak 2. točka 37. Financijske uredbe).

Proračunska obveza u načelu se preuzima prije pravne obveze, ali za neke višegodišnje programe/projekte vrijedi obrnuto te se relevantne proračunske obveze preuzimaju u obliku godišnjih obroka u razdoblju od nekoliko godina, ako je to predviđeno temeljnim aktom. Primjerice, u slučaju kohezije, člankom 86. Uredbe o zajedničkim odredbama (Uredba (EU) 2021/1060) propisano je da su odluke Komisije o donošenju programa pravna obveza u smislu Financijske uredbe, ali da se proračunske obveze Unije za svaki program preuzimaju u godišnjim obrocima za svaki fond u razdoblju od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2027. Ostale pravne osnove mogu sadržavati slične odredbe. Zbog toga mogu postojati iznosi za koje je EU preuzeo pravnu obvezu plaćanja, ali za koje još uvijek nije preuzeta proračunska obveza – vidjeti bilješku 5.2. u nastavku.

Ako je proračunska obveza preuzeta, ali naknadna plaćanja još nisu izvršena, iznos nepodmirene obveze naziva se „Reste à Liquider” (RAL). To se može odnositi na programe ili projekte, često višegodišnje, koji su već potpisani i za koje će se plaćanja izvršiti tek narednih godina. Oni predstavljaju obveze plaćanja za naredne godine. Budući da se financijski izvještaji sastavljaju na temelju nastanka poslovnih događaja, a izvještaji o izvršenju proračuna na novčanoj osnovi, dio ukupnih nepodmirenih proračunskih obveza već je iskazan kao rashod i priznat kao obveza u bilanci (vidjeti bilješke 2.12. i 2.13.). Ti se rashodi izračunavaju na temelju zaprimljenih zahtjeva za nadoknadu troškova / računa i na temelju procijenjene provedbe programa ili projekta za koje EU-u na izvještajni datum još nisu dostavljeni nikakvi zahtjevi. Nakon izvršenja plaćanja koja se odnose na nepodmirene proračunske obveze, obveza se prestaje priznavati u bilanci. Dio nepodmirenih proračunskih obveza koji još nije iskazan kao rashod nije uključen u obveze, već je naveden u nastavku –vidjeti bilješku 5.1.

Iznosi navedeni u nastavku predstavljaju stoga iznose na dan 31. prosinca 2022. za koje je EU preuzeo obvezu plaćanja na temelju ispunjenja ugovornih obveza i koji se stoga planiraju financirati iz budućih proračuna EU-a.

*u milijunima
EUR*

	Bilješka	31.12.2022.	31.12.2021.
<i>Nepodmirene proračunske obveze koje još nisu iskazane kao rashod</i>	5.1.	364 503	266 526
<i>Znatne pravne obveze</i>	5.2.	406 284	135 181
Ukupno		770 787	401 707

5.1. NEPODMIRENE PRORAČUNSKJE OBVEZE KOJE JOŠ NISU ISKAZANE KAO RASHOD

	u milijunima EUR	
	31.12.2022.	31.12.2021.
<i>Nepodmirene proračunske obveze koje još nisu iskazane kao rashod</i>	364 503	266 526

Navedeni iznos od 452 821 milijuna EUR odnosi se na nepodmirene proračunske obveze (vidjeti tablicu 6.4. uz izvještaje o izvršenju proračuna), umanjeno za iznose koji su iskazani kao obveze u bilanci i kao rashodi u izvještaju o financijskom rezultatu. Nepodmirene proračunske obveze iskazuju se kao iznos otvorenih preuzetih obveza za koje plaćanje još nije izvršeno i/ili koje još nisu opozvane. To je uobičajena posljedica višegodišnjih programa. Znatno povećanje u usporedbi s 2021. povezano je s upisivanjem zadnjih proračunskih obveza u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost (vidjeti i bilješku 5.2.).

Treba napomenuti da su nepodmireni predujmovi za pretfinanciranje na dan 31. prosinca 2022. iznosili ukupno 100,5 milijardi EUR – vidjeti bilješku 2.5. Riječ je o proračunskim obvezama koje su podmirene, čime su smanjene nepodmirene proračunske obveze, ali se smatra da ti plaćeni iznosi i dalje pripadaju EU-u, a ne korisniku, sve dok se ne ispune ugovorne obveze. Stoga su one jednake prethodno navedenim nepodmirenim proračunskim obvezama i još nisu iskazane kao rashod.

5.2. ZNATNE PRAVNE OBVEZE

	u milijunima EUR	
	31.12.2022.	31.12.2021.
<i>Ekonomska, socijalna i teritorijalna kohezija</i>	298 948	–
<i>Prirodni resursi i okoliš</i>	82 372	17 662
<i>Migracije i upravljanje granicama</i>	8 368	–
<i>Obveze za bespovratnu potporu Mehanizma za ITER</i>	–	99 530
<i>Svemirski programi</i>	5 855	6 121
<i>Sporazumi o ribarstvu</i>	3 548	4 189
<i>Obzor Europa</i>	265	412
<i>EURATOM</i>	322	382
<i>Pričuva za prilagodbu Brexitu</i>	362	445
<i>Instrument za povezivanje Europe</i>	296	3 072
<i>Fond solidarnosti EU-a</i>	1 811	–
<i>Obveze po poslovnom najmu</i>	700	–
<i>Ostale ugovorne obveze</i>	2 539	2 492
Ukupno	896	876
	406 284	135 181

U ovim iznosima uzimaju se u obzir dugoročne pravne obveze koje nisu pokrivene odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza u proračunu na kraju godine. Te obvezujuće obveze bit će priznate u proračunu i plaćene u narednim godinama.

Obveze za određene važne programe (vidjeti u nastavku) mogu se izvršiti u godišnjim obrocima u skladu s člankom 112. stavkom 2. Financijske uredbe, čime se EU-u omogućuje da preuzme pravne obveze (potpisuje sporazume o dodjeli bespovratnih sredstava, sporazume o delegiranju i ugovore o javnoj nabavi) koje su veće od raspoloživih odobrenih sredstava za preuzimanje obveza za određenu godinu. Stoga je moguće da su obveze preuzete za jedan značajan dio ukupnih dodijeljenih sredstava za tekući VFO. To se osobito odnosi na programe opisane u nastavku:

Fondovi u okviru podijeljenog upravljanja

Riječ je o obvezama za koje se EU obvezao da će izvršiti plaćanja kad je donio operativne programe povezane s podijeljenim upravljanjem. Odluka Komisije o donošenju operativnog programa je odluka o financiranju u smislu članka 110. Financijske uredbe, a nakon što se obavijesti predmetna država članica, postaje pravna obveza u smislu te uredbe.

U članku 86. stavku 2. Uredbe o zajedničkim odredbama za fondove u okviru podijeljenog upravljanja navodi se:

„Komisija preuzima proračunske obveze Unije u odnosu na svaki program u godišnjim obrocima za svaki fond u razdoblju između 1. siječnja 2021. i 31. prosinca 2027.“

Iznosi iskazani u prva tri retka prethodne tablice odnose se na naslov 2.A (Ekonomska, socijalna i teritorijalna kohezija), naslov 3. (Prirodni resursi i okoliš) i naslov 4. (Migracije i upravljanje granicama) VFO-a za razdoblje 2021.–2027. Riječ je o nepodmirenim iznosima za koje je EU preuzeo proračunske obveze te će ih platiti nakon 31. prosinca 2022.

Obveze za bespovratnu potporu NGEU-a (Mehanizam za oporavak i otpornost)

Mehanizam za oporavak i otpornost ključni je program NGEU-a, instrumenta EU-a za oporavak. Program je uspostavljen Uredbom (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. veljače 2021. Njime se financiraju reforme i ulaganja u državama članicama od početka pandemije bolesti COVID-19 u veljači 2020. do 2026. Člankom 23. Uredbe (EU) 2021/241 odobrava se dodjela sredstava u godišnjim obrocima. Pravne obveze potpisane do 31. prosinca 2022. u okviru tog programa čine približno 70 % ukupnog iznosa za bespovratnu potporu iz Mehanizma za oporavak i otpornost prema članku 11. Uredbe. U cijelosti su pokrivene proračunskim obvezama na dan 31. prosinca 2022.

ITER – Međunarodni termonuklearni eksperimentalni reaktor

Te su obveze namijenjene pokrivanju budućih potreba za financijska sredstva za objekte ITER-a do 2027. Doprinos EU-a (Euratom) međunarodnom ITER-u uplaćuje se putem Agencije fuzija za energiju, što uključuje i doprinose država članica i Švicarske. Taj iznos odražava očekivano financiranje u okviru VFO-a za razdoblje 2021.–2027. kako je utvrđeno Odlukom Vijeća (Euratom) 2021/281 od 22. veljače 2021. o izmjeni Odluke 2007/198/Euratom o osnivanju Europskog zajedničkog poduzeća za ITER i razvoj energije fuzije, kojom se odobrava dodjela sredstava u godišnjim obrocima. ITER je osnovan radi upravljanja objektima ITER-a, poticanja njihove uporabe, promicanja razumijevanja i prihvatanja energije fuzije u javnosti te provedbe svih ostalih aktivnosti potrebnih za ostvarenje njegove namjene. ITER uključuje EU i razne druge zemlje.

Svemirski programi

Svemirski program uključuje sljedeće sastavnice: Galileo, EGNOS, Copernicus, GovaSatcom i SSA. Najznačajnije su Galileo, u okviru kojeg se razvija europski globalni navigacijski satelitski sustav, i Copernicus, koji se odnosi na Unijin program za promatranje i praćenje Zemlje. Te se obveze preuzimaju za razdoblje do 2027. Na temelju Uredbe (EU) br. 2021/696 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. travnja 2021. (SL L 170/69 od 12. svibnja 2021.) Komisija je potpisala sporazume o doprinosu s Europskom svemirskom agencijom (ESA), EUMETSAT-om, Mercatorom i Europskim centrom za srednjoročne prognoze vremena. Člankom 11. stavkom 6. Uredbe (EU) 2021/696 odobrava se dodjela sredstava u godišnjim obrocima.

Sporazumi o ribarstvu

Riječ je o obvezama prema trećim zemljama preuzetima do 2026. u vezi s operacijama koje se provode na temelju međunarodnih sporazuma o ribarstvu. Preuzete obveze temelje se na odlukama Vijeća za svaku treću zemlju (npr. Sporazum između EU-a i Republike Sejšela i Protokol o njegovoj provedbi, SL L 60, 28.2.2020.) i smatraju se posebnim međunarodnim ugovorima s višegodišnjim pravima i obvezama.

Obzor Europa

Riječ je o iznosima preuzetih obveza za program Obzor Europa, za prethodne i naknadne aktivnosti za različite sastavnice u okviru svemirskog programa. Te se obveze preuzimaju za razdoblje do 2027. Na temelju Uredbe (EU) br. 2021/695 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. travnja 2021. (SL L 170/1 od 12. svibnja 2021.) Komisija je potpisala sporazum o doprinosu s Europskom svemirskom agencijom (ESA). Člankom 12. stavkom 8. Uredbe (EU) 2021/695 odobrava se dodjela sredstava u godišnjim obrocima.

EURATOM

EURATOM je program koji se temelji na Uredbi Vijeća (Euratom) 2021/765 od 10. svibnja 2021. o uspostavi Programa za istraživanja i osposobljavanje Europske zajednice za atomsku energiju za razdoblje 2021.–2025. kojim se nadopunjuje Okvirni program za istraživanja i inovacije Obzor Europa te

o stavljanju izvan snage Uredbe (Euratom) 2018/1563 (SL L 167I, 12.5.2021., str. 81.). Člankom 4. Uredbe predviđa se dodjela sredstava u godišnjim obrocima.

Opći je cilj programa provedba aktivnosti nuklearnog istraživanja i izobrazbe koje su posebno usmjerene na stalno poboljšanje nuklearne zaštite, sigurnosti i zaštite od zračenja, kao i dopunjavanje ostvarivanja ciljeva programa Obzor Europa, među ostalim u kontekstu energetske tranzicije. Iz programa Euratom osiguravaju se bespovratna sredstva za istraživanje imenovanim korisnicima putem natjecateljskih poziva na dostavu prijedloga.

Pričuva za prilagodbu Brexitu (BAR)

Cilj pričuva za prilagodbu Brexitu (BAR) suzbiti je gospodarske i socijalne posljedice povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Europske unije (EU) u veljači 2020. Program je uspostavljen Uredbom (EU) 2021/1755 Europskog parlamenta i Vijeća 6. listopada 2021. Iskazani iznos predstavlja pravne obveze koje još treba provesti kao dio mjera koje se podupiru u okviru BAR-a. Ovdje se iskazuje samo dio pravnih obveza koje još nisu pokrivene proračunskim obvezama.

Fond solidarnosti Europske unije (EUSF)

Fond solidarnosti Europske unije (EUSF) osnovan je za odgovaranje na veće prirodne katastrofe i izražavanje europske solidarnosti regijama pogođenima katastrofama u Europi. EUSF je osnovan Uredbom Vijeća (EZ) br. 2012/2002 od 11. studenoga 2002. i izmijenjen Uredbom (EU) br. 661/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. i Uredbom (EU) br. 461/2020 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. ožujka 2020. Iskazani iznos odnosi se na pravne obveze koje još nisu pokrivene proračunskim obvezama.

Instrument za povezivanje Europe (CEF2)

U okviru instrumenta CEF2 pruža se financijska pomoć transeuropskim mrežama kako bi se poduprli projekti od zajedničkog interesa u sektorima prometne, telekomunikacijske i energetske infrastrukture. Pravne obveze za program Instrument za povezivanje Europe odnose se na razdoblje provedbe od 2021. do 2027. za Instrument za povezivanje Europe u sektoru energetike (s mogućnošću produljenja). Pravna je osnova tih obveza Uredba (EU) 2021/1153 Europskog parlamenta i Vijeća od 7. srpnja 2021. o uspostavi Instrumenta za povezivanje Europe i stavljanju izvan snage uredaba (EU) br. 1316/2013 i (EU) br. 283/2014 (Tekst značajan za EGP), u čijem je članku 4. stavku 5. utvrđeno da se „proračunske obveze za djelovanja koja traju dulje od jedne financijske godine mogu rasporediti na godišnje obroke tijekom dviju ili više godina”.

Obveze po poslovnom najmu

Najmanji iznosi za koje je preuzeta obveza plaćanja na temelju temeljnih ugovora prije isteka tih ugovora o najmu sljedeći su:

<i>u milijunima EUR</i>				
	Minimalna plaćanja najma			
	< 1 godine	1 – 5 godina	> 5 godina	Ukupno
<i>Zgrade</i>	449	1 040	1 005	2 493
<i>Informatička oprema i ostala oprema</i>	12	27	7	46
Ukupno	461	1 067	1 012	2 539

U ožujku 2019., u kontekstu obavijesti Ujedinjene Kraljevine o povlačenju iz Europske unije i na temelju Uredbe (EU) 2018/1718 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. studenoga 2018. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 726/2004, sjedište Europske agencije za lijekove (EMA) premješteno je iz Londona u Amsterdam. Agencija je 2. srpnja 2019. postigla dogovor sa svojim najmodavcem te je iznajmila prostor podnajmoprimcu pod uvjetima koji su u skladu s uvjetima glavnog najma, uključujući uvjet podnajma koji se produljuje do isteka glavnog najma EMA-e u sjedištu u lipnju 2039.

Iznosi navedeni u prethodnoj tablici uključuju iznos od 366 milijuna EUR koji se na temelju glavnog ugovora o najmu još uvijek mora podmiriti. Očekuje se da će podnajmoprimac primiti jednak iznos plaćanja na temelju neopozivog podnajma.

Ostale ugovorne obveze

Iznosi navedeni u ovom naslovu odgovaraju iznosima za koje je preuzeta obveza plaćanja tijekom trajanja ugovora. Najznačajniji iznos naveden pod ovim naslovom odnosi se na jedan ugovor Komisije o građenju (zgrada JMO2) u Luksemburgu (505 milijuna EUR).

6. UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZICIMA

Sljedeća objavljivanja o upravljanju financijskim rizicima EU-a odnose se na:

- uzimanje i davanje zajmova za financijsku pomoć koju Komisija pruža putem NGEU-a, MEFS-a, pomoći platnim bilancama, MFP-a, instrumenta SURE i djelovanja Euratoma,
- operacije riznice koje Komisija provodi radi izvršenja proračuna EU-a, uključujući naplatu novčanih kazni,
- imovinu koja se drži u zajedničkom fondu za rezervacije za proračunska jamstva, u EZUČ-u u likvidaciji i portfelju fonda BUFI,
- financijske instrumente koji se financiraju iz proračuna EU-a i
- programe proračunskog jamstva EU-a.

6.1. VRSTE FINACIJSKOG RIZIKA

Unija je izložena sljedećim glavnim financijskim rizicima koji proizlaze iz njezinih financijskih instrumenata i njima upravlja:

Tržišni rizik jest rizik fluktuacije fer vrijednosti ili budućih novčanih tokova financijskog instrumenta zbog promjena tržišnih cijena. Tržišni rizik ne podrazumijeva samo potencijalne gubitke, već i potencijalne dobitke. Sastoji se od *valutnog rizika*, *kamatnog rizika* i *drugih cjenovnih rizika* (kao što je rizik vlasničkih instrumenata):

- *valutni rizik* jest rizik da će promjene deviznog tečaja utjecati na operacije ili vrijednost ulaganja EU-a. Taj rizik proizlazi iz promjene cijene jedne valute u odnosu na drugu,
- *kamatni rizik* jest mogućnost smanjenja vrijednosti vrijednosnog papira, osobito obveznica, zbog povećanja kamatnih stopa. Općenito, više kamatne stope uzrokuju niže cijene obveznica s fiksnom kamatnom stopom i obratno, i
- *drugi cjenovni rizici* jesu rizici fer vrijednosti ili budućih novčanih tokova financijskog instrumenta uslijed promjena tržišnih cijena (osim promjena povezanih s kamatnim rizikom ili valutnim rizikom), bez obzira na to jesu li te promjene uzrokovali čimbenici svojstveni pojedinom financijskom instrumentu ili njegovom izdavatelju, ili čimbenici koji utječu na sve slične financijske instrumente kojima se trguje na tržištu.

Kreditni rizik jest rizik od gubitka zbog neotplaćivanja zajma ili drugih kreditnih linija (glavnice i kamata ili samo jednog od njih) dužnika/zajmoprimca ili bilo koje vrste neispunjenja ugovorne obveze. Neispunjenja obveza odnose se na kašnjenja u otplati, restrukturiranje načina otplate zajmoprimca i stečaj.

Rizik likvidnosti jest rizik da će određeni poslovni subjekt EU-a imati teškoće u ispunjavanju obveza povezanih s financijskim obvezama koje se podmiruju isplatom u novcu ili drugom financijskom imovinom.

6.2. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA

Mjerenje financijskih instrumenata

Sljedeće kategorije financijske imovine i financijskih obveza ne mjere se po fer vrijednosti: novac i novčani ekvivalenti, dani zajmovi, potraživanja od razmjenskih transakcija osim potraživanja na temelju ugovora o financijskom jamstvu ako su klasificirana u financijsku imovinu po fer vrijednosti kroz višak ili manjak, uzeti zajmovi, ugovori o financijskom jamstvu i druga financijska imovina koja se mjeri po amortiziranom trošku. Smatra se da je knjigovodstvena vrijednost te financijske imovine i financijskih obveza realna procjena njihove fer vrijednosti.

Uzimanje i davanje zajmova za financijsku pomoć i NGEU

EU izvršava transakcije uzimanja i davanja zajmova u skladu s odgovarajućim uredbama Vijeća, odlukama Vijeća i Europskog parlamenta i, ako je primjenjivo, internim smjernicama. Relevantne operativne jedinice izradile su i upotrebljavaju pisane priručnike u kojima se opisuju postupci koji se primjenjuju na specifična područja, kao što su uzimanja i davanja zajmova. Redovito se identificiraju i ocjenjuju financijski i operativni rizici i provjerava usklađenost s unutarnjim smjernicama i postupcima.

Operacije davanja zajmova, osim zajmova NGEU-a, financiraju se uzetim zajmovima koji su naizmjenični, te stoga ne stvaraju otvorene kamatne ili valutne pozicije. Zajmovi koji se daju u okviru NGEU-a ne slijede pristup naizmjeničnosti koji je svojstven drugim instrumentima financijske pomoći. Umjesto toga, za NGEU je razvijena diversificirana strategija financiranja u okviru koje se kombiniraju razni instrumenti financiranja. Diversificirana strategija financiranja zahtijevala je razvoj i provedbu smjernica i postupaka za učinkovito upravljanje rizicima za instrument NGEU kojima se svakodnevno aktivno upravlja rizicima.

Upravljanje rizikom u okviru instrumenta NGEU

Na početku provedbe NGEU-a 2021. Komisija je imenovala glavnog službenika za rizike, uspostavila primjerenu upravljačku strukturu i donijela politiku rizika i usklađenosti na visokoj razini (HLRCP) kojom su obuhvaćene operacije uzimanja i davanja zajmova te upravljanja dugom u okviru NGEU-a („operacije u okviru NGEU-a”). HLRCP sadržava odgovarajući okvir za upravljanje rizicima i usklađenost za nadzor rizika i pitanja usklađenosti koji proizlaze iz provedbe operacija uzimanja i davanja zajmova te upravljanja dugom u okviru NGEU-a¹⁶. Time se osigurava sveobuhvatan okvir za smjernice o upravljanju rizicima primjenjive na operacije u okviru NGEU-a tako što se utvrđuju svi materijalni rizici koji proizlaze iz provedbe takvih operacija. Područje primjene HLRCP-a ograničeno je na nadzor nad rizicima i pitanjima usklađenosti koji proizlaze isključivo iz provedbe operacija u okviru NGEU-a.

Odlukom C(2021) 2502 utvrđena je uloga glavnog službenika za rizike i Odbora za rizike i usklađenost (RCC). Uloge službenika i Odbora dodatno su razrađene HLRCP-om. HLRCP nadopunjuje okvir upravljanja NGEU-a kako je utvrđen u Odluci C(2021) 2502¹⁷ i u njemu se razrađuju glavne uloge i odgovornosti povezane s okvirom upravljanja rizicima i usklađenosti operacija u okviru NGEU-a.

Službenik za rizike zadužen je za osiguravanje da su sustavi i procesi za provedbu operacija u okviru NGEU-a osmišljeni tako da se osigura zaštita financijskih interesa Unije i dobro financijsko upravljanje operacijama. Službenik za rizike izrađuje HLRCP kako bi osigurao da su rizici povezani s operacijama u okviru NGEU-a odgovarajuće identificirani i kontrolirani i da se njima odgovarajuće upravlja te provjerava provodi li se HLRCP na sveobuhvatan i dosljedan način.

Službenik za rizike uz podršku Odbora za rizike i usklađenost utvrđuje okvir za upravljanje rizikom putem interne politike i postupaka koji se odnose na rizik. Odbor za rizike i usklađenost interni je odbor Komisije čija je uloga pružati potporu službeniku za rizike u izvršavanju njegovih odgovornosti. Odbor donosi stajališta o pitanjima koja se odnose na okvir upravljanja rizicima za operacije u okviru NGEU-a.

Naposljetku, službenik za rizike podnosi izvješće nadležnom članu Kolegija za proračun o odgovornostima navedenima u poglavlju 4. Odluke C(2022) 9700. Službenik za rizike svoju ulogu obavlja neovisno i autonomno izvršava dodijeljene zadatke i odgovornosti.

U vezi s operacijama u okviru NGEU-a primijenjen je model „triju obrambenih crta” za upravljanje rizikom da bi se: i. osigurala odgovarajuća podjela ovlasti i dužnosti, ii. jasno definirala hijerarhija ovlasti, i iii. osigurale različite uloge i odgovornosti za upravljanje rizikom i kontrolu rizika.

Riznica

Pravila i načela upravljanja operacijama riznice Komisije utvrđena su Uredbom Vijeća (EU, Euratom) br. 609/2014 (kako je izmijenjena Uredbom Vijeća (EU, Euratom) 2016/804) i Financijskom uredbom.

¹⁶ https://commission.europa.eu/system/files/2022-01/high_level_risk_and_compliance_policy_hlrp_formatted.pdf.

¹⁷ Odluka C(2021) 2502 stavljena je izvan snage i zamijenjena Odlukom C(2022) 9700.

Na temelju navedenih uredbi primjenjuju se sljedeća načela:

- države članice uplaćuju vlastita sredstva na račune otvorene za tu namjenu u ime Komisije pri riznici ili nacionalnoj središnjoj banci. Komisija može s tih računa povući sredstva samo za pokrivanje potreba za novcem,
- države članice uplaćuju vlastita sredstva u svojim nacionalnim valutama, dok su plaćanja Komisije uglavnom u eurima,
- bankovni računi otvoreni u ime Komisije ne mogu imati negativan saldo. To se ograničenje ne primjenjuje na račune vlastitih sredstava Komisije u slučaju neispunjenja obveza u vezi s otplatom zajmova ugovorenih ili pokrivenih jamstvom u skladu s uredbama i odlukama Vijeća EU-a te uz određene uvjete ako su potrebe veće od sredstava na tim računima, i
- sredstva na bankovnim računima iskazana u valutama koje nisu euro koriste se za plaćanja u tim istim valutama ili se periodično preračunavaju u eure.

Osim računa s vlastitim sredstvima, Komisija otvara i druge bankovne račune u središnjim i komercijalnim bankama namijenjene izvršavanju plaćanja i primanju primitaka koji nisu povezani s doprinosima država članica proračunu.

Operacije riznice i plaćanja visoko su automatizirane i provode se suvremenim informatičkim sustavima. Kako bi se jamčila sigurnost sustava i osiguralo razdvajanje dužnosti u skladu s Financijskom uredbom, standardima unutarnje kontrole Komisije i revizijskim načelima, primjenjuju se posebni postupci.

Upravljanje operacijama riznice i plaćanja uređeno je pisanim smjernicama i postupcima kojima je cilj ograničiti operativni i financijski rizik i osigurati odgovarajuću razinu kontrole. Njima su obuhvaćena različite operacije (primjerice, izvršenje plaćanja i upravljanje novcem, predviđanje novčanih tokova, kontinuitet poslovanja itd.), a poštovanje smjernica i postupaka redovito se provjerava.

Upravljanje imovinom

Kontrola različitih rizika povezanih s aktivnostima upravljanja imovinom temelji se na posebnim postupcima upravljanja i rada donesenima uz usporedbu s najvišim standardima koje su donijele slične međunarodne institucije. Ti postupci, koji su podvrgnuti različitim internim i vanjskim revizijama, osiguravaju dobro upravljanje imovinom.

Komisija je uspostavila odgovarajuće upravljanje za preispitivanje i odobravanje tehničkih i strateških odluka u vezi s operacijama upravljanja imovinom. Poslove upravljanja imovinom nadziru dva odbora, Odbor za rizike, koji čine predstavnici GU-a BUDG, i Odbor za upravljanje imovinom, koji čine predstavnici GU-a BUDG, GU-a ECFIN i GU-a FISMA. Tehničke odluke razmatraju se i odobravaju u sklopu Odbora za rizike, a strateške odluke odobravaju Odbor za rizike i Odbor za upravljanje imovinom prije konačnog odobrenja glavnog direktora GU-a BUDG, u dogovoru s računovodstvenim službenikom.

Upravljanje imovinom jamči jasno delegiranje ovlasti donošenja odluka i razina odgovornosti, odgovarajuću podjelu dužnosti između operativne jedinice, jedinice za upravljanje rizikom i potporne jedinice, jasno definirane uloge i dobro utvrđene i dokumentirane postupke i procese te provjere i ravnoteže na svim razinama. Postupci praćenja usklađenosti čine okvir za odgovarajuća pravila za kodekse ponašanja za upravljanje potencijalnim osobnim sukobima interesa, kao i pravila za upravljanje rizicima trgovanja na temelju povlaštenih informacija.

Smjernice za upravljanje imovinom i interna ograničenja ulaganja čvrst su okvir za unutarnju kontrolu kojim se osigurava zaštita imovine. Točnije, imovinu u obliku vrijednosnih papira čuva skrbnik u skladu s najboljom tržišnom praksom, dok se novac i depoziti polažu kod financijskih institucija visokog rejtinga. Zaštita financijske imovine osigurava se i razdvajanjem dužnosti tima odgovornog za pokretanje poslova s vrijednosnim papirima i tima za potporu odgovornog za njihovu namiru i bankovno usklađivanje. Dodatnu razinu kontrole osigurava računovodstveni tim tijekom mjesečnog postupka usklađenja i zaključenja, u sklopu kojega se portfelj vrijednosnih papira usklađuje s izvještajem skrbnika vrijednosnih papira. Odstupanja u namiri i kašnjenja u plaćanju koje uzrokuju druge ugovorne strane svakodnevno prate tim za bankovno usklađivanje i potporni tim. Za praćenje pridržavanja okvira kontrole relevantnim se dionicima redovito dostavlja iscrpan skup podataka o uspješnosti i riziku za imovinu kojom se upravlja.

U smjernicama za upravljanje imovinom te u strategiji ulaganja i strategiji upravljanja rizicima definirane su određene granične vrijednosti i ograničenja kako bi se ograničila izloženost portfelja kreditnom riziku ograničena na investicijski rejting, osim izloženosti država članica.

Zajednički fond za rezervacije

Odlukom Komisije C(2020) 1896 od 25. ožujka 2020. o smjernicama za upravljanje imovinom zajedničkog fonda za rezervacije odgovornosti i zadaće financijskog upravitelja zajedničkog fonda za rezervacije delegirane su glavnom direktoru Glavne uprave za proračun (GU BUDG). Zajednički fond za rezervacije odvojen je od drugih portfelja kojima upravlja GU BUDG. Fond ne postoji kao zasebni pravni subjekt.

Zajedničkim fondom za rezervacije upravlja se u skladu sa smjernicama za upravljanje imovinom. Cilj je osigurati potrebnu likvidnost kako bi se u potpunosti i bez odgode pokrili svi potrebni odljevi, kao što su aktivacije jamstava, te osigurati očuvanje kapitala tijekom razdoblja ulaganja fonda, s visokim stupnjem pouzdanosti.

Kako bi se postigao prethodno opisani opći cilj, financijski upravitelj zajedničkog fonda za rezervacije upravlja imovinom u skladu s bonitetnim pravilima i načelima dobrog financijskog upravljanja te u skladu s pravilima i propisima koje utvrdi računovodstveni službenik Komisije. Relevantne operativne jedinice izradile su i upotrebljavaju pisane priručnike u kojima se opisuju postupci koji se primjenjuju na specifična područja, kao što je upravljanje rizicom. Redovito se identificiraju i ocjenjuju financijski i operativni rizici i provjerava usklađenost s unutarnjim smjernicama i postupcima.

Portfelj zajedničkog fonda za rezervacije sastavljen je tako da se zajamči visoki stupanj diversifikacije svih prihvatljivih kategorija imovine, geografskih područja, izdavatelja i rokova dospijeca radi upravljanja fluktuacijama vrijednosti portfelja.

Budući da je jedina druga ugovorna strana za sve važeće valutne terminske ugovore na dan 31. prosinca 2022. središnja banka Francuske, od tog datuma ne primjenjuju se nikakva kreditna poboljšanja, primjerice kolateral, sporazum o netiranju ili jamstva. Najveća izloženost kreditnom riziku za izvedenice u stranoj valuti s pozitivnom fer vrijednosti na kraju izvještajnog razdoblja jednaka je knjigovodstvenoj vrijednosti iz bilance.

Novčane kazne

Privremeno naplaćene novčane kazne: depoziti

Iznosi uplaćeni prije 2010. ostaju na računima banaka koje su posebno odabrane za držanje depozita za privremeno naplaćene novčane kazne. Banke se odabiru u skladu s postupcima javne nabave definiranim u Financijskoj uredbi. Držanje sredstava na računima određenih banaka određuje se na temelju unutarnje politike upravljanja rizicima kojom se utvrđuju uvjeti o kreditnom rejtingu i iznos sredstava koji se mogu položiti razmjerno vlasničkom kapitalu druge ugovorne strane. Redovito se identificiraju i ocjenjuju financijski i operativni rizici i provjerava usklađenost s unutarnjim politikama i postupcima.

Privremeno naplaćene novčane kazne: portfelj fonda BUFI

Od 2010. iznos izrečenih i privremeno naplaćenih novčanih kazni ulaže se u portfelj BUFI osnovan posebno u tu svrhu. Glavni su ciljevi portfelja smanjenje rizika povezanih s financijskim tržištima i jednako postupanje sa svim subjektima tako što se primjenjuje zajamčeni povrat sredstava izračunat na istoj osnovi kao i nominalni iznos novčanih kazni. Međutim, zajamčeni povrat primijenjen na subjekte kojima je novčana kazna izrečena prije stupanja na snagu nove Financijske uredbe u kolovozu 2018. dogovoren je da iznosi nula. Imovinom stečenom iz privremeno naplaćenih novčanih kazni upravlja Komisija u skladu s unutarnjim smjernicama za upravljanje imovinom. Relevantne operativne jedinice izradile su i upotrebljavaju priručnike u kojima se opisuju postupci koji se primjenjuju na specifična područja, kao što je upravljanje rizicom. Redovito se identificiraju i ocjenjuju financijski i operativni rizici i provjerava usklađenost s unutarnjim smjernicama i postupcima.

Cilj je aktivnosti upravljanja imovinom da se uloži iznos novčanih kazni koje je Komisija privremeno naplatila kako bi se:

- omogućio jednostavan pristup sredstvima kad je to potrebno i
- u normalnim uvjetima osigurao prihod koji je u prosjeku sličan referentnom prihodu BUFI-ja umanjenom za nastale troškove, uz očuvanje nominalne vrijednosti novčanih kazni.

Ulaganja su u osnovi ograničena na sljedeće kategorije: oročene depozite kod središnjih banaka država članica, agencija za upravljanje državnim dugom, banaka u državnom vlasništvu ili za koje jamči država

ili nadnacionalnih institucija te obveznice, mjenice i potvrde o depozitu koje izdaju nacionalni subjekti ili nadnacionalne institucije.

Primljena financijska jamstva

Komisija drži značajne iznose jamstava koje izdaju financijske institucije u vezi s novčanim kaznama koje je Komisija izrekla poduzećima zbog kršenja pravila EU-a o tržišnom natjecanju – vidjeti bilješku **2.6.1.3.** Ta jamstva pružaju poduzeća kojima je izrečena novčana kazna i ona zamjenjuju izvršenje privremenih plaćanja. Jamstvima se upravlja u skladu s unutarnjom politikom upravljanja rizicima. Redovito se identificiraju i ocjenjuju financijski i operativni rizici i provjerava usklađenost s unutarnjim politikama i postupcima.

Programi proračunskog jamstva EU-a

U glavi X. Financijske uredbe utvrđeno je nekoliko mehanizama za zaštitu proračuna Unije od financijskih rizika koji nastaju tijekom primjene proračunskih jamstava. Mogu se grupirati u četiri glavne kategorije.

1. Mjere za ograničavanje iznosa nepredviđenih obveza

Prvo, veličina jamstva EU-a u pravilu je ograničena na jasno definiran način. U Financijskoj uredbi utvrđeno je da financijske obveze i ukupna neto plaćanja iz proračuna ne mogu premašiti iznos proračunskog jamstva odobrenog njegovim temeljnim aktom. Iznos nepredviđene obveze koja proizlazi iz proračunskog jamstva može premašiti iznos financijske imovine namijenjen za pokrivanje financijske obveze EU-a samo ako je to predviđeno relevantnim temeljnim aktom i u skladu s posebnim uvjetima iz tog akta.

Drugo, profil rizičnosti operacija/financijskih proizvoda za koje jamči EU određuje se, koliko je god to moguće, *ex ante*, odnosno prije potpisivanja sporazuma o jamstvu.

2. Mjere povezane s odabirom provedbenih partnera

Programi proračunskog jamstva provode se s pouzdanim partnerima koji su ocijenjeni na temelju stupova. Time se osigurava pouzdanost, među ostalim, računovodstvenih i financijskih sustava tih provedbenih partnera te njihovih sustava za upravljanje rizicima. Osim toga, ti provedbeni partneri trebaju izdvojiti vlastita sredstva radi odgovarajućeg usklađivanja interesa s Unijom.

3. Mjere za osiguranje primjerenog *ex ante* proračunskog kapaciteta za pokrivanje aktivacija jamstava

Programe proračunskog jamstva podupiru rezervacije imovine koje se čuvaju u zajedničkom fondu za rezervacije. Stopa rezervacija utvrđena je, u temeljnom aktu svakog programa, na razini kojom se omogućuje programiranje proračunskih odobrenih sredstava tako da čine rezervacije koje bi omogućile pokrivanje gubitaka, a da ne izazivaju proračunske poremećaje. Rezervacije su stoga dostatne za pokriće očekivanih, a do određene razine i neočekivanih gubitaka nastalih u okviru tih proračunskih jamstava.

Slijedom toga, Komisija će osigurati (godišnje) da stopa rezervacija kako je utvrđena u temeljnom aktu bude primjerena te usklađena s načelima Financijske uredbe i financijskim programiranjem.

4. Mjere povezane s ostvarenim gubicima koji premašuju *ex ante* procjenu

Financijskom uredbom uvode se dva praga za rano upozorenje (tj. u trenutku kad ostane raspoloživo 50 %, odnosno 30 % stope rezervacija). Tim pragovima upozorenja Komisiji se omogućuje da predvidi potencijalno iscrpljivanje rezervacija prije prestanka proračunskog jamstva i ocijeni treba li iznimno predložiti dodatne rezervacije.

Ako je privremeno potrebna dodatna likvidnost, postoje postupci kao što su prijenosi između odjeljaka zajedničkog fonda za rezervacije i iskorištavanje sredstava središnje riznice Komisije i upotreba dostupnog proračunskog prostora (odobrena sredstva za preuzimanje obveza i odobrena sredstva za plaćanje).

Nadalje, Upravljački odbor za nepredviđene obveze koje proizlaze iz proračunskih jamstava uspostavljen je 2020. na temelju ovlasti povjerenika za proračun. Intervenira u pitanjima koja uključuju proračunska jamstva i financijsku pomoć iz kojih nastaju nepredviđene obveze za proračun koje su posljedica provedbe glave X. Financijske uredbe, uključujući odredbe navedene u internim pravilima o izvršenju

općeg proračuna Unije. To uključuje okvir za upravljanje rizicima, relevantne zajedničke horizontalne odredbe standardnih sporazuma i integrirano izvješćavanje kako bi se uspostavili korporativni zahtjevi za održivo upravljanje nepredviđenim obvezama.

Programi financijskih instrumenata

Izvršenje proračuna EU-a dugi se niz godina oslanja na programe financijskih instrumenata. Za više informacija o relevantnim iznosima vidjeti bilješku **2.4.2.**

Većini financijskih instrumenata zajedničko je da se izvršenje delegira ili Grupi EIB-a (uključujući EIF) ili drugim financijskim institucijama na temelju sporazuma između Komisije i financijske institucije. Sporazumi potpisani s tim financijskim institucijama sadržavaju stroge uvjete i obveze za posrednike radi pravilnog upravljanja i izvješćavanja o novčanim sredstvima Unije. Nakon preuzimanja obveze financijskog doprinosa jednom od tih instrumenata, sredstva se prenose na bankovni račun financijske institucije otvoren u tu svrhu pod njezinim imenom, ali u ime Komisije (tj. fiducijarni račun). Financijska institucija može, ovisno o kojem je instrumentu riječ, iskoristiti sredstva s fiducijarnog računa za davanje zajmova, izdavanje dužničkih instrumenata, ulaganje u vlasničke instrumente ili pokrivanje aktivacije jamstva. Prihodi od financijskih instrumenata u pravilu se uplaćuju u proračun EU-a.

Rizik tih financijskih instrumenata sveden je na gornju granicu navedenu u temeljnim sporazumima, što je predviđeni proračunski iznos za taj instrument. Budući da Komisija često snosi „tranšu prvog gubitka“ i da je svrha tih instrumenata financirati rizičnije korisnike (kojima nije lako dobiti sredstva od komercijalnih vjerovnika), postoji mogućnost da će nastati određeni gubici za proračun EU-a.

6.3. VALUTNI RIZIK

Izloženost financijskih instrumenata EU-a valutnom riziku na kraju godine – neto pozicija

u
milijunima
EUR

	31.12.2022.						
	USD	GBP	PLN	SEK	Ostalo	EUR	Ukupno
Financijska imovina							
<i>Financijska imovina po amortizacijskom trošku*</i>	83	6	–	–	12	151	251
<i>Financijska imovina po fer vrijednosti kroz višak ili manjak</i>							
<i>Neizvedenice</i>	843	25	–	20	98	29 088	30 073
<i>Izvedenice</i>	(483)	–	–	–	–	1 467	984
<i>Potraživanja**</i>	89	111	14	0	17	5 453	5 684
<i>Novac i novčani ekvivalenti</i>	84	13	1 031	473	1 421	43 522	46 544
	616	155	1 045	493	1 548	79 681	83 537
Financijske obveze							
<i>Obveza za financijska jamstva</i>	(793)	(0)	(37)	(12)	(164)	(5 450)	(6 456)
<i>Financijske obveze po fer vrijednosti kroz višak ili manjak</i>	(1)	–	–	8	19	(50)	(25)
	(795)	(0)	(37)	(4)	(146)	(5 500)	(6 481)
Ukupno	(179)	154	1 008	489	1 403	74 181	77 056

u
milijunima
EUR

	31.12.2021.						
	USD	GBP	PLN	SEK	Ostalo	EUR	Ukupno
Financijska imovina							
Financijska imovina po amortizacijskom trošku*	63	18	–	–	7	88	176
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz višak ili manjak							
Neizvedenice	934	51	–	23	75	23 141	24 223
Izvedenice	(646)	–	–	–	–	1 474	828
Potraživanja**	109	98	108	4	88	7 372	7 780
Novac i novčani ekvivalenti	85	24	1 014	591	1 692	41 455	44 860
	545	192	1 121	618	1 862	73 529	77 866
Financijske obveze							
Obveza za financijska jamstva	(1 047)	(0)	(62)	(19)	(248)	(6 418)	(7 794)
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz višak ili manjak	(1)	–	–	–	(4)	–	(5)
	(1 048)	(0)	(62)	(19)	(251)	(6 418)	(7 798)
Ukupno	(503)	192	1 059	599	1 611	67 111	70 068

* Isključujući zajmove za Mehanizam za oporavak i otpornost (NGEU) i financijsku pomoć.

** Isključujući odgođene rashode.

Da je EUR ojačao ili oslabio u odnosu na druge valute za 10 %, imao bi sljedeći učinak na poslovne rezultate:

u milijunima
EUR

	Povećanje (+)/ smanjenje (-) deviznog tečaja	USD	2022. GBP	PLN	SEK
+10 %		16	(14)	(92)	(44)
-10 %		(20)	17	112	54

u milijunima
EUR

	Povećanje (+)/ smanjenje (-) deviznog tečaja	USD	2021. GBP	PLN	SEK
+10 %		46	(17)	(96)	(54)
-10 %		(56)	21	118	67

Uzimanje i davanje zajmova za NGEU i financijsku pomoć

Financijska imovina i financijske obveze zasad su iskazane samo u eurima, tako da EU nije izložen valutnom riziku.

Riznica

Vlastita sredstva koja države članice uplaćuju u valutama koje nisu euro drže se na računima za vlastita sredstva u skladu s Uredbom Vijeća (EU, Euratom) br. 609/2014 (kako je izmijenjena Uredbom Vijeća (EU, Euratom) 2016/804). Preračunavaju se u euro kad su potrebna za izvršenje plaćanja. Postupci koji se primjenjuju na upravljanje tim sredstvima utvrđeni su tom uredbom. U ograničenom broju slučajeva ta se sredstva izravno koriste za izvršenje plaćanja u istoj valuti.

Komisija u komercijalnim bankama drži niz računa u valutama EU-a koje nisu euro te u američkim dolarima, funtama sterlinga i švicarskim francima, koji joj služe za izvršenje plaćanja u tim valutama. Sredstva se na te račune uplaćuju ovisno o iznosu plaćanja koje treba izvršiti te stoga njihov saldo ne predstavlja izloženost valutnom riziku.

Ako se razni primici (primici osim vlastitih sredstava) na račune uplaćuju u valutama koje nisu euro, oni se prenose na račune Komisije u istim valutama ako su potrebni za izvršavanje plaćanja ili se preračunavaju u euro i prenose na račune u eurima. Sredstva iz knjige blagajne koja se vodi u valutama koje nisu euro obnavljaju se ovisno o predviđenim kratkoročnim potrebama za izvršenjem lokalnih plaćanja u istim valutama. Salda tih računa održavaju se unutar njihovih gornjih granica.

Novčane kazne

Sve se novčane kazne izriču, plaćaju ili privremeno pokrivaju u eurima, te stoga ne postoji valutni rizik ako se drže u fondu BUFI.

Proračunska jamstva

Proračunska jamstva u pravilu se proširuju, uz najvišu gornju granicu izraženu u eurima. Međutim, neke temeljne operacije mogu biti izražene u drugim valutama (američki dolar ili druge lokalne valute).

Valutni rizik dio je čimbenika koji se uzimaju u obzir pri utvrđivanju potreba za rezervacijama.

Zajednički fond za rezervacije

Zajednički fond za rezervacije trenutačno posluje u eurima i američkim dolarima. Valutnim rizikom upravlja se sklapanjem ugovora o izvedenicama (terminskih ugovora u stranoj valuti), kojima se štiti tržišna vrijednost ulagačkih portfelja u američkim dolarima. Ograničenje najveće nezaštićene izloženosti deviznom tečaju iznosi 1 % ukupne vrijednosti portfelja na temelju referentnih kriterija i godišnje strateške dodjele sredstava. Stoga će pozitivne ili negativne promjene tržišne vrijednosti ulaganja u američkim dolarima ispod ili iznad ograničenja od 1 % dovesti do transakcije uravnoteženja (novi terminski ugovor u istom ili suprotnom smjeru), čime će se zaštićena pozicija prilagoditi ili obrnuti.

Zajmovi koji su subrogirani EU-u zbog isplata iz fonda koje su rezultat neizvršenih plaćanja korisnika zajma – vidjeti bilješku **2.4.1.2.** – isplaćuju se u izvornoj valuti i stoga je EU izložen valutnom riziku. Kad je riječ o subrogiranim zajmovima, ne postoje aktivnosti kojima se mogu nadoknaditi promjene deviznog tečaja (aktivnosti zaštite od rizika) zbog neizvjesnih rokova otplate zajmova.

6.4. KAMATNI RIZIK

Sljedeća tablica prikazuje osjetljivost dužničkih vrijednosnih papira i ETF-a na promjene kamatnih stopa jer otkriva utjecaj koji bi promjena kamatnih stopa od +/- 100 baznih bodova (1 %) imala na poslovni rezultat EU-a.

	u milijunima EUR	
	Povećanje (+) / smanjenje (-) u baznim bodovima	Poslovni rezultat
2022.: Financijska imovina po fer vrijednosti kroz višak ili manjak	+100 -100	(741) 784
2021.: Financijska imovina po fer vrijednosti kroz višak ili manjak	+100 -100	(622) 660

Osjetljivost na promjene kamatnih stopa određenog portfelja obveznica povećava se s njegovim trajanjem. Trajanje glavnih portfelja imovine kojima upravlja Komisija opisano je u nastavku.

Uzimanje i davanje zajmova za NGEU i financijsku pomoć

Zbog prirode uzimanja i davanja zajmova, EU ima značajan dio kamatonosne imovine i obveza. Međutim, za instrumente financijske pomoći koji ne uključuju NGEU ne postoji kamatni rizik jer se uzeti zajmovi prebijaju danim zajmovima po istim uvjetima (naizmjenični zajmovi).

U okviru instrumenta NGEU ne primjenjuje se pristup naizmjeničnosti, stoga kamatni rizik treba pokriti primjenom postupaka i mehanizama kojima se ublažava taj rizik. Temeljno načelo diversificirane strategije financiranja u okviru instrumenta NGEU jest transparentna raspodjela troškova financiranja i svih drugih troškova povezanih s tim instrumentom korisnicima (u slučaju zajmova) i u proračun Unije (u slučaju bespovratne potpore). Program NGEU-a vođen je načelima povrata troškova u cijelosti i neprofitnog djelovanja. Unija stoga prosljeđuje sredstva koja dobije na tržištu na najisplativiji i

najpravičniji način na temelju dnevnog izračuna kamata. Time se osigurava da države članice snose sve troškove povezane s danim i uzetim zajmovima koji nastanu za Uniju.

NGEU drži novac kako bi održavao utvrđenu sigurnosnu pričuvu u sklopu diversificirane strategije financiranja, istodobno izbjegavajući eventualne viškove. Novac NGEU-a drži se u Europskoj središnjoj banci. Od 4. travnja 2022. kratkoročna kamatna stopa na tržištu novca u eurima primjenjuje se na sva nepodmirena novčana salda. Prethodno je nepodmireni novčani saldo podlijegao kamatnoj stopi ESB-a na depozite koja je iznosila -0,5 %. Na temelju uzajamnog sporazuma negativne kamate kod ESB-a obračunavale su se samo na nepodmirena novčana salda u iznosu većem od 20 milijardi EUR. Na temelju metodologije raspodjele troškova za NGEU kamate koje nisu pripisane zajmovima ili bespovratnoj potpori podliježu izdavanju računa korisnicima zajmova i proračunu EU-a u obliku troškova upravljanja likvidnošću, koji mogu biti pozitivni ili negativni ovisno o kretanju kamatnih stopa primijenjenih na novčana salda.

Riznica

Osim uzimanja zajmova koje je povezano s programom NGEU-a, Komisija ne posuđuje novac za financiranje svojih rashoda poslovanja. Osim izloženosti kamatnom riziku koji se odnosi na NGEU, kamate se obračunavaju na iznose koji se drže na različitim bankovnim računima. Stoga je Komisija uvela mjere kojima se osigurava redovito usklađivanje kamatnih prihoda (pozitivnih ili negativnih) od njezinih bankovnih računa s tržišnim kamatnim stopama i njihovim eventualnim fluktuacijama.

Računi otvoreni u riznicama država članica na koje se uplaćuju vlastita sredstva nisu kamatonosni te se za njih ne plaćaju naknade. Za račune u nacionalnim središnjim bankama (vlastita sredstva i drugo) plaćaju se naknade po službenim stopama pojedine institucije. Tijekom razdoblja okruženja s negativnim kamatnim stopama (do rujna 2022.) neke od naknada koje su primijenjene na te račune bile su negativne. Postupci upravljanja novcem prilagođeni su prema tržišnim uvjetima za kamatne stope kako bi iznosi na tim računima bili što manji kad se primjenjuju negativne kamatne stope i poštuju se odgovarajuće gornje granice u skladu s uvjetima banaka. Računi za vlastita sredstva zaštićeni su od učinaka negativnih kamata u skladu s Uredbom Vijeća (EU, Euratom) br. 609/2014 (kako je izmijenjena Uredbom Vijeća (EU, Euratom) 2016/804).

Na prekonoćna salda na računima otvorenim u komercijalnim bankama kamate se obračunavaju svakodnevno. To se obračunava primjenom promjenjivih tržišnih kamatnih stopa na koje se primjenjuje (pozitivna ili negativna) ugovorna marža. Kamatne stope koje se primjenjuju u komercijalnim bankama u načelu su dogovorene da iznose nula za operativne bilance do određene gornje granice.

Novčane kazne

Privremeno naplaćene novčane kazne ulažu se u portfelj dugoročnih obveznica s prosječnim trajanjem portfelja od 1,33 godine.

Zajednički fond za rezervacije

Sredstva u zajedničkom fondu za rezervacije ulažu se u portfelj dugoročnih obveznica i korporativnih ETF-a s ukupnim prosječnim trajanjem portfelja od 3,17 godina.

EZUČ u likvidaciji

Iznosi EZUČ-a u likvidaciji ulažu se u portfelj dugoročnih obveznica s prosječnim trajanjem portfelja od 3,17 godina.

6.5. KREDITNI RIZIK

Najveća izloženost kreditnom riziku

	u milijunima EUR 31.12.2022.	u milijunima EUR 31.12.2021.
Financijska imovina		
<i>Zajmovi</i>	204 354	163 568
<i>Novac i novčani ekvivalenti</i>	46 544	44 860
<i>Potraživanja od razmjenskih transakcija*</i>	5 684	7 780
<i>Financijska imovina po fer vrijednosti kroz višak ili manjak – dužnički vrijednosni papiri</i>	24 647	19 326

Financijska imovina po fer vrijednosti kroz višak ili manjak – izvedenice	984	828
Dana jamstva i obveze za zajmove		
Ugovori o financijskom jamstvu	55 502	55 267
Obveze za zajmove	8	–
Ukupno na dan 31.12.2022.	337 723	291 628

* Isključujući odgođene rashode.

Osim toga, EU je neizravno izložen kreditnom riziku putem svojih ulaganja u novčane fondove, korporativne ETF-e i udružene portfelje dužničkih vrijednosnih papira (vidjeti bilješku **2.4.2.1.**), što može utjecati na njihove cijene (vidjeti bilješku **6.7.**).

Zajmovi: kreditna kvaliteta

u
milijunima
EUR

31.12.2022.					
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Kupljeni ili odobreni zajmovi	Ukupno
Kreditni rejting					
Izvrstan i visok rejting	12 849	–	–	–	12 849
Viši srednji rejting	62 240	–	–	–	62 240
Niži srednji rejting	106 537	–	–	–	106 537
Neinvesticijski rejting (među ostalim u statusu neispunjavanja obveza)	11 923	13 094	29	114	25 160
Bruto knjigovodstvena vrijednost	193 549	13 094	29	114	206 786
Rezervacija za gubitak zbog umanjenja vrijednosti	(55)	(2 361)	(27)	13	(2 431)
Neto knjigovodstvena vrijednost	193 494	10 732	2	126	204 354

u milijunima
EUR

31.12.2021.					
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Kupljeni ili odobreni zajmovi	Ukupno
Kreditni rejting					
Izvrstan i visok rejting	10 379	–	–	–	10 379
Viši srednji rejting	58 991	–	–	–	58 991
Niži srednji rejting	79 672	–	–	–	79 672
Neinvesticijski rejting (među ostalim u statusu neispunjavanja obveza)	8 819	5 965	29	48	14 860
Bruto knjigovodstvena vrijednost	157 861	5 965	29	48	163 903
Rezervacija za gubitak zbog umanjenja vrijednosti	(10)	(299)	(26)	–	(336)
Neto knjigovodstvena vrijednost	157 851	5 665	3	48	163 568

Prethodno navedene četiri kategorije rizika u načelu se temelje na kategorijama rejtinga vanjskih agencija za kreditni rejting i odgovaraju sljedećim kategorijama:

- izvrstan i visoki rejting: Moody's P-1, Aaa – Aa3; S&P A-1+, A-1, AAA – AA –; Fitch F1+, F1, AAA – AA – i istovjetan rejting
- viši srednji rejting: Moody's P-2, A1 – A3; S&P A-2, A+ – A –; Fitch F2, A+ – A – i istovjetan rejting
- niži srednji rejting: Moody's P-3, Baa1 – Baa3, S&P A-3, BBB+ – BBB –; Fitch F3, BBB+ – BBB – i istovjetan rejting
- neinvesticijski rejting: Moody's drugorazredni rejting, Ba1 – C; S&P B, C, D, BB+ – D; Fitch B, C, D, BB+ – D i istovjetan rejting.

- EU upotrebljava kategorije rejtinga tih vanjskih agencija kao referentne vrijednosti za financijske instrumente i komercijalne banke, ali nakon što samostalno analizira pojedine slučajeve, može zadržati iznose u jednoj od prethodno navedenih kategorija rizika iako je moguće da su jedna ili više navedenih agencija za kreditni rejting smanjile rejting odgovarajuće druge ugovorne strane.

Zajmovi neulagačkog stupnja uglavnom su zajmovi za financijsku pomoć partnerskim zemljama u financijskim poteškoćama i nekim državama članicama s rejtingom u gornjoj granici ovog stupnja. Svi zajmovi dani državama članicama su u fazi 1. Druga faza uključuje zajmove Ukrajini u okviru makrofinancijske pomoći i Euratoma u iznosu od 11,9 milijardi EUR. Svi kupljeni ili odobreni zajmovi umanjeni za kreditne gubitke subrogirani su zajmovi iz programa EFSU-a i mandata za vanjsko kreditiranje.

Uzimanje i davanje zajmova za NGEU i financijsku pomoć

U okviru Euratoma izloženošću kreditnom riziku upravlja se dobivanjem državnih jamstava (vidjeti bilješku **2.4.1.1.**).

Zajmovi osigurani Ukrajini u okviru programa izvanredne makrofinancijske pomoći (6 milijardi EUR isplaćeno 2022.) prvo su pokriveni odjeljkom u okviru zajedničkog fonda za rezervacije, a zatim i dodatnim jamstvima država članica.

Zajmovi odobreni državama članicama u okviru instrumenta SURE temelje se na sustavu dobrovoljnih jamstava država članica do 25 % maksimalnog iznosa dostupnog za financijsku pomoć.

U slučaju neispunjavanja obveza dužnika te radi servisiranja povezanog dospjelog duga, Komisija može povući sredstva iz zajedničkog fonda za rezervacije (za zajmove trećim zemljama u okviru MFP-a i Euratoma) i uputiti državama članicama poziv za uplatu, uzimajući u obzir gornje granice vlastitih sredstava (vidjeti bilješku **6.6.**).

Zajmovi: kretanja rezervacija za gubitak zbog umanjenja vrijednosti

u milijunima
EUR

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Kupljeni ili odobreni zajmovi	Ukupno
Rezervacija za gubitke na dan 1.1.2022.	10	299	26	–	336
<i>Prelazak u fazu 1</i>	–	–	–	–	–
<i>Prelazak u fazu 2</i>	(0)	1	(1)	–	0
<i>Prelazak u fazu 3</i>	(1)	(0)	1	–	–
<i>Novi zajmovi</i>	9	763	–	–	772
<i>Prestanak priznavanja – vraćena sredstva</i>	(0)	–	–	–	(0)
<i>Prestanak priznavanja – otpisana sredstva</i>	–	–	(2)	–	(2)
<i>Ponovno mjerenje rezervacija za gubitke</i>	37	1 298	3	(13)	1 326
<i>ostalo</i>	–	–	–	–	–
Rezervacija za gubitke na dan 31.12.2022.	55	2 361	27	(13)	2 431

Dodatna rezervacija za gubitak zbog umanjenja vrijednosti zajmova faze 2 uglavnom se odnosi na zajmove odobrene Ukrajini u okviru makrofinancijske pomoći i Euratoma (vidjeti bilješku **2.4.1.1.**).

Zajmovi: procjena klasifikacije po fazama

Kako je navedeno u značajnim računovodstvenim politikama, ispravak vrijednosti za umanjenje vrijednosti za financijsku imovinu po amortiziranom trošku osim potraživanja ovisi o fazi u koju je klasificirana financijska imovina.

Raspoređivanje u faze uglavnom ovisi o kreditnom rejtingu druge ugovorne strane. Model raspodjele po fazama oslanja se na relativnu procjenu kreditnog rizika, odnosno Unija može imati različite zajmove s istom drugom ugovornom stranom u različitim fazama, ovisno o početnom kreditnom riziku druge ugovorne strane. S obzirom na svoj jedinstveni institucionalni status Unija posuđuje novac svojim državama članicama ili državama u teškoćama. Kao rezultat Unija provodi i kvalitativnu procjenu kreditnog rizika na temelju praćenja gospodarske situacije zajmoprimaca u teškoćama.

Faza 1 – nema znatnog povećanja kreditnog rizika

Zajmovi drugim ugovornim stranama s investicijskim rejtingom (tj. rejting između AAA (Aaa) i BBB– (Baa3) na ljestvici rejtinga agencije S&P/Fitch (Moody's) ili istovjetan vanjski ili unutarnji rejting) na izvještajni datum smatraju se zajmovima niskog kreditnog rizika te se stoga klasificiraju u fazu 1, osim ako su dospjeli prije više od 30 dana (vidjeti fazu 2). Osim toga, svi zajmovi kod kojih nije došlo do znatnog povećanja kreditnog rizika, kako je definirano u nastavku, klasificirani su u fazu 1. Za financijsku imovinu u fazi 1 ispravak vrijednosti za umanjenje vrijednosti mjeri se na razini 12-mjesečnog očekivanog kreditnog gubitka.

Faza 2 – znatno povećanje kreditnog rizika

Kako bi se utvrdilo je li došlo do znatnog povećanja kreditnog rizika nakon nastanka, odnosno primjenjuje li se prelazak u fazu 2, Unija provodi kombinaciju kvantitativnih i kvalitativnih procjena.

Svi zajmovi za koje su ugovorna plaćanja dospjela prije 31–90 dana prelaze u fazu 2.

Kad je riječ o drugim ugovornim stranama čiji je kreditni rejting na početni datum priznavanja između AAA (Aaa) i BB– (Ba3): osim u slučaju niskog rizika (navedeno u fazi 1), smatra se da je pogoršanje znatno ako razlika između početnog rejtinga i onoga na izvještajni datum iznosi tri stupnja ili više.

Kad je riječ o drugim ugovornim stranama čiji je kreditni rejting na početni datum priznavanja B+ (B1) ili B (B2): smatra se da je pogoršanje znatno ako razlika između početnog i trenutnog rejtinga iznosi dva stupnja ili više.

Kad je riječ o drugim ugovornim stranama čiji je kreditni rejting B– (B3) ili niži (u rasponu CCC/Caa): smatra se da je pogoršanje znatno ako razlika između početnog i trenutnog rejtinga na izvještajni datum iznosi jedan stupanj ili više.

Zajmovi odobreni prije prelaska na revidirani EAR 11 (tj. 1. siječnja 2021.) za koje pri početnom priznavanju nisu dostupne informacije o kreditnom riziku bez nepotrebnih troškova i napora klasificiraju se u fazu 2.

Kad je riječ o zajmovima u fazi 2, ispravak vrijednosti za umanjenje vrijednosti mjeri se na razini očekivanog kreditnog gubitka tijekom vijeka trajanja.

Faza 3 – zajmovi umanjeni za kreditne gubitke

Zajmovi se klasificiraju u fazu 3 ako su dospjeli prije 90 dana ili ako je nakon njihova odobrenja došlo do jednog ili više događaja koji negativno utječu na procijenjene buduće novčane tokove te financijske imovine. Primjerice, zajam se klasificira u fazu 3:

- ako je vjerojatno da će zajmoprimac pokrenuti stečajni postupak ili drugi oblik financijske reorganizacije,
- ako zajmoprimac ima rejting D koji je objavila vanjska agencija za kreditni rejting, i
- ako je zajmoprimac u statusu neispunjavanja obveza u odnosu na bilo koju financijsku obvezu prema EU-u, ili u slučaju zajmova za financijsku pomoć, ako je zajmoprimac u statusu neispunjavanja obveza u odnosu na bilo koju drugu međunarodnu organizaciju koja financira program.

Kad je riječ o zajmovima u fazi 3, ispravak vrijednosti za umanjenje vrijednosti mjeri se na razini očekivanog kreditnog gubitka tijekom vijeka trajanja.

Kupljeni ili odobreni zajmovi umanjeni za kreditne gubitke

Unija drži i „kupljene ili odobrene zajmove umanjene za kreditne gubitke“. To su neotplaćeni zajmovi za koje je Komisija isplatila aktivirano jamstvo provedbenom partneru. Sva su prava za te zajmove subrogirana Uniji. Unija ih priznaje u svojoj bilanci po fer vrijednosti pri početnom priznavanju. Klasificira ih kao kupljene ili odobrene zajmove umanjene za kreditne gubitke i izračunava ispravak vrijednosti za umanjenje vrijednosti na temelju očekivanog kreditnog gubitka tijekom vijeka trajanja. Na temelju relevantnih sporazuma između Unije i provedbenih partnera u ime Unije pokreće se postupak naplate nepodmirenih iznosa.

Zajmovi: mjerenje očekivanog kreditnog gubitka

Mjerenje očekivanog kreditnog gubitka je vjerojatnošću ponderirana procjena razlike između ugovornih novčanih tokova i očekivanih novčanih tokova. Unija za tu procjenu primjenjuje sljedeće parametre kreditnog rizika:

- vjerojatnost nastanka statusa neispunjavanja obveza,
- gubitak zbog nastanka statusa neispunjavanja obveza, i
- izloženost statusu neispunjavanja obveza.

Vjerojatnost nastanka statusa neispunjavanja obveza postotak je koji predstavlja vjerojatnost da druga ugovorna strana neće ispunjavati svoje financijske obveze u sljedećih 12 mjeseci (primjenjuje se na 12-mjesečni očekivani kreditni gubitak) ili tijekom preostalog vijeka trajanja obveze (primjenjuje se na očekivani kreditni gubitak tijekom vijeka trajanja).

Gubitak zbog nastanka statusa neispunjavanja obveza postotak je koji predstavlja očekivane novčane manjkove, tj. dio izloženosti za koji se očekuje da će biti izgubljen nakon nastanka statusa neispunjavanja obveza, uzimajući u obzir iznose za povrat i kolaterale. Kako bi se procijenio gubitak zbog nastanka statusa neispunjavanja obveza na izloženost javnom dugu, Unija uzima u obzir svoj *de facto* status povlaštenog vjerovnika.

Izloženost statusu neispunjavanja obveza jest nepodmirena izloženost (iznos) u trenutku nastanka statusa neispunjavanja obveza.

Procijenjeni novčani tokovi tijekom očekivanog vijeka trajanja financijske imovine diskontiraju se po efektivnoj kamatnoj stopi.

Unija razmatra realne i utemeljene informacije usmjerene na budućnost, dostupne bez nepotrebnih troškova i napora, te prema potrebi prilagođava parametre modela.

Novac i novčani ekvivalenti: kreditna kvaliteta

u milijunima EUR

	31.12.2022.	31.12.2021.
Kreditni rejting		
<i>Izvrstan i visok rejting</i>	40 769	40 716
<i>Viši srednji rejting</i>	3 675	3 650
<i>Niži srednji rejting</i>	1 343	306
<i>Neinvesticijski rejting</i>	757	189
Bruto knjigovodstvena vrijednost	46 544	44 860
<i>Rezervacija za gubitak zbog umanjjenja vrijednosti</i>	–	–
Neto knjigovodstvena vrijednost	46 544	44 860

Riznica

Iznosi novca i novčanih ekvivalenata u prethodnoj tablici uglavnom se odnose na novac kojim se upravlja u riznici Komisije. U skladu s Uredbom Vijeća (EU, Euratom) br. 609/2014 (kako je izmijenjena Uredbom Vijeća 2016/804) većina sredstava u riznici Komisije drži se na računima za vlastita sredstva koje su države članice otvorile za uplaćivanje svojih doprinosa od vlastitih sredstava (uglavnom vlastita sredstva na temelju BND-a i PDV-a te tradicionalna vlastita sredstva). Svi ti računi vode se u riznicama država članica ili središnjim nacionalnim bankama. Te institucije pretpostavljaju najniži kreditni rizik (ili rizik druge ugovorne strane) za Komisiju jer izloženost prema tom riziku preuzimaju države članice. Kad je riječ o dijelu sredstava iz riznice Komisije koji se drže u komercijalnim bankama u svrhu izvršenja plaćanja, na te se račune sredstva uplaćuju neposredno prije roka i time automatski upravlja sustav za upravljanje novčanim sredstvima riznice. Na svim se računima drži najmanji iznos novca, pri čemu se uzima u obzir prosječan iznos dnevnih isplata s tih računa. Zato se na tim računima preko noći stalno drže mali iznosi (u prosjeku manje od 54 milijuna EUR raspoređeno na 25 računa) i tako se ograničava izloženost Komisije riziku. Te iznose treba promatrati u odnosu na ukupno dnevno stanje riznice, koje se u 2022. kretalo od 7 do 38 milijardi EUR, te ukupni iznos plaćanja izvršenih s bankovnih računa Komisije u 2022., koji je bio veći od 175 milijardi EUR.

Osim toga, pri odabiru komercijalnih banaka primjenjuju se posebne smjernice radi daljnjeg smanjenja rizika druge ugovorne strane kojemu je Komisija izložena:

- sve komercijalne banke biraju se pozivom na podnošenje ponuda. Najniži dugoročni kreditni rejting potreban za sudjelovanje u natječajima jest A- kreditne agencije S&P ili istovjetni rejting. U posebnim i propisno opravdanim okolnostima može se prihvatiti i niži rejting,
- osim minimalnih zahtjeva za kreditni rejting navedenih u pozivima na podnošenje ponuda, primijenjena politika upravljanja rizikom druge ugovorne strane služi za praćenje rejtinga i utvrđivanje maksimalne izloženosti svake financijske institucije. Ta gornja granica, najveća ukupna izloženost u novcu, depozitima i financijskim jamstvima po drugoj ugovornoj strani, izračunava se uzimajući u obzir kreditnu sposobnost (dugoročni kreditni rejting) i kapitalizaciju

subjekta u financijskom sektoru. Rizici druge ugovorne strane u EZ-u redovito se prate i priopćuju, i

- u delegacijama izvan EU-a knjige blagajne vode se u lokalnim bankama odabranima pojednostavnjenim postupkom javnog nadmetanja. Uvjeti za dobivanje rejtinga ovise o lokalnoj situaciji i mogu se znatno razlikovati od jedne zemlje do druge. Kako bi se ograničila izloženost riziku, salda tih računa drže se na najnižim mogućim razinama (uzimajući u obzir potrebe poslovanja), redovito se na njih uplaćuju sredstva te se jedanput godišnje preispituju primijenjene gornje granice.

NGEU

U okviru instrumenata za uzimanje i davanje zajmova za financijsku pomoć općenito se ne drže nepodmirena novčana salda zbog temeljnog načela naizmjeničnosti zajmova za financijsku pomoć. Međutim, s provedbom diversificirane strategije financiranja instrumenta NGEU u tom se instrumentu drže novčana sredstva kako bi se osiguralo da iznosi na bankovnom računu NGEU-a budu dostatni za ispunjavanje svih predstojećih potreba za isplata te za održavanje utvrđene sigurnosne pričuve, istodobno izbjegavajući eventualne viškove. Novac se drži na bankovnom računu u ESB-u, stoga je kreditni rizik vrlo nizak.

Privremeno naplaćene novčane kazne: depoziti

Depoziti u komercijalnim bankama za novčane kazne koje su privremeno naplaćene prije 2010. uvelike su smanjeni 2022. Ti se depoziti odabiru na temelju javnog natječaja i primjenjuje se opisana politika rizika druge ugovorne strane.

Potraživanja: kreditna kvaliteta

	Nisu dospjela	Dospjela 0–30 dana	Dospjela 31–90 dana	Dospjela 91 dan–1 godina	Dospjela > 1 godine	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost	1 613	18	14	21	1 992	3 658
Rezervacija za gubitak zbog umanjenja vrijednosti	(2)	(2)	(5)	(13)	(150)	(172)
Neto knjigovodstvena vrijednost na dan 31.12.2022.	1 611	16	9	8	1 842	3 486
Bruto knjigovodstvena vrijednost	2 785	15	9	578	1 453	4 840
Rezervacija za gubitak zbog umanjenja vrijednosti	(2)	(1)	(4)	(18)	(147)	(173)
Neto knjigovodstvena vrijednost na dan 31.12.2021.	2 783	14	5	560	1 305	4 667

Iznosi u ovoj tablici ne uključuju odgođene rashode i potraživanja od ugovora o financijskom jamstvu koja se mjere po fer vrijednosti kroz višak ili manjak (vidjeti bilješku 2.6.2.) jer ne podliježu zahtjevima o umanjenju vrijednosti.

Financijska imovina po fer vrijednosti kroz višak ili manjak – dužnički vrijednosni papiri: kreditna kvaliteta

Zajednički fond za rezervacije

Ponderirani prosječni kreditni rejting portfelja zajedničkog fonda za rezervacije jest A (agencije S&P ili istovjetan rejting).

Privremeno naplaćene novčane kazne: portfelj fonda BUFI

Komisija preuzima izloženost kreditnom riziku za ulaganja u državne dužničke instrumente koja proizlaze iz privremeno naplaćenih novčanih kazni izrečenih nakon 2010. Ponderirani prosječni kreditni rejting portfelja jest AA- (agencije S&P ili istovjetan rejting).

Primljena financijska jamstva

Politika upravljanja rizicima koja se primjenjuje na prihvatljivost takvih jamstava jamči visoku kreditnu kvalitetu za Komisiju. Politika uključuje određivanje najveće kreditne izloženosti prema određenom subjektu financijskog sektora na temelju njegova kreditnog rejtinga i razine kapitala subjekta kako je prikazano u njegovim financijskim izvještajima po MSFI-jima. Redovito se ispituje jesu li nepodmirena jamstva u skladu s primjenjivim zahtjevima politike upravljanja rizicima.

EZUČ u likvidaciji

Ponderirani prosječni kreditni rejting portfelja jest A- (agencije S&P ili istovjetan rejting).

Financijska imovina po fer vrijednosti kroz višak ili manjak – izvedenice: kreditna kvaliteta

Izvedena imovina uglavnom se odnosi na jamstva za portfelj vlasničkih ulaganja i na terminske ugovore u stranoj valuti. Kreditni rizik stoga je ograničen na rizik druge ugovorne strane. Jamstvo za vlasnička ulaganja namirit će se s provedbenim partnerom EU-a, Grupom EIB-a, čiji je kreditni rejting AAA. Budući da je jedina druga ugovorna strana za sve važeće valutne terminske ugovore na dan 31. prosinca 2022. središnja banka Francuske, od tog datuma ne primjenjuju se nikakva kreditna poboljšanja, primjerice kolateral, sporazum o netiranju ili jamstva.

Ugovori o financijskom jamstvu: kreditna kvaliteta

u milijunima
EUR

	31.12.2022.			31.12.2021.		
	Faza 1	Faza 2	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Ukupno
Dugoročni rejting						
<i>Izvrstan i visok rejting</i>	0	4	4	0	1	1
<i>Viši srednji rejting</i>	3	–	3	2	–	2
<i>Niži srednji rejting</i>	23	–	23	219	–	219
<i>Neinvesticijski rejting</i>	24 124	31 339	55 463	3 964	51 079	55 043
<i>Upravljanje na skupnoj osnovi/bez rejtinga</i>	7	2	9	2	–	2
Ukupno	24 157	31 345	55 502	4 187	51 080	55 267

Ugovori o financijskom jamstvu: kretanja rezervacija za gubitke

u milijunima EUR

	Faza 1	Faza 2	Ukupno
Rezervacija za gubitke na dan 1.1.2022.	485	7 048	7 533
<i>Prelazak u fazu 2</i>	(3)	3	–
<i>Prelazak u fazu 1</i>	2 855	(2 855)	–
<i>Povećanja</i>	170	45	215
<i>Prestanak jamstava</i>	(9)	(1)	(10)
<i>Ponovno mjerenje</i>	(2 298)	(1 110)	(3 409)
Rezervacija za gubitke na dan 31.12.2022.	1 199	3 130	4 330
Knjigovodstvena vrijednost obveze za financijska jamstva na dan 31.12.2022.	3 194	3 263	6 456

* Prelasci iz faze 1 i faze 2 i u te faze mjere se po ispravku vrijednosti za umanjene vrijednosti početnog stanja, pri čemu su promjene iznosa koje proizlaze iz promjene faze (tj. mjerenje po 12-mjesečnom očekivanom kreditnom gubitku ili očekivanom kreditnom gubitku tijekom vijeka trajanja) dio ponovnog mjerenja.

Ugovori o financijskom jamstvu: politike klasifikacije po fazama

Ključni pokazatelj rizika za raspodjelu ugovora o financijskom jamstvu po fazama jest kreditni rejting zajamčenog duga. U okviru modela raspodjele po fazama uspoređuju se kreditni rejting pri nastanku i kreditni rejting na izvještajni datum. Kad je riječ o portfeljnim jamstvima, uzima se u obzir ponderirani prosječni kreditni rejting portfelja koji je pokriven jamstvom.

Faza 1 – nema znatnog povećanja kreditnog rizika

Ugovor o financijskom jamstvu s investicijskim rejtingom (tj. rejting između AAA (Aaa) i BBB– (Baa3) na ljestvici rejtinga agencije S&P/Fitch (Moody's) ili istovjetni vanjski ili unutarnji rejting) na izvještajni datum smatra se niskorizičnim neovisno o početnom kreditnom rejtingu i rejtingu iz faze 1. Osim toga, svi ugovori o financijskom jamstvu kod kojih nije došlo do znatnog povećanja kreditnog rizika, kako je definirano u nastavku, klasificirani su u fazu 1. Kad je riječ o ugovoru o financijskom jamstvu u fazi 1, ispravak vrijednosti za umanjene vrijednosti mjeri se na razini 12-mjesečnog očekivanog kreditnog gubitka.

Faza 2 – znatno povećanje kreditnog rizika

Sljedeće pogoršanje kreditnog rejtinga smatra se znatnim i vodi reklasifikaciji ugovora o financijskom jamstvu u fazu 2:

- kad je riječ o jamstvima s kreditnim rejtingom između AAA (Aa1) i BB– (Ba3) na ljestvici rejtinga agencije S&P/Fitch (Moody's) ili istovjetnim vanjskim ili unutarnjim rejtingom pri početnom priznavanju, pogoršanje rejtinga smatra se znatnim ako razlika između početnog rejtinga i onoga na izvještajni datum iznosi tri stupnja ili više za jamstva koja se odnose na jedan dužnički instrument, odnosno dva stupnja za jamstva koja se odnose na dužnički portfelj,

- kad je riječ o jamstvima s kreditnim rejtingom između B+ (B1) ili B (B2) pri početnom priznavanju, pogoršanje rejtinga smatra se znatnim ako razlika između početnog rejtinga i onoga na izvještajni datum iznosi dva stupnja ili više za jamstva koja se odnose na jedan dužnički instrument, odnosno jedan stupanj za jamstva koja se odnose na dužnički portfelj, i
- kad je riječ o jamstvima s kreditnim rejtingom B- (B3) ili nižim pri početnom priznavanju, pogoršanje rejtinga smatra se znatnim ako razlika između početnog rejtinga i onoga na izvještajni datum iznosi jedan stupanj ili više (jedan dužnički instrument i portfelj).

Ako nisu dostupne informacije o kreditnom rejtingu, nego je pri početnom priznavanju provedena procjena očekivanih godišnjih potraživanja, stvarna razina potraživanja u usporedbi s početnim planiranjem isto se tako smatra realnim pokazateljem rizika koji se koristi za procjenu znatnog povećanja kreditnog rizika.

Osim navedenih kriterija Unija može primijeniti kvalitativnu procjenu znatnog povećanja kreditnog rizika na temelju dodatnih, realnih i utemeljenih informacija koje su dostupne.

Ugovori o financijskom jamstvu nastali prije prelaska na revidirani EAR 11 (tj. prije 1. siječnja 2021.) za koje pri početnom priznavanju nisu dostupne informacije o kreditnom riziku bez nepotrebnih troškova i napora klasificiraju se u fazu 2.

Kad je riječ o ugovoru o financijskom jamstvu u fazi 2, ispravak vrijednosti za umanjene vrijednosti mjeri se na razini očekivanog kreditnog gubitka tijekom vijeka trajanja.

Klasifikacija u fazu 3 i kupljenu ili stvorenu imovinu umanjenu za kreditne gubitke ne primjenjuje se na ugovore o financijskom jamstvu.

U 2022. jamstva EFSU-a u iznosu od 2,8 milijardi EUR premještena su iz faze 2 u fazu 1 jer se smanjio prosječni kreditni rizik zajamčenog portfelja (uzimajući u obzir i učinak spajanja s dužničkim portfeljima u okviru instrumenta InvestEU – vidjeti bilješku 4.1.1.). To je dovelo do učinka ponovnog mjerenja i smanjenja očekivanog kreditnog gubitka za jamstvo EFSU-a jer se ispravak vrijednosti za umanjene vrijednosti mjeri očekivanim kreditnim gubitkom u razdoblju od 12 mjeseci na kraju 2022. u usporedbi s očekivanim kreditnim gubitkom tijekom vijeka trajanja instrumenta na kraju 2021. Od ponovnog mjerenja od 1,1 milijarde EUR koje je dovelo do smanjenog očekivanog kreditnog gubitka za jamstva u fazi 2, 0,6 milijardi EUR odnosi se na okvir EFSU-a za mala i srednja poduzeća. Od nepodmirenog očekivanog kreditnog gubitka za jamstva u fazi 2 od 3,1 milijarde EUR na dan 31. prosinca 2022., iznos od 2,4 milijarde EUR odnosi se na jamstva mandata za vanjsko kreditiranje (vidjeti bilješku 4.1.1.). To uključuje očekivani kreditni gubitak tijekom vijeka trajanja instrumenta u iznosu od 1,1 milijarde EUR za izloženost EIB-a u Ukrajini (4,1 milijarda EUR, od čega zajmovi u iznosu od 0,5 milijardi EUR još nisu isplaćeni) za koje jamči EU.

Proračunska jamstva

Unija je kreditnom riziku izložena uglavnom kroz operacije za koje daje jamstva. Ako se pogorša kreditna kvaliteta temeljnih operacija, povećava se vjerojatnost nastanka statusa neispunjavanja obveza, a time i aktivacije jamstava Unije.

Kako bi pratila te rizike i njima upravljala, Komisija se pri procjeni potencijalnih gubitaka oslanja na model kreditnog rizika upotrebljavajući, među ostalim, podatke koje dostavljaju provedbeni partneri. Rezultat primjene tih modela tumači se i kombinira sa stručnom prosudbom kako bi se procjena rizika provela u skladu sa suštinom transakcije i relevantnim gospodarskim okolnostima.

6.6. RIZIK LIKVIDNOSTI

Analiza dospijuća neizvedenih financijskih obveza prema preostalom ugovornom dospijuću

u milijunima

	Nediskontirani ugovorni novčani tokovi			Ukupno	Knjigovodst
	< 1 godine	1–5 godina	> 5 godina		
<i>Uzeti zajmovi</i>	(23 204)	(80 495)	(280 075)	(383 774)	(344 303)
<i>Obveze</i>	(55 341)	–	–	(55 341)	(55 341)
<i>ostalo</i>	(318)	(711)	(771)	(1 800)	(1 517)
Ukupno na dan	(78 862)	(81 206)	(280 846)	(440 914)	(401 161)
<i>Uzeti zajmovi</i>	(23 769)	(45 030)	(180 660)	(249 459)	(236 720)
<i>Obveze</i>	(46 372)	–	–	(46 372)	(46 372)
<i>Ostalo</i>	(218)	(830)	(890)	(1 938)	(1 605)
Ukupno na dan	(70 358)	(45 860)	(181 550)	(297 769)	(284 697)

Analiza dospijuća izvedenih financijskih obveza prema preostalom ugovornom dospijuću

u milijunima
EUR

	Nediskontirani ugovorni novčani tokovi			Ukupno	Knjigovods tvena vrijednost
	< 1 godine	1–5 godina	> 5 godina		
<i>Strana davanja u izvedenici</i>	(504)	(8)	–	(512)	
<i>Strana primanja u izvedenici</i>	487	–	–	487	
Neto novčani tokovi na dan 31.12.2022.	(17)	(8)	–	(25)	(20)
<i>Strana davanja u izvedenici</i>	(646)	(5)	–	(651)	
<i>Strana primanja u izvedenici</i>	648	–	–	648	
Neto novčani tokovi na dan 31.12.2021.	2	(5)	–	(3)	(3)

Analiza dospijuća izdanih ugovora o financijskom jamstvu prema najranijem razdoblju u kojem se jamstvo može aktivirati

u milijunima EUR

	Maksimalni iznos jamstva			Ukupno	Knjigovodstv ena vrijednost
	< 1 godine	1–5 godina	> 5 godina		
<i>Ugovori o financijskom jamstvu na dan 31.12.2022.</i>	(65 109)	(13 332)	(4 902)	(83 343)	(6 456)
<i>Ugovori o financijskom jamstvu na dan 31.12.2021.</i>	(55 381)	(878)	(1)	(56 259)	(7 794)

Uzimanje zajmova za NGEU i financijsku pomoć

Prvo osiguranje otplate uzetih zajmova za financijsku pomoć pravodobna je naplata povezane financijske pomoći i otplate zajmova NGEU-a. Međutim, postoje dodatne zaštitne mjere koje se mogu primijeniti ako zajmoprimci ne ispune svoje obveze plaćanja ili kasne s plaćanjem.

Kad je riječ o zajmovima trećim zemljama u okviru MFP-a i Euratoma, odjeljak zajedničkog fonda za rezervacije koji se odnosi na jamstveni fond za vanjska djelovanja osigurava pričuvu likvidnosti. Stoga bi se dostupna imovina tog fonda prvo iskoristila za otplatu povezanih uzetih zajmova (ali samo nakon što se prvo iskoriste jamstva trećih strana za Euratom – vidjeti bilješku 6.4.). Ako se dostupna imovina u bilo kojem trenutku pokaže nedostatnom za pokriće stvarnih gubitaka, Komisija će aktivirati mjere za osiguravanje dodatnih sredstava (npr. pribjegavanje privremenoj upotrebi sredstava riznice Komisije, pribjegavanje privremenim prijenosima i/ili dodatnim rashodima iz proračuna Unije). Zajmovi osigurani Ukrajini u okviru programa izvanredne makrofinancijske pomoći (6 milijardi EUR isplaćeno 2022.) pokriveni su ne samo odjeljkom u zajedničkom fondu za rezervacije, već i dodatnim jamstvima država članica ako iznos u zajedničkom fondu za rezervacije ne bude dovoljan (vidjeti bilješku 2.4.1.1.).

Komisija za NGEU može primijeniti i aktivno upravljanje novcem i kratkoročno uzimanje zajmova kako bi servisirala dugove EU-a.

Za sve uzete zajmove za financijsku pomoć te za uzete zajmove za NGEU Komisija može zatražiti sredstva do raspoložive razlike vlastitih sredstava kako bi servisirala dugovanja Unije. U propisima o vlastitim sredstvima utvrđeno je da gornja granica za vlastita sredstva za godišnja odobrena sredstva za plaćanje iznosi 1,40 % BND-a država članica uz dodatno privremeno povećanje od 0,6 postotnih bodova za NGEU. U proračun za 2022. uključen je ukupan iznos vlastitih sredstava za financiranje rashoda od 1,01 % BND-a. To znači da je 31. prosinca 2022. za pokrivanje tih obveza bila dostupna preostala raspoloživa razlika od 0,99 %. U tu svrhu EU ima pravo pozvati države članice da poštuju pravne obveze Unije prema njezinim vjerovnicima.

Naposljetku, zajmovi odobreni državama članicama u okviru instrumenta SURE temelje se na sustavu dobrovoljnih jamstava država članica do 25 % maksimalnog iznosa dostupnog za financijsku pomoć. Prije aktiviranja jamstava država članica, očekuje se da će Komisija ispitati mogućnost iskorištavanja razlike raspoložive u okviru gornje granice vlastitih sredstava za odobrena sredstva za plaćanje u mjeri koju Komisija smatra održivom, uzimajući u obzir, među ostalim, ukupne nepredviđene obveze Unije i održivost proračuna Unije. Takvo ispitivanje ne utječe na činjenicu da su dana jamstva neopoziva, bezuvjetna i na poziv.

Riznica

Načelima proračuna EU-a osigurava se da su ukupna novčana sredstva za određenu godinu uvijek dovoljna za izvršenje svih plaćanja. Ukupni doprinosi država članica zajedno s raznim primicima jednaki su iznosu odobrenih sredstava za plaćanje u relevantnoj proračunskoj godini. Doprinosi država članica uplaćuju se, međutim, u dvanaest obroka godišnje i temelje se na donesenom proračunu, dok plaćanja ovise o potrebama poslovanja. Osim toga, u skladu s Uredbom Vijeća (EU, Euratom) br. 609/2014 (o metodama i postupku za stavljanje na raspolaganje vlastitih sredstava kako je izmijenjena Uredbom Vijeća (EU, Euratom) 2016/804), doprinosi država članica koji se odnose na izmjene proračuna odobrene u određenom mjesecu (N) postaju dostupni tek prvog radnog dana u mjesecu N + 1 (ako se odobri prije 16. dana u određenom mjesecu) ili prvog radnog dana u mjesecu N + 2 (ako se odobri 16. dana ili kasnije u tom određenom mjesecu), dok su povezana odobrena sredstva za plaćanje odmah dostupna.

Kako bi se osiguralo da dostupna sredstva iz riznice uvijek budu dostatna za pokrivanje plaćanja koja se moraju izvršiti svakog mjeseca, utvrđeni su postupci za redovito predviđanje novčanih sredstava. Prema potrebi može se zatražiti da države članice unaprijed uplate vlastita sredstva ili dodatna sredstva do određenih iznosa i pod određenim uvjetima predviđenima Uredbom Vijeća (EU, Euratom) br. 609/2014 kako je izmijenjena Uredbom Vijeća (EU, Euratom) 2016/804. Zbog operativnih potreba i općih proračunskih ograničenja posljednjih godina pojavila se potreba da se u većoj mjeri prati učestalost izvršenja plaćanja tijekom godine. Osim toga, u kontekstu dnevnih operacija riznice Komisije automatiziranim upravljanjem novčanim sredstvima osigurava se dovoljna likvidnost svih bankovnih računa Komisije na dnevnoj osnovi.

Novčane kazne

Fondom BUFI, u koji se ulažu privremeno naplaćene novčane kazne, upravlja se u skladu s načelom da se imovinom mora osigurati dovoljna razina likvidnosti i mobilizacije u vezi s relevantnim preuzetim obvezama. Portfelj se sastoji od uglavnom vrlo likvidnih vrijednosnih papira koji se mogu prodati radi pokrića neočekivanih novčanih odljeva. Nadalje, udio novca, novčanih ekvivalenata i vrijednosnih papira s dospijanjem kraćim od godine dana iznosi 56 %.

Proračunska jamstva

Analiza dospijeca za ugovore o financijskom jamstvu predstavljena je uz primjenu razboritog pristupa na temelju kojeg se maksimalni iznos danog jamstva raspoređuje u najranije razdoblje u kojem se to jamstvo može aktivirati. Budući da se većina jamstava Unije aktivira na prvi zahtjev, u prvo se razdoblje raspoređuje znatan iznos. Međutim, malo je vjerojatno da će se sva jamstva Unije aktivirati u cijelom iznosu u prvom razdoblju. Štoviše, iznos koji EU očekuje da će izgubiti često je puno manji od gornje granice jamstva, te stoga iznos rizika likvidnosti treba razmatrati u vezi s knjigovodstvenom vrijednošću jamstvenih obveza.

Ključni cilj okvira za upravljanje rizicima od nepredviđenih obveza jest osigurati da proračun Unije u bilo kojem trenutku može ispuniti svoje obveze, a da se ne poremeti uobičajeno izvršenje proračuna. To isto tako uključuje ublažavanje rizika likvidnosti povezanoga s proračunskim jamstvima, tj. rizika da Unija neće imati dostatna sredstva za pravodobno ispunjenje svih svojih obveza plaćanja povezanih s

jamstvima (što, primjerice, može dovesti do istiskivanja drugih rashoda i odlaganja uplata za sljedeće proračunske godine).

U tom pogledu svako je proračunsko jamstvo poduprto dostatnim iznosom rezervacija uplaćenim u zajednički jamstveni fond kako bi se osiguralo da uvijek ima dovoljno sredstava za pravodobno plaćanje aktiviranih jamstava.

Unija redovito prati adekvatnost stope rezervacija svakog programa proračunskih jamstava i svake godine izvještava¹⁸ o svojoj procjeni jesu li ti iznosi dostatni za pokrivanje rizika za sljedećih pet godina, uz utvrđenu razinu pouzdanosti.

Osim toga, uspostavljeni su dodatne zaštitne mjere (prijenosi između odjeljaka zajedničkog fonda za rezervacije i iskorištavanje sredstava središnje riznice Komisije) kako bi se osigurala raspoloživost dostatnih sredstava.

Zajednički fond za rezervacije

Zajedničkim fondom za rezervacije upravlja se u skladu s načelom da se imovinom mora osigurati dovoljna likvidnost i razina mobilizacije povezana s relevantnim preuzetim obvezama. Portfelj se sastoji od likvidne imovine koja se može prodati radi pokrića neočekivanih novčanih odljeva. Nadalje, udio novca, novčanih ekvivalenata i vrijednosnih papira s dospijanjem kraćim od godine dana iznosi 18 %.

Namira ugovora o izvedenicama provodi se u bruto iznosima i temelji se na datumu dospijanja tih ugovora. Obveze se podmiruju prodajom imovine u američkim dolarima i/ili transakcijama koje uključuju ugovore o razmjeni, pri čemu je moguće da do novčanog odljeva dođe zbog tečajnih razlika. Nije potrebno nikakvo upravljanje likvidnosti kad je riječ o zahtjevima za uplatu kolaterala ili marže jer druga ugovorna strana u zaštiti od rizika pristaje poslovati s Komisijom bez ikakvih zahtjeva za uplatu kolaterala ili marže.

6.7. OSTALI CJENOVNI RIZICI

Na dan 31. prosinca 2022. Unija je izložena drugim cjenovnim rizicima (rizik vlasničkih instrumenata) koji proizlaze iz vlasničkih ulaganja koja ne kotiraju na burzi (kao što su poduzetnički kapital i druge vrste ulagačkih fondova), fondova tržišta novca (kao što je Jedinstveni fond EIB-a) i ulaganja u udružene portfelje (vidjeti bilješku 2.4.2.1.) te iz jamstava kojima se pokrivaju vlasnička ulaganja koja ne kotiraju na burzi i kvazivlasnička ulaganja, s kojima se postupa kao s izvedenicama po fer vrijednosti kroz višak ili manjak (vidjeti bilješku 2.4.2.2.).

Rizik cijene vlasničkih instrumenata rizik je od promjene fer vrijednosti vlasničkih ulaganja zbog fluktuacija u razinama cijena vlasničkih instrumenata i/ili vrijednosti vlasničkih ulaganja pokrivenih jamstvom. Učinak na višak ili manjak od 10-postotnog povećanja ili smanjenja vrijednosti navedenih instrumenata bio bi kako slijedi:

	u milijunima EUR	
	10 %	(10) %
<i>Vlasnička ulaganja</i>	253	(253)
<i>Novčani fondovi, fondovi čijim se udjelima trguje na burzi i ulaganja u udružene portfelje</i>	290	(290)
<i>Jamstva za vlasnička ulaganja*</i>	469	(469)
Ukupno na dan 31.12.2022.	1 012	(1 012)
<i>Vlasnička ulaganja</i>	238	(238)
<i>Novčani fondovi, fondovi čijim se udjelima trguje na burzi i ulaganja u udružene portfelje</i>	251	(251)
<i>Jamstva za vlasnička ulaganja*</i>	415	(415)
Ukupno na dan 31.12.2021.	905	(905)

* Rizik od jamstava za vlasnička ulaganja temelji se na zamišljenom iznosu koji je pokriven jamstvom.

¹⁸ Primjerice, radni dokument XI. priložen Nacrtu proračuna o provedbi proračunskih jamstava, zajedničkom fondu za rezervacije i procjeni održivosti nepredviđenih obveza koje proizlaze iz proračunskih jamstava i financijske pomoći u skladu s člankom 41. stavkom 5. Financijske uredbe.

Unija ulaže u neuvrštenu imovinu čije vrijednosti nisu javno dostupne ili daje jamstva za tu imovinu. Većinu tih financijskih instrumenata izvršavaju subjekti kojima je povjerena zadaća izvršenja tih instrumenata, koji se smatraju stručnima u toj industriji i koji redovito procjenjuju i prate tu imovinu.

7. IZVJEŠTAVANJE POVEZANIH STRANAKA

7.1. POVEZANE STRANKE

Povezane stranke Unije su konsolidirani subjekti Unije, pridruženi subjekti i ključno upravljačko osoblje tih subjekata. Transakcije između tih subjekata izvršavaju se u okviru redovnih operacija koje provodi EU-a te stoga u skladu s računovodstvenim pravilima EU-a nisu potrebni posebni zahtjevi za izvještavanje o tim transakcijama.

7.2. PRAVA KLJUČNOG UPRAVLJAČKOG OSOBLJA

Za potrebe prikaza informacija o transakcijama povezanih stranaka koje se odnose na ključno upravljačko osoblje EU-a, te su osobe podijeljene u sljedećih pet kategorija:

Kategorija 1.: predsjednici Europskog vijeća, Komisije i Suda Europske unije

Kategorija 2.: potpredsjednik Komisije i visoki predstavnik EU-a za vanjske poslove i sigurnosnu politiku te ostali potpredsjednici Komisije

Kategorija 3.: glavni tajnik Vijeća, članovi Komisije, suci i nezavisni odvjetnici Suda Europske unije, predsjednik i članovi Općeg suda, Ombudsman i Europski nadzornik za zaštitu podataka

Kategorija 4.: predsjednik i članovi Europskog revizorskog suda

Kategorija 5.: najviše rangirani službenici institucija i agencija.

Sažetak njihovih prava navodi se u nastavku. Dodatne informacije sadržane su u Pravilniku o osoblju objavljenom na internetskim stranicama Europa koji je službeni dokument u kojem se opisuju prava i obveze svih dužnosnika EU-a. Ključno upravljačko osoblje nije dobilo povlaštene zajmove od EU-a.

FINANCIJSKA PRAVA KLJUČNOG UPRAVLJAČKOG OSOBLJA

Pravo (po zaposleniku)	Kategorija 1.	Kategorija 2.	Kategorija 3.	Kategorija 4.	Kategorija 5.
Osnovna plaća (mjesečno)	31 251,88	28 307,86– 29 440,18	22 646,29– 25 477,07	24 458,00– 26 043,24	14 399,72– 22 646,29
Naknada za boravak u stranoj zemlji i naknada za život u inozemstvu	15 %	15 %	15 %	15 %	0–4 %–16 %
Obiteljske naknade:					
Naknada za kućanstvo (postotak plaće)	2 % + 210,2 1	2 % + 210,2 1	2 % + 210,2 1	2 % + 210,2 1	2 % + 210,2 1
Naknada za uzdržavano dijete	459,32	459,32	459,32	459,32	459,32
Naknada za dijete predškolske dobi	112,21	112,21	112,21	112,21	112,21
Naknada za obrazovanje ili	311,65	311,65	311,65	311,65	311,65
Naknada za obrazovanje izvan mjesta rada	623,30	623,30	623,30	623,30	623,30
Naknada za predsjedavajuće suce	Nije primjenjivo	Nije primjenjivo	715,05	Nije primjenjivo	Nije primjenjivo
Naknada za troškove reprezentacije	1 693,58	1 088,45	715,05	Nije primjenjivo	Nije primjenjivo
Naknada za godišnje putne troškove	Nije primjenjivo	Nije primjenjivo	Nije primjenjivo	Nije primjenjivo	Nadoknađeno
Prijenosi u države članice:					
Naknada za obrazovanje*	† Da	† Da	† Da	† Da	† Da
% plaće*	5 %	5 %	5 %	5 %	5 %
% plaće bez korekcijskog koeficijenta	najviše 25 %	najviše 25 %	najviše 25 %	najviše 25 %	najviše 25 %
Troškovi reprezentacije	Nadoknađeno	Nadoknađeno	Nadoknađeno	Nije primjenjivo	Nije primjenjivo
Preuzimanje dužnosti:					
Troškovi nastanjenja (Kategorija 1–4: dva mjeseca osnovne plaće)	62 503,76	56 615,72– 58 880,36	45 292,58– 50 954,15	48 915,99– 52 086,47	Nadoknađeno
Troškovi putovanja članova obitelji	Nadoknađeno	Nadoknađeno	Nadoknađeno	Nadoknađeno	Nadoknađeno
Troškovi selidbe	Nadoknađeno	Nadoknađeno	Nadoknađeno	Nadoknađeno	Nadoknađeno
Odlazak s dužnosti:					
Troškovi preseljenja (Kategorija 1–4: jedan mjesec osnovne plaće)	31 251,88	28 307,86– 29 440,18	22 646,29– 25 477,07	24 458,00– 26 043,24	Nadoknađeno
Troškovi putovanja članova obitelji	Nadoknađeno	Nadoknađeno	Nadoknađeno	Nadoknađeno	Nadoknađeno
Troškovi selidbe	Nadoknađeno	Nadoknađeno	Nadoknađeno	Nadoknađeno	Nadoknađeno
Prijelazno razdoblje (% plaće)**	40 %–65 %	40 %–65 %	40 %–65 %	40 %–65 %	Nije primjenjivo
Zdravstveno osiguranje	Pokriva se	Pokriva se	Pokriva se	Pokriva se	Pokriva se
Mirovina (% plaće prije oporezivanja)	najviše 70 %	najviše 70 %	najviše 70 %	najviše 70 %	najviše 70 %
Odbici:					
Porez Zajednice	8 %–45 %	8 %–45 %	8 %–45 %	8 %–45 %	8 %–45 %
Zdravstveno osiguranje (% plaće)	1,7 %	1,7 %	1,7 %	1,7 %	1,7 %
Posebni porez na plaću	7 %	7 %	7 %	7 %	6–7 %
Odbitak za mirovinu	Nije primjenjivo	Nije primjenjivo	Nije primjenjivo	Nije primjenjivo	10,1 %
Broj osoba na kraju godine	3	8	93	27	112

* Uz primjenu korekcijskog koeficijenta.

** Plaćaju se prve 3 godine nakon odlaska s dužnosti.

8. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANCE

Do datuma potpisivanja ove računovodstvene dokumentacije računovodstveni službenik Komisije nije otkrio nikakva značajna pitanja koja bi nalogala zasebno objavljivanje u ovom odjeljku niti su mu takva pitanja prijavljena. Računovodstvena dokumentacija i s njome povezane bilješke izrađene su na temelju najnovijih dostupnih informacija i to se odražava u objavljenim informacijama.

9. OPSEG KONSOLIDACIJE

A. KONTROLIRANI SUBJEKTI (54)

1. Institucije i savjetodavna tijela (11)

<i>Europski parlament</i>	<i>Europski nadzornik za zaštitu podataka</i>
<i>Europsko Vijeće</i>	<i>Europski gospodarski i socijalni odbor</i>
<i>Europska komisija</i>	<i>Europski ombudsman</i>
<i>Europski revizorski sud</i>	<i>Europski odbor regija</i>
<i>Sud Europske unije</i>	<i>Vijeće Europske unije</i>
<i>Europska služba za vanjsko djelovanje</i>	

2. Agencije EU-a (41)

2.1. Izvršne agencije (6)

<i>Europska izvršna agencija za obrazovanje i kulturu (EACEA)</i>	<i>Izvršna agencija za Europsko vijeće za inovacije i MSP-ove (EISMEA)</i>
<i>Europska izvršna agencija za zdravlje i digitalno gospodarstvo (HaDEA)</i>	<i>Izvršna agencija Europskog istraživačkog vijeća (ERCEA)</i>
<i>Europska izvršna agencija za istraživanje (REA)</i>	<i>Europska izvršna agencija za klimu, infrastrukturu i okoliš (CINEA)</i>

2.2. Decentralizirane agencije (35)

<i>Europska agencija za pomorsku sigurnost (EMSA)</i>	<i>Europska agencija za sigurnost hrane (EFSA)</i>
<i>Europska agencija za lijekove (EMA)</i>	<i>Agencija Europske unije za željeznice (ERA)</i>
<i>Europska agencija za kemikalije (ECHA)</i>	<i>Ured Zajednice za biljne sorte (CPVO)</i>
<i>Europski institut za jednakost spolova (EIGE)</i>	<i>Europska agencija za kontrolu ribarstva (EFCA)</i>
<i>Europska agencija za okoliš (EEA)</i>	<i>Ured Europske unije za intelektualno vlasništvo (EUIPO)</i>
<i>Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo (EBA)</i>	<i>Agencija Europske unije za sigurnost zračnog prometa (EASA)</i>
<i>Agencija Europske unije za azil (EUAA)</i>	<i>Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA)</i>
<i>Agencija Europske unije za kibersigurnost (ENISA)</i>	<i>Europska zaklada za osposobljavanje (ETF)</i>
<i>Agencija Europske unije za osposobljavanje u području izvršavanja zakonodavstva (CEPOL)</i>	<i>Europska zaklada za poboljšanje životnih i radnih uvjeta (Eurofound)</i>
<i>Agencija Europske unije za svemirski program (EUSPA)</i>	<i>Europski centar za praćenje droga i ovisnosti o drogama (EMCDDA)</i>
<i>Agencija Europske unije za suradnju u kaznenom pravosuđu (EUROJUST)</i>	<i>Agencija Europske unije za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva (EUROPOL)</i>
<i>Europska agencija za sigurnost i zdravlje na radu (EU-OSHA)</i>	<i>Agencija Europske unije za temeljna prava (FRA)</i>
<i>Europski centar za sprečavanje i kontrolu bolesti (ECDC)</i>	<i>Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje (EIOPA)</i>
<i>Europski centar za razvoj strukovnog osposobljavanja (CEDEFOP)</i>	<i>Prevoditeljski centar za tijela Europske unije (CdT)</i>
<i>Agencija Europske unije za suradnju energetske regulatora (ACER)</i>	<i>Europsko zajedničko poduzeće za ITER i razvoj energije fuzije (Fuzija za energiju)</i>
<i>Agencija za potporu Tijelu europskih regulatora za elektroničke komunikacije (Ured BEREC-a)</i>	<i>Agencija Europske unije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (eu-LISA)</i>
<i>Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu (FRONTEX)</i>	<i>Ured europskog javnog tužitelja (EPPO)</i>
<i>Europsko nadzorno tijelo za rad (ELA)</i>	

3. Ostali kontrolirani subjekti (2)

<i>Europska zajednica za ugljen i čelik u likvidaciji (EZUČ u likvidaciji)</i>	<i>Europski institut za inovacije i tehnologiju (EIT)</i>

B. PRIDRUŽENI SUBJEKTI (1)

<i>Europski investicijski fond (EIF)</i>

MANJI SUBJEKTI

Subjekti navedeni u nastavku nisu konsolidirani primjenom metode udjela u konsolidirane financijske izvještaje Unije za 2022. jer nisu značajni:

MANJI SUBJEKTI (8)

Zajedničko poduzeće za Europu kao kružno biogospodarstvo (CBE JU)

Zajedničko poduzeće za čisto zrakoplovstvo (CAJU)

Zajedničko poduzeće za čisti vodik (Clean H2 JU)

Zajedničko poduzeće za europsku željeznicu (EU-RAIL JU)

Zajedničko poduzeće za inicijativu za inovativno zdravlje (IHI JU)

Zajedničko poduzeće za ključne digitalne tehnologije (KDT JU)

Zajedničko poduzeće za istraživanja o upravljanju zračnim prometom jedinstvenog europskog neba 3 (SESAR 3 JU)

Zajedničko poduzeće za europsko računalstvo visokih performansi (EuroHPC)

Godišnja računovodstvena dokumentacija prethodno navedenih subjekata javno je dostupna na internetskim stranicama tih subjekata.

IZVJEŠTAJI O IZVRŠENJU PRORAČUNA I OBJAŠNJENJA

Treba napomenuti da zbog zaokruživanja iznosa na milijune eura neki financijski podaci u tablicama u nastavku možda ne daju točan zbroj.

SADRŽAJ

1.	REZULTAT IZVRŠENJA PRORAČUNA EU-a	151
2.	IZVJEŠTAJI O USPOREDBI PRORAČUNSKIH PREDVIĐANJA I STVARNIH IZNOSA 152	
3.	BILJEŠKE UZ IZVJEŠTAJE O IZVRŠENJU PRORAČUNA.....	154
3.1.	PRORAČUNSKI OKVIR EU-a.....	154
3.2.	VIŠEGODIŠNJI FINACIJSKI OKVIR 2021.–2027.	154
3.3.	DETALJNO RAŠČLANJIVANJE NASLOVA VFO-a (PROGRAMI).....	157
3.4.	NextGenerationEU.....	157
3.5.	GODIŠNJI PRORAČUN.....	158
3.6.	PRIHODI	160
3.7.	IZRAČUN PRORAČUNSKOG REZULTATA	161
3.8.	USKLAĐENJE POSLOVNOG REZULTATA S PRORAČUNSKIM REZULTATOM	163
4.	IZVRŠENJE PRORAČUNA EU-a ZA 2022.	165
5.	IZVRŠENJE PRORAČUNSKIH PRIHODA EU-a.....	166
5.1.	SAŽETAK IZVRŠENJA PRORAČUNSKIH PRIHODA EU-a	166
6.	IZVRŠENJE PRORAČUNSKIH RASHODA EU-a.....	167
6.1.	VFO: RAŠČLAMBA I PROMJENE ODOBRENIH SREDSTAVA ZA PREUZIMANJE OBVEZA I ODOBRENIH SREDSTAVA ZA PLAĆANJE	167
6.2.	VFO: IZVRŠENJE ODOBRENIH SREDSTAVA ZA PREUZIMANJE OBVEZA ...	168
6.3.	VFO: IZVRŠENJE ODOBRENIH SREDSTAVA ZA PLAĆANJE.....	169
6.4.	VFO: PROMJENE NEPODMIRNIH OBVEZA (RAL)	170
6.5.	VFO: NEPODMIRNE OBVEZE PO GODINI NASTANKA.....	171
6.6.	VFO: NEPODMIRENE PREUZETE OBVEZE PO VRSTI ODOBRENIH SREDSTAVA 172	
6.7.	DETALJNI PRIKAZ VFO-a: RAŠČLAMBA I PROMJENE ODOBRENIH SREDSTAVA ZA PREUZIMANJE OBVEZA I ODOBRENIH SREDSTAVA ZA PLAĆANJE 173	
6.8.	DETALJNI PRIKAZ VFO-a: IZVRŠENJE ODOBRENIH SREDSTAVA ZA PREUZIMANJE OBVEZA	180
6.9.	DETALJNI PRIKAZ VFO-a: IZVRŠENJE ODOBRENIH SREDSTAVA ZA PLAĆANJE	188
6.10.	DETALJNI PRIKAZ VFO-a: PROMJENE NEPODMIRNIH OBVEZA (RAL)	197
6.11.	DETALJNI PRIKAZ VFO-a: NEPODMIRNE OBVEZE PO GODINI NASTANKA	204
6.12.	DETALJNI PRIKAZ VFO-a: NEPODMIRENE PREUZETE OBVEZE PO VRSTI ODOBRENIH SREDSTAVA.....	208
7.	IZVRŠENJE PRORAČUNA PO INSTITUCIJAMA.....	214
7.1.	IZVRŠENJE PRORAČUNSKIH PRIHODA	214
7.2.	IZVRŠENJE ODOBRENIH SREDSTAVA ZA PREUZIMANJE OBVEZA	215

7.3.	IZVRŠENJE ODOBRENIH SREDSTAVA ZA PLAĆANJE	216
8.	IZVRŠENJE PRORAČUNA AGENCIJA.....	217
8.1.	PRORAČUNSKI PRIHODI	217
8.2.	ODOBRENA SREDSTVA ZA PREUZIMANJE OBVEZA I ODOBRENA SREDSTVA ZA PLAĆANJE PO AGENCIJAMA	218

1. REZULTAT IZVRŠENJA PRORAČUNA EU-a

u milijunima

Bilješk		2022.	2021.
a	Prihodi za financijsku godinu	245 265	239 596
b	Plaćanja na temelju odobrenih sredstava za tekuću godinu	(239 157)	(226 175)
c	Odobrena sredstva za plaćanje prenesena u godinu N + 1	(2 452)	(4 244)
d	Poništenje neiskorištenih odobrenih sredstava prenesenih iz godine N–1	80	265
e	Kretanja namjenskih prihoda (B)–(A)	(1 121)	(6 338)
	Neiskorištena odobrena sredstva na kraju tekuće godine (A)	15 152	14 032
	Neiskorištena odobrena sredstva na kraju prethodne godine (B)	14 032	7 694
f	Tečajne razlike za godinu	(97)	126
	Proračunski rezultat	2 519	3 230

Proračunski rezultat EU-a vraća se državama članicama u 2023. na način da se odbiju iznosi koje države članice nisu podmirile. On se izračunava u skladu s člankom 1. stavkom 1. Uredbe Vijeća (EU, Euratom) br. 608/2014 o utvrđivanju provedbenih mjera za sustav vlastitih sredstava. Više informacija dostupno je u odjeljku 3.7. Izračun izvršenja proračuna.

- Prihodi za financijsku godinu: tablica 5.1. „Sažetak izvršenja proračunskih prihoda EU-a”; stupac 8 „Ukupni prihodi”.
- Plaćanja na temelju odobrenih sredstava za tekuću godinu: tablica 6.3. „VFO – izvršenje odobrenih sredstava za plaćanje”, stupac 2 „Plaćanja izvršena iz donesenog proračuna” i stupac 4 „Plaćanja izvršena iz namjenskih prihoda”.
- Odobrena sredstva za plaćanje prenesena u godinu N + 1: tablica 6.3. „VFO – izvršenje odobrenih sredstava za plaćanje”, stupac 7 „automatski prijenosi” i stupac 8 „prijenosi na temelju odluke”.
- Poništenje neiskorištenih odobrenih sredstava za plaćanje prenesenih iz godine N-1: uzima se u obzir iznos prenesenih odobrenih sredstava za plaćanje (automatski i na temelju odluke) na kraju prethodne godine i „Plaćanja izvršena iz prijenosa” u tekućoj godini kako je navedeno u stupcu 3 tablice 6.3. „VFO – izvršenje odobrenih sredstava za plaćanje”.
- Promjene ukupnih namjenskih prihoda na kraju godine: izračunava se razlika između iznosa namjenskih prihoda na kraju prethodne godine (uvećano) i iznosa namjenskih prihoda na kraju tekuće godine (kako je navedeno u stupcu 9 tablice 6.3. „VFO – izvršenje odobrenih sredstava za plaćanje” – umanjeno) kako bi se dobila neto promjena namjenskih prihoda u tekućoj godini.
- Tečajne razlike uključuju realizirane i nerealizirane tečajne razlike.

2. IZVJEŠTAJI O USPOREDBI PRORAČUNSKIH PREDVIĐANJA I STVARNIH IZNOSA

Proračunski prihodi

u milijunima
EUR

	Doneseni početni proračun	Doneseni konačni proračun	Dodijeljena prava	Prihodi
1 Vlastita sredstva	157 701	153 928	157 320	155 758
11 – Pristojbe na šećer	0	0	(1)	(1)
12 – Carine	17 913	23 765	27 419	25 857
13 – PDV	19 071	19 714	19 666	19 666
14 – BND	114 719	104 088	103 880	103 880
16 – Smanjenje doprinosa koji se temelje na BND-u odobrenih određenim državama članicama	–	–	19	19
17 – Plastični ambalažni otpad	5 997	6 361	6 337	6 337
2 Viškovi, salda i usklađenja	0	2 980	3 233	3 227
3 Administrativni prihodi	1 791	1 791	2 656	2 607
4 Financijski prihodi, zatezne kamate i novčane kazne	115	454	16 635	596
5 Proračunska jamstva, operacije uzimanja i davanja zajmova	0	0	62 203	62 203
6 Prihodi, doprinosi i povrati koji se odnose na politike Unije	10 997	10 884	26 689	20 874
Ukupno	170 603	170 038	268 736	245 265
od čega NextGenerationEU (NGEU)	–	–	62 409	62 409

Proračunski rashodi: obveze po naslovima višegodišnjeg financijskog okvira (VFO)

u milijunima
EUR

Naslov VFO-a	Doneseni početni proračun	Doneseni konačni proračun	Ukupna odobrena sredstva	Preuzete obveze
1 Jedinstveno tržište, inovacije i digitalizacija	21 775	21 845	33 071	27 330
2 Kohezija, otpornost i vrijednosti	56 039	67 805	325 372	218 907
2a Ekonomska, socijalna i teritorijalna kohezija	49 709	61 314	76 068	74 632
2b Otpornost i vrijednosti	6 330	6 491	249 303	144 275
3 Prirodni resursi i okoliš	56 235	56 681	75 200	68 142
od čega: rashodi povezani s tržištem i izravna plaćanja	40 369	40 369	41 687	41 182
4 Migracije i upravljanje granicama	3 091	3 410	3 520	3 446
5 Sigurnost i obrana	1 785	1 813	1 851	1 840
6 Susjedstvo i svijet	17 170	17 670	20 364	20 153
7 Europska javna uprava	10 620	10 783	12 075	11 664
od čega: administrativni rashodi institucija	4 421	4 485	5 041	4 850
O Izvan VFO-a	–	–	6 692	3 006
S Mehanizmi solidarnosti u Uniji i izvan Unije (posebni instrumenti)	2 799	2 219	3 531	2 602
Ukupno	169 516	182 227	481 676	357 091
od čega NextGenerationEU (NGEU)	–	–	277 772	162 702

Proračunski rashodi: plaćanja po naslovima višegodišnjeg financijskog okvira (VFO)

u milijunima
EUR

Naslov VFO-a	Doneseni početni proračun	Doneseni konačni proračun	Ukupna odobrena sredstva	Izvršena plaćanja
1 Jedinstveno tržište, inovacije i digitalizacija	21 474	20 606	29 379	25 174
2 Kohezija, otpornost i vrijednosti	62 053	63 140	129 654	126 570
2a Ekonomska, socijalna i teritorijalna kohezija	56 351	57 610	75 546	73 015
2b Otpornost i vrijednosti	5 702	5 531	54 108	53 555
3 Prirodni resursi i okoliš	56 602	55 782	59 271	58 276
od čega: rashodi povezani s tržištem i izravna plaćanja	40 393	40 356	41 674	41 152
4 Migracije i upravljanje granicama	3 078	3 373	3 642	3 368
5 Sigurnost i obrana	1 238	1 159	1 192	1 154
6 Susjedstvo i svijet	12 916	13 156	14 902	14 521
7 Europska javna uprava	10 620	10 783	13 149	11 583
od čega: administrativni rashodi institucija	4 421	4 485	5 724	4 801
O Izvan VFO-a	–	–	6 830	72
S Mehanizmi solidarnosti u Uniji i izvan Unije (posebni instrumenti)	2 623	2 040	3 351	2 602
Ukupno	170 603	170 038	261 370	243 321
od čega NextGenerationEU (NGEU)	–	–	64 292	63 456

Proračunski rashodi: nepodmirene obveze po naslovima višegodišnjeg financijskog okvira (VFO)

u
milijunima
EUR

Naslov VFO-a	Nepodmirene obveze prenesene iz 2021.	Likvidacija nepodmirenih obveza prenesenih iz 2021.	Nove nepodmirene obveze iz 2022.	Ukupno nepodmirene obveze
	1	2	3	4 = 1 + 2 + 3
1 Jedinstveno tržište, inovacije i digitalizacija	48 717	(19 897)	21 309	50 130
2 Kohezija, otpornost i vrijednosti	209 033	(89 435)	181 482	301 081
2a Ekonomska, socijalna i teritorijalna kohezija	152 840	(66 138)	67 599	154 302
2b Otpornost i vrijednosti	56 193	(23 297)	113 883	146 779
3 Prirodni resursi i okoliš	43 691	(16 188)	25 957	53 459
od čega: rashodi povezani s tržištem i izravna plaćanja	334	(124)	147	357
4 Migracije i upravljanje granicama	3 980	(1 515)	1 543	4 008
5 Sigurnost i obrana	2 397	(790)	1 455	3 061
6 Susjedstvo i svijet	32 535	(9 906)	14 333	36 962
7 Europska javna uprava	1 076	(1 076)	1 048	1 048
od čega: administrativni rashodi institucija	684	(684)	654	654
O Izvan VFO-a	147	(20)	2 944	3 071
S Mehanizmi solidarnosti u Uniji i izvan Unije (posebni instrumenti)	–	–	0	0
Ukupno	341 575	(138 826)	250 071	452 821
od čega NextGenerationEU (NGEU)	89 907	(34 847)	134 072	189 132
od čega bez NextGenerationEU-a (NGEU)	251 668	(103 979)	116 000	263 689

3. BILJEŠKE UZ IZVJEŠTAJE O IZVRŠENJU PRORAČUNA

3.1. PRORAČUNSKI OKVIR EU-a

Proračunsko računovodstvo vodi se u skladu s Financijskom uredbom. Opći proračun je instrument kojim se svake godine osiguravaju i odobravaju prihodi i rashodi Unije u okviru gornjih granica i drugih odredbi iz VFO-a u skladu sa zakonodavnim aktima koji se odnose na višegodišnje programe donesene na temelju tog okvira.

3.2. VIŠEGODIŠNJI FINACIJSKI OKVIR 2021.–2027.

u milijunima
EUR
u tekućim
cijenama

	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	Ukupno
1. Jedinstveno tržište, inovacije i digitalizacija	20 919	21 278	21 727	20 984	21 272	21 847	22 077	150 704
2. Kohezija, otpornost i vrijednosti	6 364	67 806	70 137	72 367	74 993	66 536	70 283	428 486
2a Ekonomska, socijalna i teritorijalna kohezija	1 769	61 345	62 939	64 683	66 479	56 725	58 639	372 579
2b Otpornost i vrijednosti	4 595	6 461	7 198	7 684	8 514	9 811	11 644	55 907
3. Prirodni resursi i okoliš od čega: rashodi povezani s tržištem i izravna plaćanja	56 841	56 965	57 295	57 449	57 558	57 332	57 557	400 997
4. Migracije i upravljanje granicama	40 368	40 639	40 693	41 649	41 782	41 913	42 047	289 091
5. Sigurnost i obrana	1 791	3 360	3 814	3 866	4 387	4 315	4 465	25 998
6. Susjedstvo i svijet	1 696	1 896	1 946	2 004	2 243	2 435	2 705	14 925
7. Europska javna uprava od čega: administrativni rashodi institucija	16 247	16 802	16 329	15 830	15 304	14 754	15 331	110 597
	10 635	11 058	11 419	11 773	12 124	12 506	12 959	82 474
	8 216	8 528	8 772	9 006	9 219	9 464	9 786	62 991
Odobrena sredstva za preuzimanje obveza	114 493	179 765	182 667	184 273	187 881	179 725	185 377	1 214 181
Ukupna odobrena sredstva za plaćanja	163 496	170 558	168 575	168 853	172 230	175 674	179 187	1 198 573

Uredba Vijeća (EU, Euratom) 2020/2093 o utvrđivanju VFO-a za razdoblje 2021.–2027. donesena je 17. prosinca 2020.¹⁹ U prethodnoj tablici prikazane su gornje granice VFO-a u tekućim cijenama²⁰, u skladu s fiksnim godišnjim deflatorom od 2 % utvrđenim u članku 4. stavku 2. Uredbe o VFO-u. Kao što je propisano Uredbom Vijeća (EU, Euratom) 2020/2093 kojom se utvrđuje višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021.–2027., za odobrena sredstva za preuzimanje obveza iznosi su podijeljeni po naslovu; za odobrena sredstva za plaćanje gornje granice primjenjuju se samo na ukupnoj razini. Godina 2022. bila je druga financijska godina obuhvaćena VFO-om za razdoblje 2021.–2027.

¹⁹ Uredba Vijeća (EU, Euratom) 2020/2093 od 17. prosinca 2020. kojom se utvrđuje višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021.–2027., SL L 433I, 22.12.2020., str. 11.

²⁰ Tehnička prilagodba višegodišnjeg financijskog okvira za 2023. u skladu s člankom 4. Uredbe Vijeća (EU, Euratom) 2021/365 kojom se utvrđuje višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021.–2027., COM(2022) 266 final, 7.6.2022.

Događanja 2022.

Komisija je 7. lipnja 2021. donijela Komunikaciju o tehničkoj prilagodbi VFO-a za 2022.²¹ Prilagodba za specifične programe (u skladu s Uredbom o VFO-u, članak 5. stavak 2.) provedena je s dodatnim dodjelama za posebne programe iz Priloga II. Uredbi o VFO-u i uz odgovarajuća povećanja gornjih granica za odobrena sredstva za preuzimanje obveza i plaćanje. Prihodi od novčanih kazni izrečenih na temelju uredbi Vijeća (EZ) br. 1/2003²² i (EZ) br. 139/2004²³ uneseni u proračun za 2020. bili su ispod minimalnog praga od 1,5 milijardi EUR u cijenama iz 2018. utvrđenima u članku. Stoga ukupni iznos prilagodbe za 2022. u cijenama iz 2018. odgovara minimalnom pragu. Prilagodba u tekućim cijenama iznosila je 1,624 milijarde EUR. Glavni učinci 2022. bili su obuhvaćeni naslovom 1. (0,59 milijardi EUR), naslovom 2.(b) (0,89 milijardi EUR) i naslovom 4. (0,15 milijardi EUR).

Reprogramiranje neiskorištenih odobrenih sredstava za preuzimanje obveza za 2021. za programe u okviru podijeljenog upravljanja u skladu s člankom 7. Uredbe o VFO-u provedeno je posebnom prilagodbom VFO-a navedenom u Komunikaciji Komisije od 28. siječnja 2022.²⁴ s prilagodbom gornjih granica VFO-a i povezanom izmjenom proračuna za 2022. Dodijeljena sredstva koja nisu iskorištena 2021. i nisu prenesena na jednakim su omjerima prenesena za svaku od godina od 2022. do 2025. Ukupan prijenos iz 2021. iznosio je 49 milijardi EUR i proizašao je iz glavnih učinaka 2022. u okviru naslova 2.(a) (46,4 milijarde EUR), naslova 3. (1,8 milijardi EUR), naslova 4. (0,7 milijardi EUR) i naslova 5. (0,1 milijarda EUR). Glavni učinci 2022. bili su obuhvaćeni naslovom 2.(a) (11,6 milijardi EUR), naslovom 3. (0,4 milijarde EUR), naslovom 4. (0,2 milijarde EUR) i naslovom 5. (0,02 milijarde EUR).

Ukupna gornja granica za odobrena sredstva za 2022. iznosila je 179 765 milijuna EUR, dok je odgovarajuća gornja granica za odobrena sredstva za plaćanje iznosila 170 558 milijuna EUR.

U skladu s člankom 312. stavkom 3. UFEU-a, u okviru VFO-a utvrđuju se iznosi godišnjih gornjih granica odobrenih sredstava za preuzimanje obveza prema kategoriji rashoda („naslovi”) i godišnjih gornjih granica odobrenih sredstava za plaćanje. Naslovi u okviru VFO-a odgovaraju glavnim sektorima djelatnosti Unije. U nastavku su objašnjeni naslovi VFO-a za razdoblje 2021.–2027.:

VFO za razdoblje 2021.–2027. iznosi 1 211 milijardi EUR (1 074 milijarde EUR u cijenama iz 2018.), uključujući Europski razvojni fond (ERF). Osim toga, instrumentom NextGenerationEU osiguran je dodatni iznos od 806,9 milijardi EUR (750 milijardi EUR u cijenama iz 2018.) do 2023. u obvezama, a do 2026. u plaćanjima.

Kad je riječ o godišnjem proračunskom postupku, proračunska nomenklatura dodatno je strukturirana prema „klasterima” politike, pružajući dodatnu jasnoću u pogledu načina na koji pojedinačni programi potrošnje pridonose ciljevima politike Unije.

Naslov 1. – Jedinstveno tržište, inovacije i digitalizacija

Ovaj naslov obuhvaća ključne programe Unije kojima se pruža potpora u područjima istraživanja i inovacija, digitalne transformacije i strateške infrastrukture te jačaju projekti jedinstvenog tržišta i strateški svemirski projekti. Programi pod ovim naslovom uključuju program Obzor Europa, Fond InvestEU, Instrument za povezivanje Europe, Program jedinstvenog tržišta i Europski svemirski program.

Programi pod ovim naslovom koji dobivaju doprinose iz instrumenta NGEU (vanjski namjenski prihodi): Obzor Europa i Fond InvestEU.

Naslov 2 – Održivi rast: prirodni resursi

Ovaj je naslov podijeljen na dva podnaslova: Gospodarska, socijalna i teritorijalna kohezija (2a) te Otpornost i vrijednosti (2b).

Potrošnjom sredstava u sklopu ovog naslova namjeravaju se ojačati otpornost i kohezija među državama članicama EU-a. Financiranjem se pomaže u smanjivanju razlika unutar regija EU-a i među njima te

²¹ Tehnička prilagodba višegodišnjeg financijskog okvira za 2022. u skladu s člankom 4. Uredbe Vijeća (EU, Euratom) 2021/365 kojom se utvrđuje višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021.–2027., COM(2021) 365 final, 7.6.2021.

²² Uredba (EZ) br. 1/2003 Vijeća od 16. prosinca 2002. o provedbi pravila o tržišnom natjecanju koja su propisana člancima 81. i 82. Ugovora o EZ-u, [SL L 1, 4.1.2003., str. 1.](#)

²³ Uredba Vijeća (EZ) br. 139/2004 od 20. siječnja 2004. o kontroli koncentracija između poduzetnika (Uredba EZ o koncentracijama), [SL L 24, 29.1.2004., str. 1.](#)

²⁴ Prilagodba višegodišnjeg financijskog okvira u skladu s člankom 7. Uredbe Vijeća (EU, Euratom) 2020/2093 kojom se utvrđuje višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021.–2027., COM(2022) 80 final, 28.2.2022.

unutar država članica i među njima i promiče se održivi teritorijalni razvoj (Europski fond za regionalni razvoj, Kohezijski fond, Europski socijalni fond plus). Isto se tako podupire solidarnost i suradnja u pripravnosti te odgovor na katastrofe u Uniji (Mehanizam Unije za civilnu zaštitu i rescEU). Osim toga, programima pod tim naslovom nastoji se Uniju učiniti otpornijom na sadašnje i buduće izazove ulaganjem u zelenu i digitalnu tranziciju, mlade (Erasmus), zdravlje (EU4Health) te mjere za zaštitu vrijednosti Unije (Fond za pravosuđe, prava i vrijednosti) i promicanje kulturne raznolikosti (Kreativna Europa).

Ovaj naslov obuhvaća Mehanizam za oporavak i otpornost, za čije je financiranje iskorištena većina sredstava osiguranih u okviru NGEU-a u razdoblju 2021.–2023. Drugi programi pod ovim naslovom koji dobivaju doprinose iz instrumenta NGEU (vanjski namjenski prihodi): REACT-EU, Mehanizam Unije za civilnu zaštitu (rescEU). Za detaljniji pregled aktivnosti u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost vidjeti odjeljke o NGEU-u **2.2.** i **2.3.** Financijskih postignuća godine.

Naslov 3. – Prirodni resursi i okoliš

Rashodi pod ovim naslovom ulaganja su u održivu poljoprivredu (zajednička poljoprivredna politika), u ribarstvenu i pomorsku politiku (Europski fond za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu) te u programe posvećene zaštiti okoliša i djelovanju u području klime (program LIFE, Fond za pravednu tranziciju).

Programi pod ovim naslovom koji dobivaju doprinose iz instrumenta NGEU (vanjski namjenski prihodi): ruralni razvoj, Fond za pravednu tranziciju.

Naslov 4. – Migracije i upravljanje granicama

Programi (Fond za azil, migracije i integraciju, Fond za integrirano upravljanje granicama) i decentralizirane agencije (kao što su Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu (Frontex) i Agencija Europske unije za azil) koji se financiraju pod ovim naslovom nastoje prevladati izazove povezane s migracijama i upravljanjem vanjskim granicama EU-a te zaštitom sustava azila u Uniji.

Naslov 5. – Sigurnost i obrana

Ovaj naslov odražava povećanje potrebe za suradnjom na razini Unije kad je riječ o uklanjanju sigurnosnih prijetnji i povećanju njezine strateške autonomije. Uključuje programe čija je uloga poboljšati zaštitu i sigurnost europskih građana (Fond za unutarnju sigurnost), ojačati europske obrambene kapacitete (Europski fond za obranu) i osigurati alate potrebne kako bi se odgovorilo na unutarnje i vanjske sigurnosne prijetnje.

Naslov 6. – Susjedstvo i svijet

Programima pod ovim naslovom jača se socioekonomski učinak Unije u njezinu susjedstvu, u zemljama u razvoju te u ostatku svijeta. U okviru novog Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa spaja se nekoliko prijašnjih instrumenata EU-a za vanjsko financiranje, uključujući suradnju s afričkim, karipskim i pacifičkim državama (AKP) koje su se prethodno financirale iz Europskog razvojnog fonda. Naslov obuhvaća i pomoć za zemlje koje se pripremaju za pristup EU-u (pretpristupna pomoć) i Unijin program humanitarne pomoći.

Naslov 7. – Europska javna uprava

Ovim su naslovom obuhvaćeni administrativni rashodi svih institucija, mirovine i Europske škole.

S – Posebni instrumenti

Mehanizmi fleksibilnosti u proračunu Unije omogućuju Uniji da mobilizira potrebna financijska sredstva kako bi reagirala na nepredviđene događaje, kao što su krize, prirodne katastrofe i hitne situacije. Opseg, financijska sredstva koja su im dodijeljena i načini funkcioniranja tih instrumenata definirani su u Uredbi o VFO-u i Međuinstitucijskom sporazumu. Njima se osigurava i da je namjena proračunskih sredstva usklađena s razvojem prioriteta tako da se svaki euro potroši ondje gdje je najpotrebniji.

U godišnjoj proračunskoj nomenklaturi i izvršenju utvrđuju se kao posebni instrumenti („S”) jer se mogu mobilizirati i iznad gornjih granica za rashode VFO-a za odobrena sredstva za preuzimanje obveza i za plaćanje.

3.3. DETALJNO RAŠČLANJIVANJE NASLOVA VFO-a (PROGRAMI)

Naslovi VFO-a raščlanjaju se u detaljnije podnaslove koji odgovaraju glavnim programima potrošnje (npr. Obzor 2020., Erasmus+ itd.). Temeljne pravne osnove za izvršenje proračuna donose se na razini tih programa. Programi su temelj za izvještavanje o izvršenju i rezultatima koji se najčešće koristi. Tablice po programima uvrštene su u izvještaje o izvršenju proračuna (vidjeti tablice **od 6.7. do 6.12.** u nastavku).

3.4. NextGenerationEU

S proračunom od 421,1 milijarde EUR za bespovratnu pomoć (bespovratna sredstva), NGEU ima velik utjecaj na ukupne proračune EU-a za razdoblje 2021.–2026. te na njihovo izvršenje. Taj je iznos 2021. u potpunosti uvršten kao iznos namjenskih prihoda. Sve obveze za bespovratnu pomoć bit će unesene do 31. prosinca 2023. i plaćene do 31. prosinca 2026. u skladu s člankom 3. stavcima 4. i 9. Uredbe o uspostavi instrumenta EURI²⁵.

Za sveobuhvatni pregled aktivnosti NGEU-a, vidjeti odjeljke **2.2.** i **2.3.** Financijskih postignuća godine.

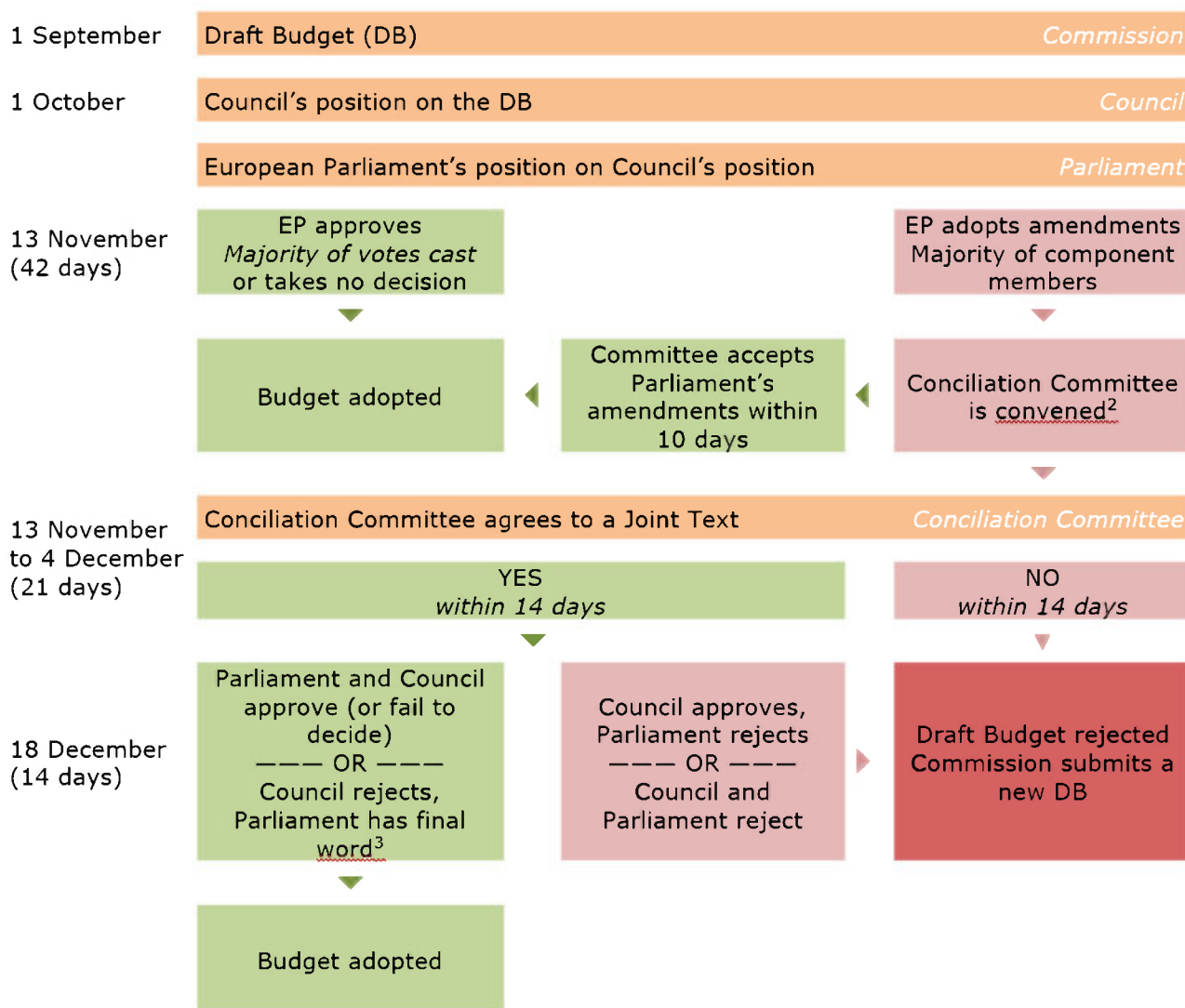
---

²⁵ Uredba Vijeća (EU) 2020/2094 od 14. prosinca 2020. o uspostavi Instrumenta Europske unije za oporavak radi potpore oporavku nakon krize uzrokovane bolešću COVID-19.

3.5. GODIŠNJI PRORAČUN

Postupak donošenja proračuna utvrđen je u članku 314. Ugovora o funkcioniranju Europske unije. U sljedećem grafikonu prikazani su rokovi i koraci u donošenju proračuna.

Treaty timetable¹

- 1) U praksi sve tri institucije nastoje dostaviti svoje dokumente ranije tijekom godine kako bi se proces neometano odvijao.
- 2) Odbor za mirenje sastavljen je od članova Vijeća ili njihovih predstavnika te od jednakog broja predstavnika Europskog parlamenta. Komisija sudjeluje u radu Odbora za mirenje i poduzima sve potrebne inicijative u cilju pomirenja stajališta Europskog parlamenta i Vijeća.
- 3) Europski parlament odobri zajednički tekst, a zatim ga u roku od četrnaest dana od dana kad ga je Vijeće odbilo odlučuje (većinom svojih članova i s tri petine danih glasova) potvrditi sve ili neke izmjene.

Struktura proračuna za Komisiju sastoji se od odobrenih sredstava za administraciju i za poslovanje. Ostale institucije imaju samo odobrena sredstva za administraciju. Osim toga, u proračunu se razlikuju dvije vrste odobrenih sredstava: nediferencirana i diferencirana. Nediferencirana odobrena sredstva koriste se za financiranje djelovanja na godišnjoj osnovi (u skladu s načelom jedne godine). Diferencirana odobrena sredstva koriste se za usklađivanje načela jedne godine s potrebom upravljanja višegodišnjim djelovanjima. Diferencirana odobrena sredstva dijele se na odobrena sredstva za preuzimanje obveza i odobrena sredstva za plaćanje:

- **odobrena sredstva za preuzimanje obveza:** njima je obuhvaćen ukupan trošak pravnih obveza preuzetih za tekuću financijsku godinu za djelovanja koja se protežu na više godina. No proračunske obveze za djelovanja koja traju dulje od jedne financijske godine mogu se rasporediti u više godišnjih obroka tijekom nekoliko godina ako je to predviđeno temeljnim aktom,
- **odobrena sredstva za plaćanje:** njima su obuhvaćeni rashodi za obveze preuzete za tekuću financijsku godinu i/ili prethodne financijske godine.

U računovodstvenoj dokumentaciji postoje dvije glavne vrste financijskih sredstava:

- završna odobrena proračunska sredstva i
- dodatna odobrena sredstva koja sadržavaju:
  - prijenose iz prethodne godine (u skladu s Financijskom uredbom u ograničenom broju slučajeva dopušten je prijenos nepotrošenih iznosa iz prethodne godine u tekuću godinu) i
  - namjenske prihode od naknada, doprinose trećih strana/zemalja za programe EU-a i poslova koji u korist trećih strana, koji se dodjeljuju izravno u odgovarajuće proračunske linije rashoda i čine treći stup financiranja.

Sve te vrste financijskih sredstava zajedno čine raspoloživa odobrena sredstva.

3.6. PRIHODI

3.6.1. Prihodi od vlastitih sredstava

Većina prihoda proizlazi iz vlastitih sredstava, koja se sastoje od sljedećih kategorija:

- (1) tradicionalna vlastita sredstva (TVS): činila su otprilike 16 % prihoda od vlastitih sredstava 2022.;
- (2) sredstva na temelju poreza na dodanu vrijednost (PDV): činila su otprilike 13 % prihoda od vlastitih sredstava 2022.;
- (3) sredstva koja se temelje na neregistriranom plastičnom ambalažnom otpadu: činila su otprilike 4 % prihoda od vlastitih sredstava 2022.;
- (4) sredstva na temelju bruto nacionalnog dohotka (BND): činila su otprilike 67 % prihoda od vlastitih sredstava 2022..

Odlukom Vijeća (EU, Euratom) 2020/2053 od 14. prosinca 2020. o sustavu vlastitih sredstava EU-a (Odluka o vlastitim sredstvima iz 2020.) utvrđuju se kategorije vlastitih sredstava i metode njihova izračuna. Ta je odluka stupila na snagu 1. lipnja 2021. te se primjenjuje retroaktivno od 1. siječnja 2021.

Odlukom o vlastitim resursima iz 2020. propisuje se da ukupan iznos vlastitih sredstava dodijeljenih Uniji za godišnja odobrena sredstva za plaćanja ne smije prijeći 1,40 % ukupnog BND-a svih država članica. Osim toga, odlukom se Komisiju iznimno ovlašćuje da u ime Unije može privremeno posuditi do 750 milijardi EUR u cijenama iz 2018. na tržištima kapitala, za ublažavanje posljedica pandemije bolesti COVID-19 s pomoću instrumenta za oporavak NextGenerationEU. Gornja granica za vlastita sredstva za odobrena sredstva za plaćanje privremeno će se povećati za 0,6 postotnih bodova kako bi se pokrile sve obveze koje proizlaze iz te posudbe.

Od 2021. „ostali prihodi” proračuna EU-a uključuju financijske doprinose Ujedinjene Kraljevine koji proizlaze iz financijske nagodbe prema Sporazumu o povlačenju Ujedinjene Kraljevine.

3.6.2. Tradicionalna vlastita sredstva (TVS)

Tradicionalna vlastita sredstva sastoje se od carina koje se naplaćuju za uvoz iz trećih zemalja, a naplaćuju ih države članice u ime EU-a. Međutim, države članice zadržavaju 25 % tog iznosa za pokrivanje troškova naplate. Svi iznosi tradicionalnih vlastitih sredstava za koja su dodijeljena prava moraju se knjižiti na jednom od računa nadležnih tijela:

- na redovnim računima iz članka 6. stavka 3. Uredbe Vijeća (EU, Euratom) br. 609/2014: svi vraćeni iznosi ili iznosi za koje je preuzeto jamstvo,
- na zasebnim računima predviđenima istim člankom: svi iznosi koji još nisu vraćeni i/ili za koje nije preuzeto jamstvo; na ovaj račun mogu se knjižiti i iznosi za koje je dano jamstvo, ali su osporeni.

Država članica mora knjižiti tradicionalna vlastita sredstva na račun Komisije otvoren pri njezinoj riznici ili nacionalnoj središnjoj banci najkasnije prvog radnog dana nakon 19. dana drugog mjeseca nakon mjeseca u kojem je pravo dodijeljeno (ili ostvareno u slučaju zasebnog računa).

3.6.3. Porez na dodanu vrijednost (PDV)

Vlastita sredstva na temelju PDV-a izračunavaju se na temelju osnovica PDV-a država članica koje su u tu svrhu usklađene s pravilima EU-a. Jedinствена stopa zahtjeva za uplatu od 0,30 % primjenjuje se na ukupan iznos prihoda od PDV-a naplaćenih za sve oporezive isporuke države članice podijeljeno s ponderiranom prosječnom stopom PDV-a. Osnovica PDV-a iznosi 50 % BND-a države članice.

3.6.4. Nereciklirani plastični ambalažni otpad

Jedinstvena stopa zahtjeva za uplatu od 0,80 EUR po kilogramu primjenjuje se na težinu nerecikliranog plastičnog ambalažnog otpada nastalog u svakoj državi članici. Nereciklirani plastični ambalažni otpad u određenoj godini izračunava se kao razlika između plastičnog ambalažnog otpada koji je nastao i plastičnog ambalažnog otpada koji je recikliran u toj godini u određenoj državi članici. Bugarska, Češka, Estonija, Grčka, Španjolska, Hrvatska, Italija, Cipar, Latvija, Litva, Mađarska, Malta, Poljska, Portugal, Rumunjska, Slovenija i Slovačka imaju pravo na posebno smanjenje godišnjih paušalnih iznosa njihovih doprinosa iz vlastitih sredstava koja se temelje na plastičnom otpadu.

3.6.5. Bruto nacionalni dohodak (BND)

Sredstva na temelju bruto nacionalnog dohotka (BND) koriste se za financiranje dijela proračuna koji se ne financira ostalim izvorima prihoda. Na BND svake države članice primjenjuje se jedinstveni postotak koji se utvrđuje u skladu s pravilima EU-a.

3.6.6. Bruto smanjenje

Za razdoblje 2021.–2027. sljedeće države članice imaju koristi od bruto smanjenja godišnjih doprinosa na temelju BND-a; 565 milijuna EUR za Austriju, 377 milijuna EUR za Dansku, 3 671 milijun EUR za Njemačku, 1 921 milijun EUR za Nizozemsku i 1 069 milijuna EUR za Švedsku. Ta se bruto smanjenja mjere u cijenama iz 2020., a financiraju ih sve države članice.

3.6.7. Usklađenja vlastitih sredstava iz prethodnih financijskih godina

Vlastita sredstva na temelju PDV-a i BND-a utvrđuju se na temelju procjena relevantnih osnovica pri izradi nacrtu proračuna. Te se procjene naknadno revidiraju i ažuriraju tijekom predmetne proračunske godine u izmjeni proračuna. Komisija od država članica zahtijeva da podmire razlike između iznosa koje moraju platiti na temelju stvarnih osnovica i stvarno plaćenih iznosa na temelju (revidiranih) procjena, bile one pozitivne ili negativne, na prvi radni dan u ožujku treće godine nakon predmetne proračunske godine. Tijekom naredne četiri godine stvarne osnovice PDV-a i BND-a mogu se još uvijek korigirati, osim ako je izdvojena rezervacija. Te rezervacije predstavljaju potencijalna potraživanja od država članica čiji su iznosi nepoznati jer se njihov financijski učinak ne može točno procijeniti. Kad se točan iznos može odrediti, aktiviraju se zahtjevi za uplatu odgovarajućih sredstava na temelju PDV-a i BND-a u vezi sa saldima PDV-a i BND-a ili na temelju pojedinačnih zahtjeva za uplatu sredstava. Procjene za vlastita sredstva koja se temelje na plastičnom otpadu prilagođavaju se na sličan način. Međutim, Komisija od država članica zahtijeva da podmire razliku između iznosa koje trebaju platiti u skladu s godišnjim financijskim izvještajima sa stvarnim podacima i stvarno plaćenih iznosa na temelju (revidiranih) procjena, bile one pozitivne ili negativne, na prvi radni dan lipnja treće godine koja slijedi nakon predmetne proračunske godine. Tijekom narednih pet godina stvarne osnovice mogu se još uvijek korigirati, osim ako je izražena zadržka.

3.7. IZRAČUN PRORAČUNSKOG REZULTATA

Proračunski rezultat EU-a vraća se državama članicama tijekom naredne godine odbitkom od iznosa koje trebaju platiti u toj godini.

Iznosi vlastitih sredstava knjiženi u računovodstvenoj dokumentaciji jesu iznosi uplaćeni tijekom godine na račune koje su vlade država članica otvorile u ime Komisije. U slučaju viška prihoda se sastoje i od proračunskog rezultata prethodne financijske godine. Ostali prihodi knjiženi u računovodstvenoj dokumentaciji jesu stvarno primljeni iznosi tijekom godine.

Rashodi za potrebe izračuna proračunskog rezultata za određenu godinu sastoje se od izvršenih plaćanja na temelju odobrenih sredstava u toj godini i svih odobrenih sredstava u toj godini koja se prenose u narednu godinu. Plaćanja izvršena na temelju odobrenih sredstava za određenu godinu jesu plaćanja koja do 31. prosinca financijske godine izvrši računovodstveni službenik. Kad je riječ o EFJP-u, plaćanja izvršavaju države članice od 16. listopada godine N – 1 do 15. listopada godine N, pod uvjetom da je računovodstveni službenik do 31. siječnja godine N + 1 obaviješten o obvezama i odobrenju. Na rashode EFJP-a može se primjenjivati odluka o sukladnosti na temelju kontrola provedenih u državama članicama.

Proračunski rezultat sastoji se od dvaju elemenata: rezultata EU-a i rezultata sudjelovanja država EFTA-e koje su članice Europskog gospodarskog prostora (EGP). U skladu s člankom 1. stavkom 1. Uredbe br. 608/2014 o utvrđivanju provedbenih mjera za sustav vlastitih sredstava taj rezultat jednak je razlici između:

- ukupnih prihoda primljenih u financijskoj godini, i
- ukupnih plaćanja izvršenih na temelju odobrenih sredstava za tekuću godinu uvećanih za sva odobrena sredstva za tu godinu koja se prenose u narednu godinu.

Tom iznosu dodaje se ili oduzima sljedeće:

- neto saldo poništenih odobrenih sredstava za plaćanje prenesenih iz prethodnih godina i svih plaćanja koja, zbog promjenjivog tečaja eura, premašuju nediferencirana odobrena sredstva prenesena iz prethodne godine,
- kretanja namjenskih prihoda, i
- neto iznos dobitaka ili gubitaka zbog tečajnih razlika tijekom godine.

Odobrena sredstva prenesena iz prethodne financijske godine koja se odnose na doprinose trećih strana i poslove koji se obavljaju za treće strane, koja se po definiciji uvijek mogu upotrijebiti, unose se u dodatna odobrena sredstva za financijsku godinu. Time se objašnjava razlika između prijenosa iz prethodne godine unesenih u izvještaje o izvršenju proračuna za godinu N i prijenosa u narednu godinu unesenih u izvještaje o izvršenju proračuna za godinu N – 1. Odobrena sredstva za preuzimanje obveza ponovno stavljena na raspolaganje nakon što se sredstva uplate na račune nisu uključena u izračun proračunskog rezultata.

U prenesena odobrena sredstva za plaćanje uključeni su automatski prijenosi i prijenosi na temelju odluke. Poništenje neiskorištenih odobrenih sredstava za plaćanje prenesenih iz prethodne godine obuhvaća poništenja odobrenih sredstava prenesenih automatski i na temelju odluke.

3.8. USKLAĐENJE POSLOVNOG REZULTATA S PRORAČUNSKIM REZULTATOM

u milijunima

	2022.	2021.
POSLOVNI REZULTAT GODINE	(91 949)	(42 100)
Prihodi		
Prava dodijeljena u tekućoj godini koja još nisu naplaćena	(5 978)	(7 068)
Prava dodijeljena u prethodnim godinama i naplaćena u tekućoj godini	74 088	64 356
Obračunati prihodi (neto)	2 072	(5 434)
	70 182	51 854
Rashodi		
Obračunati rashodi (neto)	45 648	53 108
Rashodi iz prethodne godine plaćeni u tekućoj godini	(2 053)	(1 046)
Pretfinanciranje s neto učinkom	(21 659)	(47 608)
Odobrena sredstva za plaćanje prenesena u sljedeću godinu	(2 660)	(4 449)
Plaćanja na temelju prijenosa i poništenja neiskorištenih odobrenih	3 331	(4 047)
Promjene rezervacija	3 650	1 032
ostalo	(2 139)	(3 577)
	24 118	(6 587)
Poslovni rezultat agencija i EZUČ-a u likvidaciji	168	61
PRORAČUNSKI REZULTAT GODINE	2 519	3 230

U skladu s Financijskom uredbom, poslovni rezultat godine izračunava se na temelju načela računovodstva nastanka poslovnih događaja i računovodstvenih pravila Unije, a proračunski rezultat na temelju na izmijenjenih pravila računovodstva novčane osnove. Budući da poslovni rezultat i proračunski rezultat obuhvaćaju iste temeljne transakcije – iznimka su drugi (neproračunski) izvori prihoda i rashoda agencija i EZUČ-a u likvidaciji koji su uključeni samo u poslovni rezultat, usklađivanje poslovnog rezultata s proračunskim rezultatom za tu godinu služi kao korisna provjera usklađenosti.

Usklađene stavke – prihodi

Stvarni proračunski prihodi za financijsku godinu odgovaraju prihodima naplaćenima od dodijeljenih prava utvrđenih tijekom godine i iznosima naplaćenima od dodijeljenih prava utvrđenih u prethodnim godinama. Stoga u svrhu usklađenja od poslovnog rezultata treba oduzeti dodijeljena prava utvrđena tijekom tekuće godine koja još nisu naplaćena jer nisu dio proračunskih prihoda. S druge strane, u svrhu usklađenja poslovnom rezultatu treba dodati prava dodijeljena u prethodnim godinama i naplaćena u tekućoj godini.

Obračunati prihodi sastoje se uglavnom od iznosa koji se odnose na financijske korekcije, vlastita sredstva, kamate i dividende. U obzir se uzima samo neto učinak, tj. obračunati prihodi za tekuću godinu umanjani za poništene prihode obračunate prethodne godine.

Usklađene stavke – rashodi

Obračunati rashodi uglavnom su iznosi vremenskih razgraničenja obračunatih za potrebe zaključenja poslovnih knjiga na kraju godine, tj. prihvatljivi rashodi korisnika sredstava EU-a koji Komisiji još nisu prijavljeni. U obzir se uzima samo neto učinak, tj. obračunati rashodi za tekuću godinu umanjani za poništene rashode obračunate prethodne godine. Plaćanja izvršena u tekućoj godini koja se odnose na račune knjižene prethodnih godina dio su proračunskih rashoda tekuće godine i stoga se moraju dodati poslovnom rezultatu u svrhu usklađenja.

Neto učinak pretfinanciranja kombinacija je 1. novih iznosa pretfinanciranja plaćenih u tekućoj godini koji se priznaju kao proračunski rashodi godine i 2. poravnania pretfinanciranja prihvaćenim prihvatljivim troškovima tijekom tekuće godine. Potonji predstavljaju rashod u smislu računovodstva na temelju nastanka poslovnih događaja, ali ne i u smislu proračunskog računovodstva jer se plaćanje početnog iznosa pretfinanciranja već uzelo u obzir kao proračunski rashod u trenutku njegova plaćanja.

Kao i u slučaju plaćanja izvršenih na temelju odobrenih sredstava za plaćanje za određenu godinu, pri izračunu proračunskog rezultata za tu godinu treba uzeti u obzir i odobrena sredstva za tu godinu koja se prenose u narednu godinu (u skladu s člankom 1. stavkom 1. Uredbe (EU, Euratom) br. 608/2014). Isto se primjenjuje i na proračunska plaćanja izvršena u tekućoj godini na temelju prijenosa sredstava iz prethodnih godina i poništenja neiskorištenih odobrenih sredstava za plaćanje.

Promjene rezervacija odnose se na procjene iz financijskih izvještaja na kraju godine (uglavnom primanja zaposlenika) koje ne utječu na proračunsko računovodstvo. Ostali usklađeni iznosi uključuju različite elemente poput amortizacije imovine, stjecanja imovine, kapitalna plaćanja najмова i financijskih udjela koji se različito obračunavaju na temelju proračunskog računovodstva i računovodstva na temelju nastanka poslovnih događaja različiti.

Usklađena stavka – poslovni rezultat agencija i EZUČ-a u likvidaciji

Proračunski rezultat godine nekonsolidirane je vrijednosti i ne uključuje ostale (neproračunske) izvore prihoda i rashoda konsolidiranih agencija i EZUČ-a u likvidaciji. (vidjeti bilješku **6.**). Radi usklađenja poslovnog rezultata godine – konsolidiranog iznosa koji uključuje te iznose – s proračunskim rezultatom godine, ukupni konsolidirani poslovni rezultat godine agencija i EZUČ-a u likvidaciji iskazan je kao usklađena stavka.

4. IZVRŠENJE PRORAČUNA EU-a ZA 2022.

Za objašnjenja o izvršenju proračuna za 2022. za prihode i rashode, nepodmirene obveze i proračunski rezultat vidjeti odjeljak 3. „Sažetak izvršenja proračuna” u Financijskim postignućima godine.

5. IZVRŠENJE PRORAČUNSKIH PRIHODA EU-a

5.1. SAŽETAK IZVRŠENJA PRORAČUNSKIH PRIHODA EU-a

u
milijunima
EUR

Glava	Proračunski prihodi		Dodijeljena prava			Od prava u tekućoj godini	Prihodi		Primici kao % proračuna	Nepod- mireno
	Doneseni početni proračun	Doneseni konačni proračun	Tekuća godina	Preneseno	Ukupno		Od prenesenih prava	Ukupno		
	1	2	3	4	5 = 3 + 4	6	7	8 = 6 + 7	9 = 8 / 2	10 = 5 - 8
1 Vlastita sredstva	157 701	153 928	155 083	2 237	157 320	155 073	686	155 758	101 %	1 562
11 – Pristojbe na šećer	0	0	(1)	(0)	(1)	(1)	–	(1)	–	(0)
12 – Carine	17 913	23 765	25 181	2 237	27 419	25 171	686	25 857	109 %	1 562
13 – PDV	19 071	19 714	19 666	–	19 666	19 666	–	19 666	100 %	–
14 – BND	114 719	104 088	103 880	–	103 880	103 880	–	103 880	100 %	–
16 – Smanjenje doprinosa koji se temelje na BND-u odobrenih određenim državama članicama	–	–	19	–	19	19	–	19	–	–
17 – Plastični ambalažni otpad	5 997	6 361	6 337	–	6 337	6 337	–	6 337	100 %	–
2 Viškovi, salda i usklađenja	0	2 980	3 227	7	3 233	3 227	–	3 227	108 %	7
3 Administrativni prihodi	1 791	1 791	2 581	75	2 656	2 554	53	2 607	146 %	49
4 Financijski prihodi, zatezne kamate i novčane kazne	115	454	(226)	16 861	16 635	(949)	1 544	596	131 %	16 039
5 Proračunska jamstva, operacije uzimanja i davanja zajmova	0	0	62 203	–	62 203	62 203	–	62 203	–	–
6 Prihodi, doprinosi i povrati koji se odnose na politike Unije	10 997	10 884	20 402	6 287	26 689	14 952	5 922	20 874	192 %	5 815
Ukupno	170 603	170 038	243 269	25 467	268 736	237 059	8 205	245 265	144 %	23 471

6. IZVRŠENJE PRORAČUNSKIH RASHODA EU-a

6.1. VFO: RAŠČLAMBA I PROMJENE ODOBRENIH SREDSTAVA ZA PREUZIMANJE OBVEZA I ODOBRENIH SREDSTAVA ZA PLAĆANJE

u
milijunima
EUR

Naslov VFO-a	Odobrena sredstva za preuzimanje obveza						Odobrena sredstva za plaćanje					
	Proračunska odobrena sredstva			Dodatna odobrena sredstva		Ukupna raspoloživa odobrena sredstva 6 = 3 + 4 + 5	Proračunska odobrena sredstva			Dodatna odobrena sredstva		Ukupna raspoloživa odobrena sredstva 12 = 9 + 10 + 11
	Doneseni početni proračun 1	Izmjene proračuna i prijenosi 2	Doneseni konačni proračun 3 = 1 + 2	Prijenosi 4	Namjenski prihodi 5		Doneseni početni proračun 7	Izmjene proračuna i prijenosi 8	Doneseni konačni proračun 9 = 7 + 8	Prijenosi 10	Namjenski prihodi 11	
1 Jedinstveno tržište, inovacije i digitalizacija	21 775	70	21 845	230	10 995	33 071	21 474	(868)	20 606	147	8 625	29 379
2 Kohezija, otpornost i vrijednosti	56 039	11 766	67 805	0	257 566	325 372	62 053	1 088	63 140	27	66 487	129 654
2a Ekonomska, socijalna i teritorijalna kohezija	49 709	11 605	61 314	–	14 754	76 068	56 351	1 259	57 610	3	17 934	75 546
2b Otpornost i vrijednosti	6 330	161	6 491	0	242 812	249 303	5 702	(171)	5 531	25	48 553	54 108
3 Prirodni resursi i okoliš	56 235	446	56 681	686	17 832	75 200	56 602	(820)	55 782	693	2 797	59 271
od čega: rashodi povezani s tržištem i izravna plaćanja	40 369	(0)	40 369	686	632	41 687	40 393	(37)	40 356	687	632	41 674
4 Migracije i upravljanje granicama	3 091	319	3 410	2	108	3 520	3 078	294	3 373	27	242	3 642
5 Sigurnost i obrana	1 785	28	1 813	–	38	1 851	1 238	(79)	1 159	5	28	1 192
6 Susjedstvo i svijet	17 170	500	17 670	2 237	456	20 364	12 916	240	13 156	1 048	698	14 902
7 Europska javna uprava	10 620	163	10 783	22	1 269	12 075	10 620	163	10 783	1 085	1 281	13 149
od čega: administrativni rashodi institucija	4 421	64	4 485	22	534	5 041	4 421	64	4 485	695	544	5 724
O Izvan VFO-a	–	–	–	–	6 692	6 692	–	–	–	–	6 830	6 830
S Mehanizmi solidarnosti u Uniji i izvan Unije (posebni instrumenti)	2 799	(580)	2 219	1 303	10	3 531	2 623	(583)	2 040	1 303	8	3 351
Ukupno	169 516	12 711	182 227	4 481	294 968	481 676	170 603	(565)	170 038	4 335	86 996	261 370

6.2. VFO: IZVRŠENJE ODOBRENIH SREDSTAVA ZA PREUZIMANJE OBVEZA

u milijunima
EUR

Naslov VFO-a	Ukupna raspoloživa odobrena sredstva	Preuzete obveze					Odobrena sredstva prenesena u 2023.			Odobrena sredstva koja će se poništiti			
		iz donesenog konačnog proračuna	iz prijenosa	iz namjenskih prihoda	Ukupno	%	iz donesenog konačnog proračuna	iz namjenskih prihoda	Ukupno	iz donesenog konačnog proračuna	iz prijenosa	iz namjenskih prihoda	Ukupno
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
1 Jedinstveno tržište, inovacije i digitalizacija	33 071	21 843	230	5 257	27 330	83 %	–	5 738	5 738	2	–	1	3
2 Kohezija, otpornost i vrijednosti	325 372	66 644	0	152 263	218 907	67 %	159	105 221	105 381	1 002	–	82	1 084
2a Ekonomska, socijalna i teritorijalna kohezija	76 068	60 159	–	14 473	74 632	98 %	159	199	359	996	–	82	1 078
2b Otpornost i vrijednosti	249 303	6 485	0	137 790	144 275	58 %	0	105 022	105 022	5	–	1	6
3 Prirodni resursi i okoliš	75 200	56 070	676	11 396	68 142	91 %	488	6 275	6 763	123	10	161	295
od čega: rashodi povezani s tržištem i izravna plaćanja	41 687	39 876	676	629	41 182	99 %	485	2	488	7	10	0	18
4 Migracije i upravljanje granicama	3 520	3 395	2	50	3 446	98 %	16	58	74	0	–	0	0
5 Sigurnost i obrana	1 851	1 809	–	30	1 840	99 %	3	7	11	0	–	0	1
6 Susjedstvo i svijet	20 364	17 633	2 237	283	20 153	99 %	38	173	211	0	0	0	0
7 Europska javna uprava	12 075	10 733	21	911	11 664	97 %	1	358	359	50	1	1	52
od čega: administrativni rashodi institucija	5 041	4 445	21	384	4 850	96 %	1	149	150	40	1	0	41
O Izvan VFO-a	6 692	–	–	3 006	3 006	45 %	–	3 686	3 686	–	–	–	–
S Mehanizmi solidarnosti u Uniji i izvan Unije (posebni instrumenti)	3 531	1 299	1 303	–	2 602	74 %	746	3	749	173	–	7	180
Ukupno	481 676	179 425	4 469	173 196	357 091	74 %	1 451	121 520	122 971	1 351	12	252	1 614

6.3. VFO: IZVRŠENJE ODOBRENIH SREDSTAVA ZA PLAĆANJE

u milijunima
EUR

Naslov VFO-a	Ukupna raspoloživa odobrena sredstva	Izvršena plaćanja					Odobrena sredstva prenesena u 2023.			Odobrena sredstva koja će se poništiti			
		iz donesenog konačnog proračuna	iz prijenosa	iz namjenskih prihoda	Ukupno	%	iz donesenog konačnog proračuna	iz namjenskih prihoda	Ukupno	iz donesenog konačnog proračuna	iz prijenosa	iz namjenskih prihoda	Ukupno
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
1 Jedinstveno tržište, inovacije i digitalizacija	29 379	20 471	132	4 570	25 174	86 %	112	4 052	4 164	23	15	3	41
2 Kohezija, otpornost i vrijednosti	129 654	63 055	24	63 491	126 570	98 %	76	2 995	3 071	10	3	1	14
2a Ekonomska, socijalna i teritorijalna kohezija	75 546	57 600	1	15 414	73 015	97 %	3	2 520	2 523	7	2	0	8
2b Otpornost i vrijednosti	54 108	5 455	23	48 077	53 555	99 %	73	475	548	3	2	0	5
3 Prirodni resursi i okoliš	59 271	55 198	682	2 396	58 276	98 %	493	401	894	91	11	0	102
od čega: rashodi povezani s tržištem i izravna plaćanja	41 674	39 846	677	629	41 152	99 %	486	2	488	24	10	0	34
4 Migracije i upravljanje granicama	3 642	3 292	26	49	3 368	92 %	3	193	196	78	0	0	78
5 Sigurnost i obrana	1 192	1 130	5	19	1 154	97 %	6	9	15	23	0	0	23
6 Susjedstvo i svijet	14 902	13 049	1 032	440	14 521	97 %	93	258	352	13	16	0	30
7 Europska javna uprava	13 149	9 832	959	792	11 583	88 %	923	485	1 407	50	105	4	158
od čega: administrativni rashodi institucija	5 724	3 870	598	333	4 801	84 %	596	208	805	40	76	3	119
O Izvan VFO-a	6 830	–	–	72	72	1 %	–	6 757	6 757	–	–	–	–
S Mehanizmi solidarnosti u Uniji i izvan Unije (posebni instrumenti)	3 351	1 294	1 303	5	2 602	78 %	746	3	749	0	–	–	0
Ukupno	261 370	167 321	4 163	71 837	243 321	93 %	2 452	15 152	17 604	287	151	7	445

6.4. VFO: PROMJENE NEPODMIRNIH OBVEZA (RAL)

u milijunima
EUR

Naslov VFO-a	Nepodmirene obveze na kraju prethodne godine				Obveze u tekućoj godini				Ukupne obveze na kraju godine
	Obveze prenesene iz prethodne godine	Opozvane obveze/ Revalorizacije/ Poništenja	Plaćanja	Nepodmirene obveze na kraju godine	Obveze preuzete tijekom godine	Plaćanja	Poništenje preuzetih obveza koje se ne mogu prenijeti	Nepodmirene obveze na kraju godine	
	1	2	3	4 = 1 + 2 + 3	5	6	7	8 = 5 + 6 + 7	9 = 4 + 8
1 Jedinstveno tržište, inovacije i digitalizacija	48 717	(733)	(19 163)	28 820	27 330	(6 011)	(10)	21 309	50 130
2 Kohezija, otpornost i vrijednosti	209 033	(288)	(89 146)	119 599	218 907	(37 423)	(1)	181 482	301 081
2a Ekonomska, socijalna i teritorijalna kohezija	152 840	(155)	(65 983)	86 703	74 632	(7 032)	(1)	67 599	154 302
2b Otpornost i vrijednosti	56 193	(133)	(23 163)	32 896	144 275	(30 392)	(0)	113 883	146 779
3 Prirodni resursi i okoliš	43 691	(98)	(16 091)	27 502	68 142	(42 185)	(0)	25 957	53 459
od čega: rashodi povezani s tržištem i izravna plaćanja	334	(6)	(118)	210	41 182	(41 034)	–	147	357
4 Migracije i upravljanje granicama	3 980	(50)	(1 464)	2 465	3 446	(1 903)	–	1 543	4 008
5 Sigurnost i obrana	2 397	(21)	(769)	1 607	1 840	(385)	(0)	1 455	3 061
6 Susjedstvo i svijet	32 535	(1 205)	(8 701)	22 629	20 153	(5 820)	(0)	14 333	36 962
7 Europska javna uprava	1 076	(116)	(960)	0	11 664	(10 623)	7	1 048	1 048
od čega: administrativni rashodi institucija	684	(86)	(598)	–	4 850	(4 203)	7	654	654
O Izvan VFO-a	147	(9)	(11)	127	3 006	(62)	–	2 944	3 071
S Mehanizmi solidarnosti u Uniji i izvan Unije (posebni instrumenti)	–	–	–	–	2 602	(2 602)	–	0	0
Ukupno	341 575	(2 520)	(136 306)	202 749	357 091	(107 015)	(4)	250 071	452 821

6.5. VFO: NEPODMIRNE OBVEZE PO GODINI NASTANKA

	u milijunima EUR								
	prije 2016.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	Ukupno
1 Jedinstveno tržište, inovacije i digitalizacija	634	612	1 364	2 072	5 400	8 895	9 823	21 329	50 130
2 Kohezija, otpornost i vrijednosti	2 129	528	6 063	8 997	15 494	25 268	61 090	181 512	301 081
3 Prirodni resursi i okoliš	1 484	1 100	1 017	1 275	2 349	6 638	13 640	25 957	53 459
4 Migracije i upravljanje granicama	17	26	105	170	559	1 025	562	1 543	4 008
5 Sigurnost i obrana	28	9	111	134	204	320	801	1 455	3 061
6 Susjedstvo i svijet	1 152	814	1 365	2 492	3 943	4 452	8 411	14 333	36 962
7 Europska javna uprava	–	–	–	–	0	–	0	1 048	1 048
O Izvan VFO-a	–	–	–	–	–	0	127	2 944	3 071
S Mehanizmi solidarnosti u Uniji i izvan Unije (posebni instrumenti)	–	–	–	–	–	–	–	0	0
Ukupno	5 445	3 090	10 025	15 140	27 949	46 599	94 453	250 120	452 821

Zbog nove je Komisije bila potrebna unutarnja reorganizacija službi. Ponovna dodjela s time povezanih transakcija rezultirala je prijenosom neiskorištenog iznosa između godina. Ukupni iznos nepodmirenih obveza ostao je nepromijenjen.

6.6. VFO: NEPODMIRENE PREUZETE OBVEZE PO VRSTI ODOBRENIH SREDSTAVA

u milijunima
EUR

	Iz proračunskih odobrenih sredstva					Iz odobrenih sredstva iz namjenskih prihoda					Ukupne nepodmirene obveze na kraju 2022.
	Obveze prenesene iz 2021.	Uskla- đenja	Preuzete obveze	Izvršena plaćanja	Iznos za podmirenje	Obveze prenesene iz 2021.	Uskla- đenja	Preuzete obveze	Izvršena plaćanja	Iznos za podmirenje	
	1	2	3	4	5 = 1 + 2 + 3 - 4	6	7	8	9	10 = 6 + 7 + 8 - 9	11 = 5 + 10
1 Jedinstveno tržište, inovacije i digitalizacija	41 340	(643)	22 073	20 229	42 541	7 377	(100)	5 257	4 945	7 588	50 130
2 Kohezija, otpornost i vrijednosti	95 569	(263)	66 644	63 014	98 937	113 465	(27)	152 263	63 556	202 144	301 081
2a Ekonomska, socijalna i teritorijalna kohezija	91 481	(143)	60 159	57 554	93 943	61 360	(13)	14 473	15 461	60 358	154 302
2b Otpornost i vrijednosti	4 088	(120)	6 485	5 460	4 993	52 105	(14)	137 790	48 095	141 786	146 779
3 Prirodni resursi i okoliš	40 854	(93)	56 746	56 225	41 281	2 837	(5)	11 396	2 051	12 178	53 459
od čega: rashodi povezani s tržištem i izravna plaćanja	334	(6)	40 552	40 523	357	–	–	629	629	0	357
4 Migracije i upravljanje granicama	3 760	(49)	3 397	3 297	3 811	219	(2)	50	71	197	4 008
5 Sigurnost i obrana	2 364	(21)	1 809	1 128	3 025	33	(0)	30	27	36	3 061
6 Susjedstvo i svijet	31 666	(1 181)	19 870	14 079	36 275	869	(24)	283	442	687	36 962
7 Europska javna uprava	968	(48)	10 754	10 741	932	107	(60)	911	842	116	1 048
od čega: administrativni rashodi institucija	630	(22)	4 465	4 468	606	53	(56)	384	333	48	654
O Izvan VFO-a	–	–	–	–	–	147	(9)	3 006	72	3 071	3 071
S Mehanizmi solidarnosti u Uniji i izvan Unije (posebni instrumenti)	–	–	2 602	2 602	0	–	–	–	–	–	0
Ukupno	216 522	(2 298)	183 894	171 315	226 803	125 053	(227)	173 196	72 005	226 018	452 821

6.7. DETALJNI PRIKAZ VFO-a: RAŠČLAMBA I PROMJENE ODOBRENIH SREDSTAVA ZA PREUZIMANJE OBVEZA I ODOBRENIH SREDSTAVA ZA PLAĆANJE

u milijunima
EUR

Program	Odobrena sredstva za preuzimanje obveza						Odobrena sredstva za plaćanje					
	Proračunska odobrena sredstva			Dodatna odobrena sredstva		Ukupna raspoloživa odobrena sredstva 6 = 3 + 4 + 5	Proračunska odobrena sredstva			Dodatna odobrena sredstva		Ukupna raspoloživa odobrena sredstva 12 = 9 + 10 + 11
	Doneseni početni proračun	Izmjene proračuna i prijenosi	Doneseni konačni proračun	Prijenosi	Namjenski prihodi		Doneseni početni proračun	Izmjene proračuna i prijenosi	Doneseni konačni proračun	Prijenosi	Namjenski prihodi	
	1	2	3 = 1 + 2	4	5		7	8	9 = 7 + 8	10	11	
1 Obzor Europa	12 239	1	12 240	230	5 244	17 714	12 559	(439)	12 120	96	5 961	18 178
Euratom	271	(1)	270	–	80	350	314	(44)	270	25	123	417
Termonuklearni eksperimentalni reaktor (ITER)	710	–	710	–	23	733	668	(107)	561	1	51	613
Ostala djelovanja	–	–	–	–	690	690	–	–	–	–	371	371
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	17	–	17	–	–	17	16	(8)	9	–	–	9
Fond InvestEU	1 197	–	1 197	–	4 677	5 874	1 032	25	1 057	1	1 717	2 775
Instrument za povezivanje Europe – promet	1 758	40	1 799	–	17	1 816	1 886	79	1 966	1	19	1 986
Instrument za povezivanje Europe – energetika	800	(3)	797	–	14	811	589	43	632	1	12	646
Instrument za povezivanje Europe – digitalni sektor	283	(34)	249	–	2	251	257	(124)	133	1	4	138
Digitalna Europa	1 248	(15)	1 233	–	31	1 264	849	(83)	766	7	21	794
Decentralizirane agencije	192	14	206	–	13	219	192	(1)	191	–	13	204
Ostala djelovanja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	7	–	7	–	0	7	26	(5)	21	–	0	21
Djelovanja koja se financiraju u okviru ovlasti Komisije	24	(1)	22	–	4	26	23	2	25	–	1	26
Jedinstveno tržište	614	74	688	–	45	733	580	(39)	541	8	57	605
Program EU-a za borbu protiv prijevara	24	–	24	–	1	26	31	(3)	28	–	1	29
Oporezivanje	37	–	37	–	4	41	36	(8)	28	0	4	32
Carine	130	–	130	–	8	139	115	(5)	109	0	8	118
Decentralizirane agencije	120	(4)	116	–	12	128	120	(4)	116	–	12	128
Ostala djelovanja	10	(0)	10	–	0	10	9	0	9	–	0	9

u milijunima
EUR

Program	Odobrena sredstva za preuzimanje obveza						Odobrena sredstva za plaćanje					
	Proračunska odobrena sredstva			Dodatna odobrena sredstva		Ukupna raspoloživa odobrena sredstva	Proračunska odobrena sredstva			Dodatna odobrena sredstva		Ukupna raspoloživa odobrena sredstva
	Doneseni početni proračun	Izmjene proračuna i prijenosi	Doneseni konačni proračun	Prijenosi	Namjenski prihodi		Doneseni početni proračun	Izmjene proračuna i prijenosi	Doneseni konačni proračun	Prijenosi	Namjenski prihodi	
	1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4 + 5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + 10 + 11
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	17	–	17	–	–	17	13	(6)	8	–	–	8
Europski svemirski program	2 008	–	2 008	–	127	2 135	2 088	(135)	1 953	5	248	2 206
Decentralizirane agencije	68	–	68	–	2	70	68	(5)	64	–	2	65
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ukupno za naslov 1: Jedinstveno tržište, inovacije i digitalizacija	21 775	70	21 845	230	10 995	33 071	21 474	(868)	20 606	147	8 625	29 379
2 Fond za regionalni razvoj (EFRR)*	30 174	7 255	37 429	–	7 983	45 412	29 597	2 583	32 181	1	11 625	43 807
Kohezijski fond	4 865	1 581	6 446	–	657	7 102	11 162	(1 675)	9 488	0	745	10 233
Doprinos Kohezijskog fonda Instrumentu za povezivanje Europe – promet	1 494	–	1 494	–	12	1 507	1 851	–	1 851	–	4	1 855
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	3	–	3	–	0	3	3	(0)	3	–	0	3
Europski socijalni fond plus (ESF+)*	13 174	2 769	15 943	–	6 102	22 045	13 736	350	14 087	2	5 559	19 647
Potpora turskoj zajednici na Cipru	34	–	34	–	1	35	37	6	42	0	0	43
Europski oporavak i otpornost	119	–	119	–	239 943	240 062	112	(14)	98	2	47 196	47 296
Program „Periklo IV“	1	–	1	–	0	1	1	(0)	1	–	0	1
Oporavak EU-a	145	(71)	74	–	1	75	145	(71)	74	2	1	76
RescEU	101	253	354	0	1 959	2 313	187	62	249	–	329	578
EU za zdravlje	840	(0)	839	–	22	861	353	(163)	190	4	10	204
Instrument za hitnu potporu unutar Unije (ESI)	–	–	–	–	377	377	8	126	134	–	377	512
Decentralizirane agencije	291	(6)	284	–	42	327	276	(6)	270	–	42	311
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	–	–	–	–	–	–	–	1	1	–	–	1
Djelovanja koja se financiraju u okviru ovlasti Komisije	12	2	14	–	–	14	11	2	12	–	–	12
Zapošljavanje i socijalne inovacije	106	(19)	88	–	11	99	87	(0)	87	2	11	100
Program Erasmus+	3 402	4	3 406	–	394	3 800	3 301	(20)	3 281	8	519	3 807
Europske snage solidarnosti (ESC)	141	–	141	–	20	161	116	16	132	4	22	158
Kreativna Europa	407	–	407	–	19	426	400	(88)	313	2	22	337

u milijunima
EUR

Program	Odobrena sredstva za preuzimanje obveza						Odobrena sredstva za plaćanje					
	Proračunska odobrena sredstva			Dodatna odobrena sredstva		Ukupna raspoloživa odobrena sredstva 6 = 3 + 4 + 5	Proračunska odobrena sredstva			Dodatna odobrena sredstva		Ukupna raspoloživa odobrena sredstva 12 = 9 + 10 + 11
	Doneseni početni proračun	Izmjene proračuna i prijenosi	Doneseni konačni proračun	Prijenosi	Namjenski prihodi		Doneseni početni proračun	Izmjene proračuna i prijenosi	Doneseni konačni proračun	Prijenosi	Namjenski prihodi	
	1	2	3 = 1 + 2	4	5		7	8	9 = 7 + 8	10	11	
Pravosuđe	44	–	44	–	9	53	38	1	39	1	10	49
Prava i vrijednosti	215	–	215	–	2	217	170	(17)	154	1	2	157
Decentralizirane agencije	246	(2)	245	–	4	249	238	(3)	235	–	4	239
Ostala djelovanja	9	–	9	–	3	11	7	(1)	6	–	3	9
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	35	–	35	–	0	36	52	(4)	48	–	0	48
Djelovanja koja se financiraju u okviru ovlasti Komisije	183	–	183	–	5	187	164	1	165	–	4	169
Ukupno za naslov 2: Kohezija, otpornost i vrijednosti	56 039	11 766	67 805	0	257 566	325 372	62 053	1 088	63 140	27	66 487	129 654
3 Jamstva u poljoprivredi	40 369	0	40 369	686	632	41 687	40 393	(37)	40 356	687	632	41 674
Ostali programi u okviru naslova „Prirodni resursi i okoliš“	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Poljoprivredni fond za ruralni razvoj	12 728	–	12 728	–	6 072	18 800	14 680	(775)	13 905	0	1 623	15 528
Pomorstvo i ribarstvo	972	162	1 134	–	76	1 210	732	3	736	1	183	919
Ribarstvo (SFPA i RFMO)	159	0	159	–	–	159	166	(7)	159	–	–	159
Decentralizirane agencije	29	–	29	–	1	30	29	–	29	–	1	30
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	1	–	1	–	–	1	6	(1)	5	–	–	5
Zaštita okoliša i klimatska politika (LIFE)	756	–	756	–	10	765	529	(1)	528	5	8	542
Fond za pravednu tranziciju	1 160	283	1 443	–	10 867	12 310	1	0	1	–	175	177
Instrument za kreditiranje u okviru mehanizma za pravednu tranziciju	–	–	–	–	167	167	–	–	–	–	167	167
Decentralizirane agencije	54	–	54	–	7	61	54	–	54	–	7	61
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	8	–	8	–	0	8	11	(2)	9	–	0	9
Ukupno za naslov 3: Prirodni resursi i okoliš	56 235	446	56 681	686	17 832	75 200	56 602	(820)	55 782	693	2 797	59 271
4 Azil, migracije i integracija	1 119	279	1 399	2	10	1 411	1 292	194	1 486	26	9	1 521
Decentralizirane agencije	154	12	166	–	26	192	154	6	160	–	26	186
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	–	–	–	–	0	0	–	–	–	–	0	0

u milijunima
EUR

Program	Odobrena sredstva za preuzimanje obveza						Odobrena sredstva za plaćanje					
	Proračunska odobrena sredstva			Dodatna odobrena sredstva		Ukupna raspoloživa odobrena sredstva 6 = 3 + 4 + 5	Proračunska odobrena sredstva			Dodatna odobrena sredstva		Ukupna raspoloživa odobrena sredstva 12 = 9 + 10 + 11
	Doneseni početni proračun	Izmjene proračuna i prijenosi	Doneseni konačni proračun	Prijenosi	Namjenski prihodi		Doneseni početni proračun	Izmjene proračuna i prijenosi	Doneseni konačni proračun	Prijenosi	Namjenski prihodi	
	1	2	3 = 1 + 2	4	5		7	8	9 = 7 + 8	10	11	
Upravljanje granicama (Fond za integrirano upravljanje granicama) – upravljanje granicama i vize	671	85	756	–	8	764	511	135	646	1	143	790
Upravljanje granicama (Fond za integrirano upravljanje granicama) – oprema za carinske provjere	138	–	138	–	–	138	136	1	137	0	–	137
Decentralizirane agencije	1 009	(57)	952	–	64	1 016	986	(42)	944	–	64	1 008
Ukupno za naslov 4: Migracije i upravljanje granicama	3 091	319	3 410	2	108	3 520	3 078	294	3 373	27	242	3 642
5 Fond za unutarnju sigurnost (ISF)	227	27	254	–	5	259	241	(28)	213	1	5	219
Razgradnja nuklearnih postrojenja	99	–	99	–	–	99	40	(3)	37	–	–	37
Nuklearna sigurnost i razgradnja nuklearnih postrojenja	44	–	44	–	1	45	65	(24)	41	2	1	44
Decentralizirane agencije	216	1	217	–	10	226	216	1	217	–	10	226
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	–	–	–	–	–	–	0	–	0	–	–	0
Djelovanja koja se financiraju u okviru ovlasti Komisije	22	–	22	–	0	22	21	–	21	–	0	21
Europski fond za obranu (istraživački)	318	–	318	–	7	326	178	(18)	160	1	4	165
Europski fond za obranu (neistraživački)	627	–	627	–	15	642	379	(23)	356	1	8	364
Vojna mobilnost	232	–	232	–	–	232	98	16	114	1	–	115
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Ukupno za naslov 5: Sigurnost i obrana	1 785	28	1 813	–	38	1 851	1 238	(79)	1 159	5	28	1 192
6 Susjedstvo, razvoj i međunarodna suradnja	12 717	(94)	12 622	1 864	258	14 744	7 892	451	8 343	990	307	9 640
Instrument za suradnju u području nuklearne sigurnosti	39	–	39	0	3	42	33	(16)	16	1	3	20
Humanitarna pomoć (HUMA)	1 806	636	2 442	39	24	2 505	2 092	306	2 398	45	24	2 467
Zajednička vanjska i sigurnosna politika (ZVSP)	362	–	362	–	25	387	334	50	384	0	25	409
Prekomorske zemlje i područja (PZP)	69	–	69	4	–	73	52	(22)	30	1	–	31

u milijunima
EUR

Program	Odobrena sredstva za preuzimanje obveza						Odobrena sredstva za plaćanje					
	Proračunska odobrena sredstva			Dodatna odobrena sredstva		Ukupna raspoloživa odobrena sredstva 6 = 3 + 4 + 5	Proračunska odobrena sredstva			Dodatna odobrena sredstva		Ukupna raspoloživa odobrena sredstva 12 = 9 + 10 + 11
	Doneseni početni proračun	Izmjene proračuna i prijenosi	Doneseni konačni proračun	Prijenosi	Namjenski prihodi		Doneseni početni proračun	Izmjene proračuna i prijenosi	Doneseni konačni proračun	Prijenosi	Namjenski prihodi	
	1	2	3 = 1 + 2	4	5		7	8	9 = 7 + 8	10	11	
Ostala djelovanja	72	(22)	50	–	1	51	47	(7)	40	–	1	41
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	–	–	–	–	–	–	–	0	0	–	–	0
Djelovanja koja se financiraju u okviru ovlasti Komisije	95	–	95	–	1	95	95	(1)	94	–	0	95
Pretpristupna pomoć (IPA III)	2 012	(19)	1 992	331	145	2 468	2 372	(521)	1 851	11	338	2 200
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ukupno za naslov 6: Susjedstvo i svijet	17 170	500	17 670	2 237	456	20 364	12 916	240	13 156	1 048	698	14 902
7 Mirovine osoblja	2 086	77	2 162	–	236	2 398	2 086	77	2 162	–	236	2 398
(Mirovine bivših članova) Europski parlament	11	1	12	–	–	12	11	1	12	–	–	12
(Mirovine bivših članova) Europsko vijeće i Vijeće	1	–	1	–	–	1	1	–	1	–	–	1
(Mirovine bivših članova) Komisija	8	–	8	–	–	8	8	–	8	–	–	8
(Mirovine bivših članova) Sud	13	0	13	–	–	13	13	0	13	–	–	13
(Mirovine bivših članova) Europski revizorski sud	6	–	6	–	–	6	6	–	6	–	–	6
(Mirovine bivših članova) Europski ombudsman	0	0	0	–	–	0	0	0	0	–	–	0
(Mirovine bivših članova) Europski nadzornik za zaštitu podataka	0	0	0	–	–	0	0	0	0	–	–	0
Europske škole	207	9	215	–	25	240	207	9	215	2	25	242
Plaće za statutarno osoblje	2 625	3	2 629	–	91	2 719	2 625	3	2 629	0	91	2 719
Plaće za vanjsko osoblje	253	8	261	–	71	332	253	8	261	39	71	371
Članovi – plaće i naknade	14	1	15	–	0	15	14	1	15	2	0	17
Članovi – privremene naknade	3	(0)	2	–	–	2	3	(0)	2	–	–	2
Troškovi zapošljavanja	30	1	31	–	1	33	30	1	31	2	1	35
Prestanak zaposlenja	8	0	9	–	–	9	8	0	9	–	–	9
Troškovi osposobljavanja	18	(0)	17	–	6	23	18	(0)	17	12	6	36
Socijalna pitanja i mobilnost	22	(1)	22	–	28	50	22	(1)	22	14	29	64

u milijunima
EUR

Program	Odobrena sredstva za preuzimanje obveza						Odobrena sredstva za plaćanje					
	Proračunska odobrena sredstva			Dodatna odobrena sredstva		Ukupna raspoloživa odobrena sredstva 6 = 3 + 4 + 5	Proračunska odobrena sredstva			Dodatna odobrena sredstva		Ukupna raspoloživa odobrena sredstva 12 = 9 + 10 + 11
	Doneseni početni proračun	Izmjene proračuna i prijenosi	Doneseni konačni proračun	Prijenosi	Namjenski prihodi		Doneseni početni proračun	Izmjene proračuna i prijenosi	Doneseni konačni proračun	Prijenosi	Namjenski prihodi	
	1	2	3 = 1 + 2	4	5		7	8	9 = 7 + 8	10	11	
Informacijska i komunikacijska tehnologija	252	3	255	–	106	362	252	3	255	163	106	525
Najam i kupnja	310	(21)	289	–	49	337	310	(21)	289	18	49	356
Povezani sa zgradama	106	25	131	–	32	164	106	25	131	51	32	215
Sigurnost	66	(2)	64	–	15	79	66	(2)	64	32	15	111
Službena putovanja i reprezentacija	51	(1)	50	–	4	53	51	(1)	50	12	4	65
Sastanci, odbori, konferencije	26	(13)	13	–	2	15	26	(13)	13	4	2	20
Službeni list	3	(1)	2	–	–	2	3	(1)	2	1	–	3
Publikacije	10	3	13	–	3	17	10	3	13	7	3	24
Pribavljanje informacija	4	(0)	4	–	0	4	4	(0)	4	2	0	6
Studije i istraživanja	4	(1)	3	–	0	3	4	(1)	3	4	0	8
Opća oprema, vozila, namještaj	17	4	20	–	12	32	17	4	20	13	12	44
Vanjske jezične usluge	27	4	31	–	41	72	27	4	31	4	41	76
Ostali administrativni rashodi	18	(1)	17	–	14	31	18	(1)	17	8	14	38
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	–	–	–	–	–	–	0	(0)	0	–	–	0
Administrativni rashodi drugih institucija	4 421	64	4 485	22	534	5 041	4 421	64	4 485	695	544	5 724
Ukupno za naslov 7: Europska javna uprava	10 620	163	10 783	22	1 269	12 075	10 620	163	10 783	1 085	1 281	13 149
O Inovacijski fond (IF)	–	–	–	–	6 570	6 570	–	–	–	–	6 705	6 705
Ostala djelovanja	–	–	–	–	122	122	–	–	–	–	124	124
Ukupno za naslov O: Izvan VFO-a	–	–	–	–	6 692	6 692	–	–	–	–	6 830	6 830
S Pričuva za solidarnost i pomoć u nuždi (SEAR)	1 299	(580)	718	12	1	732	1 299	(580)	718	12	1	732
Europski fond za prilagodbu globalizaciji (EGF)	201	–	201	–	8	210	25	(2)	23	–	7	30
Pričuva za prilagodbu Brexitu	1 299	–	1 299	1 291	–	2 590	1 299	–	1 299	1 291	–	2 590
Ukupno za naslov S: Mehanizmi solidarnosti u Uniji i izvan Unije (posebni instrumenti)	2 799	(580)	2 219	1 303	10	3 531	2 623	(583)	2 040	1 303	8	3 351

u milijunima
EUR

Program	Odobrena sredstva za preuzimanje obveza						Odobrena sredstva za plaćanje					
	Proračunska odobrena sredstva			Dodatna odobrena sredstva		Ukupna raspoloživa odobrena sredstva	Proračunska odobrena sredstva			Dodatna odobrena sredstva		Ukupna raspoloživa odobrena sredstva
	Doneseni početni proračun	Izmjene proračuna i prijenosi	Doneseni konačni proračun	Prijenosi	Namjenski prihodi		Doneseni početni proračun	Izmjene proračuna i prijenosi	Doneseni konačni proračun	Prijenosi	Namjenski prihodi	
	1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4 + 5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + 10 + 11
Ukupno	169 516	12 711	182 227	4 481	294 968	481 676	170 603	(565)	170 038	4 335	86 996	261 370

* Ovaj program VFO-a uključuje dopunsku financijsku omotnicu iz instrumenta NextGenerationEU za paket REACT-EU. Pogledati poglavlje 1.1. Višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2021.–2027. Bilješke uz izvještaje o izvršenju proračuna. Točka o naslovu 2. sadržava detaljne informacije o doprinosu ovog programa VFO-a paketu REACT-EU.

6.8. DETALJNI PRIKAZ VFO-a: IZVRŠENJE ODOBRENIH SREDSTAVA ZA PREUZIMANJE OBVEZA

u milijunima
EUR

Program	Ukupna raspoloživa odobrena sredstva	Preuzete obveze					Odobrena sredstva prenesena u 2023.			Odobrena sredstva koja će se poništiti			
		iz donesenog konačnog proračuna	iz prijenosa	iz namjenskih prihoda	Ukupno	%	iz donesenog konačnog proračuna	iz namjenskih prihoda	Ukupno	iz donesenog konačnog proračuna	iz prijenosa	iz namjenskih prihoda	Ukupno
		2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
1 Obzor Europa	17 714	12 239	230	2 840	15 309	86 %	–	2 404	2 404	1	–	0	1
Euratom	350	270	–	26	296	85 %	–	54	54	–	–	0	0
Termonuklearni eksperimentalni reaktor (ITER)	733	710	–	16	726	99 %	–	7	7	0	–	–	0
Ostala djelovanja	690	–	–	61	61	9 %	–	629	629	–	–	–	–
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	17	17	–	–	17	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Fond InvestEU	5 874	1 197	–	2 151	3 348	57 %	–	2 526	2 526	0	–	–	0
Instrument za povezivanje Europe – promet	1 816	1 799	–	2	1 801	99 %	–	15	15	0	–	–	0
Instrument za povezivanje Europe – energetika	811	797	–	4	801	99 %	–	10	10	0	–	–	0
Instrument za povezivanje Europe – digitalni sektor	251	249	–	–	249	99 %	–	2	2	0	–	–	0
Digitalna Europa	1 264	1 233	–	31	1 264	100 %	–	–	–	0	–	0	0
Decentralizirane agencije	219	206	–	10	216	98 %	–	4	4	–	–	–	–
Ostala djelovanja	0	0	0	0	0	–	0	0	0	0	0	0	0
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	7	7	–	–	7	97 %	–	0	0	0	–	–	0
Djelovanja koja se financiraju u okviru ovlasti Komisije	26	22	–	3	25	96 %	–	1	1	0	–	–	0
Jedinstveno tržište	733	688	–	21	709	97 %	–	24	24	0	–	0	0
Program EU-a za borbu protiv prijevara	26	24	–	0	25	96 %	–	1	1	0	–	1	1
Oporezivanje	41	37	–	1	38	93 %	–	3	3	0	–	–	0

u milijunima
EUR

Program	Ukupna raspoloživa odobrena sredstva	Preuzete obveze					Odobrena sredstva prenesena u 2023.			Odobrena sredstva koja će se poništiti			
		iz donesenog konačnog proračuna	iz prijenosa	iz namjenskih prihoda	Ukupno	%	iz donesenog konačnog proračuna	iz namjenskih prihoda	Ukupno	iz donesenog konačnog proračuna	iz prijenosa	iz namjenskih prihoda	Ukupno
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
Carine	139	130	–	4	134	97 %	–	4	4	0	–	–	0
Decentralizirane agencije	128	116	–	7	123	96 %	–	5	5	0	–	–	0
Ostala djelovanja	10	10	–	0	10	100 %	–	0	0	–	–	–	–
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	17	17	–	–	17	100 %	–	–	–	0	–	–	0
Europski svemirski program	2 135	2 008	–	77	2 086	98 %	–	50	50	–	–	–	–
Decentralizirane agencije	70	68	–	2	70	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	0	0	0	0	0	–	0	0	0	0	0	0	0
Ukupno za naslov 1: Jedinstveno tržište, inovacije i digitalizacija	33 071	21 843	230	5 257	27 330	83 %	–	5 738	5 738	2	–	1	3
2 Fond za regionalni razvoj (EFRR)*	45 412	36 556	–	7 799	44 355	98 %	151	155	306	722	–	29	751
Kohezijski fond	7 102	6 220	–	601	6 822	96 %	–	11	11	225	–	44	270
Doprinos Kohezijskog fonda Instrumentu za povezivanje Europe – promet	1 507	1 494	–	12	1 507	100 %	–	0	0	–	–	0	0
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	3	3	–	–	3	99 %	–	–	–	–	–	0	0
Europski socijalni fond plus (ESF+)*	22 045	15 886	–	6 060	21 946	100 %	8	33	41	49	–	9	58
Potpora turskoj zajednici na Cipru	35	34	–	1	35	100 %	–	0	0	0	–	(0)	0
Europski oporavak i otpornost	240 062	119	–	136 396	136 515	57 %	–	103 547	103 547	0	–	0	0
Program „Periklo IV”	1	1	–	0	1	97 %	–	0	0	0	–	–	0
Oporavak EU-a	75	74	–	0	74	99 %	–	1	1	–	–	–	–
RescEU	2 313	354	0	760	1 114	48 %	0	1 198	1 199	0	–	–	0
EU za zdravlje	861	839	–	21	860	100 %	–	1	1	0	–	(0)	0

Program	Ukupna raspoloživa odobrena sredstva	Preuzete obveze					Odobrena sredstva prenesena u 2023.			Odobrena sredstva koja će se poništiti			
		iz donesenog konačnog proračuna	iz prijenosa	iz namjenskih prihoda	Ukupno	%	iz donesenog konačnog proračuna	iz namjenskih prihoda	Ukupno	iz donesenog konačnog proračuna	iz prijenosa	iz namjenskih prihoda	Ukupno
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
Instrument za hitnu potporu unutar Unije (ESI)	377	–	–	343	343	91 %	–	35	35	–	–	0	0
Decentralizirane agencije	327	284	–	15	299	92 %	–	27	27	–	–	–	–
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Djelovanja koja se financiraju u okviru ovlasti Komisije	14	13	–	–	13	96 %	–	–	–	1	–	–	1
Zapošljavanje i socijalne inovacije	99	86	–	3	90	90 %	–	7	7	2	–	1	2
Program Erasmus+	3 800	3 406	–	211	3 617	95 %	–	183	183	–	–	0	0
Europske snage solidarnosti (ESC)	161	141	–	13	155	96 %	–	6	6	–	–	–	–
Kreativna Europa	426	407	–	13	419	98 %	–	6	6	–	–	–	–
Pravosuđe	53	44	–	6	49	94 %	–	3	3	–	–	–	–
Prava i vrijednosti	217	215	–	1	216	99 %	–	1	1	0	–	–	0
Decentralizirane agencije	249	245	–	3	247	99 %	–	2	2	–	–	–	–
Ostala djelovanja	11	8	–	1	9	78 %	–	2	2	1	–	–	1
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	36	35	–	–	35	98 %	–	0	0	0	–	–	0
Djelovanja koja se financiraju u okviru ovlasti Komisije	187	181	–	3	184	98 %	–	2	2	2	–	–	2
Ukupno za naslov 2: Kohezija, otpornost i vrijednosti	325 372	66 644	0	152 263	218 907	67 %	159	105 221	105 381	1 002	–	82	1 084
3 Jamstva u poljoprivredi	41 687	39 876	676	629	41 182	99 %	485	2	488	7	10	0	18
Ostali programi u okviru naslova „Prirodni resursi i okoliš“	0	0	0	0	0	–	0	0	0	0	0	0	0
Poljoprivredni fond za ruralni razvoj	18 800	12 728	–	5 689	18 416	98 %	–	222	222	0	–	161	161
Pomorstvo i ribarstvo	1 210	1 131	–	75	1 206	100 %	3	1	4	0	–	0	0

u milijunima
EUR

Program	Ukupna raspoloživa odobrena sredstva	Preuzete obveze					Odobrena sredstva prenesena u 2023.			Odobrena sredstva koja će se poništiti			
		iz donesenog konačnog proračuna	iz prijenosa	iz namjenskih prihoda	Ukupno	%	iz donesenog konačnog proračuna	iz namjenskih prihoda	Ukupno	iz donesenog konačnog proračuna	iz prijenosa	iz namjenskih prihoda	Ukupno
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
Ribarstvo (SFPA i RFMO)	159	159	–	–	159	100 %	–	–	–	0	–	–	0
Decentralizirane agencije	30	29	–	1	29	98 %	–	1	1	–	–	–	–
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	1	1	–	–	1	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Zaštita okoliša i klimatska politika (LIFE)	765	755	–	3	758	99 %	–	7	7	0	–	0	0
Fond za pravednu tranziciju	12 310	1 327	–	4 982	6 309	51 %	–	5 885	5 885	116	–	–	116
Instrument za kreditiranje u okviru mehanizma za pravednu tranziciju	167	–	–	11	11	7 %	–	156	156	–	–	–	–
Decentralizirane agencije	61	54	–	7	61	100 %	–	0	0	–	–	0	0
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	8	8	–	–	8	99 %	–	0	0	0	–	–	0
Ukupno za naslov 3: Prirodni resursi i okoliš	75 200	56 070	676	11 396	68 142	91 %	488	6 275	6 763	123	10	161	295
4 Azil, migracije i integracija	1 411	1 391	2	9	1 401	99 %	8	2	10	0	–	–	0
Decentralizirane agencije	192	166	–	18	184	96 %	–	8	8	–	–	0	0
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	0	–	–	–	–	–	–	0	0	–	–	0	0
Upravljanje granicama (Fond za integrirano upravljanje granicama) – upravljanje granicama i vize	764	748	–	8	756	99 %	8	0	8	0	–	0	0
Upravljanje granicama (Fond za integrirano upravljanje granicama) – oprema za carinske provjere	138	138	–	–	138	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Decentralizirane agencije	1 016	952	–	16	967	95 %	–	48	48	–	–	0	0
Ukupno za naslov 4: Migracije i upravljanje granicama	3 520	3 395	2	50	3 446	98 %	16	58	74	0	–	0	0

u milijunima
EUR

	Program	Ukupna raspoloživa odobrena sredstva	Preuzete obveze					Odobrena sredstva prenesena u 2023.			Odobrena sredstva koja će se poništiti				
			iz donesenog konačnog proračuna	iz prijenosa	iz namjenskih prihoda	Ukupno	%	iz donesenog konačnog proračuna	iz namjenskih prihoda	Ukupno	iz donesenog konačnog proračuna	iz prijenosa	iz namjenskih prihoda	Ukupno	
		1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12	
5	Fond za unutarnju sigurnost (ISF)	259	251	–	4	255	98 %	3	1	5	0	–	(0)	0	
	Razgradnja nuklearnih postrojenja	99	99	–	–	99	100 %	–	–	–	–	–	–	–	
	Nuklearna sigurnost i razgradnja nuklearnih postrojenja	45	44	–	0	44	99 %	–	0	0	0	–	0	0	
	Decentralizirane agencije	226	217	–	4	221	98 %	–	6	6	–	–	0	0	
	Pilot-projekti i pripremna djelovanja	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
	Djelovanja koja se financiraju u okviru ovlasti Komisije	22	22	–	0	22	99 %	–	0	0	0	–	0	0	
	Europski fond za obranu (istraživački)	326	318	–	7	326	100 %	–	–	–	–	–	–	–	
	Europski fond za obranu (neistraživački)	642	627	–	15	642	100 %	–	–	–	–	–	–	–	
	Vojna mobilnost	232	232	–	–	232	100 %	–	–	–	–	–	–	–	
	Pilot-projekti i pripremna djelovanja	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
	Ukupno za naslov 5: Sigurnost i obrana	1 851	1 809	–	30	1 840	99 %	3	7	11	0	–	0	1	
6	Susjedstvo, razvoj i međunarodna suradnja	14 744	12 589	1 864	146	14 598	99 %	34	113	146	(0)	0	0	0	
	Instrument za suradnju u području nuklearne sigurnosti	42	39	0	2	41	98 %	0	1	1	(0)	0	–	0	
	Humanitarna pomoć (HUMA)	2 505	2 442	39	16	2 497	100 %	–	7	7	–	–	–	–	
	Zajednička vanjska i sigurnosna politika (ZVSP)	387	362	–	25	387	100 %	–	0	0	0	–	(0)	0	
	Prekomorske zemlje i područja (PZP)	73	68	4	–	72	99 %	1	–	1	(0)	0	–	0	
	Ostala djelovanja	51	50	–	–	50	99 %	–	1	1	0	–	–	0	
	Pilot-projekti i pripremna djelovanja	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	

u milijunima
EUR

Program	Ukupna raspoloživa odobrena sredstva	Preuzete obveze					Odobrena sredstva prenesena u 2023.			Odobrena sredstva koja će se poništiti			
		iz donesenog konačnog proračuna	iz prijenosa	iz namjenskih prihoda	Ukupno	%	iz donesenog konačnog proračuna	iz namjenskih prihoda	Ukupno	iz donesenog konačnog proračuna	iz prijenosa	iz namjenskih prihoda	Ukupno
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
Djelovanja koja se financiraju u okviru ovlasti Komisije	95	95	–	0	95	100 %	–	0	0	0	–	–	0
Pretpristupna pomoć (IPA III)	2 468	1 989	331	94	2 413	98 %	4	51	55	(0)	0	–	0
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	0	0	0	0	0	–	0	0	0	0	0	0	0
Ukupno za naslov 6: Susjedstvo i svijet	20 364	17 633	2 237	283	20 153	99 %	38	173	211	0	0	0	0
7 Mirovine osoblja	2 398	2 162	–	236	2 398	100 %	–	–	–	–	–	–	–
(Mirovine bivših članova) Europski parlament	12	12	–	–	12	100 %	–	–	–	–	–	–	–
(Mirovine bivših članova) Europsko vijeće i Vijeće	1	1	–	–	1	100 %	–	–	–	–	–	–	–
(Mirovine bivših članova) Komisija	8	8	–	–	8	100 %	–	–	–	–	–	–	–
(Mirovine bivših članova) Sud	13	13	–	–	13	100 %	–	–	–	–	–	–	–
(Mirovine bivših članova) Europski revizorski sud	6	6	–	–	6	100 %	–	–	–	–	–	–	–
(Mirovine bivših članova) Europski ombudsman	0	0	–	–	0	100 %	–	–	–	–	–	–	–
(Mirovine bivših članova) Europski nadzornik za zaštitu podataka	0	0	–	–	0	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Europske škole	240	215	–	19	235	98 %	–	6	6	0	–	–	0
Plaće za statutarно osoblje	2 719	2 629	–	36	2 665	98 %	–	55	55	0	–	–	0
Plaće za vanjsko osoblje	332	253	–	33	286	86 %	–	38	38	8	–	0	8
Članovi – plaće i naknade	15	15	–	0	15	100 %	–	0	0	0	–	(0)	0
Članovi – privremene naknade	2	2	–	–	2	100 %	–	–	–	0	–	–	0
Troškovi zapošljavanja	33	31	–	0	32	97 %	–	1	1	0	–	–	0
Prestanak zaposlenja	9	9	–	–	9	100 %	–	–	–	0	–	–	0

u milijunima
EUR

Program	Ukupna raspoloživa odobrena sredstva	Preuzete obveze					Odobrena sredstva prenesena u 2023.			Odobrena sredstva koja će se poništiti			
		iz donesenog konačnog proračuna	iz prijenosa	iz namjenskih prihoda	Ukupno	%	iz donesenog konačnog proračuna	iz namjenskih prihoda	Ukupno	iz donesenog konačnog proračuna	iz prijenosa	iz namjenskih prihoda	Ukupno
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
Troškovi osposobljavanja	23	17	–	3	21	89 %	–	2	2	0	–	0	0
Socijalna pitanja i mobilnost	50	22	–	17	39	78 %	–	11	11	0	–	0	0
Informacijska i komunikacijska tehnologija	362	255	–	59	314	87 %	–	47	47	0	–	0	0
Najam i kupnja	337	289	–	34	323	96 %	–	14	14	0	–	–	0
Povezani sa zgradama	164	131	–	21	152	93 %	–	12	12	0	–	–	0
Sigurnost	79	64	–	12	76	96 %	–	3	3	0	–	0	0
Službena putovanja i reprezentacija	53	50	–	2	51	96 %	–	2	2	0	–	0	0
Sastanci, odbori, konferencije	15	12	–	1	13	86 %	–	1	1	1	–	0	1
Službeni list	2	2	–	–	2	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Publikacije	17	13	–	3	16	95 %	–	1	1	0	–	0	0
Pribavljanje informacija	4	4	–	0	4	99 %	–	0	0	0	–	–	0
Studije i istraživanja	3	3	–	0	3	96 %	–	0	0	0	–	0	0
Opća oprema, vozila, namještaj	32	20	–	5	25	79 %	–	7	7	0	–	–	0
Vanjske jezične usluge	72	31	–	33	64	89 %	–	8	8	0	–	0	0
Ostali administrativni rashodi	31	17	–	11	28	93 %	–	2	2	0	–	0	0
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Administrativni rashodi drugih institucija	5 041	4 445	21	384	4 850	96 %	1	149	150	40	1	0	41
Ukupno za naslov 7: Europska javna uprava	12 075	10 733	21	911	11 664	97 %	1	358	359	50	1	1	52
O Inovacijski fond (IF)	6 570	–	–	2 953	2 953	45 %	–	3 617	3 617	–	–	–	–
Ostala djelovanja	122	–	–	53	53	43 %	–	69	69	–	–	–	–
Ukupno za naslov O: Izvan VFO-a	6 692	–	–	3 006	3 006	45 %	–	3 686	3 686	–	–	–	–

u milijunima
EUR

Program	Ukupna raspoloživa odobrena sredstva	Preuzete obveze					Odobrena sredstva prenesena u 2023.			Odobrena sredstva koja će se poništiti			
		iz donesenog konačnog proračuna	iz prijenosa	iz namjenskih prihoda	Ukupno	%	iz donesenog konačnog proračuna	iz namjenskih prihoda	Ukupno	iz donesenog konačnog proračuna	iz prijenosa	iz namjenskih prihoda	Ukupno
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
S Pričuva za solidarnost i pomoć u nuždi (SEAR)	732	18	12	–	30	4 %	700	1	702	–	–	–	–
Europski fond za prilagodbu globalizaciji (EGF)	210	28	–	–	28	13 %	–	1	1	173	–	7	180
Pričuva za prilagodbu Brexitu	2 590	1 253	1 291	–	2 544	98 %	46	–	46	–	–	–	–
Ukupno za naslov S: Mehanizmi solidarnosti u Uniji i izvan Unije (posebni instrumenti)	3 531	1 299	1 303	–	2 602	74 %	746	3	749	173	–	7	180
Ukupno	481 676	179 425	4 469	173 196	357 091	74 %	1 451	121 520	122 971	1 351	12	252	1 614

* Ovaj program VFO-a uključuje dopunsku financijsku omotnicu iz instrumenta NextGenerationEU za paket REACT-EU. Pogledati poglavlje 1.1. Višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2021.–2027. Bilješke uz izvještaje o izvršenju proračuna. Točka o naslovu 2. sadržava detaljne informacije o doprinosu ovog programa VFO-a paketu REACT-EU.

6.9. DETALJNI PRIKAZ VFO-a: IZVRŠENJE ODOBRENIH SREDSTAVA ZA PLAĆANJE

u milijunima EUR

Program		Ukupna raspoloživa odobrena sredstva	Izvršena plaćanja					Odobrena sredstva prenesena u 2023.			Odobrena sredstva koja će se poništiti			
			iz donesenog konačnog proračuna	iz prijenosa	iz namjenskih prihoda	Ukupno	%	iz donesenog konačnog proračuna	iz namjenskih prihoda	Ukupno	iz donesenog konačnog proračuna	iz prijenosa	iz namjenskih prihoda	Ukupno
		1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
1	Obzor Europa	18 178	12 048	87	2 698	14 834	82 %	71	3 260	3 331	1	9	2	12
	Euratom	417	253	21	12	286	68 %	16	111	127	1	4	0	4
	Termonuklearni eksperimentalni reaktor (ITER)	613	560	1	44	605	99 %	1	7	8	0	0	–	0
	Ostala djelovanja	371	–	–	64	64	17 %	–	306	306	–	–	–	–
	Pilot-projekti i pripremna djelovanja	9	8	–	–	8	90 %	–	–	–	1	–	–	1
	Fond InvestEU	2 775	1 057	1	1 605	2 663	96 %	0	112	112	0	–	0	0
	Instrument za povezivanje Europe – promet	1 986	1 965	1	8	1 974	99 %	0	11	11	0	0	–	0
	Instrument za povezivanje Europe – energetika	646	630	1	12	643	100 %	2	0	2	0	0	(0)	0
	Instrument za povezivanje Europe – digitalni sektor	138	132	1	4	137	99 %	0	1	1	0	0	–	0
	Digitalna Europa	794	754	7	21	782	98 %	9	–	9	3	0	0	3
	Decentralizirane agencije	204	191	–	10	201	98 %	–	4	4	–	–	–	–
	Ostala djelovanja	0	0	0	0	0	–	0	0	0	0	0	0	0
	Pilot-projekti i pripremna djelovanja	21	14	–	–	14	67 %	–	0	0	7	–	–	7
	Djelovanja koja se financiraju u okviru ovlasti Komisije	26	24	–	0	25	95 %	–	1	1	0	–	–	0
	Jedinstveno tržište	605	533	7	19	560	92 %	6	37	43	1	1	0	3

u milijunima EUR

Program	Ukupna raspoloživa odobrena sredstva	Izvršena plaćanja					Odobrena sredstva prenesena u 2023.			Odobrena sredstva koja će se poništiti			
		iz donesenog konačnog proračuna	iz prijenosa	iz namjenskih prihoda	Ukupno	%	iz donesenog konačnog proračuna	iz namjenskih prihoda	Ukupno	iz donesenog konačnog proračuna	iz prijenosa	iz namjenskih prihoda	Ukupno
		2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
Program EU-a za borbu protiv prijevara	29	22	–	1	23	78 %	–	1	1	6	–	–	6
Opozicije	32	27	0	1	28	87 %	0	3	3	1	0	–	1
Carine	118	109	0	4	113	96 %	0	4	4	0	–	–	0
Decentralizirane agencije	128	116	–	7	123	96 %	–	5	5	0	–	–	0
Ostala djelovanja	9	9	–	0	9	96 %	–	0	0	0	–	–	0
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	8	7	–	–	7	91 %	–	–	–	1	–	–	1
Europski svemirski program	2 206	1 948	5	59	2 012	91 %	5	189	193	0	1	0	1
Decentralizirane agencije	65	64	–	2	65	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	0	0	0	0	0	–	0	0	0	0	0	0	0
Ukupno za naslov 1: Jedinstveno tržište, inovacije i digitalizacija	29 379	20 471	132	4 570	25 174	86 %	112	4 052	4 164	23	15	3	41
2. Fond za regionalni razvoj (EFRR)*	43 807	32 175	1	10 283	42 459	97 %	1	1 342	1 343	5	0	(0)	5
Kohezijski fond	10 233	9 487	0	521	10 009	98 %	0	224	224	0	0	–	0
Doprinos Kohezijskog fonda Instrumentu za povezivanje Europe – promet	1 855	1 851	–	4	1 855	100 %	–	0	0	0	–	0	0
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	3	2	–	0	2	69 %	–	–	–	1	–	–	1
Europski socijalni fond plus (ESF+)*	19 647	14 084	0	4 606	18 690	95 %	2	953	956	0	1	0	1
Potporna turskoj zajednici na Cipru	43	42	0	0	42	98 %	1	0	1	0	0	0	0
Europski oporavak i otpornost	47 296	96	1	47 178	47 275	100 %	2	18	20	0	0	0	0

u milijunima EUR

Program	Ukupna raspoloživa odobrena sredstva	Izvršena plaćanja					Odobrena sredstva prenesena u 2023.			Odobrena sredstva koja će se poništiti				
		iz donesenog konačnog proračuna	iz prijenosa	iz namjenskih prihoda	Ukupno	%	iz donesenog konačnog proračuna	iz namjenskih prihoda	Ukupno	iz donesenog konačnog proračuna	iz prijenosa	iz namjenskih prihoda	Ukupno	
		1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
Program „Periklo IV“	1	1	–	0	1	81 %	–	0	0	0	–	–	0	
Oporavak EU-a	76	45	2	0	47	61 %	29	1	30	–	0	–	0	
RescEU	578	233	–	320	553	96 %	16	8	25	(0)	–	0	0	
EU za zdravlje	204	186	3	9	198	97 %	4	1	4	0	1	0	1	
Instrument za hitnu potporu unutar Unije (ESI)	512	134	–	324	458	90 %	–	53	53	0	–	0	0	
Decentralizirane agencije	311	270	–	15	284	91 %	–	27	27	0	–	–	0	
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	1	1	–	–	1	100 %	–	–	–	–	–	–	–	
Djelovanja koja se financiraju u okviru ovlasti Komisije	12	11	–	–	11	95 %	–	–	–	1	–	–	1	
Zapošljavanje i socijalne inovacije	100	85	2	4	91	91 %	1	7	9	0	0	0	1	
Program Erasmus+	3 807	3 269	8	198	3 474	91 %	13	321	333	0	0	0	0	
Europske snage solidarnosti (ESC)	158	128	4	2	134	84 %	4	21	25	0	0	0	0	
Kreativna Europa	337	310	2	13	325	96 %	2	9	11	(0)	0	0	0	
Pravosuđe	49	38	1	9	48	97 %	1	1	1	0	0	(0)	0	
Prava i vrijednosti	157	153	1	1	154	98 %	1	1	2	0	0	–	0	
Decentralizirane agencije	239	235	–	3	237	99 %	–	2	2	0	–	0	0	
Ostala djelovanja	9	6	–	1	7	82 %	–	2	2	0	–	–	0	
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	48	48	–	–	48	99 %	–	0	0	0	–	–	0	
Djelovanja koja se financiraju u okviru ovlasti Komisije	169	164	–	2	166	98 %	–	3	3	1	–	–	1	

u milijunima EUR

	Program	Ukupna raspoloživa odobrena sredstva	Izvršena plaćanja					Odobrena sredstva prenesena u 2023.			Odobrena sredstva koja će se poništiti			
			iz donesenog konačnog proračuna	iz prijenosa	iz namjenskih prihoda	Ukupno	%	iz donesenog konačnog proračuna	iz namjenskih prihoda	Ukupno	iz donesenog konačnog proračuna	iz prijenosa	iz namjenskih prihoda	Ukupno
		1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
	Ukupno za naslov 2: Kohezija, otpornost i vrijednosti	129 654	63 055	24	63 491	126 570	98 %	76	2 995	3 071	10	3	1	14
3	Jamstva u poljoprivredi	41 674	39 846	677	629	41 152	99 %	486	2	488	24	10	0	34
	Ostali programi u okviru naslova „Prirodni resursi i okoliš“	0	0	0	0	0	–	0	0	0	0	0	0	0
	Poljoprivredni fond za ruralni razvoj	15 528	13 839	0	1 406	15 244	98 %	0	217	217	67	0	–	67
	Pomorstvo i ribarstvo	919	734	1	183	918	100 %	1	0	1	0	0	(0)	0
	Ribarstvo (SFPA i RFMO)	159	159	–	–	159	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Decentralizirane agencije	30	29	–	1	29	98 %	–	1	1	–	–	–	–
	Pilot-projekti i pripremna djelovanja	5	5	–	–	5	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Zaštita okoliša i klimatska politika (LIFE)	542	522	5	3	530	98 %	6	6	12	0	0	0	0
	Fond za pravednu tranziciju	177	1	–	167	169	95 %	–	8	8	–	–	(0)	(0)
	Instrument za kreditiranje u okviru mehanizma za pravednu tranziciju	167	–	–	1	1	1 %	–	166	166	–	–	–	–
	Decentralizirane agencije	61	54	–	7	61	100 %	–	0	0	–	–	0	0
	Pilot-projekti i pripremna djelovanja	9	9	–	–	9	99 %	–	0	0	0	–	–	0
	Ukupno za naslov 3: Prirodni resursi i okoliš	59 271	55 198	682	2 396	58 276	98 %	493	401	894	91	11	0	102
4	Azil, migracije i integracija	1 521	1 449	25	5	1 480	97 %	2	4	6	35	0	–	36
	Decentralizirane agencije	186	148	–	18	166	89 %	–	8	8	12	–	0	12

u milijunima EUR

Program		Ukupna raspoloživa odobrena sredstva	Izvršena plaćanja					Odobrena sredstva prenesena u 2023.			Odobrena sredstva koja će se poništiti			
			iz donesenog konačnog proračuna	iz prijenosa	iz namjenskih prihoda	Ukupno	%	iz donesenog konačnog proračuna	iz namjenskih prihoda	Ukupno	iz donesenog konačnog proračuna	iz prijenosa	iz namjenskih prihoda	Ukupno
		1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
5	Pilot-projekti i pripremna djelovanja Upravljanje granicama (Fond za integrirano upravljanje granicama) – upravljanje granicama i vize	0	–	–	–	–	–	–	0	0	–	–	0	0
	Upravljanje granicama (Fond za integrirano upravljanje granicama) – oprema za carinske provjere	790	630	1	10	641	81 %	1	133	134	15	0	–	15
	Decentralizirane agencije	137	137	0	–	137	100 %	0	–	0	0	–	–	0
	Ukupno za naslov 4: Migracije i upravljanje granicama	1 008	928	–	16	944	94 %	–	48	48	16	–	0	16
	Fond za unutarnju sigurnost (ISF)	3 642	3 292	26	49	3 368	92 %	3	193	196	78	0	0	78
	Razgradnja nuklearnih postrojenja	219	192	1	2	196	89 %	1	3	4	19	0	–	19
	Nuklearna sigurnost i razgradnja nuklearnih postrojenja	37	37	–	–	37	100 %	–	–	–	0	–	–	0
	Decentralizirane agencije	44	39	2	1	41	94 %	2	0	2	0	0	–	1
	Pilot-projekti i pripremna djelovanja	226	217	–	4	221	98 %	–	6	6	–	–	0	0
	Djelovanja koja se financiraju u okviru ovlasti Komisije	0	–	–	–	–	–	–	–	–	0	–	–	0
	Europski fond za obranu (istraživački)	21	18	–	0	18	87 %	–	0	0	3	–	–	3
	Europski fond za obranu (neistraživački)	165	158	1	4	163	99 %	1	–	1	(0)	0	0	0
	Vojna mobilnost	364	355	1	8	364	100 %	1	–	1	(0)	0	–	0

u milijunima EUR

Program		Ukupna raspoloživa odobrena sredstva	Izvršena plaćanja					Odobrena sredstva prenesena u 2023.			Odobrena sredstva koja će se poništiti			
			iz donesenog konačnog proračuna	iz prijenosa	iz namjenskih prihoda	Ukupno	%	iz donesenog konačnog proračuna	iz namjenskih prihoda	Ukupno	iz donesenog konačnog proračuna	iz prijenosa	iz namjenskih prihoda	Ukupno
		1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
	Pilot-projekti i pripremna djelovanja	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	Ukupno za naslov 5: Sigurnost i obrana	1 192	1 130	5	19	1 154	97 %	6	9	15	23	0	0	23
6	Susjedstvo, razvoj i međunarodna suradnja	9 640	8 275	977	149	9 400	98 %	68	159	226	0	13	0	13
	Instrument za suradnju u području nuklearne sigurnosti	20	16	1	3	19	97 %	1	–	1	0	0	–	0
	Humanitarna pomoć (HUMA)	2 467	2 391	45	10	2 446	99 %	7	14	21	(0)	0	–	0
	Zajednička vanjska i sigurnosna politika (ZVSP)	409	383	0	25	408	100 %	0	0	1	0	0	0	0
	Prekomorske zemlje i područja (PZP)	31	29	1	–	30	96 %	1	–	1	0	0	–	0
	Ostala djelovanja	41	35	–	–	35	84 %	–	1	1	6	–	–	6
	Pilot-projekti i pripremna djelovanja	0	0	–	–	0	66 %	–	–	–	0	–	–	0
	Djelovanja koja se financiraju u okviru ovlasti Komisije	95	93	–	0	93	98 %	–	0	0	2	–	–	2
	Pretpristupna pomoć (IPA III)	2 200	1 829	8	253	2 090	95 %	17	85	101	6	2	–	8
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	0	0	0	0	0	–	0	0	0	0	0	0	0	
	Ukupno za naslov 6: Susjedstvo i svijet	14 902	13 049	1 032	440	14 521	97 %	93	258	352	13	16	0	30
7	Mirovine osoblja	2 398	2 162	–	236	2 398	100 %	–	0	0	–	–	(0)	(0)
	(Mirovine bivših članova) Europski parlament	12	12	–	–	12	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	(Mirovine bivših članova) Europsko vijeće i Vijeće	1	1	–	–	1	100 %	–	–	–	–	–	–	–

u milijunima EUR

Program		Ukupna raspoloživa odobrena sredstva	Izvršena plaćanja				Odobrena sredstva prenesena u 2023.			Odobrena sredstva koja će se poništiti				
			iz donesenog konačnog proračuna	iz prijenosa	iz namjenskih prihoda	Ukupno	%	iz donesenog konačnog proračuna	iz namjenskih prihoda	Ukupno	iz donesenog konačnog proračuna	iz prijenosa	iz namjenskih prihoda	Ukupno
		1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
(Mirovine bivših članova) Komisija		8	8	–	–	8	100 %	–	–	–	–	–	–	–
(Mirovine bivših članova) Sud		13	13	–	–	13	100 %	–	–	–	–	–	–	–
(Mirovine bivših članova) Europski revizorski sud		6	6	–	–	6	100 %	–	–	–	–	–	–	–
(Mirovine bivših članova) Europski ombudsman		0	0	–	–	0	100 %	–	–	–	–	–	–	–
(Mirovine bivših članova) Europski nadzornik za zaštitu podataka		0	0	–	–	0	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Europske škole		242	215	2	18	236	97 %	0	6	6	0	–	(0)	0
Plaće za statutarno osoblje		2 719	2 629	–	36	2 665	98 %	0	55	55	0	0	–	0
Plaće za vanjsko osoblje		371	210	35	32	277	75 %	42	39	81	8	4	0	13
Članovi – plaće i naknade		17	15	1	0	16	90 %	0	0	0	0	1	(0)	1
Članovi – privremene naknade		2	2	–	–	2	100 %	–	–	–	0	–	–	0
Troškovi zapošljavanja		35	28	2	0	30	87 %	3	1	4	0	0	–	0
Prestanak zaposlenja		9	9	–	–	9	100 %	–	–	–	0	–	–	0
Troškovi osposobljavanja		36	8	11	2	20	57 %	9	4	13	0	2	0	2
Socijalna pitanja i mobilnost		64	13	12	10	35	55 %	9	19	27	0	2	0	2
Informacijska i komunikacijska tehnologija		525	129	160	30	319	61 %	126	76	202	0	4	0	4
Najam i kupnja		356	289	18	33	340	95 %	0	16	16	0	0	–	0
Povezani sa zgradama		215	71	49	12	132	62 %	60	21	81	0	2	–	2

u milijunima EUR

Program		Ukupna raspoloživa odobrena sredstva	Izvršena plaćanja					Odobrena sredstva prenesena u 2023.			Odobrena sredstva koja će se poništiti			
			iz donesenog konačnog proračuna	iz prijenosa	iz namjenskih prihoda	Ukupno	%	iz donesenog konačnog proračuna	iz namjenskih prihoda	Ukupno	iz donesenog konačnog proračuna	iz prijenosa	iz namjenskih prihoda	Ukupno
		1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
	Sigurnost	111	38	30	5	73	66 %	26	11	36	0	1	–	1
	Službena putovanja i reprezentacija	65	38	4	1	44	67 %	11	2	13	0	8	0	8
	Sastanci, odbori, konferencije	20	5	1	1	7	36 %	7	2	9	1	3	0	4
	Službeni list	3	2	1	–	2	84 %	0	–	0	–	0	–	0
	Publikacije	24	8	7	2	17	68 %	6	2	8	0	0	0	0
	Pribavljanje informacija	6	3	2	0	4	71 %	2	0	2	0	0	–	0
	Studije i istraživanja	8	1	4	–	5	63 %	3	0	3	0	0	0	0
	Opća oprema, vozila, namještaj	44	6	12	3	22	49 %	14	8	22	0	1	–	1
	Vanjske jezične usluge	76	27	4	31	63	82 %	4	9	13	0	0	0	1
	Ostali administrativni rashodi	38	12	7	8	27	71 %	5	6	11	0	1	0	1
	Pilot-projekti i pripremna djelovanja	0	0	–	–	0	91 %	–	–	–	0	–	–	0
	Administrativni rashodi drugih institucija	5 724	3 870	598	333	4 801	84 %	596	208	805	40	76	3	119
	Ukupno za naslov 7: Europska javna uprava	13 149	9 832	959	792	11 583	88 %	923	485	1 407	50	105	4	158
O	Inovacijski fond (IF)	6 705	–	–	21	21	0 %	–	6 685	6 685	–	–	–	–
	Ostala djelovanja	124	–	–	52	52	42 %	–	72	72	–	–	–	–
	Ukupno za naslov O: Izvan VFO-a	6 830	–	–	72	72	1 %	–	6 757	6 757	–	–	–	–
S	Pričuva za solidarnost i pomoć u nuždi (SEAR)	732	18	12	–	30	4 %	700	1	702	–	–	–	–
	Europski fond za prilagodbu globalizaciji (EGF)	30	22	–	5	28	94 %	0	1	2	0	–	–	0
	Pričuva za prilagodbu Brexitu	2 590	1 253	1 291	–	2 544	98 %	46	–	46	–	–	–	–

u milijunima EUR

Program	Ukupna raspoloživa odobrena sredstva	Izvršena plaćanja					Odobrena sredstva prenesena u 2023.			Odobrena sredstva koja će se poništiti			
		iz donesenog konačnog proračuna	iz prijenosa	iz namjenskih prihoda	Ukupno	%	iz donesenog konačnog proračuna	iz namjenskih prihoda	Ukupno	iz donesenog konačnog proračuna	iz prijenosa	iz namjenskih prihoda	Ukupno
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
Ukupno za naslov S: Mehanizmi solidarnosti u Uniji i izvan Unije (posebni instrumenti)	3 351	1 294	1 303	5	2 602	78 %	746	3	749	0	–	–	0
Ukupno	261 370	167 321	4 163	71 837	243 321	93 %	2 452	15 152	17 604	287	151	7	445

* Ovaj program VFO-a uključuje dopunsku financijsku omotnicu iz instrumenta NextGenerationEU za paket REACT-EU. Pogledati poglavlje 1.1. Višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2021.–2027. Bilješke uz izvještaje o izvršenju proračuna. Točka o naslovu 2. sadržava detaljne informacije o doprinosu ovog programa VFO-a paketu REACT-EU.

6.10. DETALJNI PRIKAZ VFO-a: PROMJENE NEPODMIRNIH OBVEZA (RAL)u milijunima
EUR

Program	Nepodmirene obveze na kraju prethodne godine				Obveze u tekućoj godini				Ukupne obveze na kraju godine
	Obveze prenesene iz prethodne godine	Opozvane obveze/ Revalorizacije/ Poništenja	Plaćanja	Nepodmirene obveze na kraju godine	Obveze preuzete tijekom godine	Plaćanja	Poništenje preuzetih obveza koje se ne mogu prenijeti	Nepodmirene obveze na kraju godine	
	1	2	3	4 = 1 + 2 + 3	5	6	7	8 = 5 + 6 + 7	9 = 4 + 8
1 Obzor Europa	27 571	(385)	(11 472)	15 714	15 309	(3 362)	(9)	11 939	27 653
Euratom	317	(24)	(103)	191	296	(183)	(0)	112	303
Termonuklearni eksperimentalni reaktor (ITER)	1 313	(0)	(518)	795	726	(86)	(1)	639	1 433
Ostala djelovanja	106	(8)	(44)	54	61	(20)	–	41	95
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	22	(1)	(8)	13	17	(0)	–	17	30
Fond InvestEU	4 053	(30)	(2 368)	1 655	3 348	(295)	–	3 053	4 708
Instrument za povezivanje Europe – promet	7 183	(147)	(1 956)	5 079	1 801	(18)	–	1 783	6 862
Instrument za povezivanje Europe – energetika	3 904	(68)	(640)	3 197	801	(3)	–	798	3 994
Instrument za povezivanje Europe – digitalni sektor	436	(5)	(133)	298	249	(4)	–	245	543
Digitalna Europa	1 140	(0)	(523)	616	1 264	(258)	–	1 006	1 622
Decentralizirane agencije	36	–	(36)	–	216	(165)	–	51	51
Ostala djelovanja	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	52	(1)	(13)	38	7	(2)	–	5	43
Djelovanja koja se financiraju u okviru ovlasti Komisije	41	(2)	(21)	17	25	(3)	–	22	39
Jedinstveno tržište	950	(54)	(418)	478	709	(141)	(0)	567	1 045
Program EU-a za borbu protiv prijevara	33	(0)	(18)	15	25	(5)	–	19	34
Oporezivanje	33	(1)	(20)	12	38	(8)	–	30	42
Carine	122	(3)	(89)	31	134	(24)	–	110	141
Decentralizirane agencije	–	–	–	–	123	(123)	–	0	0
Ostala djelovanja	6	(0)	(4)	2	10	(5)	–	5	7
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	16	(1)	(7)	8	17	(0)	–	17	25

u milijunima
EUR

Program	Nepodmirene obveze na kraju prethodne godine				Obveze u tekućoj godini				
	Obveze prenesene iz prethodne godine	Opozvane obveze/ Revalorizacije/ Poništenja	Plaćanja	Nepodmirene obveze na kraju godine	Obveze preuzete tijekom godine	Plaćanja	Poništenje preuzetih obveza koje se ne mogu prenijeti	Nepodmirene obveze na kraju godine	Ukupne obveze na kraju godine
	1	2	3	4 = 1 + 2 + 3	5	6	7	8 = 5 + 6 + 7	9 = 4 + 8
Europski svemirski program	1 369	(4)	(757)	608	2 086	(1 254)	–	831	1 439
Decentralizirane agencije	15	–	(15)	–	70	(50)	–	20	20
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ukupno za naslov 1: Jedinstveno tržište, inovacije i digitalizacija	48 717	(733)	(19 163)	28 820	27 330	(6 011)	(10)	21 309	50 130
2 Fond za regionalni razvoj (EFRR)*	84 149	(86)	(37 813)	46 250	44 355	(4 645)	(0)	39 710	85 960
Kohezijski fond	18 402	(16)	(9 327)	9 059	6 822	(682)	(0)	6 140	15 198
Doprinos Kohezijskog fonda Instrumentu za povezivanje Europe – promet	7 026	(29)	(1 844)	5 152	1 507	(11)	–	1 496	6 648
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	7	(1)	(2)	4	3	–	–	3	6
Europski socijalni fond plus (ESF+)*	43 257	(23)	(16 996)	26 238	21 946	(1 694)	(0)	20 252	46 489
Potpora turskoj zajednici na Cipru	117	(2)	(40)	75	35	(3)	(0)	32	107
Europski oporavak i otpornost	51 801	(4)	(21 231)	30 566	136 515	(26 045)	–	110 470	141 037
Program „Periklo IV”	1	(0)	(0)	1	1	(0)	–	0	1
Oporavak EU-a	2	(0)	(2)	–	74	(45)	–	29	29
RescEU	596	(8)	(164)	425	1 114	(389)	(0)	725	1 150
EU za zdravlje	412	(11)	(108)	293	860	(90)	–	770	1 063
Instrument za hitnu potporu unutar Unije (ESI)	191	(14)	(135)	43	343	(324)	–	19	62
Decentralizirane agencije	20	–	–	20	299	(284)	–	15	35
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	1	(0)	(1)	0	–	–	–	–	0
Djelovanja koja se financiraju u okviru ovlasti Komisije	9	(0)	(7)	1	13	(4)	–	9	10
Zapošljavanje i socijalne inovacije	187	(12)	(73)	102	90	(18)	–	72	174
Program Erasmus+	1 765	(37)	(887)	840	3 617	(2 587)	–	1 030	1 870
Europske snage solidarnosti (ESC)	148	(3)	(36)	109	155	(98)	–	57	166
Kreativna Europa	400	(12)	(216)	173	419	(109)	–	310	483

u milijunima
EUR

Program	Nepodmirene obveze na kraju prethodne godine				Obveze u tekućoj godini				Ukupne obveze na kraju godine
	Obveze prenesene iz prethodne godine	Opozvane obveze/ Revalorizacije/ Poništenja	Plaćanja	Nepodmirene obveze na kraju godine	Obveze preuzete tijekom godine	Plaćanja	Poništenje preuzetih obveza koje se ne mogu prenijeti	Nepodmirene obveze na kraju godine	
	1	2	3	4 = 1 + 2 + 3	5	6	7	8 = 5 + 6 + 7	9 = 4 + 8
Pravosuđe	75	(13)	(20)	41	49	(27)	–	22	63
Prava i vrijednosti	156	(5)	(73)	78	216	(82)	–	134	213
Decentralizirane agencije	33	(2)	(3)	28	247	(235)	–	13	41
Ostala djelovanja	10	(0)	(6)	4	9	(1)	–	8	12
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	83	(2)	(47)	34	35	(1)	–	34	68
Djelovanja koja se financiraju u okviru ovlasti Komisije	187	(8)	(115)	63	184	(50)	–	134	197
Ukupno za naslov 2: Kohezija, otpornost i vrijednosti	209 033	(288)	(89 146)	119 599	218 907	(37 423)	(1)	181 482	301 081
3 Jamstva u poljoprivredi	334	(6)	(118)	210	41 182	(41 034)	–	147	357
Ostali programi u okviru naslova „Prirodni resursi i okoliš“	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Poljoprivredni fond za ruralni razvoj	38 215	(17)	(14 599)	23 598	18 416	(645)	(0)	17 771	41 369
Pomorstvo i ribarstvo	2 922	(38)	(849)	2 035	1 206	(68)	(0)	1 138	3 173
Ribarstvo (SFPA i RFMO)	23	–	(14)	10	159	(145)	–	14	24
Decentralizirane agencije	–	–	–	–	29	(29)	–	–	–
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	9	(0)	(5)	4	1	–	–	1	5
Zaštita okoliša i klimatska politika (LIFE)	2 154	(29)	(495)	1 629	758	(34)	–	724	2 353
Fond za pravednu tranziciju	8	(5)	(1)	1	6 309	(168)	–	6 142	6 143
Instrument za kreditiranje u okviru mehanizma za pravednu tranziciju	–	–	–	–	11	(1)	–	10	10
Decentralizirane agencije	3	–	(3)	1	61	(58)	–	3	3
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	24	(2)	(8)	14	8	(1)	–	7	21
Ukupno za naslov 3: Prirodni resursi i okoliš	43 691	(98)	(16 091)	27 502	68 142	(42 185)	(0)	25 957	53 459
4 Azil, migracije i integracija	2 363	(19)	(861)	1 482	1 401	(618)	–	783	2 265
Decentralizirane agencije	20	(20)	–	–	184	(166)	–	18	18

u milijunima
EUR

Program	Nepodmirene obveze na kraju prethodne godine				Obveze u tekućoj godini				Ukupne obveze na kraju godine
	Obveze prenesene iz prethodne godine	Opozvane obveze/ Revalorizacije/ Poništenja	Plaćanja	Nepodmirene obveze na kraju godine	Obveze preuzete tijekom godine	Plaćanja	Poništenje preuzetih obveza koje se ne mogu prenijeti	Nepodmirene obveze na kraju godine	
	1	2	3	4 = 1 + 2 + 3	5	6	7	8 = 5 + 6 + 7	9 = 4 + 8
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	0	(0)	–	–	–	–	–	–	–
Upravljanje granicama (Fond za integrirano upravljanje granicama) – upravljanje granicama i vize	1 141	(11)	(313)	817	756	(329)	–	427	1 244
Upravljanje granicama (Fond za integrirano upravljanje granicama) – oprema za carinske provjere	135	–	(63)	72	138	(73)	–	65	137
Decentralizirane agencije	321	(0)	(227)	94	967	(717)	–	250	344
Ukupno za naslov 4: Migracije i upravljanje granicama	3 980	(50)	(1 464)	2 465	3 446	(1 903)	–	1 543	4 008
5 Fond za unutarnju sigurnost (ISF)	360	(16)	(124)	221	255	(72)	–	183	403
Razgradnja nuklearnih postrojenja	377	–	(37)	340	99	–	–	99	439
Nuklearna sigurnost i razgradnja nuklearnih postrojenja	315	(2)	(35)	278	44	(6)	–	38	316
Decentralizirane agencije	0	(0)	–	–	221	(221)	–	–	–
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	1	–	–	1	–	–	–	–	1
Djelovanja koja se financiraju u okviru ovlasti Komisije	24	(2)	(12)	10	22	(7)	–	15	25
Europski fond za obranu (istraživački)	329	(0)	(159)	170	326	(4)	(0)	321	492
Europski fond za obranu (neistraživački)	762	(1)	(290)	472	642	(74)	–	568	1 040
Vojna mobilnost	226	–	(113)	113	232	(1)	–	230	343
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	2	–	–	2	–	–	–	–	2
Ukupno za naslov 5: Sigurnost i obrana	2 397	(21)	(769)	1 607	1 840	(385)	(0)	1 455	3 061
6 Susjedstvo, razvoj i međunarodna suradnja	23 453	(1 023)	(6 082)	16 349	14 598	(3 319)	(0)	11 279	27 629
Instrument za suradnju u području nuklearne sigurnosti	128	(8)	(17)	103	41	(2)	–	39	142
Humanitarna pomoć (HUMA)	1 084	(7)	(655)	422	2 497	(1 791)	(0)	706	1 128
Zajednička vanjska i sigurnosna politika (ZVSP)	178	(20)	(79)	79	387	(329)	–	58	136

u milijunima
EUR

Program	Nepodmirene obveze na kraju prethodne godine				Obveze u tekućoj godini				Ukupne obveze na kraju godine
	Obveze prenesene iz prethodne godine	Opozvane obveze/ Revalorizacije/ Poništenja	Plaćanja	Nepodmirene obveze na kraju godine	Obveze preuzete tijekom godine	Plaćanja	Poništenje preuzetih obveza koje se ne mogu prenijeti	Nepodmirene obveze na kraju godine	
	1	2	3	4 = 1 + 2 + 3	5	6	7	8 = 5 + 6 + 7	9 = 4 + 8
Prekomorske zemlje i područja (PZP)	65	(0)	(29)	36	72	(1)	–	71	107
Ostala djelovanja	0	(0)	–	0	50	(35)	–	15	16
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	2	(0)	(0)	1	–	–	–	–	1
Djelovanja koja se financiraju u okviru ovlasti Komisije	154	(8)	(67)	79	95	(26)	–	69	148
Pretpristupna pomoć (IPA III)	7 471	(139)	(1 773)	5 559	2 413	(318)	–	2 096	7 655
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ukupno za naslov 6: Susjedstvo i svijet	32 535	(1 205)	(8 701)	22 629	20 153	(5 820)	(0)	14 333	36 962
7 Mirovine osoblja	–	–	–	–	2 398	(2 398)	–	0	0
(Mirovine bivših članova) Europski parlament	–	–	–	–	12	(12)	–	–	–
(Mirovine bivših članova) Europsko vijeće i Vijeće	–	–	–	–	1	(1)	–	–	–
(Mirovine bivših članova) Komisija	–	–	–	–	8	(8)	–	–	–
(Mirovine bivših članova) Sud	–	–	–	–	13	(13)	–	–	–
(Mirovine bivših članova) Europski revizorski sud	–	–	–	–	6	(6)	–	–	–
(Mirovine bivših članova) Europski ombudsman	–	–	–	–	0	(0)	–	–	–
(Mirovine bivših članova) Europski nadzornik za zaštitu podataka	–	–	–	–	0	(0)	–	–	–
Europske škole	2	–	(2)	–	235	(234)	–	1	1
Plaće za statutarno osoblje	0	(0)	–	–	2 665	(2 665)	(0)	0	0
Plaće za vanjsko osoblje	39	(4)	(35)	–	286	(242)	(0)	43	43
Članovi – plaće i naknade	2	(1)	(1)	–	15	(15)	–	0	0
Članovi – privremene naknade	–	–	–	–	2	(2)	–	–	–
Troškovi zapošljavanja	2	(0)	(2)	–	32	(28)	–	4	4
Prestanak zaposlenja	–	–	–	–	9	(9)	–	–	–

u milijunima
EUR

Program	Nepodmirene obveze na kraju prethodne godine				Obveze u tekućoj godini				Ukupne obveze na kraju godine
	Obveze prenesene iz prethodne godine	Opozvane obveze/ Revalorizacije/ Poništenja	Plaćanja	Nepodmirene obveze na kraju godine	Obveze preuzete tijekom godine	Plaćanja	Poništenje preuzetih obveza koje se ne mogu prenijeti	Nepodmirene obveze na kraju godine	
	1	2	3	4 = 1 + 2 + 3	5	6	7	8 = 5 + 6 + 7	9 = 4 + 8
Troškovi osposobljavanja	12	(2)	(11)	–	21	(10)	–	11	11
Socijalna pitanja i mobilnost	15	(3)	(13)	0	39	(23)	–	16	16
Informacijska i komunikacijska tehnologija	163	(4)	(160)	–	314	(159)	–	155	155
Najam i kupnja	18	(0)	(18)	–	323	(321)	–	2	2
Povezani sa zgradama	51	(2)	(49)	–	152	(83)	–	69	69
Sigurnost	32	(1)	(30)	–	76	(43)	–	33	33
Službena putovanja i reprezentacija	12	(8)	(4)	–	51	(40)	–	11	11
Sastanci, odbori, konferencije	4	(3)	(1)	–	13	(6)	–	7	7
Službeni list	1	(0)	(1)	–	2	(2)	–	0	0
Publikacije	7	(0)	(7)	–	16	(9)	–	7	7
Pribavljanje informacija	2	(0)	(2)	–	4	(3)	–	2	2
Studije i istraživanja	4	(0)	(4)	–	3	(1)	–	3	3
Opća oprema, vozila, namještaj	13	(1)	(12)	–	25	(10)	–	15	15
Vanjske jezične usluge	4	(0)	(4)	–	64	(59)	–	5	5
Ostali administrativni rashodi	8	(1)	(7)	–	28	(20)	–	8	8
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	0	(0)	(0)	0	–	–	–	–	0
Administrativni rashodi drugih institucija	684	(86)	(598)	–	4 850	(4 203)	7	654	654
Ukupno za naslov 7: Europska javna uprava	1 076	(116)	(960)	0	11 664	(10 623)	7	1 048	1 048
O Inovacijski fond (IF)	138	(3)	(10)	125	2 953	(10)	–	2 943	3 068
Ostala djelovanja	8	(7)	(0)	2	53	(52)	–	1	3
Ukupno za naslov O: Izvan VFO-a	147	(9)	(11)	127	3 006	(62)	–	2 944	3 071
S Pričuva za solidarnost i pomoć u nuždi (SEAR)	–	–	–	–	30	(30)	–	–	–
Europski fond za prilagodbu globalizaciji (EGF)	–	–	–	–	28	(28)	–	0	0

u milijunima
EUR

Program	Nepodmirene obveze na kraju prethodne godine				Obveze u tekućoj godini				
	Obveze prenesene iz prethodne godine	Opozvane obveze/ Revalorizacije/ Poništenja	Plaćanja	Nepodmirene obveze na kraju godine	Obveze preuzete tijekom godine	Plaćanja	Poništenje preuzetih obveza koje se ne mogu prenijeti	Nepodmirene obveze na kraju godine	Ukupne obveze na kraju godine
	1	2	3	4 = 1 + 2 + 3	5	6	7	8 = 5 + 6 + 7	9 = 4 + 8
Pričuva za prilagodbu Brexitu	–	–	–	–	2 544	(2 544)	–	–	–
Ukupno za naslov S: Mehanizmi solidarnosti u Uniji i izvan Unije (posebni instrumenti)	–	–	–	–	2 602	(2 602)	–	0	0
Ukupno	341 575	(2 520)	(136 306)	202 749	357 091	(107 015)	(4)	250 071	452 821

* Ovaj program VFO-a uključuje dopunsku financijsku omotnicu iz instrumenta NextGenerationEU za paket REACT-EU. Pogledati poglavlje 1.1. Višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2021.–2027. Bilješke uz izvještaje o izvršenju proračuna. Točka o naslovu 2. sadržava detaljne informacije o doprinosu ovog programa VFO-a paketu REACT-EU.

6.11. DETALJNI PRIKAZ VFO-a: NEPODMIRNE OBVEZE PO GODINI NASTANKA

u milijunima

Program	prije 2016.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	Ukupno
1 Obzor Europa	384	388	716	1 267	2 475	4 668	5 814	11 941	27 653
Euratom	24	3	2	22	32	74	34	112	303
Termonuklearni eksperimentalni reaktor (ITER)	–	–	–	–	–	296	498	639	1 433
Ostala djelovanja	0	–	1	6	10	13	24	41	95
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	–	–	0	1	3	2	8	17	30
Fond InvestEU	155	98	131	111	157	241	762	3 053	4 708
Instrument za povezivanje Europe – promet	6	109	99	308	1 664	1 975	918	1 783	6 862
Instrument za povezivanje Europe – energetika	35	3	390	270	890	1 057	552	798	3 994
Instrument za povezivanje Europe – digitalni sektor	2	2	5	24	23	34	208	245	543
Digitalna Europa	–	–	0	0	0	0	615	1 006	1 622
Decentralizirane agencije	–	–	–	–	–	–	–	51	51
Ostala djelovanja	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	–	–	–	0	2	22	14	5	43
Djelovanja koja se financiraju u okviru ovlasti Komisije	–	–	–	0	1	2	14	22	39
Jedinstveno tržište	28	10	20	25	65	96	217	585	1 045
Program EU-a za borbu protiv prijevara	0	–	0	1	1	5	8	19	34
Oporezivanje	–	–	–	0	0	2	10	30	42
Carine	–	–	0	0	0	2	28	110	141
Decentralizirane agencije	–	–	–	–	–	–	–	0	0
Ostala djelovanja	–	–	–	–	–	–	2	5	7
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	–	–	0	0	1	4	3	17	25
Europski svemirski program	–	–	1	37	74	402	94	831	1 439
Decentralizirane agencije	–	–	–	–	–	–	–	20	20
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ukupno za naslov 1: Jedinstveno tržište, inovacije i digitalizacija	634	612	1 364	2 072	5 400	8 895	9 823	21 329	50 130
2 Fond za regionalni razvoj (EFRR)	1 204	17	3 059	4 663	8 258	14 118	14 931	39 710	85 960
Kohezijski fond	167	–	1 046	1 594	2 598	2 451	1 203	6 140	15 198
Doprinos Kohezijskog fonda Instrumentu za povezivanje Europe	293	355	577	598	1 234	1 600	495	1 496	6 648
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	–	–	0	1	–	2	1	3	6
Europski socijalni fond plus (ESF+)	458	135	1 356	2 060	3 147	6 355	12 725	20 252	46 489
Potpora turskoj zajednici na Cipru	3	14	2	3	11	16	24	32	107
Europski oporavak i otpornost	–	–	0	0	3	9	30 554	110 470	141 037

u milijunima									
Program	prije 2016.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	Ukupno
Program „Periklo IV“	–	–	–	–	0	0	0	0	1
Oporavak EU-a	–	–	–	–	–	–	–	29	29
RescEU	–	0	1	2	16	191	215	725	1 150
EU za zdravlje	0	0	2	6	15	22	218	799	1 063
Instrument za hitnu potporu unutar Unije (ESI)	–	–	–	–	–	20	22	19	62
Decentralizirane agencije	–	–	1	4	1	4	9	15	35
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	–	0	–	–	–	–	–	–	0
Djelovanja koja se financiraju u okviru ovlasti Komisije	–	–	–	–	0	0	1	9	10
Zapošljavanje i socijalne inovacije	1	1	2	3	19	26	50	72	174
Program Erasmus+	0	1	1	34	121	312	372	1 030	1 870
Europske snage solidarnosti (ESC)	2	–	0	8	31	36	31	57	166
Kreativna Europa	–	–	0	5	13	43	111	310	483
Pravosuđe	0	–	7	5	6	8	15	22	63
Prava i vrijednosti	–	4	5	5	9	21	33	134	213
Decentralizirane agencije	–	–	–	–	–	1	27	13	41
Ostala djelovanja	0	–	–	0	0	1	3	8	12
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	–	0	–	1	5	13	15	34	68
Djelovanja koja se financiraju u okviru ovlasti Komisije	1	0	1	3	7	18	34	134	197
Ukupno za naslov 2: Kohezija, otpornost i vrijednosti	2 129	528	6 063	8 997	15 494	25 268	61 090	181 512	301 081
3 Jamstva u poljoprivredi	–	–	–	16	39	59	96	147	357
Ostali programi u okviru naslova „Prirodni resursi i okoliš“	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Poljoprivredni fond za ruralni razvoj	1 332	1 042	783	784	1 388	5 383	12 887	17 771	41 369
Pomorstvo i ribarstvo	56	1	137	174	650	856	163	1 138	3 173
Ribarstvo (SFPA i RFMO)	–	–	1	–	–	2	7	14	24
Decentralizirane agencije	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	–	–	–	1	2	1	–	1	5
Zaštita okoliša i klimatska politika (LIFE)	96	58	96	300	270	326	484	724	2 353
Fond za pravednu tranziciju	–	–	–	–	–	–	1	6 142	6 143
Instrument za kreditiranje u okviru mehanizma za pravednu	–	–	–	–	–	–	–	10	10
Decentralizirane agencije	–	–	–	–	–	–	1	3	3
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	–	0	0	1	0	11	2	7	21
Ukupno za naslov 3: Prirodni resursi i okoliš	1 484	1 100	1 017	1 275	2 349	6 638	13 640	25 957	53 459
4 Azil, migracije i integracija	–	17	98	135	316	645	272	783	2 265
Decentralizirane agencije	–	–	–	–	–	–	–	18	18
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	–	–	–	–	–	–	–	–	–

u milijunima

Program	prije 2016.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	Ukupno
Upravljanje granicama (Fond za integrirano upravljanje	17	9	8	36	243	381	124	427	1 244
Upravljanje granicama (Fond za integrirano upravljanje	–	–	–	–	–	–	72	65	137
Decentralizirane agencije	–	–	–	–	–	–	94	250	344
Ukupno za naslov 4: Migracije i upravljanje granicama	17	26	105	170	559	1 025	562	1 543	4 008
5 Fond za unutarnju sigurnost (ISF)	1	1	20	25	47	95	32	183	403
Razgradnja nuklearnih postrojenja	2	8	63	64	64	66	73	99	439
Nuklearna sigurnost i razgradnja nuklearnih postrojenja	25	1	27	44	49	85	48	38	316
Decentralizirane agencije	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	–	–	–	–	–	1	–	–	1
Djelovanja koja se financiraju u okviru ovlasti Komisije	0	0	0	0	0	2	6	15	25
Europski fond za obranu (istraživački)	–	–	–	–	–	–	170	321	492
Europski fond za obranu (neistraživački)	–	–	–	–	42	71	359	568	1 040
Vojna mobilnost	–	–	–	–	–	–	113	230	343
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	–	–	–	0	1	–	–	–	2
Ukupno za naslov 5: Sigurnost i obrana	28	9	111	134	204	320	801	1 455	3 061
6 Susjedstvo, razvoj i međunarodna suradnja	803	589	1 010	1 757	2 325	3 356	6 509	11 279	27 629
Instrument za suradnju u području nuklearne sigurnosti	2	3	8	19	16	25	30	39	142
Humanitarna pomoć (HUMA)	0	0	0	1	26	55	341	706	1 128
Zajednička vanjska i sigurnosna politika (ZVSP)	–	0	2	2	18	24	33	58	136
Prekomorske zemlje i područja (PZP)	–	–	–	–	3	–	33	71	107
Ostala djelovanja	–	–	–	–	–	–	0	15	16
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	1	0	0	0	0	–	–	–	1
Djelovanja koja se financiraju u okviru ovlasti Komisije	0	–	1	1	7	25	44	69	148
Pretpristupna pomoć (IPA III)	346	222	343	712	1 549	968	1 421	2 096	7 655
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ukupno za naslov 6: Susjedstvo i svijet	1 152	814	1 365	2 492	3 943	4 452	8 411	14 333	36 962
7 Mirovine osoblja	–	–	–	–	–	–	–	0	0
(Mirovine bivših članova) Europski parlament	–	–	–	–	–	–	–	–	–
(Mirovine bivših članova) Europsko vijeće i Vijeće	–	–	–	–	–	–	–	–	–
(Mirovine bivših članova) Komisija	–	–	–	–	–	–	–	–	–
(Mirovine bivših članova) Sud	–	–	–	–	–	–	–	–	–
(Mirovine bivših članova) Europski revizorski sud	–	–	–	–	–	–	–	–	–
(Mirovine bivših članova) Europski ombudsman	–	–	–	–	–	–	–	–	–
(Mirovine bivših članova) Europski nadzornik za zaštitu podataka	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Europske škole	–	–	–	–	–	–	–	1	1

										u milijunima
Program	prije 2016.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	Ukupno	EUR
Plaće za statutarno osoblje	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0
Plaće za vanjsko osoblje	-	-	-	-	-	-	-	43	43	43
Članovi – plaće i naknade	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0
Članovi – privremene naknade	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Troškovi zapošljavanja	-	-	-	-	-	-	-	4	4	4
Prestanak zaposlenja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Troškovi osposobljavanja	-	-	-	-	-	-	-	11	11	11
Socijalna pitanja i mobilnost	-	-	-	-	-	-	0	16	16	16
Informacijska i komunikacijska tehnologija	-	-	-	-	-	-	-	155	155	155
Najam i kupnja	-	-	-	-	-	-	-	2	2	2
Povezani sa zgradama	-	-	-	-	-	-	-	69	69	69
Sigurnost	-	-	-	-	-	-	-	33	33	33
Službena putovanja i reprezentacija	-	-	-	-	-	-	-	11	11	11
Sastanci, odbori, konferencije	-	-	-	-	-	-	-	7	7	7
Službeni list	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0
Publikacije	-	-	-	-	-	-	-	7	7	7
Pribavljanje informacija	-	-	-	-	-	-	-	2	2	2
Studije i istraživanja	-	-	-	-	-	-	-	3	3	3
Opća oprema, vozila, namještaj	-	-	-	-	-	-	-	15	15	15
Vanjske jezične usluge	-	-	-	-	-	-	-	5	5	5
Ostali administrativni rashodi	-	-	-	-	-	-	-	8	8	8
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	-	-	-	-	0	-	-	-	0	0
Administrativni rashodi drugih institucija	0	0	0	0	0	0	0	654	654	654
Ukupno za naslov 7: Europska javna uprava	-	-	-	-	0	-	0	1 048	1 048	1 048
O Inovacijski fond (IF)	-	-	-	-	-	-	125	2 943	3 068	3 068
Ostala djelovanja	-	-	-	-	-	0	2	1	3	3
Ukupno za naslov O: Izvan VFO-a	-	-	-	-	-	0	127	2 944	3 071	3 071
S Pričuva za solidarnost i pomoć u nuždi (SEAR)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Europski fond za prilagodbu globalizaciji (EGF)	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0
Pričuva za prilagodbu Brexitu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno za naslov S: Mehanizmi solidarnosti u Uniji i izvan Unije	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0
Ukupno	5 445	3 090	10 025	15 140	27 949	46 599	94 453	250 120	452 821	

Zbog nove je Komisije bila potrebna unutarnja reorganizacija službi. Ponovna dodjela s time povezanih transakcija rezultirala je prijenosom neiskorištenog iznosa između godina. Ukupni iznos nepodmirenih obveza ostao je nepromijenjen.

6.12. DETALJNI PRIKAZ VFO-a: NEPODMIRENE PREUZETE OBVEZE PO VRSTI ODOBRENIH SREDSTAVA

u milijunima
EUR

Naslov	Iz proračunskih odobrenih sredstva					Iz odobrenih sredstva iz namjenskih prihoda					Ukupne nepodmirene obveze na kraju 2022.
	Obveze prenesene iz 2021.	Usklađenja	Preuzete obveze	Izvršena plaćanja	Iznos za podmirenje $5 = 1 + 2 + 3 - 4$	Obveze prenesene iz 2021.	Usklađenja	Preuzete obveze	Izvršena plaćanja	Iznos za podmirenje $10 = 6 + 7 + 8 - 9$	
	1	2	3	4		6	7	8	9		11 = 5 + 10
1 Obzor Europa	22 848	(325)	12 469	12 020	22 971	4 723	(68)	2 840	2 814	4 681	27 653
Euratom	261	(12)	270	273	245	57	(11)	26	12	59	303
Termonuklearni eksperimentalni reaktor (ITER)	1 268	(1)	710	544	1 433	45	–	16	60	0	1 433
Ostala djelovanja	0	0	–	–	–	106	(8)	61	64	95	95
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	22	(1)	17	8	30	0	0	0	0	0	30
Fond InvestEU	2 006	(28)	1 197	850	2 325	2 048	(2)	2 151	1 813	2 383	4 708
Instrument za povezivanje Europe – promet	7 050	(142)	1 799	1 920	6 787	132	(5)	2	54	75	6 862
Instrument za povezivanje Europe – energetika	3 852	(66)	797	639	3 944	52	(1)	4	5	50	3 994
Instrument za povezivanje Europe – digitalni sektor	433	(5)	249	136	541	3	(0)	–	1	2	543
Digitalna Europa	1 109	(0)	1 233	750	1 592	30	(0)	31	32	30	1 622
Decentralizirane agencije	36	–	206	192	49	–	–	10	8	1	51
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	52	(1)	7	14	43	0	0	0	0	0	43
Djelovanja koja se financiraju u okviru ovlasti Komisije	36	(2)	22	22	34	5	(0)	3	3	5	39
Jedinstveno tržište	924	(53)	688	542	1 017	26	(1)	21	18	28	1 045
Program EU-a za borbu protiv prijevara	33	(0)	24	23	34	0	–	0	0	0	34
Oporezivanje	31	(1)	37	27	40	2	(0)	1	1	2	42
Carine	121	(3)	130	111	137	1	(0)	4	2	3	141
Decentralizirane agencije	–	–	116	116	–	–	–	7	7	0	0
Ostala djelovanja	6	(0)	10	9	7	0	(0)	0	0	–	7
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	16	(1)	17	7	25	0	0	0	0	0	25
Europski svemirski program	1 222	(1)	2 008	1 961	1 268	147	(2)	77	50	172	1 439

u milijunima
EUR

Naslov	Iz proračunskih odobrenih sredstva					Iz odobrenih sredstva iz namjenskih prihoda					Ukupne nepodmirene obveze na kraju 2022.
	Obveze prenesene iz 2021.	Uskla- đenja	Preuzete obveze	Izvršena plaćanja	Iznos za podmirenje $5 = 1 + 2 + 3 - 4$	Obveze prenesene iz 2021.	Uskla- đenja	Preuzete obveze	Izvršena plaćanja	Iznos za podmirenje $10 = 6 + 7 + 8 - 9$	
	1	2	3	4		6	7	8	9		11 = 5 + 10
Decentralizirane agencije	15	–	68	65	18	–	–	2	0	2	20
Ukupno za naslov 1: Jedinstveno tržište, inovacije i digitalizacija	41 340	(643)	22 073	20 229	42 541	7 377	(100)	5 257	4 945	7 588	50 130
2 Fond za regionalni razvoj (EFRR)	49 100	(74)	36 556	31 267	54 315	35 049	(13)	7 799	11 192	31 644	85 960
Kohezijski fond	13 421	(16)	6 220	9 495	10 130	4 981	(0)	601	514	5 068	15 198
Doprinos Kohezijskog fonda Instrumentu za povezivanje Europe – promet	7 023	(29)	1 494	1 854	6 634	3	(0)	12	1	14	6 648
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	7	(1)	3	2	6	0	0	0	0	0	6
Europski socijalni fond plus (ESF+)	21 930	(23)	15 886	14 936	22 858	21 326	(0)	6 060	3 755	23 631	46 489
Potpora turskoj zajednici na Cipru	113	(2)	34	40	104	4	(0)	1	2	3	107
Europski oporavak i otpornost	141	(3)	119	97	160	51 660	(1)	136 396	47 178	140 877	141 037
Program „Periklo IV”	1	(0)	1	1	1	0	–	0	0	0	1
Oporavak EU-a	2	(0)	74	47	29	–	–	0	0	0	29
RescEU	432	(5)	354	225	557	164	(3)	760	328	593	1 150
EU za zdravlje	402	(10)	839	192	1 039	10	(1)	21	6	24	1 063
Instrument za hitnu potporu unutar Unije (ESI)	191	(14)	–	135	43	0	–	343	324	19	62
Decentralizirane agencije	19	–	284	269	34	0	–	15	15	0	35
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	1	(0)	–	1	0	0	0	0	0	0	0
Djelovanja koja se financiraju u okviru ovlasti Komisije	9	(0)	13	11	10	0	(0)	–	0	–	10
Zapošljavanje i socijalne inovacije	180	(12)	86	87	167	7	(0)	3	4	6	174
Program Erasmus+	1 526	(29)	3 406	3 257	1 646	239	(8)	211	217	225	1 870
Europske snage solidarnosti (ESC)	144	(3)	141	133	149	4	(0)	13	1	16	166
Kreativna Europa	386	(11)	407	313	469	14	(1)	13	12	14	483
Pravosuđe	74	(13)	44	44	60	0	(0)	6	3	3	63
Prava i vrijednosti	156	(5)	215	154	212	1	(0)	1	1	1	213
Decentralizirane agencije	31	(1)	245	235	40	1	(1)	3	3	0	41
Ostala djelovanja	10	(0)	8	7	11	0	(0)	1	0	1	12

u milijunima
EUR

Naslov	Iz proračunskih odobrenih sredstva					Iz odobrenih sredstva iz namjenskih prihoda					Ukupne nepodmirene obveze na kraju 2022.
	Obveze prenesene iz 2021.	Uskla- đenja	Preuzete obveze	Izvršena plaćanja	Iznos za podmirenje $5 = 1 + 2 + 3 - 4$	Obveze prenesene iz 2021.	Uskla- đenja	Preuzete obveze	Izvršena plaćanja	Iznos za podmirenje $10 = 6 + 7 + 8 - 9$	
	1	2	3	4		6	7	8	9		11 = 5 + 10
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	83	(2)	35	48	68	0	–	–	–	0	68
Djelovanja koja se financiraju u okviru ovlasti Komisije	186	(8)	181	165	194	1	(0)	3	0	3	197
Ukupno za naslov 2: Kohezija, otpornost i vrijednosti	95 569	(263)	66 644	63 014	98 937	113 465	(27)	152 263	63 556	202 144	301 081
3 Jamstva u poljoprivredi	334	(6)	40 552	40 523	357	–	–	629	629	0	357
Poljoprivredni fond za ruralni razvoj	35 914	(17)	12 728	14 000	34 625	2 300	–	5 689	1 244	6 745	41 369
Pomorstvo i ribarstvo	2 397	(38)	1 131	917	2 573	525	(0)	75	0	600	3 173
Ribarstvo (SFPA i RFMO)	23	–	159	159	24	0	0	0	0	0	24
Decentralizirane agencije	–	–	29	29	–	–	–	1	1	–	–
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	9	(0)	1	5	5	0	0	0	0	0	5
Zaštita okoliša i klimatska politika (LIFE)	2 148	(29)	755	528	2 347	6	(0)	3	2	7	2 353
Fond za pravednu tranziciju	3	(1)	1 327	1	1 327	5	(4)	4 982	167	4 816	6 143
Instrument za kreditiranje u okviru mehanizma za pravednu tranziciju	0	0	–	–	–	–	–	11	1	10	10
Decentralizirane agencije	3	–	54	54	3	0	–	7	6	0	3
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	24	(2)	8	9	21	0	0	0	0	0	21
Ukupno za naslov 3: Prirodni resursi i okoliš	40 854	(93)	56 746	56 225	41 281	2 837	(5)	11 396	2 051	12 178	53 459
4 Azil, migracije i integracija	2 335	(18)	1 393	1 460	2 250	28	(1)	9	19	16	2 265
Decentralizirane agencije	20	(20)	166	148	18	–	–	18	18	–	18
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	0	(0)	–	–	–	0	0	0	0	0	–
Upravljanje granicama (Fond za integrirano upravljanje granicama)	949	(11)	748	624	1 063	192	(0)	8	18	181	1 244
– upravljanje granicama i vize											
Upravljanje granicama (Fond za integrirano upravljanje granicama)	135	–	138	137	137	0	0	0	0	0	137
– oprema za carinske provjere											
Decentralizirane agencije	321	(0)	952	928	344	0	–	16	16	–	344
Ukupno za naslov 4: Migracije i upravljanje granicama	3 760	(49)	3 397	3 297	3 811	219	(2)	50	71	197	4 008

u milijunima
EUR

Naslov	Iz proračunskih odobrenih sredstva					Iz odobrenih sredstva iz namjenskih prihoda					Ukupne nepodmirene obveze na kraju 2022.
	Obveze prenesene iz 2021.	Uskla- đenja	Preuzete obveze	Izvršena plaćanja	Iznos za podmirenj e	Obveze prenesene iz 2021.	Uskla- đenja	Preuzete obveze	Izvršena plaćanja	Iznos za podmirenj e	
	1	2	3	4	5 = 1 + 2 + 3 - 4	6	7	8	9	10 = 6 + 7 + 8 - 9	11 = 5 + 10
5 Fond za unutarnju sigurnost (ISF)	352	(16)	251	191	396	9	(0)	4	5	8	403
Razgradnja nuklearnih postrojenja	377	-	99	37	439	0	0	0	0	0	439
Nuklearna sigurnost i razgradnja nuklearnih postrojenja	315	(2)	44	41	316	0	-	0	0	0	316
Decentralizirane agencije	0	(0)	217	217	-	-	-	4	4	-	-
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	1	-	-	-	1	0	0	0	0	0	1
Djelovanja koja se financiraju u okviru ovlasti Komisije	24	(2)	22	18	25	0	-	0	0	0	25
Europski fond za obranu (istraživački)	322	(0)	318	161	479	7	(0)	7	2	12	492
Europski fond za obranu (neistraživački)	746	(1)	627	348	1 024	17	-	15	15	16	1 040
Vojna mobilnost	226	-	232	114	343	0	0	0	0	0	343
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	2	-	-	-	2	0	0	0	0	0	2
Ukupno za naslov 5: Sigurnost i obrana	2 364	(21)	1 809	1 128	3 025	33	(0)	30	27	36	3 061
6 Susjedstvo, razvoj i međunarodna suradnja	23 259	(1 004)	14 452	9 285	27 423	194	(18)	146	115	206	27 629
Instrument za suradnju u području nuklearne sigurnosti	127	(8)	39	19	139	1	-	2	-	3	142
Humanitarna pomoć (HUMA)	1 052	(3)	2 481	2 418	1 113	31	(4)	16	28	15	1 128
Zajednička vanjska i sigurnosna politika (ZVSP)	146	(20)	362	372	116	32	(0)	25	37	20	136
Prekomorske zemlje i područja (PZP)	65	(0)	72	30	107	0	0	0	0	0	107
Ostala djelovanja	0	(0)	50	35	16	0	0	0	0	0	16
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	2	(0)	-	0	1	0	0	0	0	0	1
Djelovanja koja se financiraju u okviru ovlasti Komisije	154	(8)	95	92	148	0	-	0	0	0	148
Pretpristupna pomoć (IPA III)	6 860	(138)	2 320	1 829	7 213	610	(1)	94	261	442	7 655
Ukupno za naslov 6: Susjedstvo i svijet	31 666	(1 181)	19 870	14 079	36 275	869	(24)	283	442	687	36 962
7 Mirovine osoblja	-	-	2 162	2 162	-	-	-	236	236	0	0

u milijunima
EUR

Naslov	Iz proračunskih odobrenih sredstva					Iz odobrenih sredstva iz namjenskih prihoda					Ukupne nepodmirene obveze na kraju 2022.
	Obveze prenesene iz 2021.	Uskla- đenja	Preuzete obveze	Izvršena plaćanja	Iznos za podmirenje e	Obveze prenesene iz 2021.	Uskla- đenja	Preuzete obveze	Izvršena plaćanja	Iznos za podmirenje e	
	1	2	3	4	5 = 1 + 2 + 3 - 4	6	7	8	9	10 = 6 + 7 + 8 - 9	11 = 5 + 10
(Mirovine bivših članova) Europski parlament	-	-	12	12	-	0	0	0	0	0	-
(Mirovine bivših članova) Europsko vijeće i Vijeće	-	-	1	1	-	0	0	0	0	0	-
(Mirovine bivših članova) Komisija	-	-	8	8	-	0	0	0	0	0	-
(Mirovine bivših članova) Sud	-	-	13	13	-	0	0	0	0	0	-
(Mirovine bivših članova) Europski revizorski sud	-	-	6	6	-	0	0	0	0	0	-
(Mirovine bivših članova) Europski ombudsman	-	-	0	0	-	0	0	0	0	0	-
(Mirovine bivših članova) Europski nadzornik za zaštitu podataka	-	-	0	0	-	0	0	0	0	0	-
Europske škole	0	-	215	216	0	2	-	19	20	1	1
Plaće za statutarne osoblje	0	(0)	2 629	2 629	0	-	-	36	36	-	0
Plaće za vanjsko osoblje	38	(4)	253	244	42	2	(1)	33	33	1	43
Članovi – plaće i naknade	2	(1)	15	15	0	-	-	0	0	-	0
Članovi – privremene naknade	-	-	2	2	-	0	0	0	0	0	-
Troškovi zapošljavanja	2	(0)	31	30	3	0	-	0	1	0	4
Prestanak zaposlenja	-	-	9	9	-	0	0	0	0	0	-
Troškovi osposobljavanja	11	(2)	17	18	9	1	(0)	3	3	2	11
Socijalna pitanja i mobilnost	8	(1)	22	20	9	7	(1)	17	15	8	16
Informacijska i komunikacijska tehnologija	143	(3)	255	269	126	20	(0)	59	50	29	155
Najam i kupnja	18	(0)	289	306	0	0	-	34	33	2	2
Povezani sa zgradama	39	(2)	131	109	60	12	(0)	21	23	9	69
Sigurnost	28	(1)	64	65	26	4	(0)	12	8	7	33
Službena putovanja i reprezentacija	11	(8)	50	42	11	0	(0)	2	2	0	11
Sastanci, odbori, konferencije	3	(3)	12	6	7	1	(0)	1	1	0	7
Službeni list	1	(0)	2	2	0	0	0	0	0	0	0
Publikacije	6	(0)	13	14	6	1	(0)	3	3	1	7
Pribavljanje informacija	2	(0)	4	4	2	0	(0)	0	0	0	2

u milijunima
EUR

Naslov	Iz proračunskih odobrenih sredstva					Iz odobrenih sredstva iz namjenskih prihoda					Ukupne nepodmirene obveze na kraju 2022.
	Obveze prenesene iz 2021.	Usklađenja	Preuzete obveze	Izvršena plaćanja	Iznos za podmirjenje $5 = 1 + 2 + 3 - 4$	Obveze prenesene iz 2021.	Usklađenja	Preuzete obveze	Izvršena plaćanja	Iznos za podmirjenje $10 = 6 + 7 + 8 - 9$	
	1	2	3	4		6	7	8	9		11 = 5 + 10
Studije i istraživanja	4	(0)	3	5	3	0	–	0	0	0	3
Opća oprema, vozila, namještaj	11	(1)	20	17	14	2	(0)	5	5	2	15
Vanjske jezične usluge	4	(0)	31	31	4	1	(0)	33	32	2	5
Ostali administrativni rashodi	6	(1)	17	18	5	2	(0)	11	9	4	8
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	0	(0)	–	0	0	0	0	0	0	0	0
Administrativni rashodi drugih institucija	630	(22)	4 465	4 468	606	53	(56)	384	333	48	654
Ukupno za naslov 7: Europska javna uprava	968	(48)	10 754	10 741	932	107	(60)	911	842	116	1 048
O Inovacijski fond (IF)	0	0	–	–	–	138	(3)	2 953	21	3 068	3 068
Ostala djelovanja	0	0	–	–	–	8	(7)	53	52	3	3
Ukupno za naslov O: Izvan VFO-a	0	0	–	–	–	147	(9)	3 006	72	3 071	3 071
S Pričuva za solidarnost i pomoć u nuždi (SEAR)	–	–	30	30	–	0	0	0	0	0	–
Europski fond za prilagodbu globalizaciji (EGF)	–	–	28	28	0	0	0	0	0	0	0
Pričuva za prilagodbu Brexitu	–	–	2 544	2 544	–	0	0	0	0	0	–
Ukupno za naslov S: Mehanizmi solidarnosti u Uniji i izvan Unije (posebni instrumenti)	–	–	2 602	2 602	0	0	0	0	0	0	0
Ukupno	216 522	(2 298)	183 894	171 315	226 803	125 053	(227)	173 196	72 005	226 018	452 821

7. IZVRŠENJE PRORAČUNA PO INSTITUCIJAMA

7.1. IZVRŠENJE PRORAČUNSKIH PRIHODA

u milijunima EUR

Institucija	Proračunski prihodi		Dodijeljena prava			Od prava u tekućoj godini	Prihodi		Primici kao % proračuna	Nepodmireno
	Doneseni početni proračun	Doneseni konačni proračun	Tekuća godina	Preneseno	Ukupno		Od prenesenih prava	Ukupno		
	1	2	3	4	5 = 3 + 4	6	7	8 = 6 + 7	9 = 8 / 2	10 = 5 - 8
Europski parlament	181	181	236	27	263	234	16	250	138 %	13
Europsko vijeće i Vijeće	61	61	95	2	97	93	1	94	154 %	3
Komisija	170 195	169 630	242 422	25 437	267 859	236 217	8 187	244 404	144 %	23 455
Sud	63	63	63	0	63	63	0	63	99 %	0
Revizorski sud	25	25	25	0	25	25	0	25	102 %	0
Gospodarski i socijalni odbor	13	13	19	0	19	19	0	19	141 %	0
Odbor regija	11	11	14	0	14	14	0	14	124 %	–
Europski ombudsman	1	1	1	0	1	1	0	1	104 %	–
Europski nadzornik za zaštitu podataka	2	2	2	0	2	2	0	2	100 %	–
Europska služba za vanjsko djelovanje	50	50	393	0	393	392	0	392	782 %	1
Ukupno	170 603	170 038	243 269	25 467	268 736	237 059	8 205	245 265	144 %	23 471

Konsolidirani izvještaji o izvršenju općeg proračuna EU-a uključuju, kao i prethodnih godina, izvršenje proračuna svih institucija jer je u proračunu EU-a za svaku instituciju osiguran poseban proračun.

Proračun agencija i njegovo izvršenje nisu konsolidirani u proračun EU-a i nisu uključeni u izvještaje o proračunu EU-a. Komisijine subvencije isplaćene agencijama dio su proračuna EU-a. U ovom proračunskom dijelu godišnje računovodstvene dokumentacije u obzir se uzimaju samo subvencije isplaćene agencijama iz proračuna Komisije.

Treba napomenuti da osim svojeg proračuna ESVD prima i doprinose od Komisije u iznosu od 221,7 milijuna EUR (2021.: 193,6 milijuna EUR), a iz nasljeđa ERF-a i skrbničkih fondova primljeno je 19,6 milijuna EUR (2021.: 18,7 milijuna EUR). Tim doprinosima pokrivaju se troškovi osoblja Komisije u delegacijama koje financiraju ERF i skrbnički fondovi, uključujući namjenske prihode ostvarene tijekom godine od tih doprinosa.

7.2. IZVRŠENJE ODOBRENIH SREDSTAVA ZA PREUZIMANJE OBVEZA

u
milijunima
EUR

Institucija	Ukupna raspoloživa odobrena sredstva	Preuzete obveze					Odobrena sredstva prenesena u 2023.			Odobrena sredstva koja će se poništiti			
		iz donesenog konačnog proračuna	iz prijenosa	iz namjenskih prihoda	Ukupno	%	iz donesenog konačnog proračuna	iz namjenskih prihoda	Ukupno	iz donesenog konačnog proračuna	iz prijenosa	iz namjenskih prihoda	Ukupno
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
Europski parlament	2 275	2 151	21	45	2 218	97 %	–	46	46	10	1	0	11
Europsko vijeće i Vijeće	683	599	0	43	641	94 %	0	29	29	13	0	0	13
Komisija	476 635	174 981	4 448	172 812	352 241	74 %	1 451	121 371	122 821	1 311	11	252	1 573
Sud	469	461	0	1	462	98 %	0	0	0	7	0	0	7
Revizorski sud	162	160	0	0	160	98 %	1	0	1	2	0	0	2
Gospodarski i socijalni odbor	162	147	0	9	155	96 %	0	1	1	6	0	0	6
Odbor regija	113	109	0	2	111	98 %	0	1	1	1	0	0	1
Europski ombudsman	12	12	0	–	12	97 %	0	–	–	0	0	–	0
Europski nadzornik za zaštitu podataka	20	20	0	0	20	98 %	0	0	0	0	0	–	0
Europska služba za vanjsko djelovanje	1 144	787	–	285	1 072	94 %	0	72	72	0	–	0	0
Ukupno	481 676	179 425	4 469	173 196	357 091	74 %	1 451	121 520	122 971	1 351	12	252	1 614

7.3. IZVRŠENJE ODOBRENIH SREDSTAVA ZA PLAĆANJE

u milijunima EUR

Institucija	Ukupna raspoloživa odobrena sredstva	Izvršena plaćanja					Odobrena sredstva prenesena u 2023.			Odobrena sredstva koja će se poništiti			
		iz donesenog konačnog proračuna	iz prijenosa	iz namjenskih prihoda	Ukupno	%	iz donesenog konačnog proračuna	iz namjenskih prihoda	Ukupno	iz donesenog konačnog proračuna	iz prijenosa	iz namjenskih prihoda	Ukupno
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13
Europski parlament	2 665	1 801	344	42	2 187	82 %	372	57	429	10	37	2	49
Europsko vijeće i Vijeće	745	521	54	41	616	83 %	77	30	107	13	8	1	22
Komisija	255 646	163 451	3 565	71 504	238 520	93 %	1 855	14 944	16 799	247	75	4	326
Sud	499	423	26	1	450	90 %	37	0	38	7	4	0	12
Revizorski sud	171	152	8	0	160	94 %	9	0	9	2	0	0	2
Gospodarski i socijalni odbor	183	134	16	5	155	85 %	12	5	17	6	5	0	11
Odbor regija	128	97	12	1	110	86 %	12	1	14	1	3	0	4
Europski ombudsman	14	11	2	–	13	93 %	0	–	0	0	0	–	0
Europski nadzornik za zaštitu podataka	21	18	1	0	19	88 %	2	0	2	0	0	–	1
Europska služba za vanjsko djelovanje	1 299	713	136	242	1 091	84 %	74	115	189	0	18	0	19
Ukupno	261 370	167 321	4 163	71 837	243 321	93 %	2 452	15 152	17 604	287	151	7	445

8. IZVRŠENJE PRORAČUNA AGENCIJA

Prihodi i rashodi agencija, kako su prikazani u izvještajima 8.1. i 8.2. u nastavku, nisu kao takvi konsolidirani u proračunu EU-a. U ovom proračunskom dijelu godišnje računovodstvene dokumentacije u obzir se uzimaju samo subvencije isplaćene agencijama iz proračuna Komisije.

Izvještaji o izvršenju proračuna EU-a uključuju subvencije isplaćene agencijama iz proračuna EU-a kao odobrena sredstva za preuzimanje obveza i odobrena sredstva za plaćanje, kad je to primjenjivo.

U dolje navedenim izvještajima agencija prikazan je pregled agencija; decentraliziranih agencija (poznatih kao tradicionalne agencije) i izvršnih agencija, te njihovih prihoda (8.1.) i rashoda (8.2.).

Ostali izvori prihoda i povezanih rashoda ne dodaju se u proračunsku računovodstvenu dokumentaciju EU-a. Svaka agencija izrađuje vlastitu godišnju računovodstvenu dokumentaciju.

8.1. PRORAČUNSKI PRIHODI

u milijunima

Agencija	Podnaslov VFO-a Financiran	Doneseni konačni proračun	Primljeni prihodi
Agencija za suradnju energetskih regulatora	1	25	25
Agencija za operativno upravljanje opsežnim informatičkim sustavima	4	297	339
Ured Tijela europskih regulatora za elektroničke komunikacije	1	7	8
Ured Zajednice za biljne sorte	Nije	21	18
Europska agencija za sigurnost i zdravlje na radu	2b	16	16
Europski potporni ured za azil	4	172	175
Europska agencija za sigurnost zračnog prometa	1	224	174
Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo	1	50	51
Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu	4	693	705
Europski centar za sprečavanje i kontrolu bolesti	2b	96	103
Europski centar za razvoj strukovnog osposobljavanja	2b	19	18
Europska agencija za kemikalije	1	115	123
Europska izvršna agencija za klimu, infrastrukturu i okoliš	1, 2a, 3, 5	56	56
Europska izvršna agencija za obrazovanje i kulturu	2b, 6	61	59
Europska agencija za okoliš	3	85	81
Europska agencija za kontrolu ribarstva	3	29	35
Europska agencija za sigurnost hrane	2b	135	135
Europska zaklada za poboljšanje životnih i radnih uvjeta	2b	22	22
Europska izvršna agencija za zdravlje i digitalno gospodarstvo	1, 2b	42	42
Izvršna agencija za Europsko vijeće za inovacije i MSP-ove	1, 2a	45	46
Europski institut za ravnopravnost spolova	2b	8	8
Europski institut za inovacije i tehnologiju	1	436	449
Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje	1	35	35
Europsko nadzorno tijelo za rad	2b	35	26
Europska agencija za pomorsku sigurnost	1	87	116
Europska agencija za lijekove	2b	422	436
Europski centar za praćenje droga i ovisnosti o drogama	5	18	19
Ured europskog javnog tužitelja	2b	108	51
Izvršna agencija Europskog istraživačkog vijeća	1	59	59
Europska izvršna agencija za istraživanje	1, 3	99	99
Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala	1	68	68
Europska zaklada za osposobljavanje	2b	22	24
Agencija Europske unije za suradnju u kaznenom pravosuđu	2b	95	56
Agencija Europske unije za kibersigurnost	1	24	24
Agencija Europske unije za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva	5	193	201
Agencija Europske unije za osposobljavanje u području izvršavanja zakonodavstva	5	11	14
Agencija Europske unije za željeznice	1	35	35
Agencija Europske unije za svemirski program	1	65	1 157
Agencija Europske unije za temeljna prava	2b	26	26
Ured Europske unije za intelektualno vlasništvo	Nije	287	304
Zajedničko poduzeće Fuzija za energiju	1	605	831
Prevoditeljski centar za tijela Europske unije	7	50	44
Ukupno		4 997	6 316

u
milijunima
EUR

Vrsta prihoda agencija	Primljeni iznosi
Subvencije Komisije	3 133
Prihodi od naknada	867
Ostali prihodi	2 316
Ukupno	6 316

8.2. ODOBRENA SREDSTVA ZA PREUZIMANJE OBVEZA I ODOBRENA SREDSTVA ZA PLAĆANJE PO AGENCIJAMA

u
milijunima
EUR

Agencija	Odobrena sredstva za preuzimanje obveza		Odobrena sredstva za plaćanje	
	Ukupna raspoloživa odobrena sredstva	Preuzete obveze	Ukupna raspoloživa odobrena sredstva	Izvršena plaćanja
Agencija za suradnju energetskih regulatora	25	25	31	24
Agencija za operativno upravljanje opsežnim informatičkim sustavima	378	291	367	268
Ured Tijela europskih regulatora za elektroničke komunikacije	8	8	10	8
Ured Zajednice za biljne sorte	22	19	21	19
Europska agencija za sigurnost i zdravlje na radu	17	16	22	17
Europski potporni ured za azil	219	182	207	154
Europska agencija za sigurnost zračnog prometa	297	218	310	170
Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo	51	50	58	51
Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu	707	694	956	559
Europski centar za sprečavanje i kontrolu bolesti	113	103	172	121
Europski centar za razvoj strukovnog osposobljavanja	19	19	19	18
Europska agencija za kemikalije	123	118	137	115
Europska izvršna agencija za klimu, infrastrukturu i okoliš	56	54	59	52
Europska izvršna agencija za obrazovanje i kulturu	59	59	66	59
Europska agencija za okoliš	89	72	109	72
Europska agencija za kontrolu ribarstva	36	31	41	23
Europska agencija za sigurnost hrane	151	151	149	134
Europska zaklada za poboljšanje životnih i radnih uvjeta	23	23	27	22
Europska izvršna agencija za zdravlje i digitalno gospodarstvo	42	41	47	43
Izvršna agencija za Europsko vijeće za inovacije i MSP-ove	46	46	49	43
Europski institut za ravnopravnost spolova	9	8	11	9
Europski institut za inovacije i tehnologiju	410	384	454	440
Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje	35	35	42	39
Europsko nadzorno tijelo za rad	35	33	39	22
Europska agencija za pomorsku sigurnost	123	109	137	110
Europska agencija za lijekove	452	431	539	410
Europski centar za praćenje droga i ovisnosti o drogama	20	19	21	20
Ured europskog javnog tužitelja	51	50	58	45
Izvršna agencija Europskog istraživačkog vijeća	59	59	62	59
Europska izvršna agencija za istraživanje	99	98	107	100

u
milijunima
EUR

Agencija	Odobrena sredstva za preuzimanje obveza		Odobrena sredstva za plaćanje	
	Ukupna raspoloživa odobrena sredstva	Preuzete obveze	Ukupna raspoloživa odobrena sredstva	Izvršena plaćanja
Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala	69	67	75	67
Europska zaklada za osposobljavanje	25	23	26	23
Agencija Europske unije za suradnju u kaznenom pravosuđu	62	55	67	54
Agencija Europske unije za kibersigurnost	39	39	44	25
Agencija Europske unije za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva	210	198	238	188
Agencija Europske unije za osposobljavanje u području izvršavanja zakonodavstva	28	19	31	17
Agencija Europske unije za željeznice	39	37	39	35
Agencija Europske unije za svemirski program	3 801	645	2 209	1 321
Agencija Europske unije za temeljna prava	26	25	34	26
Ured Europske unije za intelektualno vlasništvo	564	346	585	324
Zajedničko poduzeće Fuzija za energiju	981	704	844	766
Prevoditeljski centar za tijela Europske unije	50	44	54	45
Ukupno	9 667	5 649	8 577	6 119

u milijunima
EUR

Vrste rashoda	Odobrena sredstva za preuzimanje obveza		Odobrena sredstva za plaćanje	
	Ukupna raspoloživa odobrena sredstva	Preuzete obveze	Ukupna raspoloživa odobrena sredstva	Izvršena plaćanja
Administracija	512	486	636	458
Operativno	7 410	3 452	6 161	3 958
Osoblje	1 745	1 711	1 780	1 702
Ukupno	9 667	5 649	8 577	6 119

POJMOVNIK

Aktuarske pretpostavke

Pretpostavke koje se primjenjuju za izračun troškova budućih događaja koji utječu na obveze za mirovine.

Aktuarski dobici i gubici

Promjene aktuarskih manjkova ili viškova za planove definiranih primanja. One proizlaze iz razlika između prethodnih aktuarskih pretpostavki i onoga što se zaista dogodilo te zbog učinaka promjena aktuarskih pretpostavki.

Administrativna odobrena sredstva

Administrativna odobrena sredstva uključuju tekuće troškove institucija i subjekata (osoblje, zgrade, uredska oprema).

Doneseni proračun

Nacrt proračuna postaje doneseni proračun nakon što ga Proračunsko tijelo odobri, a predsjednik Europskog parlamenta proglasi ga konačno usvojenim.

Izmjena proračuna

Odluka donesena tijekom proračunske godine o izmjeni (povećanje, smanjenje, prijenos) stavki donesenog proračuna za tu godinu.

Iznosi koji će se zatražiti od država članica

To su rashodi nastali tijekom izvještajnog razdoblja koji će se trebati financirati iz budućih proračuna, tj. koje će trebati financirati države članice. To je posljedica činjenice da se financijski izvještaji sastavljaju primjenom računovodstva nastanka poslovnih događaja, a proračun računovodstva novčane osnove.

Godišnji izvještaj o radu (AAR)

U godišnjim izvještajima o radu navode se rezultati poslovanja u odnosu na, među ostalim, utvrđene ciljeve, povezane rizike i oblik unutarnje kontrole. Od proračunske godine 2001. za Komisiju, a od 2003. i za sve institucije Europske unije, „dužnosnik za ovjeravanje na osnovi delegiranja ovlasti” mora podnijeti godišnji izvještaj o radu svojoj instituciji o izvršavanju svojih dužnosti, zajedno s informacijama o financijama i upravljanju.

Odobrena sredstva

Financiranje proračuna. U proračunu se predviđaju obveze i plaćanja (novčani ili bankovni prijenosi korisnicima). Odobrena sredstva za preuzimanje obveza i odobrena sredstva za plaćanje često se razlikuju (diferencirana odobrena sredstva) jer se za višegodišnje programe i projekte obveze često preuzimaju u potpunosti u onoj godini u kojoj su ti programi i projekti doneseni, a plaćaju se tijekom provedbe programa i projekta koja traje nekoliko godina. Nediferencirana odobrena sredstva koriste se za administrativne rashode, za pružanje potpore poljoprivrednom tržištu te su izravna plaćanja i odobrena sredstva za preuzimanje obveza jednaka odobrenim sredstvima za plaćanje.

Namjenski prihodi

Posebni prihodi primljeni za financiranje određenih stavki rashoda. Glavni izvor vanjskih namjenskih prihoda jesu financijski doprinosi trećih zemalja za programe koje financira Unija. Glavni izvor unutarnjih namjenskih prihoda jesu prihodi od trećih strana za robu, usluge ili poslove koji su im isporučeni na njihov zahtjev; prihodi koji proizlaze iz otplate pogrešno isplaćenih iznosa i prihodi od prodaje publikacija i filmova.

Financijska imovina raspoloživa za prodaju

Sva financijska imovina (osim izvedenica) koja se prema Međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor mjeri po fer vrijednosti i za koje se sve promjene fer vrijednosti priznaju kao pričuva u neto imovini do trenutka prestanka priznavanja (ili umanjenja vrijednosti).

Proračunska linija

Kad je riječ o strukturi proračuna, prihodi i rashodi prikazuju se u proračunu u skladu s obvezujućim nazivljem koje je uvelo proračunsko tijelo u kojem se uzimaju u obzir narav i svrha svake stavke. Pojedinačni naslovi (glava, poglavlje, članak ili linija) sadržavaju formalni opis nazivlja.

Poništenje odobrenih sredstava

Neiskorištena odobrena sredstva koja se ne smiju više koristiti.

Prijenos odobrenih sredstava

Iznimka od načela da se proračun donosi samo za jednu financijsku godinu na temelju koje je moguće odobrena sredstva koja nisu iskorištena u određenoj proračunskoj godini iznimno prenijeti, u skladu sa strogim uvjetima, za upotrebu u narednoj godini.

Obveza

Pravno jamstvo za pružanje financijskih sredstava u određenim uvjetima. EU se obvezuje nadoknaditi svoj dio troškova projekta koji financira EU. Današnje su obveze sutrašnja plaćanja. Današnja su plaćanja jučerašnje obveze.

Odobrena sredstva za preuzimanje obveza

Odobrena sredstva za preuzimanje obveza obuhvaćaju ukupne troškove pravnih obveza (ugovori, sporazumi/odluke o dodjeli bespovratnih sredstava) koji se mogu potpisati u tekućoj financijskoj godini.

Tekući trošak rada

Povećanje obveza za planove koji proizlaze iz rada u službi u tekućoj financijskoj godini.

Opoziv

Čin kojim se poništava prethodna obveza (ili njezin dio).

Planovi definiranih primanja

Plan za mirovine ili ostala mirovinska primanja u kojemu se primanja određuju pravilima plana neovisno o uplaćenim doprinosima, a primanja nisu izravno povezana s ulaganjima u plan. Plan se može financirati ili se ne mora financirati.

Izvedenice

Financijski instrumenti čija je vrijednost povezana s promjenama vrijednosti drugog financijskog instrumenta, pokazatelja ili robe. Za razliku od vlasnika primarnog financijskog instrumenta (npr. državne obveznice), koji ima neograničeno pravo na primanje novca (ili nekog drugog oblika ekonomske koristi) u budućnosti, vlasnik izvedenice ima samo ograničeno pravo na primanje takve koristi. Valutni terminski ugovor je primjerice izvedenica.

Izravno upravljanje

Način izvršenja proračuna. U okviru izravnog upravljanja proračun izravno izvršavaju službe Komisije, izvršne agencije ili skrbnički fondovi.

Diskontna stopa

Stopa koja se primjenjuje za prilagodbu vremenske vrijednosti novca. Diskontiranje je metoda koja se primjenjuje za usporedbu troškova i koristi koji se javljaju u različitim vremenskim razdobljima.

Efektivna kamatna stopa

Stopa kojom se procijenjeni budući novčani primici ili plaćanja tijekom očekivanog životnog vijeka financijske imovine ili financijske obveze diskontiraju na neto knjigovodstvenu vrijednost imovine ili obveze.

Financijska imovina i obveze po amortiziranom trošku

Sva financijska imovina i sve financijske obveze koje se prema Međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor mjere po amortiziranom trošku.

Financijska imovina ili obveze po fer vrijednosti kroz višak ili manjak

Sva financijska imovina ili sve financijske obveze koje se prema Međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor mjere po fer vrijednosti i za koje se sve promjene fer vrijednosti priznaju kroz višak ili manjak u razdoblju (tj. izvedenice).

Financijski ispravak

Svrha je financijskih ispravaka zaštititi proračun EU-a od nepravilnosti pri izvršenju rashoda. Kad je riječ o izvršenju rashoda u okviru podijeljenog upravljanja, za povrat nepravilno izvršenih plaćanja prvenstveno su odgovorne države članice.

„Potvrđeni” financijski ispravak je onaj koji je prihvatila predmetna država članica. „Utvrđeni” financijski ispravak je onaj koji je donesen odlukom Komisije i uvijek je neto ispravak, pri čemu je država članica dužna vratiti nepravilno isplaćena sredstva u proračun EU-a, čime dolazi do konačnog smanjenja dodijeljene financijske omotnice predmetnoj državi članici. Potvrđeni i utvrđeni financijski ispravci iskazani su u ovom izvještaju kao jedna kategorija.

„Provedeni” financijski ispravak je onaj kojim je ispravljena uočena nepravilnost.

Neizravno upravljanje

Način izvršenja proračuna. U okviru neizravnog upravljanja Komisija povjerava zadaću izvršenja proračuna tijelima prava Unije ili nacionalnog prava.

Prekidi i obustave

Ako Komisija utvrdi, na temelju vlastitog rada ili na temelju informacija koje su joj dostavila revizorska tijela, da država članica nije uklonila ozbiljne nedostatke sustava za upravljanje i kontrolu i/ili ispravila nepravilno izvršene rashode koji su prijavljeni i potvrđeni, ona može prekinuti ili obustaviti plaćanja.

Nepravilnost

Nepravilnost je čin koji nije u skladu s primjenjivim pravilima EU-a ili nacionalnim pravilima i koji može imati negativan utjecaj na financijske interese EU-a. Nepravilnosti, koje mogu biti rezultat postupanja korisnika koji potražuju sredstva ili tijela koja su odgovorna za izvršenje plaćanja. Pojam nepravilnosti širi je od pojma prijevara, koja se odnosi na postupanje koje se može smatrati kaznenim djelom.

Odobrena sredstva koja će se poništiti

Neiskorištena odobrena sredstva koja se poništavaju na kraju financijske godine. Buduće poništenje znači poništenje svih ili djelomičnih odobrenih rashoda i/ili preuzimanje obveza koje se odnose na ta odobrena sredstva. Samo u slučaju zajedničkih poduzeća, kako je određeno u njihovim financijskim pravilima, sva neiskorištena odobrena sredstva mogu se knjižiti u procjeni prihoda i rashoda za sljedeće tri financijske godine (tzv. pravilo „N + 3”). Stoga se odobrena sredstva zajedničkih poduzeća koja će se poništiti mogu ponovno aktivirati do financijske godine „N + 3”.

Nepodmirene obveze

Kao *Reste à Liquider (RAL)*, predstavljaju iznos za koji je preuzeta proračunska obveza, ali još nije izvršeno plaćanje. Ti iznosi predstavljaju obveze koje EU mora platiti u narednim godinama, a izravno proizlaze iz postojanja višegodišnjih programa i neravnoteže između odobrenih sredstava za preuzimanje obveza i odobrenih sredstava za plaćanje.

Vlastita sredstva

Glavni izvor prihoda za proračun EU-a. Različite kategorije vlastitih sredstava navode se u primjenjivoj Odluci o vlastitim sredstvima (Odluka Vijeća (EU, Euratom) 2020/2053) i to su tradicionalna vlastita sredstva, vlastita sredstva na temelju PDV-a, vlastita sredstva na temelju BND-a i vlastita sredstva na temelju nerekiciranog plastičnog ambalažnog otpada.

Odobrena sredstva za plaćanje

Odobrenim sredstvima za plaćanje pokrivaju se rashodi koji se trebaju platiti u tekućoj godini, a koji proizlaze iz pravnih obveza koje su preuzete u tekućoj godini i/ili prethodnih godina.

Pretfinanciranje

Plaćanje kojemu je svrha da korisniku osigura likvidna sredstva. Može se podijeliti u više obroka u skladu s odredbama predmetnog ugovora, odluke, sporazuma ili osnovnog pravnog akta. Likvidna sredstva ili predujam koriste se za namjenu za koju su dobiveni tijekom razdoblja utvrđenog u sporazumu ili se vraćaju.

Preventivna mjera

Preventivne mjere, koje Komisija može upotrijebiti kako bi zaštitila proračun EU-a kad postane svjesna mogućih nedostataka, uključuju privremeni prekid ili obustave plaćanja iz proračuna EU-a za neki operativni program.

Nepodmirene proračunske obveze (reste à liquider – RAL)

Kao *nepodmirene obveze*, predstavljaju iznos za koji je preuzeta proračunska obveza, ali još nije izvršeno plaćanje. Ti iznosi predstavljaju obveze koje EU mora platiti u narednim godinama, a izravno proizlaze iz postojanja višegodišnjih programa i neravnoteže između odobrenih sredstava za preuzimanje obveza i odobrenih sredstava za plaćanje.

Podijeljeno upravljanje

Način izvršenja proračuna. U okviru podijeljenog upravljanja zadaće izvršenja proračuna povjeravaju se državama članicama. Oko tri četvrtine rashoda EU-a izvršavaju se na ovaj način.

Tradicionalna vlastita sredstva

Tradicionalna vlastita sredstva definirana su u primjenjivoj Odluci o vlastitim sredstvima (Odluka Vijeća (EU, Euratom) 2020/2053), a sastoje se od carina i pristojbi na šećer.

Prijenosi (između proračunskih linija)

Prijenosi između proračunskih linija znače prijenos odobrenih sredstava iz jedne proračunske linije u drugu tijekom jedne financijske godine, što predstavlja iznimku od proračunskog načela specifikacije. Međutim, prijenosi su izričito dopušteni prema Ugovoru o funkcioniranju Europske unije u skladu s uvjetima utvrđenima Financijskom uredbom. U financijskoj uredbi utvrđuju se različite vrste prijenosa, ovisno o tome provode li se unutar proračunske glave, poglavlja, članka ili naslova ili između njih, a za svaku vrstu potrebna je posebna razina odobrenja.

POPIS POKRATA

AAR	Godišnji izvještaj o radu
Amortizirani trošak	Amortizirani trošak
Imovina raspoloživa za prodaju	Raspoloživo za prodaju
AMIF	Fond za azil, migracije i integraciju
AOD	Dužnosnik za ovjeravanje na osnovi delegiranja ovlasti
ATM	Upravljanje zračnim prometom
BOP	Pomoć platnim bilancama
Fond BUFI	Fond za novčane kazne koje se uplaćuju u proračun
ZPP	Zajednička poljoprivredna politika
CCS LGF	Jamstveni instrument za kulturni i kreativni sektor
CEF2	Instrument za povezivanje Europe
CEF DI	Dužnički instrument u okviru Instrumenta za povezivanje Europe
KF	Kohezijski fond
CIP	Okvirni program za konkurentnost i inovacije
KOM	Europska komisija
COSME	Program za konkurentnost poduzeća te malih i srednjih poduzeća
COSO	Odbor sponzorskih organizacija Povjerenstva Treadway
CPF	Zajednički fond za rezervacije
CPR	Uredba o zajedničkim odredbama
CRII+	Investicijska inicijativa plus kao odgovor na koronavirus
D&WM	Razgradnja postrojenja i upravljanje otpadom
EAD	Izloženost sa statusom neispunjavanja obveza
EPFRR	Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj
EFJP	Europski fond za jamstva u poljoprivredi
EAR	Računovodstveno pravilo Europske unije
EaSI	Zapošljavanje i socijalne inovacije
EBOR	Europska banka za obnovu i razvoj

ECA	Europski revizorski sud
ESB	Europska središnja banka
ECL	Očekivani kreditni gubici
ECOFIN	Vijeće za ekonomska i financijska pitanja
EZUČ u likvidaciji	Europska zajednica za ugljen i čelik u likvidaciji
ERF	Europski razvojni fond
EDIF	Jamstveni instrument u okviru instrumenta za razvoj poduzetništva i inovacija na zapadnom Balkanu
EGP	Europski gospodarski prostor
ESVD	Europska služba za vanjsko djelovanje
EFOR	Europski fond za održivi razvoj
EFSE	Europski fond za jugoistočnu Europu
EFSF	Europski fond za financijsku stabilnost
EFSU	Europski fond za strateška ulaganja
MEFS	Mehanizam za europsku financijsku stabilnost
EFTA	Europsko udruženje slobodne trgovine
EGNOS	Europski geostacionarni navigacijski sustav
EIB	Europska investicijska banka
EIF	Europski investicijski fond
ElectriFI	Inicijativa za financiranje elektrifikacije
ELM	Mandat za vanjsko kreditiranje
EMFF	Europski fond za pomorstvo i ribarstvo
EMU	Ekonomska i monetarna unija
ENEF	Fond za razvoj poduzeća
ENIF	Fond za inovacije u poduzećima
ENPI	Europski instrument za susjedstvo i partnerstvo
EP	Europski parlament
EFRR	Europski fond za regionalni razvoj
Inicijativa za jačanje otpornosti (ERI)	Inicijativa EIB-a za jačanje otpornosti Europska svemirska agencija

ESA	
ESF	Europski socijalni fond
ESIF	Europski strukturni i investicijski fondovi
ESM	Europski stabilizacijski mehanizam
ETF	Fond čijim se udjelima trguje na burzi
EU	Europska unija
EUMETSAT	Europska organizacija za korištenje meteoroloških satelita
Euratom	Europska zajednica za atomsku energiju
FGC	Ugovor o financijskom jamstvu
FIFO	Fifo metoda procjene zaliha
FP7	Sedmi okvirni program za istraživanje i tehnološki razvoj
FU	Financijska uredba EU-a
FSDA	Rasprava o financijskom izvještaju i njegova analiza
FVNA	Imovina po fer vrijednosti kroz neto imovinu/kapital
FVSD	Imovina po fer vrijednosti kroz višak ili manjak
BDP	Bruto domaći proizvod
BND	Bruto nacionalni dohodak
GNSS	Globalni navigacijski satelitski sustavi
H2020	Obzor 2020.
HLRCP	Politika rizika i usklađenosti na visokoj razini
IIW	Dio za infrastrukturu i inovacije
MMF	Međunarodni monetarni fond
MRSJS	Međunarodni računovodstveni standardi za javni sektor
IF	Inovacijski fond
IT	Informacijska tehnologija
ITER	Međunarodni termonuklearni eksperimentalni reaktor
JRC	Zajednički istraživački centar
ZP	Zajedničko poduzeće
LGD	Gubitak zbog nastanka statusa neispunjavanja obveza
LGF	Instrument za kreditna jamstva
LGTT	Instrument za kreditna jamstva za projekte TEN-T

MAP	Višegodišnji program – program za financijsku uključenost srednjih poduzeća
MEP	Zastupnik u Europskom parlamentu
MFP	Makrofinancijska pomoć
VFO	Višegodišnji financijski okvir
NF	Novčani fond
MMSP	Mikropoduzeća te mala i srednja poduzeća
NDICI	Instrument za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa
NGEU	NextGenerationEU
ORD	Odluka o vlastitim sredstvima
PBI	Inicijativa projektnih obveznica
PD	Vjerojatnost neispunjenja obveza
PF4EE	Instrument za privatno financiranje energetske učinkovitosti
PGF	Jamstveni fond za sudionike
JPP	Javno-privatno partnerstvo
PSEO	Mirovinski sustav za europske dužnosnike
RAL	„Reste à Liquider” (nepodmirene proračunske obveze)
RSFF	Instrument za financiranje na temelju podjele rizika
RRF	Mehanizam za oporavak i otpornost
RTD	Istraživanje, tehnološki razvoj i demonstracijske aktivnosti
S&P	Standard & Poor's Financial Services LLC
SANAD	Fond MENA za mikropoduzeća te mala i srednja poduzeća
SAPARD	Posebni pristupni program za poljoprivredu i ruralni razvoj
SEMED	Program za financijsku uključenost mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća na području južnog i istočnog Mediterana
SICR	Znatno povećanje kreditnog rizika
SIUGI	Instrument za neograničena jamstva u okviru inicijative za MSP-ove
MSP	Mala i srednja poduzeća
SMEW	Dio za MSP-ove (dio za mala i srednja poduzeća)
SURE	Potpota radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji
UFEU	Ugovor o funkcioniranju Europske unije
TVS	Tradicionalna vlastita sredstva

TRDI	Privremeni instrument za ruralni razvoj
PDV	Porez na dodanu vrijednost